Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Etlar, Carit.; af Carit Etlar.
Titel | Title:	Skrifter : ny Samling
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Bd. 5
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : Gyldendal, 1873-1880
Fysiske størrelse | Physical extent:	7 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

PUBLIC DOMAIN

57.- 99.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130021032604

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Skrifter

af

Carit Etlar.

Ny Samling. 5te Bind.

Folk i Nød.

Kjøbenhavn.

Gyldendalske Boghandels Forlag (F. Hegel & Søn).

Trykt hos J. Jørgensen & Co.

1878.

Folk i Nød.

Af

Carit Etlar.

Kjøbenhavn.

Gyldendalske Boghandels Forlag (F. Hegel & Søn).

Trykt hos J. Jørgensen & Co.

1878.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Indhold.

	Side
Jens, som leer	1.
En Mand i Lænke	47.
Jørgen Pranger	127.
Pater Peter	167.
Laust Sillesens Krigstog	207.
Artist	241.

Jens, som leer.

Jens hed han og ikke andet. Klokkeren kom løbende ned til Præsten en Pintsemorgen, da han skulde ringe til Kirke, og fortalte, at der laa et lille Barn udenfor Kordøren, indsvøbt i en Vadmels Kudskefrakke. Han havde været saa besindig, at lade Barnet blive liggende paa Stedet, medens han løb ned til Præstegaarden og meldte Sagen.

„Man vil dog nødig komme i Fortræd med saadan Noget," bemærkede han, „og det er bedst Deres Velærværdighed selv seer, hvordan det hænger sammen."

Præsten gik da op med til Kirken, der fandt de Pakken, stillet overende til det ene Hjørne af Døren, klam og vaad af Natteduggen, og under Bevogtning af Graverens Hund, der havde lagt sig ned foran Døren. Da de sloge Klædet tilside, stirrede to store, brune Øine dem imøde og et lille Barns Smil hilste dem. Indenfor Kappen kom et

Stykke fint Linned tilsyne, til dette var der hæftet et Stykke sammenkrøllet Papir, hvorpaa stod skrevet: „han er inte døbt". — Var det Synd eller Nød, som havde lagt den lille Skabning der? Ingen vidste det, der var heller aldrig Nogen som senere fik det at vide.

Præsten lod Barnet bringe hjem til sin Gaard og gav det i Husholderskens Varetægt, medens han forrettede Gudstjenesten. Derefter blev det igjen bragt op til Kirken for at døbes.

Rygtet om hvad der var hændet havde imidlertid udbredt sig i Landsbyen, Menigheden var endnu tilstede, og Præsten vendte sig til de Nærmeststaaende med Spørgsmaal, om Nogen af dem vilde være Fadder for Drengen.

„Det vil jeg," sagde Byens Hyrde, da de Andre tav. „Jeg er selv kommen af Ingenting og kjender hverken til Fader eller Moder; men saa skal vor Præst ogsaa give ham mit Navn og lade ham hedde Jens."

Det blev han kaldt, og efter Daaben traadte Fattigforstanderne sammen for at holde Licitation over hvem der fra nu af skulde tage Jens i Pleie. Efter megen Tale blev han overladt til en gammel Invalid for den billige Sum af tre lybske Skilling

om Ugen, og da Sagen var afgjort, slog Invaliden sit Tørklæde over Brystet og ind under Armene paa lille Jens, og bar ham hjem til sit Huus, som man bærer en Høne.

Hos ham blev Jens fra nu af forsørget og tilbragte fem Aar i Huset.

„Naar Du vil voxe rigtig til," sagde Invaliden, og skikke Dig vel, skal Du blive Tambour og faae Kongens Klæder at bære. Det er det Bedste et Menneske kan drive det til i denne Verden. En Tambour gaaer foran alle de Andre og gjør Musik for dem, Tambouren staaer ogsaa omtalt i Formaningsbøger, jeg har læst i en, at den, som ikke vil følge Fader og Moder, hvilket Du nu ikke kan, dit sølle Bæst, formedelst Du ingen har, den skal følge Trommeskindet. Hvem veed, hvor god Lykken kan blive Dig alligevel. Jeg siger det ikke for vist, men maaske kan Du drive det saavidt, at Du engang kommer til at prygle paa den store Tromme, den med Farve og et Billede paa. Naada, Dreng! hvad siger Du?"

Under dette Haab tilbragte Barnet som sagt fem Aar, saa døde Invaliden, og Jens blev atter ført udenfor Kirkedøren og raabt op til en ny Licitation. Dennegang var der flere, som bød paa

ham, han saae sund og stærk ud og tegnede til at kunne gjøre Nytte. Han faldt endelig i Hænderne paa en Møllebygger, der boede nede ved Aaen. Da Forhandlingerne vare endte, blev Jens stillet udenfor Kroen, medens Manden gik ind og drak med sine Bekjendte, først henimod Aften drog han hjem og Jens fik ikke noget at spise den Dag.

„De betale kun lidt for Dig," sagde Møllebyggeren, „derfor maa Du arbeide destomere; er Du flink, skal Du faae Mad, er Du doven faaer Du Bask, og arter Du Dig vel, kan Du bringe det vidt i denne Verden. Det skal jeg sørge for. — Guds Død og Pine, lille Dreng! en Møllebygger er lige saa god som en Tømmermand og han staaer omtalt i Bibelen, vor Herre Jesus Christus var en Tømmermands Søn, det Du vel har hørt af ham, som lærte Dig Religion."

„Jeg har ingen Religion lært," sagde Jens.

Møllebyggeren standsede, stødte sin Stok i Jorden og slog opbragt ud med Armene. „Sikken et Asen din første Fader maa have været; syv Aar gammel og ingen Religion i Livet! — tag Benene med Dig og kom herhen, saa skal jeg lære Dig Religion, mens vi gaa hjem. — Du veed da, hvem Gud er? Tænk nu vel efter og svar fornuftigt."

„Nei, jeg veed ikke," sagde Jens.

„Sikken en Skurk til Invalid! bare jeg havde ham her, Du kan tro, jeg skulde prikke til ham. — Gud, Du, er ham, som sidder paa det første Blad i Abeceen, med en Dunk i den ene Haand og en Pind i den anden. Jesus er ham, som hænger inde i Kirken, med ingen Klæder paa og klinket fast til det Kors over Koret, ham kjender Du nok, han er ogsaa Gud, og Guds Søn tillige, og ovenikjøbet ligesaa gammel som Faderen, men han har endnu en Forælder, som var denne hersens Tømmermand Josef, jeg nylig talte om. Jesus er forresten den Bedste af de To, det har jeg altid fornummet. Naar det kniber for En med et Stykke Arbeide, eller med det daglige Brød, og man bare vender sig til ham og klemmer rigtig paa, kan man næsten altid være vis paa at faae det. Hver evige Gang jeg reiser en ny Mølle for Folk, beder jeg ham være saa freundlig at holde paa den for Vind og Veir; det hjælper. Gjør Du ligesaa, det vil fortne paa al din Gjerning. Klem bare paa. Saa er der endnu en tredie Gud, ham kalde de for den hellige Aand, men han holder sig mere gedulgt og har heller ikke saameget at sige. Det kan ku ogsaa være nok med de to andre, naar Du blot holder

Dig det efterretteligt, de forlange. Gjør Du ikke det faaer Du Klaps. Det skal jeg være Dig Mand for. Saa, nu har Du lært nok af Religionen for iaften og nu ere vi hjemme. Kryb op af Stigen der, ind i Halmen og læg Dig til at sove, til jeg kalder paa Dig naar Sol staaer op imorgen."

Efter den Dag begyndte et Liv for Jens, fuldt af Trængsler og Møie, Arbeidet, som Møllebyggeren forlangte af ham, overgik langt hans Kræfter, ingen Hvile, ingen Løn, kun Fordringer.

„Jeg faaer kun ringe Betaling for Dig," gjentog Møllebyggeren ideligt. „Du maa se at tjene dit Ophold ved at arbeide noget mere."

Jens gik Post for Præsten, trak Blæsebælgen for Smeden, og strøg Steen eller Tørv, naar der ikke var noget at bestille ved Møllebyggeriet, Føden var slet, Klæderne ikke bedre, det regnede med Hug og Slag over den ulykkelige Dreng, naar han sank sammen, eller ikke var istand til at udføre det, der blev forlangt af ham. Han fandt sig i Alt, bøiede sig under Slagene, tav og begyndte igjen, hvem skulde vel beskytte ham, hvem skulde han beklage sig til?

En Aften bandt Møllebyggeren ham fast i en Spand, heisede ham ned i Brønden og lod ham

sidde Natten over med Benene i Vandet, til Straf fordi han havde tabt et Stemmejern i Brønden. Da de trak ham op, kom den gamle Hyrde, hans Fadder, forbi Stedet. Han stod lidt og saae paa den næsten bevidstløse Dreng, der laa udstrakt i Solen ovenfor Brønden, drivende af Vand, blaa af Kulde.

„Reis Dig op," sagde Hyrden, „og følg med mig, nu skal Du ikke være her længer. Jeg er Din Fadder, og har større Ret over Dig end de Andre. Spørger Fattigforstanderen om Dig, kan Møllebyggeren sige, at jeg tager Dig hjem til mit og giver Dig Føde og Klæder herefter, uden at det skal koste Sognet Noget."

Møllebyggeren vilde ikke tillade Jens at forlade ham, men Hyrden var stor og stærk, Drengen omklamrede hans Arme med begge sine Hænder, saae paa ham med et ubeskriveligt bønligt Blik. „Aa Herregud! slip mig ikke." hviskede han."

Saa gav Møllebyggeren efter og de vandrede ud af Gaarden.

Historien, jeg her fortæller, er foregaaet oppe paa Grændsen af Halland, i den vilde og bakkede Egn, som ligger mellem Fagerhult og Knærød, hvor Klipper, Bakker og bugtende Vandløb vexle

med forhuggede Skove og magre, stenede Lyngmarker, som til Løn for et strengt og vedholdende Arbeide kun yde en ringe og tarvelig Afgrøde. Det er haardføre og stræbsomme Folk, der bo i de adspredtliggende Huse. Trældommen har bøiet dem, Arbeidet gjort dem gamle før Tiden, en mørk og sørgmodig Alvor, Kulde og Barskhed er det fælles Præg i ethvert Aasyn. Det er som om Savn og Modgang og Kampen for det daglige Brød har forstenet alles Hjerter.

I denne Ramme af Lyngrevl og Gyvel og Sand møder Øiet en stor, grøn Slette, saa frodig og rig, at den synes at tilhøre en anden Egn og en mildere Himmel. Gamle og frodige Bøgetræer udgjøre en Deel af Sletten; i det ene Hjørne reiser der sig en stor, grundmuret Bygning med takkede Gavle og røde Tegl, det var Herregaarden, som Landsbyen og de smaa Huse hørte til, og her var Jens fra nu af Hyrde. Han drev med Faarene over de stenede Marker, hvor en enkelt Græsbusk spirede frem mellem Gyvelriis og Marehalm, og hen over de milelange Moser, hvor lave, halvvisne Birkettæer vare bedækkede med hvidt og trevlet Mos og dannede et Løvtag over den sumpede Grund. Midt i denne Egn havde den gamle Hyrde, Jens Hammer var hans Navn, bygget sig

en Hytte af ophobede Steen, sammenklinede med Mos og Leer og prydet med en lav, rødmalet Dør. Fra dens Lyngtag ragede en tyk Skorsteenspibe iveiret, sværtet af Røg og Sod. Hytten laa paa en Banke, synlig i lang Afstand, rundtom den var der kun Sand og Steen, blegede af Sneen og Regnen, Gyvel og Enebærbuske, ruskede og bøiede af Nordvestvinden og visne i Toppen. Øde og trykkende Ensomhed overalt, intet Huus, intet Tegn paa Liv eller Virksomhed, saa langt Øiet naaede. Naar Eftermiddagssolen skinnede hen over Egnen, gav den Billedet et eiendommeligt vildt og fantastisk Udtryk, til hvilket de to Hyrder, klædte i Pjalter og ugarvede Faareskind og med langt, uredt Haar, der hos den Unge var krøllet, blødt og blaaligsort, som Ravnens Vinge, fuldstændigt passede. Da Jens kom, byggede de Hytten større, den skulde nu give Plads til To, det blev efterhaanden ogsaa mere pynteligt i dens Indre, og deri var Jens Skyld. I Sommerens Løb anlagde han et lille Stykke Have til Roer og Kaal, og hentede Jorden paa sin Ryg i en Kurv nede fra Sletten. Inden Vinteren kom havde han ogsaa faaet et lille Vindue af grønt, toppet Glas anbragt i den ene Væg, det var en hidtil ukjendt Luxus.

Om Sommeren skare de Træskeer og bandt Lyngkoste, om Vinteren flettede de Vidiekurve eller strikkede Strømper, imidlertid talte Jens Hammer, og hans Pleiesøn sad og lyttede til.

Gamle Jens var en kløgtig og retsindet Mand, som havde opfattet og tænkt meget i det stille og ensomme Liv, der var blevet hans Lod. Adspredelse kan vel skabe Tanken og kaste Frø, men Ensomheden udvikler den og gjør Frøkornet til Blomst, de store Aander besøge os kun i Stilhed og Mørke.

En Aften kom Jens hjem fra Engelholm, hvor han havde været til Marked og kjøbt sig en ny Trøie. Han var aldeles optaget af den fremmede By, de mange Mennesker, den travle Virksomhed og de nye og ubekjendte Gjenstande, hans Øie mødte. Hammer sad og rørte op i Baalet med Ildklemmen, og hørte tavs og smilende paa hvad Jens fortalte.

„Ja vist! man kan se og lære meget inde i de store Byer, men kun lidt til det Gode, min Dreng. — Der løbe de om, alle de Mennesker, og støie og larme og misunde hverandre det Smule Sollys, som skinner paa dem, den Ene gnider sine Synder af paa den Andens Ærme. Giv Agt paa Myren derhenne bag Stenen, han passer sit,

gaaer sin Vei, og gjør sin Gjerning, uden at bryde sig om andet. Jeg holder mere af Landet herude, at være Hyrde er vist det Bedste man kan drive det til i denne Verden. De vidste vel hvad de gjorde, de Gamle, som Bibelen taler om, alle vare de Hyrder og drev om med deres Faar og Kreaturer."

„Jeg var ogsaa oppe i Kirken," vedblev Jens. „Først stod jeg og kikkede ind udefra, men saa tog jeg Mod til mig og spurgte Konen ved Døren, om jeg maatte gaa ind og hun sagde, det kunde tilstedes. Møllebyggeren jeg før var hos, mente, jeg skulde blive derfra, det var ikke noget for en ringe En som mig, at gaa i Kirke, jeg spildte blot Tiden, og Vorherre havde formeget at bestille med at høre og skrive op hvad de Rige bad om, til at han ogsaa skulde tænke paa mig. Dengang gik jeg dog aldrig forbi en Kirke uden at jeg stod lidt stille foran den store Dør, og hviskede sagte, om Gudfader blot vilde være saa god, at fri mig for de mange Prygl. Idag gik jeg mandhaftig ind, og Fatter! Fatter! hvad jeg saae! nei saadan en Stads har jeg aldrig oplevet. Det skinnede og flammede af de tændte Voxlys, og Orgelværket spillede, og der stod en Præst for Alteret i en rød Kaabe,

som lyste af Guld og Demanter, og Folk kom og gik og satte sig ned for at bede."

„Ja, hvad bede de om, de Tosser! Troer Du, den almægtige Gud, som har dannet alle de Stjerner, der lyse og flamme deroppe og sagt til dem, Du spadserer den Vei og Du gaaer den Vei, uden at en eneste af dem render paa hinanden eller drypper ned til os paa Jorden, troer Du, at han har nødig at mindes af Folks Bønner, eller derfor skulde forandre, hvad engang et Menneske er beskikket? Den Ene begjærer Solskin til sin Bedrift, den Anden forlanger Regn samme Dag, den Ene trænger til Vind, den Anden til Blikstille. Se Dig om, lille Dreng! og hold dine Øine aabne. Hør Myggen summe, se Kiddet springe, Firbenet spille imellem Stenene, hør Frøen kvække i Kæret, og Svalen kvidre og Lærken juble oppe i den blaa Sky, det er Glæde det er Pris, det er Jubel og Lovsang, de takke Vorherre; Mennesket alene, der dog troer at have faaet de fleste Goder, har ikke Tid til at takke, men kun Tid til at bede om lidt mere endnu, en lille Smule i Tilgift, eller blot noget Andet end det han fik. — Jeg kan forstaa dem, som søge Gud for at takke ham, men ikke dem, som komme for at bede om mere."

„Jeg vilde saa gjerne, at vi To skulde følges op til Kirken, kan det lade sig gjøre?"

„Ja, hvorfor ikke, især nu, da Du har faaet Dig en ny Trøie."

Næste Søndag gik de to Hyrder op til Landsbyens Kirke, Jens i sin nye Trøie, Hammer havde ogsaa pyntet sig, og bar sin lange Stav i Haanden.

„Deroppe mellem de Andre har vi To Ingenting at bestille," hviskede den gamle Mand, da de kom indenfor Døren, „det er de Riges Plads, de betale den Bænk de sidde paa, men hernede er det ogsaa godt at være." Han gik et Par Skridt længer tilbage til en af Pillerne under Orgelet, her lagde han først sin gamle, bredskyggede Hat ned paa Steengulvet, satte sig dernæst ovenpaa den og støttede begge Hænder til Staven, medens han lukkede Øinene og lænede sig tilbage mod Pillen. Jens tog Plads ved hans Side. Han fattede ikke stort af Præstens Tale, den Forestillingskreds hvori han bevægede sig var lille og indskrænket, men Psalmesangen greb ham, Stilheden derinde, de tændte Lys, Fanerne paa Væggen, Billederne over Alteret, det Ny, det Usædvanlige rørte og fængslede Drengen med en sælsom Magt, og bragte hans Øine til at straale.

„Hvad har Du nu takket for?" spurgte Hammer, da Tjenesten var tilende.

„Først fordi Vorherre var saa god, at lade mig finde Dig," svarede Jens, og tørrede sine Øine med Bagen af Haanden.

Hammer gav et bifaldende Nik, men svarede ikke.

„Saa for min daglige Føde, saa for min nye Trøie," tilføiede Jens.

„Du glemte den glade Sommertid, og Regnen, som lader det friske Græs spire frem, naar Faarene har ædt det gamle, saa fordi Du er bleven stor og stærk og har et velskabt Legeme. Det er vel værd at sige Tak for."

Han tøvede endnu lidt, efterat have reist sig, og stod og rettede paa Skyggen af den gamle Hat, medens Jens gav sig til at takke paany, derefter forlode de Kirken.

„Det var en bedre Religion," syntes Jens, end den Møllebyggeren havde lært ham.

Tiden gik, Jens og Hammer vedbleve at vogte Faar. Den gamle Hyrde lærte ham at læse og skrive, om Vinteren fik han Lov til at deeltage i Undervisningen med Bønderbørnene. Der var ingen Skoler i Sognet, men en omvandrende Lære-

mester gik omkring fra Gaard til Gaard, samlede Børnene om sig, tøvede otte Dage paa et Sted, drog derefter til et andet og holdt Skole der. Efterhaanden som Jens voxede til, blev han et af de smukkeste Mennesker i Landsbyen, der var noget fremmed i hans Træk, noget som indgød Tillid, et talende og fængslende Udtryk i hans store, sørgmodige Øine.

En Sommerdag sad han ude i Heden og bandt Lyngkoste. Solen brændte, Himlen var blank og skyfri, Svalerne fløi langs med Jorden, Varmen sænkede sig ned over Alt. Faarene laa og gispede mellem Stenene. Gamle Jens Hammer sad og nikkede og sov med sit Arbeide i Haanden. Da lød der Piskeknald i Nærheden, en lille Vogn kom op fra Huulveien, standsede noget borte, medens en ung Pige steg ud af den, klædt i lys Kjole, saa kort, at Kniplingerne paa hendes hvide Underdragt viste sig, idet hun let og behændig sprang fra Tue til Tue, for ikke at sætte sine smaa Fødder ned i det dybe Sand.

Jens slap Kosten, bøiede sig forover og stirrede paa hende; noget saa Graciøst, saa vidunderligt Smukt og Yndigt havde han aldrig seet, ikke engang i sine Drømme. Det var en Aabenbaring fra

en bedre Verden, og hendes Besøg gjaldt ham, det var der ingen Tvivl om, hun kom nærmere, hun smilede og viftede til ham med det hvide Tørklæde, hun holdt i Haanden. Gamle Jens Hammer var vaagnet, han sad ligeoverfor sin Pleiesøn med aaben Mund og støttede Overkroppen paa begge Arme.

„Goddag, Jens Hammer!" udbrød hun og strakte ham en lille, fiin Barnehaand imøde. „Kjender Du mig ikke? Er det sandt, hvad de sige, at jeg har forandret mig saameget, — til min Fordeel naturligviis! — jeg er jo Klara, oppe fra Herregaarden, det var til mig, Du fangede Fugle og Harekillinger; jeg er nu vendt tilbage fra Institutet, og kjørt herud blot for at hilse paa Dig; hvad synes Du! — Du skal fortælle mig en af dine Historier, — skaf mig Noget at sidde paa. Du har Intet, gaa da hen og bring mig mit Tæppe fra Vognen. — Hvem er Du?" spurgte hun, som om Jens først i dette Øieblik blev synlig for hende. „Jeg har ikke seet Dig før. — Du er jo smuk, prægtig, en forklædt Prinds, jeg kan bruge Dig oppe hos Papa, naar vi skulle stille Tableauer, jeg er Maria Antoinette, Du skal være Mozart, som sidder og spiller for os i Schönbrunn. — Stryg det der tilbage fra Panden," vedblev hun og berørte hans Haar med

Spidsen af sin Parasol. „Jeg gad nok seet Dig i Ulahnuniform, Du maa være herlig."

Saaledes fortsatte hun med en Ordstrøm, der syntes uendelig, medens Hammer bragte hendes Tæpper tilbage fra Vognen, og bredte det ud over Lyngen. Hun satte sig ned mellem dem, slog den hvide Parasol op, lod sig betragte og beundre, smilede til den unge Hyrdes stirrende, ufravendte Blik, og strakte sine smaa Fødder saa langt frem paa Tæppet, at et lille Stykke af den hvide Strømpe ovenfor Støvlen kom tilsyne.

„Se saa! nu sidder jeg rart, fortæl nu en Historie, et Eventyr, blot Noget, der kan more mig, som i gamle Dage; hvis Du gjør dine Sager godt, kommer jeg igjen imorgen, hver Dag, saalænge Veiret tillader det. Jeg er min egen Herre, Papa har sagt, at Alle skulle lystre mig, jeg vil aldrig mere tilbage til det afskyelige Institut i Stockholm."

Gamle Jens Hammer rømmede sig, valgte et bedre Sæde og begyndte at fortælle et Sagn, der knyttede sig til Stedet, hvor de befandt sig:

„Oppe paa den lange Banke, der foran os, kan Frøken Klara se en stor, graa Steen staa alene paa en bar Plet Sand, som om de andre Stene vare bange for at komme den nær, der havde Her-

skabets forrige Hyrde reist sin Hytte, og hun hed Sippe, en ung Tøs, fuld af Ondskab og vidt bekjendt for den Fortræd, hun voldte allevegne, hvor hun kunde komme til det. En Dag pryglede hun et Faar tildøde, fordi det gik og haltede og ikke kunde følge hurtigt nok med Flokken. Hun tog det da over Skulderen og skjulte det inde i Hytten, for at faae det begravet om Natten, naar Ingen saae det. Hen paa Eftermiddagen blev det Regn og tog til dermed, jo længer det led ad Aften. Sippe stod i Døren og saae ud, hun skulde hen og kaste Kule til det dræbte Faar. Da kom en gammel Kone gaaende op ad Huulveien, der hvor Frøken Klaras Vogn holder, hun var heel besynderlig klædt og havde trukket Slaget af en stor, rød Kyse op over Hovedet. Hun gik hen til Sippe og spurgte, om hun kunde faae Huusly hos hende, mens det Guds Veir varede.

„Hvad giver I for det?" spurgte Sippe.

„Hvor jeg kom frem i Sverig, tog endnu Ingen Betaling for at give den Fremmede Huusly," sagde Konen, „men det kan være det Samme, Du skal faae saameget for din Uleilighed, at Du aldrig mere behøver at gaa et Skridt for at vogte Faar."

„Det er for lidt," sagde Sippe.

„Godt! Du skal fra iaften aldrig komme til at savne Spise og Drikke, men alt det Du forlanger og peger paa, skal være dit. Er Du saa fornøiet?"

Sippe gjorde store Øine. „Band paa det," sagde hun.

Den Gamle kaldte Himmerigs Gud til Vidne paa det, hun havde lovet, saa lod Sippe hende komme ind i Hytten, gjorde Ild paa Fyrstedet og satte en Bænk frem, som den Gamle skulde sidde paa.

„Hvem der nu havde sig en god Drik Mjød eller en Dunk Gammeløl, det sover man saa godt paa," sagde den gamle Kone.

„Øl og Mjød kan bekommes, naar jeg blot havde Noget at kjøbe det for," sagde Sippe.

Den fremmede Kone stak Haanden ned i sin Kjolelomme, drog en stor Pung frem, og tog nogle Skillinger ud af den. Sippe hørte Sølvpengene klinge, og lagde Mærke til, at Pungen var stor og vægtig; hun hentede en Dunk, kastede et Klæde over Hovedet, og gik ned til Landsbyen for at kjøbe Mjød. Underveis tænkte hun paa den fremmede Kone og hendes mange Penge.

„De kunde gjøre en fattig Stakkel som mig lykkelig i lang Tid; jeg vilde gaa til Marked og

kjøbe mig et Skjørt og et Par nye Sko med Spænder paa for dem, kanske der ogsaa blev Raad til en ny, blaa Hue. — Den Gamle drikker dem vist op i Mjød og Gammeløl."

„Det synger for mit høire Øre," sagde den fremmede Kone inde i Hytten, „der er En, som vil gjøre mig Fortræd; det maa være hende, den slunkne Hyrdetøs, for hun har onde Øine. Men jeg skal spille hende en Streg." — Det varede en god Stund, før Sippe vendte tilbage igjen. Der var langt ned til Landsbyens Gaarde, og Regnen og Stormen tog til med Mørket. Endelig kom hun listende hen til Hytten, satte de to Dunke udenfor, lukkede Døren forsigtig op og saae sig om, før hun gik ind. Ilden var gaaet ud paa Fyrstedet, Lyspinden ogsaa, men henne fra Sengen var der En, der trak Veiret dybt, som naar et Menneske ligger og sover. Sippe vidste nu, hvad hun vilde vide. Hun følte sig for, gik nærmere til Sengen og jog den lange Brødkniv lige til Skaftet ned i Brystet paa den, hun antog for den gamle Kone. Da hun hørte det sukke og jamre sig, blev hun bange, løb ud og lukkede Døren ilaas, og gav sig til at drikke af Mjøddunken saalænge, til hun mistede Sands og Samling og faldt i Søvn, der hvor hun sad. Det

blev høilys Dag inden hun vaagnede igjen. Da hun slog Øinene op og saae sig om, gav hun et høit Skrig og slog sine Hænder sammen; i Hyttens aabne Dør stod den fremmede Kone, som hun meente at have stukken ihjel, og saae paa hende og lo ad hende.

„Du er rigtignok et sikkert Bud, at skikke efter Øl og Mjød," sagde hun. „Jeg sad og ventede, og saa kommer Du rusende hjem og stikker Brødkniven i Maven paa det døde Faar. Kom og se!" Sippe fulgte hende ind i Hytten, der laa det døde Faar, indhyllet i den Fremmedes Kyse, Kniven sad endnu i det.

„Du vilde mig vist ikke vel," sagde den Gamle, „men det faaer at være, og jeg maa holde det Løfte, jeg gav Dig endda. — Jeg sagde, Du skulde aldrig komme til at sulte eller tørste mere."

„Ja, og faae Alt det, jeg pegede paa," skyndte Sippe sig at føie til.

„Det er rigtigt, Alt det Du fra nu af peger paa." Dermed vinkede hun ad hende og Sippe fulgte med op paa Banken. „Jeg vil pege paa mange Ting," sagde Hyrdepigen og saae sig om, „I maa vide, jeg nøies ikke med Lidt."

„Det kan jeg tænke mig, men tøv en Kjende!“ Dermed trak hun en lille, hvid Kæp op af sin Lomme og lagde den paa Sippes Skulder. „Fast forneden og fast foroven!“ raabte hun, „mærker Du til Ingenting?“

„Jo, jeg bliver saa kold om mine Fødder,“ sagde Sippe. Den Gamle lo og raabte: „Kjød bliv til Steen, hold fast! mærker Du Ingenting?“

„Jeg kan ikke længer flytte mine Been. Hvad er det, I gjør ved mig?“ raabte hun grædende.

„Ja, peg nu paa hvad Du vil, jeg sætter Dig her til at blive staaende, saalænge Jorden staaer, som et Varsel for dem, der røve den Fremmedes Fred og stikke Kniven i den sovende Gjæst.“ Da den fremmede Kvinde havde sagt dette, gik hun ned ad Banken, men Sippe blev staaende og har aldrig rørt sig siden. I mørke Nætter kan vi høre det sukke og jamre sig deroppe, og naar Maanen skinner hen over Egnen, seer det livagtig ud som om den graa Steen staaer og rokker og vil afsted, men saa slaa vi Kors for os, og det bliver stille igjen.“

„Det var en god Historie,“ sagde Frøken Klara. „Nu skal Du fortælle, Du, som sidder og stirrer paa mig med dine store Øine, der funkle som to Ildpile. — Naa! hvorfor lukker Du dem i, Du bliver rød, kan

et stakkels Menneske som Du ogsaa rødme. Se kun paa mig, Du maa gjerne. Fortæl saa!"

Jens kunde kun een Historie, den fortalte han. Det var et Eventyr om den onde Dronning, som lod en Tjener bære sin lille Stedsøn ud i Skoven og befalede ham at omkomme Drengen derude. Tjeneren bandt Prindsens Guldring med en blaa Steen i fast til hans Haar, og lagde ham paa alfar Vej, hvor Folk kom og tog ham op, dernæst slagtede han et Lam og farvede sit Tørklæde og sine Hænder med Blodet, for at det skulde se ud, som om han havde efterkommet Dronningens Villie. Da den onde Stedmoder døde, gik Tjeneren hen til Prindsens Søster, faldt ned paa sine Knæ og sagde, at han ikke kunde faae Ro i sin Grav, før han havde skriftet for hende, hvordan det var gaaet med den lille Prinds. Saa drog Prindsessen ud i Verden, for at finde sin Broder. Han var bleven Hyrde hos en rig Mand, som behandlede ham strengt og kun gav ham lidt at spise. Hun drog igjennem mange Lande og kunde ikke faae ham opspurgt; tilsidst lod hun udraabe, at Den, der bragte Guldringen med den blaa Steen i, skulde faae Alt, hvad han forlangte af hende. Det blev udtrompetet i hver en By, hun kom til, og saa lod hun lægge

et Skarlagens Tæppe ud over Gaarden og op ad Trapperne til det Sted, hvor hun boede. „Kommer der en Fremmed, som ikke er min Broder," tænkte hun, „vil han undsee sig for at gaa hen over det Skarlagens Klæde, men den Rette vil vove det." Der kom nu mange fornemme Herrer op til Prindsessen, alle havde de en Guldring at vise frem med en blaa Steen i, og alle gik de ind over Gaarden ved Siden af Tæppet, men ingen af dem vilde hun kjendes ved. En Dag sad Prindsessen ved Vinduet, da saae hun en halvvoxen Dreng med en gammel, sid Hat paa Hovedet, Faareskindskofte og store Træsko paa Fødderne, komme gaaende hen mod Slottet; han stod og betænkte sig lidt foran det kostbare Skarlagen, tilsidst traadte han ind paa det og vedblev at gaa midt henad Tæppet med sine smudsige Træsko, til han kom op ad Trapperne. „Der gaaer en Dreng og han er klædt i en pjaltet Kofte; ikke rettere jeg seer, maa det være min Broder. — Har Du en Guldring med en blaa Steen i?" spurgte hun Hyrdedrengen, da han kom op til hende. „Ja, jeg har," svarer han. — „Saa kom med den". — „Nei, hvis I vil mig noget godt, maa I selv tage den, der hvor jeg bar den alle de Aar, jeg har havt den."

„Saa læg dit Hoved ned i mit Skjød, jeg vil lyske Dig," sagde Prindsessen.

Drengen lagde sig ned foran hende og Prindsessen løste Ringen ud af hans Lokker. Hun saae nu, at det var den Rette og at Hyrdedrengen var hendes Broder. Derefter reiste de hjem og levede i Herlighed og Glæde, og Prindsen blev Konge i Landet, da hans Fader døde."

Dette fortalte Jens og Klara sad og betragtede ham uafbrudt, medens han talede.

„Du er nok ogsaa saadan et forklædt Kongebarn," sagde hun; „jeg har hørt, at de fandt Dig paa Veien, og at Du hverken kjender Fader eller Moder. Er det sandt?" Jens nikkede sørgmodigt. „Det er jo herligt. En Dag kommer ogsaa Prindsessen og spørger efter Dig. Det er mig, jeg er Prindsessen, jeg fører Dig tilbage til Kongens Riger og Lande og gjør en stor Herre af Dig. Reis Dig nu op og bær mig hen i Vognen, jeg vil ikke vade igjennem det grusomme Sand, men svøb først Tæppet om mig, at ikke min Kjole skal komme til at røre ved dine smudsige Klæder."

Jens adlød tøvende, undseelig og rødmende, hun smilte, saae ham ind i Øinene, gyngede sig i hans Arme og lod ham bære sig hen i Vognen.

„Imorgen kommer jeg igjen, nei, ikke imorgen, men maaske iovermorgen, Du skal pines lidt ved at længes efter mig, saa maa Du finde paa en ny Historie at fortælle."

Hestene løb, Vognen forsvandt i en Støvsky, den unge Hyrde blev staaende og skyggede med Haanden for Øinene og stirrede ned i Huulveien endnu længe efter at hun var forsvunden.

Alt hvad der var Haab og Lykke og Drøm og Længsel i Jens vaagnede med dette Møde; men Lykken havde intet Navn, og Tanken frygtede for at forme hans Længsel i Ord. Han stod oppe paa Banken og stirrede timeviis hen i den blaa Luft, i Retning mod de mørke Skove, hvor Herregaarden laa og hvor hun var forsvunden. Hans Øre var det første, der opfangede Lyden af den lette Vogn, som bar hende tilbage til ham; han rødmede, det blændede hans Øine, naar hun kom, det bankede i hans Bryst, som om det skulde sprænges, der var i Verden ingen deiligere Musik end den, som laa i hendes Stemme. Inde i Hytten sad han med sænket Hoved og nedhængende Arme og glemte, at binde Lyngkoste.

„Nu er jeg bange, Du er paa en feil Vei," sagde gamle Jens Hammer og trak paa Skuldren.

„Fatter! Fatter!“ raabte Jens, og strakte ham begge sine Arme imøde, „jeg har jo Ingenting sagt, det var hende, der vilde, jeg skulde være Prindsen, og saa kom hun og frelste mig.“

„Hun fjanter, den Tosse! hun bruger Dig til Dukke, fordi hun igaar og idag ingen bedre har. Nu glemmer Du det Lidet, jeg lærte Dig og takker ikke Vorherre for det Du fik, men forlanger det, Du ikke kan faae.“

„Hvad fik jeg da?“ raabte Jens med glødende Kinder og sprang op fra Jorden. „Jeg har Dig, Du tog mig til dit Hjerte, det vil jeg takke for alle mine Levedage, men se Dig om, hver en nøgen Spurveunge har en Fader og Moder, hvor er mine? Mig kastede de ud paa den aabne Landevei i en Kudskefrakke; hvorfor kom de aldrig siden? Jeg har kaldt paa dem i mange Aar og ventet paa dem; jeg vilde ikke lade mig mærke dermed, nu er hun der, med Solskin og Varme, saa siger Du, jeg er paa feil Vei. — Det lysner, jeg voxer stor, naar hendes Øine se paa mig, jeg forlanger jo ikke andet end at det blot skal blive ved. Aa, ryst ikke paa dit Hoved, hvorfor vil Du lægge en kold Haand over det, som banker herinde. Jeg bliver aldrig glad, hvis Du tog det fra mig, som jeg nu har faaet.“

Saaledes fortsatte han i det Uendelige; den Stumme havde pludselig faaet Ord, den Tavse var bleven veltalende, han bragte Jens Hammer til at tie, for at han ikke skulde aande over det Korthuus, han havde bygget sig og hvori han drømte.

Hvad kan der vel fortælles om disse Drømme, som atter og atter gjentoges med de samme Optrin og skabte den samme Lykke? I tre Aar regnede han Dagene efter de flygtige Øieblikke, hvori han saae hende komme tilsyne og igjen forsvinde inde i Huulveien. Klara lod til at finde Smag i denne Adspredelse, hun besøgte ham troligt, hørte paa ham, talte til ham, lod sig indhylle i hans Tilbedelse, bragte ham til at skjælve ved et Skuldertræk eller et spottende Smil, og drog ham til sig igjen ved de bløde Kjærtegn, hun forstod at lægge i sin Røst, naar det behagede hende. Som Fristeren førte hun ham til Bjergets Tinde og lod ham i det ene Øieblik overskue Alverdens Herlighed, for i det næste at styrte ham ned i Afgrunden. Det var et Skuespil, rigt paa de forskjelligste Optrin og dog uden synlig Handling for alle Andre, end de To, som havde Roller i det.

Engang faldt det hende ind, at hun vilde være hans Lærer. „Jeg bliver ikke kjed deraf," forsikrede

hun, „jeg gjennemfører alt hvad jeg beslutter, jeg har en uhyre Energi, en sand Jernvillie. Jeg vil lære Dig, Du stakkels Vilde, hvad jeg veed og hvad Du ikke veed, er Du saa fornøiet?"

Jens saae over paa Hammer, han manglede Ord til at tolke sin Lykke. Klara holdt ogsaa trofast ud, ifølge sin Jernvillie, hele fire Timer tilende. Saa blev den Sag opgiven.

Næste Vinter gik Jens til den gamle Præst, som havde fulgt ham med Interesse og holdt meget af ham. „Lær mig Noget," sagde den unge Hyrde, „jeg har Tid til at arbeide nu i de lange Vinteraftener."

„Hvad vil Du lære, min Søn?"

Jens vovede ikke ret at komme frem med det han tænkte paa. Han stod og dreiede paa sin Hat og rømmede sig. „Jeg vil helst lære at være Mozart," svarede han endelig, „men kan det ikke ske, saa lær mig, hvad I selv vil."

Han læste, skrev og regnede, han arbeidede og smilede tilfreds, naar den gamle Jens roste ham. „Det forslaaer ikke, Fatter!" svarede han og rystede paa Hovedet. „Der vil mere til, om det skal blive til Noget, jeg har en lang Vej for mig, men ogsaa et Maal, og jeg bliver ikke træt."

Klara lod ham ofte komme op paa Herregaarden for at benytte hans Tjeneste, hun tog ham med i Drivhuset og viste ham, hvorledes han skulde pleie hendes Blomster, han red til Byen for hende efter Modepynt, han besørgede i Smug en Mængde smaa Billetter, Gud veed til hvem, hun behøvede blot at forlange, saa forsvandt han, løb, fløi afsted og bragte tilbage, hvad hun ønskede; det var en Hunds Hengivenhed, der aldrig blev træt, en Slave, der adlød ethvert Vink, uden at bryde sig om at vide Grunden.

„Du maa vænne Dig til min Tjeneste," sagde hun, „naar jeg faaer mit eget Slot, skal Du være Lakei, nei fy, Huushovmester, læse ud af mine Øine hvad jeg ønsker, medens jeg sidder i min store Sal, omringet af mine hvidklædte Terner, der baldyre og spille paa Harpe og synge Kæmpeviser for mig. Det kan blive herligt!"

Der var Noget i dette Billede, som mishagede ham, mest paa Grund af den Plads, han selv fik deri; han blev stille og sørgmodig den øvrige Deel af Dagen, men tav og forrettede sin Gjerning. Han troede paa alt hvad hun sagde, han gav sig selv som han var, hvorledes skulde han da forstaa denne kunstlede Barnagtighed, dette hyklende og

iriterende Spil, som kom ham imøde i et Sprog, der var Musik og med en fortryllende Ynde i Udtryk og Bevægelser. Erindringen herom var hans Ensomheds Poesi, hans Hjertes Næring, hans Tankers Stof.

Tre Aar havde denne Drøm varet, da Jens en Sommerdag, medens han stod paa Høien og ventede Klaras Vogn, saae en Tjener komme ridende op fra Huulveien og vinke ad ham.

„Du skal strax møde paa Gaarden hos Frøkenen," sagde han. „Hun skikker mig tilhest efter Dig i denne bandsatte Hede. — Har Du forstaaet Ordren? — kom og spænd mig den Buggjord fastere om min Hest. — Hvad saa mere? Der var Noget endnu, jeg skulde Dig. Djævelen selv kan ikke huske alle de Ærinder, hun jager os afsted med. — Det er sandt! jeg skulde hilse Dig og sige, at Du maatte trække dine bedste Klæder paa. Tag nu Benene med Dig, Jens Faderløs!"

Efter denne Besked gav Tjeneren sig til at fløite og red hjem igjen til Herregaarden. Jens skyndte sig ind i Hytten; da han atter kom tilsyne, var han iført sin bedste Stads, en grøn, kort Trøie, besat med to Rækker forsølvede Knapper, under Trøien en høirød Vest, ligeledes med to Rækker

forsølvede Knapper, og saa lang, at dens hvide Foder paa Ryggen naaede en god Haandsbred nedenfor Trøien. Skjortekraven var bøiet tilbage over et blaat Halsklæde. Han var dernæst iført et Par gule Skindbuxer, sammenspændte under Knæene over lange, blaa Uldstrømper, og store, jernbeslagne Sko, med tykke Saaler, som af langvarig Tørke og sjelden Brug bøiede deres Spidser iveiret. Han saae lidt uheldig ud i denne Pynt, Antinous i en Narredragt, men det begreb han ikke; hans mørke, lokkede Haar flagrede, hans blaa Øine straalede, medens han skyndte sig op ad den bugtede Gangsti til Gaarden.

Solen brændte, Firbenene løb hen over det gule Sand og forsvandt inde under Stenene i Grøften, Lærken sang, en krydret Duft trængte ud fra Skoven, hvor en Kulmile sendte en fiin og blaalig Røg iveiret.

„Hvad mon jeg skal forrette idag?“ tænkte Jens, — „bringe Brev igjen over til Naboens Herregaard; det har jeg nu gjort hver Morgen i den sidste Maaned. Der boer hendes Fætter, han er lykkelig, rig, mægtig, anseet, har baade Fader og Moder, han kan ogsaa ride over og se hende, saa ofte han vil, men han er mager, vissen og

gul, som det falmede Blad; jeg vil dog ikke bytte med ham, jeg har mine glade Sange, mine stærke Arme. — Gudfader være lovet og priset!" raabte han i en Følelse af pludselig Henrykkelse, „meget har de taget fra mig, og kun ringe blev min Lod, men jeg fik til Gjengjeld en Lykke saa stor, at den veier alt det andet op. Hun er mere end Fader og Moder, hun er kommen til mig for det Godes Skyld, det mærker jeg vel, thi hvergang jeg ret inderlig tænker paa hende, folde mine Hænder sig af sig selv og jeg føler Lyst til at bede."

Det var hans Tanker, medens han med drabelige Skridt vandrede ind igjennem Skoven til Herregaarden.

Der var Fest deroppe den Dag. I Gaarden stode Klynger af Kudske og Lakaier og mønstrede de forskjellige Herskabers Vogne, oppe fra Værelserne lød Latter og Samtaler, i Spisesalen klirrede Glas og Sølvtøi, medens Middagsbordet blev afdækket. Paa den aabne Altan hvilede en Kreds af unge hvidklædte Damer, henstrakte i deres Gyngestole. Jens stod lidt og saae paa alt dette, da han kom indenfor Porten. Derpaa sneg han sig langs med Muren, forbi Hovedbygningen.

„Hvor er Frøkenen?“ spurgte han en Tjener, som stod og meddeelte en Kammerat sine Bemærkninger over ham.

„Hvad kommer det Dig ved, Sultenmads?“

„Hun har skikket Bud efter mig,“ svarede Jens sagtmodig.

„Saa er hun oppe i Salen, eller ude paa Altanen, med mindre hun er gaaet ind i Skoven; det kan ogsaa gjerne være, hun sidder og drikker Kaffe nede i Haven.“

„Frøkenen er nede ved Drivhusene,“ ytrede en anden mere medlidende Sjæl, og Jens gik ind i Haven.

Der fandt han Klara, klædt i en Sky af Flor og Kniplinger, lænende sig til en Herres Arm, over hvilken hun havde foldet begge sine smaa Hænder. Hun saae ham ind i Øinene og bøiede sit Hoved henimod hans Skulder. Jens kom nærmere uden at de lagde Mærke til ham.

„Ja vist!“ sagde Klara med denne bløde og foraarsfriske Stemme, som altid havde funden Gjenlyd i Hyrdens Hjerte, „det er en stor Synd, jeg har paa min Samvittighed, men naar jeg nu skrifter ærligt for Dig, saa bliver den mindre. — Han interesserede mig virkelig til en vis Grad, han

levede af at se og høre paa mig, jeg var hans Religion, hans Gud, og jeg gik jo herhjemme og kjedede mig. Hvad skulde jeg finde paa? Det var altid Et og det Samme, det kunde jeg ikke holde ud, vel? — Husker Du, Du har selv sagt, at en Natur som min trængte til Adspredelse og behøvede rigelig Næring, Du har idetmindste skrevet det i et af dine søde Breve; saa tog jeg tiltakke og morede mig med ham, saa godt jeg kunde. Du smiler, Du tier, er der vel egenlig noget Ondt deri?" tilføiede hun med et straalende Blik paa det blege og rynkede Ansigt, som betragtede hende. — „Men se, der har vi ham jo, Du er altsaa ikke vred, vel? — siig nei, siig strax nei! hører Du!"

Herren satte sin Lorgnet for Øiet, idet han vendte sig halvt om mod Jens og betragtede ham med en ubeskrivelig Ringeagt. „Vred!" gjentog han og trak paa Skuldren, „det vil sige jaloux, og paa den Tingest der, nei, min Kjære! det er jeg i Sandhed ikke, dertil er han altfor umulig."

„Jens! kom herhen!" raabte Klara, „skynd Dig, jeg har en Nyhed at fortælle."

Jens havde seet og hørt Alt, intet Ord af Samtalen havde undgaaet ham, han stod lænet op

til et gammelt Æbletræ, sunken tilbage mod Stammen. Han var meget bleg, hans Øine stirrede stive og udtryksløse frem for sig, medens han vædede sine farveløse Læber med Tungen.

„Men saa kom dog," vedblev Klara og gik ham et Skridt nærmere, „jeg er idag bleven trolovet med denne Herre, min Fætter, Hofjægermester Fersen til Billesborg; det var til ham, Du bragte alle mine mange Breve."

Hun smilede, Hofjægermesteren stirrede paa ham med en ufordulgt Ringeagt, medens han tændte sig en frisk Cigar. Jens rystede, greb med begge Hænder omkring Hovedet og brast derpaa pludselig ud i en vild og skingrende Latter. Det er umuligt at finde noget Udtryk for denne Latter. Der lød et saaret Dyrs Skrig igjennem den, alt hvad der er Klage, Smerte og Lidelse røbede den, derefter gik dens krampagtige, udholdende Toner over til et Hvin, som udtrykte hele Vanvidets Ubevidsthed, under hvilken han viste et fortrukket Ansigt og glasagtige, tilslørede Øine. Han famlede med begge Hænder i Luften, vaklede et Øieblik frem og tilbage, og sank derefter tavs og lydløs som truffen af et Kølleslag, ned foran den unge Dames Fødder.

Klara samlede sin Kjole, undgik forsigtig at komme i Berørelse med den Faldne, og løb hen til Drivhuset for at kalde paa Hjælp.

Jens blev baaren ud af Haven; han saae sig om, tavs og udtryksløs, som om ethvert Spor af det stedfundne Optrin var fuldstændigt udslettet i hans Erindring; lidt efter brast han atter i en vedholdende Latter, som gjentoges, medens de lagde ham paa et Knippe Halm i en Høstvogn og kjørte ham tilbage til Jens Hammers Hytte.

„Hvad har I gjort ved min Dreng?" spurgte den gamle Hyrde, da han nogle Dage efter kom op paa Herregaarden. „I har jo taget hans Forstand fra ham. Han sidder derude som et lille Barn og roder med en Pind i Sandet, taler sjeldent og giver ikke Agt paa Noget; af og til griber han sig med begge Hænder om Hovedet, som om det gjorde ondt derinde, og saa brister han i en Latter, som bringer mig Taarer i Øinene."

Der var Ingen, som sagde Jens Hammer, hvad der var skeet; han gik i sin Grav uden at faa det at vide. Jens bedredes efterhaanden saa meget, at han blev Hyrde i den Gamles Sted. Han lod Hytten oppe paa Bakken forfalde og byggede en anden inde paa det mørkeste og mest uveibare Sted

i Skoven. Som den saarede Hjort søgte han Skjul og Ensomhed for at dø. Her kunde man finde ham siddende mellem Buskene, med blottet Hoved, sammenfiltret Haar, blege, indfaldne Kinder, klædt i en sønderreven Faareskindsskofte og stirre stift frem for sig i Luften. Naar han troede sig ubemærket, hørte man ham fortælle sig selv Brudstykker af Eventyret om Prindsen, altid det Samme. Den Festdag paa Herregaarden havde for bestandig lammet hans aandelige Evner, han var ikke mere istand til at knytte to Tanker til hinanden. Alt hvad han sagde endte med en gjennemtrængende Latter, under hvilken hans Ansigt forkrak sig i et Udtryk af Lidelse, derefter skjulte han sine Øine med begge Hænder og blev siddende en Stund med Hovedet bøiet ned mod Knæene. En stor og langhaaret Hund med Jernhalsbaand fulgte ham hvor han gik, Skridt for Skridt. Naar Jens laa inde i Tykningen, halv skjult af Slaaen og Brombærbuskene, satte den sig ned foran ham, heftede sine store og klare Øine paa ham med et hengivent og gjennemtrængende Udtryk; maaske søgte den under disse lange Timers uafbrudte Tavshed at danne sig en Forestilling om Ulykken, der tyngede paa Jens. Naar han brast i Latter, listede den sig nærmere til ham og saae

omkring til alle Sider, som om den vilde paakalde Hjælp. I lang Frastand lød denne Latter ud over Egnen og gav Gjenlyd inde i Skoven; de, der hørte den første Gang, standsede, lyttede eller flygtede og troede, at det var et vildt Dyrs Skrig, som trængte sig til dem.

En Dag kom en Herskabsvogn kjørende ind i Præstegaarden. Tjeneren aabnede Døren og hjalp med stor Varsomhed en ældre Herre ud, hvis Fødder vare indhyllede i laadne Støvler. Han bevægede sig med Møie et Par Skridt henimod Døren, hvor Præsten stod og hilste paa ham.

„Jeg ønsker at tale med Dem i Enrum," sagde den Ubekjendte og nikkede uden at tage Reisehuen af. — „Lidt forsigtig, lidt forsigtig!" vedblev han, idet de gik over Dørtrinet. „Jeg lider af Podagra og taaler ikke nogen hurtig Bevægelse." Han tog Plads i Lænestolen, saae sig om og spurgte derefter Præsten, hvad han vidste om det fremmede Drengebarn, som en Pintsemorgen laa henlagt udenfor Kirkedøren.

Den gamle Præst var død, den nye vidste ikke stort at fortælle om Sagen.

„I maa gjøre Jer megen Umage og skaffe mig nøiagtig Besked," sagde Herren, „maaske tager jeg

Hittebarnet med mig, i saa Fald skal baade hans og eders Lykke være gjort."

Præsten hentede Kirkebogen og fandt efter lang Søgen det Sted, hvor Barnets Daab, dets Navn og Fadder stod indført. Det var alt hvad han kunde meddele; men den gamle Klokker levede endnu, efter ham blev der sendt Bud, og han kunde erindre mere. Kudskefrakken, hvori Barnet havde ligget indhyllet, blev ogsaa bragt tilveie; imidlertid sad den fremmede Herre og greb sig vexelviis til de syge Been og nikkede tilfreds og gned sine magre Hænder, der vare besatte med store og kostbare Ringe. Strax efter kjørte han og Præsten ud paa Heden, hvor Jens vogtede Faar. Hunden gøede, Jens saae iveiret, han sad som sædvanlig og skrev med en Pind i Sandet. Det var varmt den Dag, han havde knappet sin Faareskindspels op, indenfor kom hans nøgne Bryst tilsyne. Den Fremmede standsede og betragtede ham længe i dyb Tavshed. Jens vedblev at skrive, hans Læber bevægede sig, han hviskede. Pludselig hævede han sit Hoved, strøg Haaret tilside og saae stift og gjennemtrængende paa den Fremmede.

„Det er hendes Øine," hviskede Herren, „hendes Pande og hendes Smil."

„Hvis Øine, mener Deres Høivelbaarenhed?"

Den Fremmede maalte Præsten fornemt og tilbagevisende. — „Hendes, det gyselige Uhyre, som bedrog mig," svarede han endelig. „Sagen har sin Rigtighed, selv Vorten der paa Halsen. Det er umuligt at tage fejl."

„Jeg har ogsaa en daarlig Fod ligesom I," sagde Jens og slettede de Tegn ud, som han nylig havde tegnet. „Det kommer af, jeg maa skynde mig og løbe med de mange Breve over til Hr. Hofjægermester Fersen til Billesborg; men Prindsen var nok ikke saa tosset, som han saae ud til; de Andre toge deres Træsko af, han beholdt sine paa, medens han gik henad det kostbare Tæppe. Saa lagde han sit Hoved i Prindsessens Skjød, hun lyskede ham og tog hans Guldring fra ham. — Jeg beder Jer saa mindelig, giv mig min Guldring igjen, men lad Jens Hammer ikke faa det at vide. Du skal takke Vorherre, men ikke bede om Noget, pleier han altid at sige."

„Deres Høivelbaarenhed har truffen Jens i et heldigt Øieblik," hviskede Præsten, „det er sjeldent, han taler saameget paa een Gang." Den Fremmede stod i dybe Tanker. „Hvor han er ækel og mod-

bydelig," sagde han endelig og vinkede ad sin Tjener. „Kom og hjælp mig tilbage til Vognen."

Præsten troede, han skulde kjøre med, men den fremmede Herre lod Døren lukke, da han havde sat sig. Kudsken smeldede med sin Pisk, og Vognen forsvandt nede i Huulveien, medens Præsten, maalløs og forbavset, stod og stirrede efter den.

Flere Aar efter kom en anden Vogn kjørende op ad den samme Huulvei. En Dame steg ud og gik henimod Høien, hvor Jens sad skjult imellem Stenene med den tro Hund foran sine Fødder. Damen var Klara Fersen. Hendes mørke Dragt og sorte Hat bidrog maaske til at gjøre et Ansigt blegere, hvoraf al Ungdom lod til at være forsvunden, og i hvis magre Træk hist og her en Rynke viste sig, fiin og skarp, som skaaren med en Kniv. Hendes Gemal var død efter to Aars Ægteskab; man sagde, at deres Forhold ikke havde været lykkeligt; han efterlod hende en fyrstelig Formue og et lille sygeligt og vantrevent Barn, hvis Dage syntes at være talte. Da hun kom hen til de hvide Steen, standsede hun foran Jens og betragtede ham tavs og forskende. Det var tydeligt, at han ikke havde den ringeste Forestilling om, hvem hun var; han smilede og fortsatte derefter sit Arbeide, som

bestod i at tage en Haandfuld Sand op fra Jorden og gnide det i begge Hænder, til det dryssede ud imellem Fingrene.

„Kjender Du mig?“ spurgte hun.

Han saae iveiret. „Jeg skal være Mozart,“ svarede han, „naar de nu skulle stille Tableauer.“ Efter disse Ord brast han i en Latter, hvis heftige og trøsteslose Udtryk Aarene efterhaanden havde dæmpet og mildnet. Hun rystede sørgmodig paa Hovedet, gik nogle Skridt op paa Høien og støttede sig til Sippes Steen, medens hun saae ud over Egnen. Det er vanskeligt at bestemme, hvilken Erindring der var den meest fremherskende hos hende, medens hun stod deroppe med bøiet Hoved, sammenknugede Hænder, beskinnet af den nedgaaende Sol, der kastede sit røde Lys hen over Stenene og den Vanvittige, som var ivrig beskæftiget med at rulle Sand mellem Hænderne.

„Jeg er Prinds Karl af England,“ raabte Jens pludselig, „jeg fik min Guldring igjen og jeg sidder her midt i mit Kongerige. Se, se! Alle knæle de for mig, jeg har, hvad mit Hjerte begjerer.“ — Han tav lidt og strakte Hænderne op mod Klara. „I maa ikke staa paa den Høi,“ vedblev han blidt, „det kunde gaa Jer, som Sagnet fortæller om

Sippe: „Den skal blive til Steen, som bryder den Fattiges Fred.“

Klara bøiede sig ned mod ham, hendes Øine bleve vaade, medens et smertefuldt Smil gled hen over hendes Ansigt.

„Sagnet er opfyldt,“ hviskede hun og lagde begge Hænder paa sit Bryst, — „han jubler, han har sit Kongerige, og jeg — det er blevet til Steen herinde altsammen.“

Jens hørte ikke hvad hun sagde, han sad og lo og trillede Sandet mellem sine Hænder.

En Mand i Tænke.

Sigvart Grubbe hed en dansk Adelsmand, der havde reist meget og seet meget i sine Dage. Han forlod Kjøbenhavns Universitet som ung Student, og studerede derefter nogle Aar i Wittenberg, var rig, af fornem Byrd og personlig yndet af Kong Christian den Fjerde, som gjorde ham til øverste Secretair i Cancelliet, da han vendte tilbage fra sine Reiser. Det, der har bragt Sigvart Grubbes Navn til vore Tider, er dog hverken hans Byrd eller Stilling, men en Dagbog, hvori han, med skarp Jagttagelsesevne, fyldigt og klart, meddeler en Mængde værdifulde Oplysninger, ikke blot over Begivenheder og nogle af de virkende Kræfter, som have faaet Betydning i vort Fædrelands Historie, men tillige over Forhold, Sæder, Skikke og Meninger fra den Tid, hvori han levede. Den fornemste og mest eiendommelige Gjenstand for hans Skildringer er den unge Konge, ved hvis Hof han var en velseet Person, fra hvis Dronnings Jomfrukammer han modtog sin Brud, og

hvem han fulgte baade paa Reiser omkring i Landet og paa Vandringer og Eventyr af en mere privat og lysskу Natur. En af disse Udflugter og det som Dagbogen beretter derom, har givet Stof til følgende Historie.

„Den 4de Mai 1598," fortæller Sigvart Grubbe, „var Kongen hos Rentemester Enevold Kruse, og vi drak dygtigt til langt ud paa Natten. Paa Hjemreisen til Slottet ved Høibro, spurgte Kongen om mit Herberge, og da det var i Nærheden, sagde han, at dersom jeg havde Lyst til Besøg, vilde han se mit Hjem, min Værtinde, og om jeg havde nogle smukke Piger. Jeg svarede strax, at jeg havde en gammel Værtinde, men nogle unge og udmærket smukke Piger, desuden havde jeg en engelsk Drik, Rose de Sole, som min Vært fik igaar i en Korkflaske paa et engelsk Skib. „Alt dette behager mig vel," sagde Kongen. — Jeg sendte strax min Svend afsted for at lukke Porten op og sige til Værtinden, at Kongen kom og ønskede at Flasken skulde sættes frem. Da Kongen havde smagt Rose de Sole, sagde han: „den holder jeg af, og det er ikke Brændeviin, men den er destilleret ved Solen; det skader ikke, om vi drikke lidt friere af den." Han drak mig da et lille Glas til paa min Hildeborgs Velgaaende, jeg

drak dernæst min Nabo til, og saaledes gik Glasset rundt mellem os Tre, som vare tilstede. Jeg tog dernæst et andet lille Glas og drak Kongen til, idet jeg udtalte min underdanige Taknemlighed. Men strax som jeg havde tømt Glasset, blev jeg saa beruset, at jeg ikke kunde staa paa mine Been. Da Joachim Bülov saae det, vilde han lede mig hen til Sengen, men Enden blev, at vi begge to faldt om paa Gulvet. Børge Trolle, der fornam, at denne Rose de Sole havde en saadan Virkning, tog nu hemmelig Flasken og heldte Resten ud paa Gulvet. Da Kongen mærkede, der ikke var mere tilbage, slog han alle Vinduerne istykker med Flasken. Da han saa gik bort fra mig, vilde han se ind til Lehnsmand Christian Barnekov, hvis Herberge laa i Nærheden. Eftersom nu Døren var lukket, prøvede han at krybe ind igjennem Vinduet, men faldt uheldigviis paa Heftet af sin Kaarde og fik et Saar over det høire Øie. — Joachim Bülov og jeg vare meget syge og nødtes til at blive flere Dage i Pleie hos min Værtinde, som kurerede os med fed, godt kogt og varm Kaal. Da jeg siden efter kom til Kongen, sagde han: „Du trakterede mig vel, sikket nyt Øie jeg har faaet.“ Han lovede, at han ikke mere vilde smage af den engelske Drik. Da han

siden kom ind i Dronningens Kammer, sagde Dronningen til min Hildeborg, som stod hos. „Din Sigvart har ordenlig trakteret min Herre.“ — Jeg gjorde mange Undskyldninger og meente, at Kongen burde være gaaet i sin Seng ligesom jeg og Joachim Bülov.“

Samme Vinter gjorde Rigshofmesteren, den mægtige Hr. Christoffer Valkendorf, et prægtigt Gjæstebud for Hoffets Herrer og Damer. I Kongens Følge saaes den Aften, Sigvart Grubbe, Christian Barnekov, Hofjunker Bülov, den forvovne Børge Trolle, Christen Holk og Axel Urne. Den Sidste var kort iforveien kommen til Kjøbenhavn fra sin Fædrenegaard Aasmark paa Lolland, og blev snart Sjælen i alle det unge og sorgløse Hofs Forlystelser. Paa Seiltoure var han den Kyndigste, paa Jagten den Heldigste, i Parforceridtet den mest Uforfærdede af alle. Der behøvedes dengang ikke flere Fortrin til at befæste sig i Kongens Gunst. Axel Urne var ung, smuk, lidenskabelig, og udholdende i alt hvad han besluttede, en af disse Naturer, der lægge en brændende Sjæls hele Energi i enhver af deres Handlinger, og som ogsaa af den Grund næsten altid naae det, de hige efter. Vidste Folk blot, hvorofte Talentets fornemste Egenskaber beroer paa denne Udholdenhed.

Det blev henimod Midnat før Gjæsterne forlode Valkendorfs Huus. Dronningen og hendes Damer droge tilhest hjem til Slottet, Kongen og hans Følge foretrak derimod at gaa.

„Nu maa vi have os en liden Lystighed," sagde Kong Christian, da de kom ned i Gaden, „Natten falder for lang til at sove bort i disse Tider. Find paa Noget, hvem der kan."

Det var en kjærkommen Opfordring, efter hvilken alle de Tilstedeværende fæstede sig en lille sort Silkemaske for Ansigtet; saa stormede den muntre Skare igjennem Gaden med Støi og Jubel. Tjenerne fulgte og lyste for dem med Blus og Træspaaner; først i 1673 blev det ved kongelig Befaling forkyndet, at Ingen maatte bære Lyspind eller Blus paa aaben Gade, men alene med Lygte sig behjælpe. — Harpixen i Faklerne spruddede og gnistrede, de røde Flammer kastede deres Lys henover de smaa Huse, Borgervagten, som om Natten forrettede Vægtertjeneste, flygtede; hist klirrede en Rude, her blev et faldefærdigt Plankeværk revet overende, længer nede lød et Skrig fra en forfulgt Uskyldighed, saa standsede den vilde Jagt en adstadig Borgermand, som kom nynnende ud fra Viinkyperens Bod. Han blev draget frem paa Gaden, over en Vandpøl stak

Adelsmændene deres Kaarder paa Kryds ned i Jorden, der maatte Manden lægge sig paa Maven og krybe igjennem Pølen under Kaarderne. Sub jugum mittere, kaldte Sigvart Grubbe dette. Manden skreg og bad for sig, Adelsmændene lo og bandede, alle Nabolavets Hunde gøede, og Skaren drog videre til nye Bedrifter. Det var meget morsomt.

Kjøbenhavn var dengang langtfra hvad den mod Slutningen af Christian den Fjerdes Regeringstid skulde blive. Valkendorf havde for sine egne Penge bekostet et Stykke ny Vold om Byen; der hvor Volden endte begyndte et Plankeværk, som den ældre Bülov forbød Folk og Drenge at krybe hen over. Smaa, lave Huse laa mellem Haver og aabne Pladser, indhegnede af Gjærder og Stakitværk, og sluttede sig sammen om Kirkerne, som en Hjord omkring Hyrden, Rosenborg var en Pløiemark, gjennemskaaren af dybe Vandgrøfter, Børsen en Sandholm eller et Stykke Strand, som Maagerne kredsede hen over. Gaderne vare gruslagte, om Sommeren en Støvbunke, om Vinteren en Vandpøl; nærmest Husene gik et smalt Fortov med dybe Rendestene, hvori Gæs og Ænder, undertiden ogsaa Smaagrise, spadserede om og søgte efter Forfriskninger. Det var endnu Fremtidens By, som behøvede Kong

Christians rastløse Foretagelsesaand og Skaberkraft for at voxe. — Vi ryste paa Hovedet af en Tid, uden Literatur, uden Skuespil, uden Musik, uden Adspredelse, uden andre Fester end dem, Folkene fra de smaa Huse fik Lov til at betragte med Hatten i Haanden, foran Adelsmændenes Porte. Man havde dengang langtfra, saa levende som nu, tilegnet sig Billedet af Fuglen paa Marken, der høster uden at saae, Livet var kun et trælsomt Arbeide, Hvilen den eneste Løn. — Et afgjort Fortrin havde dog den Tid for vor: der var et Hjem i alle disse smaa, lave Huse, som gav og gjemte paa nøisomme Glæder, man levede for Familien, ligesom vi nu leve for Adspredelsen, de huslige Dyder vare flere eller lode sig idetmindste oftere tilsyne, man blev gammel i dette Hjem, med alle sit Hjertes Skatte.

Omtrent midt paa Kjøbmagergade laa dengang et stort, hvidkalket Huus, som tilhørte en rig og anseet Guldsmed, ved Navn Jørgen Kaalsing. Det var det eneste Sted i Gaden, hvor der endnu brændte Lys; Jørgen havde desuden hængt to tændte Lygter ud paa Muren foran sin Gadedør, til Tegn paa, at der var Fest i Huset den Aften. Ved Midnatstid forlode Gjæsterne Stedet, Vinduerne stode aabne, og nogle unge, hvidklædte Piger syslede endnu

mellem de afdækkede Borde. Den gamle Guldsmed var just i Begreb med at tage de tændte Lygter ind, da Kongen og hans Følge kom forbi. Lysene lokkede dem, Skaren standsede, Axel Urne hævede sig op i Vindueskarmen og gjorde et Tegn til de Andre, der fik dem til at samle sig omkring Stedet. En af Adelsmændene slukkede Jørgen Kaalsings Lygter, en Anden trængte ham tilbage, da han stillede sig foran Døren. Axel Urne var et Øieblik bleven siddende i det aabne Vindue, ligesom fortabt i det han saae; inde i Stuen lød et gjentaget Skrig fra de unge Piger, da den ubekjendte Mand med en Maske for Ansigtet lod sig tilsyne for dem og sprang ind ad Vinduet. Hele Skaren stormede i det Samme gjennem Gadedøren. Der lød Klirren af Glas og Flasker, som bleve slaaede i Stykker, den gamle Guldsmeds Bønner og Trusler blandede sig med Adelsmændenes Raab og Latter; udefra kunde man se hvorledes de ilede igjennem Stuerne og forfulgte de flygtende Piger. Lysene viftede, efterhaanden sluktes de, men derfor blev Støien ikke mindre, og høiere end Sangen, Latteren og Raabene hævede sig af og til et skarpt og gjennemtrængende Klageskrig og Bønner om Hjælp og Naade. Lidt efter brusede Skaren ud af Døren igjen. Axel

Urne kom sidst, han var meget bleg og hans Krave sønderreven, men denne Gang deltog han imod Sædvane ikke med de Andre i at skildre sine Bedrifter. Tjenerne samlede sig om deres Herrer og trængte de Nysgjerrige tilbage, som havde stillet sig foran Guldsmedens Huus.

Det begyndte at gry ad Dag, Spiret paa Nikolai Kirke rødmede i Morgensolen, Allikerne kredsede skrigende omkring Taarnet, Adelsmændene droge ind over Høibro, og Jagten var for denne Gang til Ende.

„Jeg har forlist min rare Guldkjæde," sagde Kongen, da han klædte sig af. Der blev sendt Bud, og søgt og spurgt om den, men den kom ikke tilsyne.

En Maaned senere var der Bal paa Slottet, som Christian den Fjerde kort før sit Bryllup havde udvidet og forøget med en ny Fløi. Over Høibro bevægede sig hele Aftenen en tæt og talrig Skare, der trængtes sammen og joges tilside af Damernes Bærestole eller Heste.

For Borgerne var det ogsaa en Fest, i det mindste for en Deel, der med Hustru og Børn havde samlet sig omkring Indgangen til Slottet for at se Herskaberne passere forbi, medens de gik op ad Trapperne. Af og til, naar en Dristig vovede sig

for nær Porten, idet en ny Skjønhed traadte ind, stødte Vagten den Paatrængende tilbage og slog efter ham med Skaftet af deres Hellebarder.

Et Lyshav strømmede ud fra Slottets Vinduer og faldt henover Vandet. Derindefra lød Jubel og Musik. Kong Christian havde nylig faaet sit Musikkorps samlet af indkaldte Udlændinge, under Anførsel af Kapelmester Mogens Petersen, en berømt Mand for sin Tid; det var noget Nyt og gjorde en stor Virkning.

Stjernen, hvorom Alt syntes at bevæge sig denne Balnat, var en ung Pige, nylig kommen til Byen fra Faderens Gods i Skaane; hun hed Karen Gyldenstjerne og var eneste Datter af Peter Gyldenstjerne med Tilnavnet den Rige. Den unge Dame tilhørte sin Tids fornemste Adel, var i Slægt med Braherne, Skeelerne, Ruderne og en Mængde andre gamle Familier. Det var Peter Gyldenstjernes Faster Pernille, hvis Jordegods Sigvart Grubbe taxerede for en Sum af 304,026 Sp. Dlr., som han endda udtrykkelig bemærker: „foruden Guldtøi, Smykker og Klenodier."

Karen Gyldenstjerne var traadt ind ved sin Faders Side, klædt i en blændende Pragt og med et Ansigt, der næsten var ligesaa blegt som hendes

hvide Atlaskes Kjole. En dyb og sørgmodig Alvor hvilede over hende, et Udtryk af fuldstændig Ligegyldighed for den lydelige Beundring, hun vakte. Smilet og Latteren syntes ikke at tilhøre dette lille, fine, ovale Ansigt, hvis bløde, uberørte Læber blot syntes at vente paa Lov til at aabne sig for to Rækker smaa, melkehvide Tænder, hendes hele Sjæl lod til at forene sig i Øinenes forskende og ligesom søgende Blik; det var disse store, blaa og tankerige Øine, der øvede en fængslende, næsten bedaarende Magt, og dog laa der for en nøiere Betragtning hverken Ild eller Lidenskab i deres blændende Straaler, de forjættede Intet, æggede ikke, deres Sprog var en Gaade, deres Lys kom fra en Sjæl, der stod Lidelsen nærmere end Lykken. En fuldendt Holdning, en barnlig Blødhed og Ynde hvilede over enhver af hendes Bevægelser. Hun bevarede en naturlig Frihed midt i den Kreds, der forøgedes omkring hende, og i hvilken den unge, fyrige Konge anbragte sin Hyldning langt hyppigere, end hans agtpaagivende Dronning maaske ønskede. Karen lyttede til denne Hyldning, som om den ikke angik hende, hun bøiede tavs sit Hoved, og betragtede alle disse smilende og duftende Adelsmænd, ligesom man

betragter Billederne i et Galleri, uden selv at tro sig iagttaget.

Axel Urne var bleven revet med i den Strøm, der omgav Karen Gyldenstjerne. Hun lod til at øve den samme Magt paa ham, som paa alle de Andre. Hendes Træk forekom ham bekjendte, og dog gjennemløb han atter og atter hele sin Erindrings Kreds uden at kunne udfinde, naar og hvor han tilforn havde mødt denne Skjønhed, disse store og talende Øine.

Midt under Festens Larm, da Musiken, Latteren og Bægerklangen lød høiest, nærmede han sig hende. I nogle Skridts Afstand tøvede han og lyttede til hvad hun sagde. Som han stod der, rigt og pragtfuldt klædt, en Mand fra Isse til Fod, syntes han at maatte være uimodstaaelig, hans Person havde aldrig havt et mere ridderligt Præg, maaske anede han det selv, hans seirrige Smil tydede idetmindste paa Bevidstheden om disse Fortrin. I dette Øieblik delte hun den fælles Beundring med ham. Enhver af de Nærmeststaaende iagttog disse To, der, i Besiddelse af alle Ungdommens friske Gaver, syntes lige værdige for hinanden.

Hun var den Eneste, som endnu ikke havde lagt Mærke til ham. Da deres Øine første Gang

mødtes, gik der en Skygge over hendes Ansigt, det var, som om en kold Vind berørte hende. Strax efter vendte hun sig til de Nærmeststaaende, optog atter Samtalen, og saae frem for sig, som om han ikke havde været tilstede.

Børge Trolle stod ved Axel Urnes Side, han lagde sin Haand paa hans Arm, og hviskede: „Ja, hun er deilig, det er vist, men hun vil ikke danse."

Axel vaagnede op af sine Drømme ved disse Ord, han vendte sig om mod Børge og svarede roligt og bestemt: „Hun vil danse, Du skal faa det at se." Dermed nærmede han sig den gamle Adelsmand og hilste paa ham:

„Gudsfred og en glad Aften, Hr. Peter Gyldenstjerne! I kjender mig vel. Jeg beder om Forlov at hilse paa Eders skjønne Jomfru Datter. Efter disse Ord vendte han sig mod Karen, gjorde en Hilsen, saa dyb, at de hvide Fjer i hans Hat berørte Gulvet, og vedblev med et indtagende Smil og i det opstyltede Sprog, som de unge Adelsmænd havde bragt hjem fra deres Rejser og gjort almindeligt ved Hoffet: „Siig, skjønne Jomfru! hvorfor skjuler Solen sig her i Mørke og nægter os at varmes i dens Straaler?"

„O, høist galant," svarede Karen, idet hun hilsende sænkede sit Hoved; „men hvorpaa kjender man vel Solen, naar den skjuler sig i Mørke?"

„Sædvanlig kun paa Varmen, den udbreder."

„Hvad ønsker I?" spurgte hun med et Udtryk og i en Tone, der ikke gav det ringeste af hans Artighed tilbage.

Axel Urne blev staaende, støttet til sin lange Kaarde, og med et uforandret Smil; han vidste, at alle de Omkringstaaende betragtede ham, og svarede: „Jeg ønsker nu, at mine Øine vare et Speil, der kunde opfange Eders deilige Billede; jeg ønsker hellere dog, jeg var den liden Blomst, der vugger sig ved Eders Bryst, uden at fatte sin Lykke, — ak, spørg mig ikke, hvad jeg ønsker, foran Eder stige mange Ønsker frem, jeg vilde, jeg var Vorherre i Himmerig, for at kunne gjøre Eders Liv saa smukt og rigt, som det fortjener; men jeg er Intet af det, jeg nævner, og nøies ydmygt med at bede om Lov at føre Eder hen til Dansen. Rækken venter, Musiken klinger, Glæden er som Solskin i Vinter, lad os nytte den, mens vi kunne."

„Her er saa varmt, jeg danser ikke," svarede Karen Gyldenstjerne, og som om Alt dermed var afgjort, lagde hun Haanden paa sin Faders Arm og

gik med ham ind i den Kreds af Hofdamer, der havde samlet sig omkring den unge Dronning.

Axel Urne blev staaende et Øieblik; da han saae omkring sig, mødte han et fælles Udtryk i Smilet fra alle dem, der havde lyttet til Samtalen, han var bleven viist tilbage og ydmyget foran de samme Tilskuere, som før kun havde været Vidne til hans Seire. Han var opbragt og forbitret, men besad saa stort et Herredømme over sig, at intet af hvad han følte, kom tilsyne. Han strøg det lokkede og duftende Haar tilbage fra Panden, trak paa Skuldrene og gik hen til en anden Gruppe, svingende med sin Fjerhat.

„Hun danser ikke," hviskede Børge Trolle over hans Skulder, idet han kom ham forbi. Axel bed sine Læber tilblods, men svarede ikke.

Fra dette Øieblik vedblev hans Opmærksomhed uafbrudt at være rettet paa den unge Pige. Hendes ligefremme Afslag gav hende større Interesse for ham, end de mest ubegrændsede Indrømmelser vilde have været istand til; Seiren var han saa fortrolig med. Medens hun lod til at have glemt ham, iagttog han enhver af hendes Bevægelser. Ved Bordet fik han med nogen Behændighed Plads i Karens Nærhed; hendes Stemme havde skjælvet i

det første Øieblik, hun talede til ham, nu vedblev den at være rolig og fattet, blød og klangfuld. Een Gang mødtes deres Øine, da forekom hendes Blik ham skarpt og skærende som et Pileskud, koldt, men blændende som en Lynstraale. Han rakte hende en Skaal med udsøgte Frugter, hun afslog den ved at ryste paa Hovedet, uden at afbryde Samtalen, han sad og stirrede ufravendt paa hende, hun derimod saae ikke mere over til hans Side. Strax efter Bordet tog Peter Gyldenstjerne og hans Datter bort fra Slottet, en Skare unge Adelsmænd fulgte dem til Trappen, nedenfor hvilken Tjeneren ventede med Karens Bærestol. Da Børge Trolle kom tilbage, stod Axel ved Vinduet og saae ud over Slotspladsen, hvor Maanen skinnede og Borgerne endnu stode og ventede.

„Hun danser ikke," gjentog Børge for tredie Gang. Axels Bryn drog sig sammen, Børge vidste godt, hvor han skulde ramme ham.

Efter denne Aften syntes Axel Urne at være forvandlet. Modstand og Ydmygelse var noget Nyt og Ukjendt for ham, der hidtil havde seiret paa enhver af disse Valpladse, hvor man kæmper med Blik og Smil, med Bønner og Løfter, hvor han blot behøvede at forlange for at opnaa og under-

tiden havde opnaaet uden selv at forlange. I de første Uger efter Ballet søgte han at skaffe sig Adgang til den gamle Adelsmands Huus, saae Karen Gyldenstjerne atter og atter, gjorde Forsøg paa at nærme sig, for igjen at blive viist tilbage med en Kulde og Ligegyldighed, der paa een Gang æggede og saarede. Hun forblev rolig, kold og uigjennemskuelig, et Staalpandser syntes at omslutte det fine Bryst, som han saae bølge og bevæge sig, men hvorfra det ikke lykkedes ham at fremkalde en eneste beslægtet Følelse. Af Skjønheden fandt han Alt, af Kvinden Intet. Det var ham selv umuligt at forklare sig, hvorfor hans Tilværelse saa pludseligt kun drog Lys og Farve fra hende; han havde hidtil søgt sin Lyst i Alt, uden Maal og Begrændsning, levet som et Barn, der sorgløs lader hver Dag have nok af sin egen Plage, havde aldrig savnet og aldrig tænkt, kastet det brugte Legetøi fra sig og rakt efter et nyt, om det knustes i Legen eller blev reddet ud af den, var ikke hans, men Tilfældets Sag.

Vi straffes bestandigt i det, hvori vi feile, og Don Juans Mythen er uheldig, naar den benytter Kommandantens Skygge som Trusel og Skræmmebillede for Synderen; en større og tillige naturligere Straf maa være den, at han omsider møder

en Kvinde, hvis Veie ikke ere hans, hvis Egenskaber vække ham, hæve ham, bringe ham til at tro i det han før tvivlede, til at hige, ønske, længes og omsider at gaa tilgrunde i Kamp for det Ideal, han før har fornægtet.

Det var ikke blot en vedvarende Kulde og Ligegyldighed, Karen Gyldenstjerne viste, hendes hele Adfærd bar tillige Præg af en fornem og overlegen Ringeagt, som han maaske var den Eneste, der bemærkede, men som ogsaa gjorde Ydmygelsen og Forfængelighedens Saar dybere. Erindringen herom, den uafbrudte Beskæftigelse med hende, forøgede den første Betydning, hun havde havt for ham, gav hende Fuldkommenheder og en Rigdom af Poesi, som overgik alle Andres. Fortiden havde han glemt og Alt hvad som stod med den i Forbindelse, der laa en dyb Afgrund mellem før og nu, Fremtiden vilde han erobre, det var hende. Han blev ved, trættedes ikke, hvilede ikke, han hørte til disse Naturer, som finde Lys der, hvor alle Andre kun se Mørke, han lignede for Øieblikket en Sømand i et ubekjendt Farvand, og vidste ikke, hvorhen han skulde styre. Billedet af den unge Pige fulgte ham, han fandt hende selv der, hvor hun ikke var tilstede, i Selskabernes Larm mødte

han hendes fornemme Øine, halvt sænkede, som om de ringeagtede at lade deres fulde Lys naae til ham, ved Hoffesterne saae han et stoltbaaret Hoved, der lignede hendes og vendte sig fra ham, som om han ikke havde været tilstede. Om Natten i Ensomheden hørte han denne bløde Stemme, som kunde være saa indsmigrende for alle Andre og kun dæmpede sin Musik for ham, men som dog vakte ham og jog Søvnen fra hans Leie. Lyset udstrømmede fra hende, ligesom alle hans Tanker og Længsler førte tilbage til hende.

„Det er ikke Hjertets Kulde," sagde han til sig selv, „eller Mangel paa friske Følelser, som fremkalder denne hovmodige Ringeagt. Jeg har seet det, der har været Tider, hvor hendes Øine lyste og straalede i Lidenskabens Ild, jeg har hørt hendes Stemme skjælve, som om den frygtede for at sige formeget. Hvad er det da, hvad fattes jeg, for at være god nok? Jeg er ung, jeg er smuk, jeg er stærk, min Byrd er som hendes, og mit Hjerte banker varmere end hendes."

Mødtes de nu efter mange Dages Forsøg og mange feilslagne Planer, hvor skjælvede da ikke hans Røst, naar han talte til hende, hvor aldeles var ikke hans tidligere Sikkerhed forsvunden, og

hvilket Sprog strømmede der ikke fra hans Læber, han fandt Ord, som han aldrig havde anvendt tilforn, der laa en Sandhed, en Rigdom i alt dette, som syntes at maatte vinde Enhver, hvorfor fandt den da ikke Naade hos hende, hvorledes var det vel muligt, at to saa unge og friske Naturer kunde undgaa at mødes?

I Sorg og Frygt blev denne Følelse født og voxede, til den indtog ethvert Rum i hans Hjerte, og hævede sig til den største Høide, en menneskelig Lidenskab kan naae. Uden at han ret begreb det, skiftede den efterhaanden Natur. Enhver Kamp bringer det Gode med sig, at den udvikler og forædler vore Evner, vi ende altid stærkere, end vi begyndte, selv om vi tabe Slaget. Det var ikke længer blot den saarede Forfængelighed, men en Sjæletrang, der blandede sig i hans Higen efter at naae op til hende, hun fik en Betydning for ham, som aldrig nogen Kvinde havde havt tilforn. Hans Haab og Længsel vexlede med Frygt og Tvivl, som Skyer paa en overtrukken Himmel, men det var kun sjeldent, der lyste en Solstraale gjennem dem.

Ingen anede, hvad der siden den Balnat foregik hos ham. Han drog sig tilbage fra sine tidligere Venners Kreds og blev mindre meddelsom end før;

hvad havde han vel ogsaa at fortælle? Kongen savnede ham ved enhver lystig Udflugt, han troede, Axel var syg og sendte sin Læge, den berømte Peder Sørensen, til ham. En af de unge Adelsmænd paastod, at han drak i Smug paa sit Herberge og gik i en stadig Rus. Begge havde Ret, Axel Urne var syg og han var beruset, det var blot i Aarsagen hertil, at man tog feil.

„Du spilder kun din Tid," sagde Børge Trolle, som saae dybere end alle Andre. „Kom tilbage til os, Verden er stor og Du er ung. I den Kamin, Du vil varme Dig ved, kan Ilden ikke brænde, — hun ligner en af Skueretterne paa Kongens Taffel, lystelig at se paa, men ikke til at spise."

Axel vendte ikke tilbage, det forekom ham til hans Trøst, at hun endelig maatte bevæges af saa inderlig og vedholdende en Følelse, at Hengivenheden i hans Kjærlighed beviste dens Dybde, Bestandigheden dens Storhed.

En Morgen kom han til Gyldenstjernes Port og bankede paa. „Jeg vil tale med hende," sagde han til sig selv, „vove, hvad jeg ikke før har vovet, spørge, hvorfor jeg er hende imod, og hvad man maa gjøre for at vinde hendes Gunst."

Der kom Ingen og lukkede op. Han bankede atter. Nede i Kjælderen aabnedes strax efter et Vindue, og en gammel, hvidhaaret Tjener stak sit Hoved ud dera f

„Herskabet er reist," sagde han, „og vi maa ikke gaa igjennem den store Port."

„Hvor ere de reiste hen?"

„Ja, det er ikke godt for en fattig Tjener at sige," svarede den Gamle, i Begreb med at lukke Vinduet igjen.

„Men Du vil skaffe mig det at vide," sagde Axel Urne og tog nogle Sølvmønter af sin Pung. Tjeneren lod Vinduet blive aaben, smilede til Pengene og saae sig tilbage i Værelset.

„Jeg staaer og tænker mig om," sagde han, „og nu husker jeg pludselig, at Naadigherren befalede, da han red bort, at vi skulde skikke de Budskaber og Breve, der kom i hans Fraværelse, over til Godset ved Fagerhult i Halland. Jomfru Karen bød os ogsaa tie med, hvor de reiste hen, men det gjaldt vist ikke Eder, efter hvad jeg kan forstaa," tilføiede den gamle Mand, idet han tog Pengene og lukkede Vinduet.

Axel Urne gik med bøiet Hoved gjennem Gaden. „Hun er reist, hun har troet at burde

lægge Land og Hav mellem os, for at vi ret kunne være skilte; godt! hun skal faae sin Villie, fra nu af er Alt forbi, jeg vil glemme hende saa fuldstændigt, som hun ønsker det."

Med denne faste Beslutning gik han hjem og lukkede sig inde. Det høitidelige Løfte om at forsage og glemme blev aflagt om Formiddagen; strax efter Middag red Axel Urne ud af Byen til Helsingør, for at lade sig sætte over Vandet med Færgen til Helsingborg, endnu samme Aften drog han videre opad til Fagerhult. Saa standhaftigt er det Bolværk, Forstanden sætter imod Lidenskaben.

Solen skinnede, den grønne Rug stod og bølgede paa Marken, Lærkerne sang over den, da der kom en enlig Rytter henad Veien, som fra Engelholm strækker sig nordost ind i Gjønge Herred. Efterhaanden som han naaede længere frem, blev Egnen vildere, de dyrkede Marker forsvandt for mægtige Skove af Bøg og Eg, som i vor Tid ere forsvundne for et fattigt Krat af Gyvel, Tjørn og Enebærbuske, mellem hvilket der hæver sig et enkelt knudret Rodskud af de gamle Træer, vissen i de øverste Grene, knuget og bøiet af Blæsten og bedækket med et hvidt og trevlet Mos. Skovene vexlede paa nogle Steder med en bar og nøgen Landstrækning,

oversaaet med spættede Graasteen, under hvilke smaa Buske af lysegrønne Bregner skøde frem. En pjaltet Hyrdedreng med en Sæk over den bageste Deel af Hovedet, stod paa Toppen af en af disse Stene, støttet til sin Stav, og stirrede hen efter den fremmede Rytter, medens en Flok magre, langbenede Geder gik og gnavede de friske Spirer af Revlingrisene mellem Sandet. Langs med begge Sider af en halv udtørret Elv skød nogle vantrevne Birketræer frem fra dens side Grund, to halvnøgne Børn gik og ruskede Græsset op mellem Træerne, til Føde for deres Kreaturer. En Flok Krager flyver skræppende hen omkring de afpillede Rester af en styrtet Hest. Armod kigger ud af Døren paa de smaa Hytter, Trældommens Aag, Ødet og Forgængeligheden staaer præget over hele Egnen.

Oppe ved Fagerhult begynde Skovene igjen, der blive de større og dybere, Bøgen breder sit Løvtag over Veien, Bakkerne reise sig med høiere Rygge, Elvene voxe, Strømmen bobler, Solen glimrer i de krusede Bølger, Ørreden springer i Vandskorpen, Kvæget brøler og Dalen bugner af Græs.

Der laa dengang en stor, rødmuret Bindingsværks Gaard mellem de mægtige Banker, som skraane ned mod Fagerhult. Den tilhørte Peter Gylden-

stjerne og blev beboet af ham om Sommeren. Axel Urne holdt stille i Huulveien, da Gaarden kom tilsyne. Hans Aasyn var mørkt og forstemt, det havde mistet noget af sit tidligere freidige og livsglade Udtryk. Medens han saae sig om og grublede, drømte eller lagde Planer, kom en høi Mand gaaende fra en Gangsti inde i Skoven, og sprang over Gjærdet ud paa Veien. Det var en lang, mager Person, i en falmet, luvslidt Dragt og store, smudsige Læderstøvler, der naaede op over Laarene. Hans Ansigt var skarpt, spidst og fregnet, bevoxet med et tyndt og rødligt Skæg, og hvide, buskede Øienbryn. Ved Synet af Axel standsede han, udstødte et Raab og ilede henimod ham.

„Jeg tager ikke feil," udbrød han og svingede med Hatten, „det er Eder, min allerkjæreste Ven, Hr. Axel Urne, kongelig Majestæts betroede Mand, efter hvad de fortælle. Og I kommer ridende til Halland op. Det kalder jeg en lykkelig Dag, der bringer mig et saadant Møde. Vær hjertelig velkommen, skjøndt Reisen vist ikke gjælder mig. Men det siger jeg rent ud, jeg slipper Jer ikke, jeg holder fast paa Jer, til I lover at tage en Stund ind paa min Gaard, her næst ved, at jeg kan faae rigtig hilst paa Jer, og snakke lidt med Jer om gamle

Dage. — I tier, I betænker Jer, I kjendes vist ikke mere ved mig, naar vi se os ret til." Det modbydelige og frastødende Udtryk i hans Ansigt blev ikke bedre ved det paatagne Smil, hvormed han gjorde disse Spørgsmaal.

„Vist kjender jeg Jer," svarede Axel hurtigt. „I er jo Hr. Enevold Skade, som var nede og besøgte os ved Majestætens Formæling, og som jeg figtede og stak til Ring med i Helligdagene. — I boer da her i Nærheden?"

„Ja, ganske nær," forsikrede Enevold, „min Gaard ligger omme bag Banken. I tager ind til mig, I bliver hos mig, en Maaned, en Uge, nogle Dage, saalænge som I vil, og fortæller os imedens, hvad der gaaer for sig ved Hoffet, der er saalænge imellem vi spørge Nyt herovre."

„Det skal være, som I siger," svarede Axel. „Eders Tilbud er mig sær velkommen. Djævelen selv kan ikke holde det Liv ud, vi føre dernede. Mine Øine se dobbelt, og mit Bryst er blevet daarligt, jeg maa se at komme til Kræfter igjen, derfor drog jeg bort fra Byen; og siden I nu selv tilbyder det, saa tager jeg ind og slaaer mig til Ro hos Eder."

„Naa, det var jo rart," ytrede Hr. Enevold med en Mine, der sagde lige det Modsatte. „Lad os saa prøve, om jeg kan holde Skridt med Jer." Derefter satte han sig i Gang og gik et Stykke uden at tale. Pludselig standsede han. „Jeg har rigtignok kun faa Bekvemmeligheder paa min Gaard at byde en fornem Herre som Eder, der er ogsaa noget knapt med Sengerum, og imorgen skal vi have Muurmesteren, saa jeg vil ikke bede Eder blive Natten over, men en anstændig Middag kan jeg byde, naar I vil tage tiltakke med, hvad en fattig og ubemidlet Mand formaaer."

Axel smilte. „Hør nu, Hr. Enevold! lad os komme til at forstaa hinanden. I har indbudt mig, og jeg bliver hos Eder, saalænge jeg tøver her i Egnen. Vi ere begge gode Adelsmænd, og det vilde slet sig skikke at byde Eder Betaling for Eders Gjæstfrihed, men vi ere ogsaa Kammerater, vi To, er I fattig, saa er jeg rig, og jeg har en velfyldt Pengepose her i min Vadsæk, den dele vi."

„Vorherre bevares!" sagde Enevold med sit behagelige Smil, „jeg tænker ikke paa Penge, føi! jeg mente blot, I er vant til bedre, end jeg kan byde. — I skal have Eders Villie og være mig hjertelig velkommen, om I saa bliver her lige til

Høst," forsikrede han med et hilsende Diekast hen mod Vadsækken.

„Det er maaske Eders, den rødmurede Gaard deroppe?" spurgte Axel, da de droge videre.

„Ak nei!" svarede Enevold og trak paa Skulderen, „det var ikke saa vel. Deroppe boer Peter Gyldenstjerne, ham de kalde den rige. Han er kommen hertil for nylig, med samt sin deilige Datter, hende, der gaaer saa megen Tale om; siden den Dag staaer Porten aldrig lukket for Venner og Gjæster, de ruse ud og de ruse ind, de Mennesker, lysnende af Guld og Silke, de skyde Bekkasiner paa Sumpen, seile Lystture paa Vitsøen med Trompetere foran i Baadene, de ride deres kjønne Heste fordærvet, der har aldrig været en saadan Staahei før heroppe i Gjønge Herred, men hvad siger det? de have jo Raad til at smide Pengene bort."

Hr. Enevold blev nu ved at vandre foran, til de naaede et lille Stykke Skov, ved hvilken en lav og hvidkalket Gaard kom tilsyne, med Skorstene, som hældede, et Tegltag, der hist og her var udbedret med Halm, en Port, der kun havde een Hængsel at holde sig til, og foran Porten en stor Møgdynge og en Mængde ubrugelige Markredskaber. Enevold saae op paa Axel Urne, det lod til, at

han gjættede de Tanker, som Synet af denne Herlighed fremkaldte. Han rystede med et melankolsk Udtryk paa Hovedet og udbrød:

„Ja, jeg sagde det forud, det er ikke stor Stads, jeg fører Eder til, I, som er vant til at slide Fløil og Silke i Kongens Gaard. Jeg er en enlig Mand heroppe. Min Hustru fik Nykker og løb fra mig forgangen til Maidag, som I maaske har hørt fortælle. Jeg kan ikke faae hende til at komme tilbage, skjøndt jeg har givet Klage ind og kaldt Retten til Hjælp."

En mager og smudsig Jagthund tog imod dem i Gaarden, og stirrede først paa den fremmede Rytter, dernæst med et Udtryk af dyb Forbavselse paa sin Herre, som om den undrede sig over, at han kunde falde paa at bringe Fremmede med sig. Gaardens Indre stod i en bestemt og ulastelig Harmoni med dens Ydre.

„Huusrum har vi nok af," sagde Hr. Enevold, medens han førte Axel gjennem flere Stuer uden Meubler og Gardiner, og hvis Gulve bleve benyttede til at sprede Korn paa, „men jeg har ikke synderlig meget at stille i dem. Jeg er, som sagt, en enlig Mand og fik Gud ske Lov ingen Børn, da saa Konen løb væk, holdt jeg Auction og skilte mig

ved Bohavet. Se, denne regner jeg for min bedste Stue, den skal I have."

Den bedste Stue vendte ud til Skoven; fra Vinduet kunde man se over til Peter Gyldenstjernes Gaard, en Omstændighed, der strax vandt Axel Urnes Behag. Paa Væggen hang flere Sække Rødløg i Begreb med at spire, og gamle Støvler, Sadler og Ridetrendser, overtrukne med et tykt Lag hvidt Skimmel.

„Vi har saa slemt med Fugt i Gaarden," bemærkede Enevold, medens han forgæves prøvede paa at lukke Vinduet op, og dernæst kastede de spirede Løg og Ridetøiet ud paa Gangen. „Der var ogsaa fælt med Rotter her i Vinter, rigtig slemt," tilføiede han, som Forklaring over nogle store Halmviske, der vare stukne ned i Huller langsmed Panelet, „men siden det blev Sommer, trækker det Skarnsfolk ad Marken til, og vi har ikke mærket dem længe. Ja, nu vil jeg lade Jer være lidt i Fred og se at faae Tøsen drevet op, for at lave Middagsmad til Jer. Hun ligger vist og sover ovre i Halmen."

Efter disse indledende Forklaringer gik Hr. Enevold, og Axel blev alene. Med stor Besvær fik han Vinduet aabnet, og satte sig hen foran det. Alt

var dødt og tavst omkring ham. Solen bredte sig over Egnen, den skinnede ind i Skoven og paa det røde Tag af Peter Gyldenstjernes Huus. Skyerne hang stille i Luften, ingen Bevægelse, intet Liv, Tavshed, Drøm eller Sløvhed, hvor han saae hen. Nede i Gaarden gjentog det Samme sig, en Flok Høns laa halvt begravede i Støv, Hanen vaagede foran dem og blinkede op mod Solen, en Stork stod paa Ladebygningen og blundede med Næbet under Vingen, alene Svalerne vare i Virksomhed, de kom og forsvandt med langtrukne Skrig og i store Kredse omkring Taget. Foran Indgangen til Haven stod et gammelt Hyldetræ i Blomst og sendte en stærk Duft ind i Kammeret.

Axel Urne sad ved Vinduet og saae ned for sig. I hans mørke Tanker forenedes de sidste Maaneders Sorger og feilslagne Haab til et samlet Billede med den Elendighed, der her omgav ham, Modsætningen var den røde Gaard nede foran Skoven, hvor Solen skinnede, hvor Alt lod til at gjemme Lykke og Jubel, og hvor han var glemt. Af og til forekom det ham, at den vaagnede Vind bar Sværmens glade Latter gjennem Luften, han rakte sig ud af Vinduet for ligesom at indaande den. Lidt efter smilede han ad sig selv; i en Natur

som hans, kunde Grubleri og Drømme ikke længe finde Næring, han rystede paa sit Hoved, som en Stridshest, naar Signalet lyder til Angreb. Foran laa jo Kampladsen.

„Der vil jeg seire eller gaa tilgrunde," hviskede han.

Karen Gyldenstjerne havde aldrig havt saa megen Betydning for ham som i dette Øieblik. Han var hidtil gaaet ligegyldig forbi de Blomster, der groede foran hans Fod, og havde kun havt Øie for dem, det kostede Umage at naa op til. Det, der laa ham nærmest, var hans Ønsker fjernest.

Fra nu af maatte der handles, det var ikke hans Sag at vente, til der indtraf Muligheder eller Begivenheder, han foretrak at fremkalde dem, og stormede sit Maal imøde, uden at se hen til, hvad det vilde bringe, Lykke eller Lidelse; blot det vidste han, at han havde manglet ligesom Lys og Aande i de mange Dage, siden han sidst saae hende.

Der kom en høi og tyk Pige ind i Stuen, stønnende under Vægten af et Bord, som uagtet dets falmede Forgyldning og halvfjerde Been, omfattede flere forsvundne Generationers Beundring. Efter Bordet bragte hun en høirygget Lænestol, som blev stillet midt paa Gulvet. Pigens fede og rød-

mussede Ansigt var stærkt marmoreret af Solen og en nylig foretagen Vaskning. Fra det lysegule Haar, som kom frem under hendes Hue, strittede hist og her et enkelt lille Halmstraa frem, forresten sagde hun Intet, men indskrænkede sig til at betragte Axel med et Udtryk af dyb Forundring. Strax efter kom Hr. Enevold tilsyne; hans knuppede og haarede Ansigt perlede af Sveddraaber.

„Jeg har været nede hos Præsten," forklarede han, „og laant en Ret nye Gulerødder til min kjære Gjæst, Syrerne har vi selv. Om lidt er Maden færdig, jeg tænker I skal blive fornøiet, — en Kalkun! en deilig, fed Kalkun! — I staaer og seer over til Hr. Peters Gaard. I har vel ikke Noget med de Folk at bestille? Jeg er ikke misundelig af mig, det veed Vorherre! men jeg holder ikke af den Familie. Hvorfor skal de have det bedre end alle Andre?"

„Peter Gyldenstjerne er min sær gode Ven," svarede Axel.

„Han er ikke min, vi hilses knap naar vi mødes. Der kommer han ridende iforr med to Lakeier efter sig og spørger, om jeg vil være halvt, saa skal han lægge Bro over Vitsø Aa, at vi kan spare os fulde halvanden Mils Vei hvergang vi

drage til Mølle. Jeg siger ja, for hvad tænker jeg vel om en Bro, andet end et Par Fjæl over nogle nedrammede Pæle, og saa gaaer han hen og lægger en stor og mægtig Bro af huggede Steen med Rækværk om. Begribeligviis, den var mageligere for Herskabet at trave henover. Det blev sytten Daler til min Part, og dem nægter jeg at betale."

„Men dem vil jeg betale," sagde Axel hurtig. „Ikke sandt, kjære Hr. Enevold! vi skikke Bud over endnu iaften, saa er Sagen afgjort."

„Ja," svarede Enevold langtrukkent og smilede dertil, „naar I synes det. Sytten Daler kunde man ellers faae mange rare Ting for, men saa er der ogsaa den anden Sag, den fæle, med Karo og rige Peters Kalkuner."

„Hvad er det for en Sag, lad mig faae den med, siden vi nu en Gang have begyndt."

„Ja, den Karo er det klogeste Dyr, som findes paa hele Jordkloden. Det siger vor Præst ogsaa. I kan tænke Jer, naar der gaaer en Dag eller to, hvori han ikke faaer Noget rigtigt at æde her hjemme, saa har den Satan funden paa at bjerge sig Føden selv; han lister da om i Nabolaget, hvor der er Noget at tage, og nu har Gyldenstjerne saadanne store og rare Kalkuner, der strutte af

Fedme, dem synes han især om, men aldrig skal det falde den kjære Hund ind, at fortære dem paa Stedet, det maa I ikke tro, han kommer trolig slæbende med dem hjem til Gaarden, og gøer af fuld Hals ovenpaa den Bedrift. Naar saa Bengte hører det, gaaer hun ned og snapper Kalkunen fra ham, men han faaer altid sit Stykke af den, Hovedet og Benene, det er hans Part, og endda lidt i Tilgift. Imorges var han ovre efter en igjen, det er netop den, I skal have til Middag; vi holde nøie Regnskab med ham og skrive en Kridtstreg paa Tinrækken for hver, han tager. Nu ere vi nok ved den ellevte, hvis jeg husker ret. Ikke sandt, Bengte, — „Bengte!" raabte han ud af Vinduet til Pigen, „bliver det ikke elleve med den, han hentede idag —? Rige Hr. Peter har skikket Bud herover og klaget over Karo, men jeg giver ham Djævelen, lad ham selv passe paa sine Kalkuner, jeg gjør min Saligheds Ed paa, at jeg ikke har gjennet Hunden ud efter dem."

Axel hørte ikke mere efter Enevolds Fortælling. Nede paa Veien kom en Skare Ryttere jagende ud af Skoven og standsede foran Ledet. En ung Pige red i deres Midte. Han følte sit Hjerte banke, det var umuligt at tage feil trods den lange Afstand,

saa freidig og fornem bar hun sit Hoved, saa let og vidunderlig smukt sad kun hun tilhest. Hr. Peter Gyldenstjerne holdt ved hendes Side og strøg sig med Haanden over sit lange og hvide Skæg og smilede ad de unge og ivrige Kavallerer, der ikke troede at overskride Artighedens Grændser ved at trænge sig sammen, saa nær som muligt, omkring Karens Hest, medens hun holdt stille ved Ledet. Hendes friske og sorgløse Latter og enkelte af de Andres Stemmer lød over til ham, som Ekko fra en lykkeligere Verden. Hun saae sig omkring i det klare Daglys, en Gang hvilede hendes Øine faste og ufravendte paa Vinduet. Han blev ved at stirre efter hende og den flygtende Skare, der forsvandt i Skoven, hvor Solen kastede sit røde Lys ind mellem Trætoppene. Derefter blev Luften tung, Taagen hævede sig som et graat Tæppe og skjulte Rytterne og Peter Gyldenstjernes Gaard.

Men Hr. Enevold blev ved at fortælle om Karo og dens Bedrifter. Han havde endnu ikke bragt sin Historie tilende, da Pigen kom ind og dækkede Bordet, hvorpaa hun stillede den stjaalne Kalkun. Axel led, han sukkede og sørgede, men det hindrede ham ikke i at spise forsvarligt af Stegen.

Hr. Enevold Skade var ret tilfreds med sin nye Gjæst. Axel spillede Domino med ham om Aftenen og var saa høflig bestandig at tabe; han forsynede Kjøkkenet og berigtigede endelig Gjælden til Gyldenstjerne. Nogle Dage senere red han over for at hilse paa den gamle Herremand og blev modtaget meget høfligt af ham. Karen lod sig derimod ikke tilsyne, skjøndt Axel drog Tiden ud, saalænge det var muligt. Ikke heller gjengjældte Gyldenstjerne hans Besøg og bad hverken ham eller Enevold til de hyppige Fester paa Gaarden, hvortil alle øvrige omkringboende Familier af nogen Anseelse bleve indbudne.

En Aften sadlede Axel sin Hest og red Skridt for Skridt indad imod Skovene ved Fagerhult. Solen var i Begreb med at gaa ned, Myggene summede og hævede sig og sank foran Hestens Hoved, som smaa, sorte Skyer. Da han red hen over Engen vrinskede Følhopperne i Indelukket, og de unge Heste galopperede hen imod ham bag Hegnet. Af og til lød en svag Klapren af Vandmøllen fra den anden Side Aaen, og Urhønen løb langsmed de lyngbegroede Hjulspor, fulgt af sine Kyllinger, der strakte deres nøgne Halse i en lige Linie frem for sig. Nede i Øst trak et Tordenveir

op og enkelte tunge Regndraaber faldt allerede paa de grønne Blade. Han lagde kun flygtigt Mærke til dette, der var noget ubestemt Sørgeligt og Nedslaaende for ham i Aftenens Skjønhed, alle hans Tanker forenedes i det Ønske at møde Karen, han maatte se hende, høre hende tale, det koste, hvad det vilde, han havde aldrig før begrebet, hvad en saa heftig Længsel vilde sige. Han var bleven elsket og hyldet og havde glemt, han blev forsmaaet nu og kunde ikke glemme. Den samme Egenskab, der tidligere bidrog til at skaffe ham saa stor en Lykke, den, at han i alle sine Følelser hengav sig lidenskabeligt, helt og uden Forbehold, blev nu en forøget Aarsag til hans Lidelse.

„Der er altsaa en bedre Kjærlighed til," sagde han, medens han red ind i Skoven med bøiet Hoved og lod Hesten gaa, hvorhen den vilde, „en Kjærlighed, der ligesom svæver over den, jeg hidtil kjendte, dybere og inderligere, hvis Væsen er Hengivenhed og Ydmyghed mere end Attraa, og som gjennemtrænger Alt i vort Indre, ligesom Røgelsen fra Høialteret trænger igjennem Kirken."

En Klokke ringede til Solnedgang ovre paa den anden Side af Skoven, dens Slag klang bløde og vemodige gjennem den varme Luft, han foldede

sine Hænder og bad, hvorom? om Lykke for det Haab, han gik imøde.

Ved Gyldenstjernes Havegjærde bandt han sin Hest, den rystede Tøilen og gav sig derefter til at æde af Græsset paa Diget. Han lyttede før han steg over Gjærdet, Alt var roligt og tavst derinde. Oppe i de gamle Ælmetræer slog en Nattergal med langsomme og udholdende Toner, som om den kaldte paa hende, i de tomme Gange kunde han skjelne et svagt Spor af en fiin og smal Fod, og paa Bænken, hvor hun den foregaaende Aften havde siddet henstrakt, tavs og drømmende, laa en Blomsterkost, hvis halvvisne og hængende Blade vare sammenbundne med et Græsstraa.

Hvorlænge han ventede vidste han ikke, det havde regnet og var blevet klart Veir igjen, Maanen kastede sine Straaler ned imellem Grenene og lod et skarpt Streiflys glide hen over Mosset og Løvet paa Jorden. I Herregaarden syntes Alt at hvile, fra et af Værelserne skinnede Lys bag et Gardin, og Døren til Svalen stod aaben, en hvid, kvindelig Skikkelse kom ud og saae ned i Haven. Han kunde skimte Halsen og Omridset af hendes Bryst under det tynde Stof, som indhyllede hende. Nu var der ikke en Sky paa Himlen, i Buskene hang Dug-

draaberne paa den sidste Dags friske Spindelvæv. Inde fra Stalden lød Hestenes Prusten og Raslen af deres Grimkjæder. Karen stod ubevægelig, støttet til Altanen og Hænderne foldede paa Rækværket. Et Suk lød, det syntes i hans Mening at lægge en Bro mellem dem; da hun atter hævede sit Hoved, saae hun en Mand svinge sig over Rækværket og bøie sig knælende ned til Gulvet. Hendes første Bevægelse var at træde tilbage, derefter standsede hun og hendes store, blaa Øine hvilede faste og ufravendte paa ham, det var alt det Lys, de gjemte, som i dette Nu forskende og spørgende straalede ud fra dem.

„Tilgiv mig," sagde han med en skjælvende og frygtsom Røst, der indeholdt noget Betryggende, paa samme Tid, som den aabenbarede hele hans Lidenskabs Magt og Dybde.

Hun tav lidt, før hun udbrød: „Hvad vil I?"

„Se Eder. Jag mig ikke bort, jeg veed alt hvad I vil sige, hør paa mig, tro mig, der maa være Noget i min Stemme, som vidner om, at jeg taler Sandhed."

Hans stammende Læber fandt endelig Ord, og nu brød de frem, disse længe undertrykkede og

gjennemlevede Længsler, med en brusende Vælde og Hurtighed, som en Flod, der sprænger alle sine Dæmninger; han fortalte, hvad hun var bleven ham, hvorledes han havde haabet, søgt og ikke fundet. Hun stod tavs og ubevæget. Alt, hvad han saae, var at hendes Bryst hævede sig og sank under det hvide Klæde, medens hun lyttede til hans Sjæls Skriftemaal med et Blik, der ikke mistede noget af dets Udtryk af Ro og Kulde.

„Jeg holder af Eder," vedblev han med denne indtrængende og bløde Stemme, der altid før havde fundet Naade. „I veed det, I vidste det længe, hvormed har jeg fortørnet Eder, hvad skal jeg gjøre for at vinde lidt af Eders Gunst?"

Hans Ansigt havde aldrig før havt et mere veltalende og bedaarende Udtryk. Et Øieblik fandt han en forunderlig Vildhed i hendes Øine, men den forsvandt igjen, idet hun drog sig tilbage for ham, der knælende nærmede sig og strakte hende sine Hænder imøde.

„Jeg troer Eder ikke," svarede hun iskoldt. „Forgangen Vinter levede jeg ved Hoffet, og Damerne der fortalte, hvor ødsel I var med smukke Løfter og Forsikringer."

Hun lod til at vente paa Svar, men der kom intet, han bøiede kun sit Hoved dybere under dette nye Slag.

„Er det Sandhed, hvad I siger," tilføiede hun, „vil I gjøre, hvad jeg beder om?"

„O tal blot," hviskede han lidenskabeligt, „forlang, jeg vil Alt, Alt, hvad en Mand er istand til."

„Saa reis Eder, Herre, forlad mig og kom her ikke oftere." Med disse Ord forlod hun Altanen og drog Døren til efter sig.

En dødelig Bleghed gik over Axels Træk, han saae efter hende, lyttede, hun maatte komme igjen, det var kun en Prøve, et Spil, en Straf maaske for et brudt Løfte, han vidste ikke til hvem, men hun kom ikke. Lyset sitrede paa det hvide Gardin, der hørtes Fodtrin og Lyd af en Dør, som blev lukket indenfor. Derefter forsvandt Lyset, og Altanen var indhyllet i Mørke.

Hvorledes han kom ud af Haven vidste han ikke, han havde endnu aldrig været Gjenstand for denne isnende Kulde, hun havde ikke før ydmyget ham saa dybt, hun var heller aldrig før forekommet ham smukkere. Attraa, Smerte og Vrede kæmpede om Herredømmet i hans Sjæl, den stakkels Hest maatte undgjælde for sin Rytters Stemning, han

sporede den til et voldsomt Løb, han rev sig i sit Haar, udstødte en rasende Ed, og Øieblikkets Fortvivlelse var saa meget større, fordi han ikke saae nogen Mulighed i at ende den. Reise bort, glemme hende, opgive hende, faldt ham ikke ind.

Maanen skinnede, Droslen slog i Ellekrattet, Træerne kastede lange og mørke Slagskygger nedover ham; i det blaalige, ligesom bølgende Lys og den stærke Dug saae Grønsværet paa Engene og Lyngbuskene ud, som om der var bredet et Lagen hen over dem. Han standsede Hesten og stirrede omkring sig, forundret over alle Omgivelsers Ro og den Fred og Hvile, de forkyndte.

„Hun kan ikke føle, kan ikke naae op til mig, hun begriber Intet og fatter Intet, hun er gold som en frossen Eng, død som et vissent Blad i en Æske. — Jo vist! jo vist! hun kan føle, kan tro og give, hvis hun blot vilde, det stod at læse i hendes Øine, et Sekund, men kun et eneste, saa blev hun til Steen igjen. — Det banker i mine Tindinger, mit Blod er Ild, det syder, som om det skulde sprænge Brystet, — er Kjærlighed da Vanvid, eller hvad er det, jeg føler? . . .“ Han udstødte et gjennemtrængende Skrig, skarpt og klagende som et saaret Dyr; det gav Gjenlyd ovre mellem Bankerne,

derefter jog han Sporerne i Hestens Side og red afsted gjennem Natten.

En polsk Fyrste havde foræret Peter Gyldenstjerne en hvid Hingst, om hvilken der gik megen Tale i Egnen. Den var vild og utæmmet og blev ført over Søen i et Træbuur, hvilket dengang var forbundet med stor Uleilighed. Dagen efter slog Hingsten sig løs i Stalden og løb til Skovene, hvor den opholdt sig den længste Tid af Sommeren, før det lykkedes Folkene at fange den igjen. Om Vinteren gjorde den sig atter fri, og nogle Dage efter kom Skovløberen op paa Gaarden og fortalte, at der laa fire dræbte Ulve inde i en af Lysningerne mellem Fyrretræerne. Det var øiensynligt, at der maatte have fundet en haard Kamp Sted, inden de døde; thi Sneen var plettet med Blod og trampet sammen omkring dem af Hestehove; endelig vare Hovederne paa alle fire Ulve sønderknuste af gjentagne Slag.

Peter Gyldenstjerne smilede og gned sine Hænder, „det har Kringe gjort," saaledes kaldte de Hingsten. „Der er ikke Mage til Dyr i hele Danmarks Rige.

Bare vi kunde faae den til at lystre Tøilen, jeg skulde da ikke forlange mere."

„Bare vi kunde faae Kringe hjem i Stalden, Naadigherre," svarede Skovløberen. „Inat gik det godt med de fire, kanske der til imorgen kommer otte, der er Overflod af dem."

„Vi faae ham min Sjæl nok i Stald," sagde rige Peter, „ret nu tager Kulden og Vinteren til, og der er Intet for ham at æde i Skoven, saa han bliver snart kjed af at føite omkring derude."

Dagen efter stod Hingsten og vrinskede nede paa Engen; den løb ikke, som den pleiede, naar Folkene nærmede sig, men blev staaende og slog med Halen og lagde Ørerne fredsommelig tilbage, som om den ventede paa, de skulde komme og tage den. Da de fik den ind i Gaarden, fandt de Huden flænget og sønderrevet paa den ene Side af Halsen, forresten fattedes den intet. Var det Kampen med Ulvene eller den udstaaede Nød i Skoven, der mildnede Kringes Sind? det er vanskeligt at afgjøre, men efter at være kommen tilbage, blev den mere taalmodig end før, den fandt sig villig i Grimen, tillod ogsaa, at man lagde Trendse og Tøile paa den og lod sig daglig trave i en Line ude paa Rendebanen, men saasnart Nogen gjorde

Tegn til at stige op paa dens Ryg, var Taalmodigheden tilende, den hvinede, slog ud og hævede sig paa Bagbenene. Det var ikke muligt at opnaa mere.

En Dag kom Hr. Enevold Skade hjem til Gaarden og fortalte, at der næste Middag skulde være stort Selskab ovre hos rige Peter Gyldenstjerne. „Mølleren gaaer og fisker Lax nede i Aaen, og Skytten jager efter Fugle fra den tidlige Morgen, mens ridende Bud fare til alle Gaarde. Der bliver en Stads. — Jeg er den Eneste, de ikke byder med; jeg og saa I, min allerkjæreste Gjæst. — Det hjalp dog ikke synderligt med de Penge, vi spenderede paa den Bro. Forresten vil det Gilde vist spørges længe, kan hænde sig, det begynder bedre end det ender."

„Hvad vil I sige dermed?"

„Den gale Torben Steenssøn er kommen til Hr. Peters Gaard og har indgaaet Væddemaal med alle Gjæsterne deroppe, at han imorgen Eftermiddag, naar Sol gaaer ned, vil lægge Tøile paa Hr. Peters den hvide Hingst, ham, Kringe, som I nok har hørt Tale om, derefter vil han stige op paa den og ride den Rendebanen rundt, en Gang for sin egen Honnør og to Gange til Ære for den

kjønne Karen. Det skulde fornøie mig at se paa de Løier," tilføiede Enevold, „for han slipper aldrig heelskindet fra dem, kjender jeg Kringe ret, lad være, den Torben er en Djævel, der hverken skyer Ild eller Brændeviin. Somme mene, Jomfru Karen har et godt Øie til ham."

„Og Torben vil ride den hvide Hingst?" spurgte Axel.

„Det vil han, og skal Nogen kunne gjøre det, maa det være ham, skjøndt det er gaaet galt for alle Andre."

Axel Urne sad og saae ud af Vinduet og gjorde ikke flere Spørgsmaal, men næste Eftermiddag forlod han Gaarden, klædt i en tarvelig, sort Dragt og over denne havde han en lang, mørk Kappe, der ikke viste nogen af hans Stands Prydelser. En mørk Filthat sad trykket dybt ned i Panden.

Rygtet om Torben Steenssøns Væddemaal havde udbredt sig og samlet mange Mennesker ved Peter Gyldenstjernes Ridebane, der laa lige udenfor Gaarden, ved Indgangen til Fyrreskoven.

Hen paa Eftermiddagen, lidt før Solnedgang lod Herskabet sig tilsyne, og tog Plads paa et Galleri i det ene Hjørne af Banen, over hvilket der var spændt et stort Solseil. En opmærksom Kreds trængte

sig som sædvanlig sammen i Karens Nærhed. En af de unge Herrer gik ned paa Banen, hvor han gav Tjeneren Befaling til at opsamle de største Steen, der fandtes imellem Gruset; det var Dagens Helt, Hr. Torben Steenssøn, en lille, firskaaren Person, som, efterat have kastet Kappen, viste sig klædt i en grøn Trøie og gule Hjorteskinds Beenklæder, der endte i vide Kravestøvler, forsynede med to lange Jernsporer. Hans Ansigt vidnede om et dristigt og sorgløst Sind, dets friske og blussende Farve var maaske kun en Følge af Middagsmaaltidet, han nylig havde deeltaget i.

Axel Urne var gaaet til Skoven, han kjendte forlængst enhver Vei og Sti derinde, bedst dog dem, som førte op til Peter Gyldenstjernes Gaard. Hist henne flød en Kilde, hvor han havde tilbragt en lang Sommerdag, grublende og ventende paa at faae hende at se, som han drømte om. Paa denne mosbegroede Steen havde han siddet i en ubestemmelig Tid, lyttende til Vindens Susen inde i Naaleskoven, medens Solen glimrede paa Bregnerne og det fugtige Mos, og de gulbrune Firben kom og forsvandt imellem det. Derovre stod en spaltet Eg, bag hvilken han skjulte sig engang, hun red forbi, leende og lyttende til sin Sidemands Ord.

Nede i Lysningen havde hun hvilet sig, medens Tjeneren bødede paa hendes sprungne Saddelgjord; hun plukkede Blomster den Dag, bandt dem sammen og kastede dem derefter bort igjen; de visnede ved hans Bryst.

Alle disse Minder glede forbi ham i dette Øieblik som Skygger; idag vilde han atter faae hende at se, atter være hende nær, og dog saa uendelig langt borte. Der var i hans Suk og Klage denne Gang noget bittert, Noget, som lignede en Bebreidelse. Han forekom sig selv som en Mand, der har mistet Brugen af alle sine Lemmer.

Ved Rendebanen søgte han en skjult Plads blandt Mængden udenfor Rækværket, han saae Karen oppe paa Altanen og Torben spadsere omkring nedenfor. Alle de Andre fandt den unge Adelsmand stor og ophøiet i hans Ro og Freidighed, Axel fandt ham frastødende, han saae kun en paatagen Ligegyldighed og en slet skjult Selvfølelse over den Vigtighed, Øieblikket gav ham. Tilsidst fandt han noget ligefrem Paatrængende i den Dristighed, med hvilken Torben vedblev at se op til Karen Gyldenstjerne, og endnu mere i det fortrolige Smil, hvormed han hilste paa hende.

Da Alt var forberedt, blev Kringe ført ind paa Banen af to haandfaste Karle, der hver drog i sit Reb. Hingsten saae forbavset hen over denne Kreds af Hoveder, som allevegne fra stirrede den imøde, den rystede Manken og pustede Skummet fra Bidslet omkring sig.

Rige Hr. Peter var gaaet ned til Torben. „Dyret har onde Dine idag," sagde han, „og Karen forlanger, Du skal lade være at ride. Hun lovede Dig den Blomsterkost, hun bærer ved sit Bryst, hvis Du havde Lykke med Dig, Du skal faae den uden at friste Lykken."

„Fanden fare i mig, om jeg vil!" svarede Torben, „og hvis jeg vilde, saa kunde jeg ikke engang for alle de Menneskers Skyld, som her staa og glo paa mig. Drag Eder tilbage, Hr. Peter, og lad mig i Guds Navn komme til at fange an."

Peter Gyldenstjerne gik hovedrystende op til Altanen, Torben nærmede sig Hingsten, logrede for den, klappede den, og Kringe vendte taalmodig Hovedet om mod ham, og skrabede i Gruset. Pludselig gjorde Torben et Spring, der bragte ham op paa Hingstens Ryg, i det Samme drog Tjenerne Rebene bort, hvormed de havde holdt den, Rytteren var fra nu af overladt til sig selv. Et almindeligt

Bifaldsskrig lød hen over Pladsen. Kringe stod et Øieblik som bedøvet, den syntes ikke ret at fatte, hvad der var foregaaet, derefter hævede den sit Hoved, udstødte en gjennemtrængende Vrinsken og steilede næsten lodret iveiret. Torben blev siddende, ved Hjælp af Sporer og Tøile søgte han at tvinge den fremad, uden at det vilde lykkes ham. Den gjorde en Mængde Sidespring, dukkede Hovedet, foer tilbage igjen, men kom ikke frem paa Banen. Nogle faa Minuter varede denne Kamp mellem Mennesket og Dyret, og der var allerede ikke mere synderlig Tvivl om, hvem af dem der vilde seire. Torbens Hat var fløien af ham, hans røde Kinder bleve blege, Aarerne i hans Tindinger stode stive og spændte. Hingsten slog ud til Siden, saa heftigt og gjentagende, at Rytteren gled op over Sadlen, han greb fat i Manken; men Kringe rystede sig, hvinede og bøiede Hovedet for at bide efter hans Been, derefter tabte Torben Ligevægten, under et nyt og voldsomt Spring til Siden blev han kastet til Jorden, og som for at spotte hans Afmagt stod Kringe strax efter stille, bøiede Halsen og snusede til den Faldne.

De Omkringstaaende havde betragtet den sidste Deel af Kampen i en dyb og aandeløs Tavshed, de

fulgte Torbens Uheld med stor Deeltagelse, han blev liggende nogle Øieblikke udstrakt og bevidstløs i Gruset, Blodet løb ud af hans Mundviger, da Folkene bare ham bort fra Banen.

Kringe havde imidlertid ladet sig fange af en gammel, hvidhaaret Røgter, til hvem dens Pleie i Stalden var betroet, og den Eneste, der syntes at øve noget Herredømme over den. Han stod og tørrede Hingstens skummende Hals med sin røde, uldne Hue, kjærtegnede og talede til den:

„Jeg sagde dem det nok, Du lader Dig ikke ride, Du! der er ikke den Mand til, født af kristne Forældre, der kan sidde som Herre paa din Ryg, men de vil intet tro mig."

Efter Torbens Fald lod Skuespillet til at være endt, Mængden begyndte allerede at forlade Stedet, da der kom en Mand ind paa Banen med den langsomme og bestemte Gang, der tyder paa en fast Villie. Idet han kastede Kappen over Rækværket, viste han sig klædt i en mørk og tætsluttende Dragt, som tillod alle en udmærket Figurs Fortrin at komme tilsyne. Midt paa Banen stod han stille og gjorde en dyb Hilsen over mod Gyldenstjerne og hans Selskab, derpaa gik han hen til Kringe. Manden var Axel Urne.

Tilskuerne jublede, Ingen af dem tog feil af hans Hensigt, og der var Noget i hans kraftige og behændige Skikkelse, endnu mere i hans alvorlige og bestemte Aasyn, som talede for ham.

Nogle Øieblikke gik bort med at spænde Kringes Saddel fastere, den gamle Røgter stod imedens og tiggede Axel om at afstaa fra sit Forsæt.

„Jeg kjender ham, Naadigherre, saa grangivelig og nøiagtig som min egen Buxelomme," forsikrede Manden, „Kringe er ikke kommen fra Polakkerne for Ingenting, nu er den onde Aand faret i ham igjen, saa den lede Djævel ikke selv kan styre ham."

„Vi maa prøve paa det," sagde Axel.

Han svang sig op i Sadlen med samme Sikkerhed som Torben, og Kampen mellem Kløgt og Instinkt begyndte atter. Det, som nu viste sig, var et Vidnesbyrd om, hvor ringe en Deel der i den tidligere Kamp var kommen tilsyne af Kringes Modstandsevne; da Axel sad i Sadlen, lod Hingsten til at være forvandlet. Manken reiste sig, den piskede Siderne med sin lange Hale, en Sky af Damp stod i en lang Strøm ud fra dens blegrøde, opspilede Næseboer, Tænder og Hove, Spring og Slag blev anvendt, Alt hvad der var vildt og ustyrligt i dens Natur fik Udbrud, men forgæves. Axels Person

lod til at udgjøre Et med Dyrets Ryg, hans Øine straalede, hans Læber vare sammenpressede, Panden rynket, hans Skjønhed havde maaske aldrig havt et mere mandigt eller bedaarende Præg. Tilskuerne trængte sig sammen i Nærheden af det Sted, hvor Kampen foregik, men de fik kun et utydeligt Begreb om den, Alt var indhyllet i en Sky af Støv og oppisket Sand, hvorigjennem en mørk, bølgende og ubetegnelig Masse hævede sig og sank, trængte til Siden og forsvandt, og hvorfra der lød Skrig og Hvin, som Udtryk for Raseri eller Smerte.

Ud af denne Støvsky kom pludselig en Rytter med fuldkomment Herredømme over Hesten; Kringe lod til at være forvandlet, den bevægede sig fremad i Skridtgang, ængstelig og usikker, alene et sammentrængt og skingrende Hvin tydede paa dens ophidsede Stemning. Sagen var, at Axel under Kampen havde viklet sit Skærf omkring dens Hoved og derved blindet begge dens Øine; den var nu fuldstændig undergiven hans Villie og gik, hvorhen han ledede den.

Tilskuerne hylede og tilraabte ham Bifald, da han red hen over Pladsen op til Gyldenstjernes Tribune. Her standsede han et Øieblik og hilste. Tre Gange red han Pladsen rundt; idet han paany

vilde friste sit Held, standsede Hesten pludseligt, steilede, rev Hovedet til sig og bøiede det ned mod Forbenene for at gnide Bindet af; da Forsøget mislykkedes, udstødte den et rasende Hvin, kastede sig ned i Sandet, idet den drog Axel med sig og væltede sig hen over ham. Han havde sluppet Tøilen, men ikke været istand til at gjøre sig fri for Sadlen, han faldt og blev liggende udstrakt og ubevægelig i Gruset, medens Hingsten sprang op igjen og løb vrinskende hen over Banen.

Fra alle Sider strømmede Folk ind til Stedet hvor den Faldne laa, brød over Rækværk og Hegn, og dannede en tæt Kreds omkring Axel, som laa med lukkede Øine, ligbleg, og famlende krampagtig med Hænderne i Gruset. De toge Døren af Rækværket og lagde ham op derpaa. Ved denne Bevægelse syntes han at vaagne og slog Øinene op. Da han saae Hr. Peder blandt Tilskuerne, vinkede han ad ham, og prøvede paa at løfte Hovedet iveiret.

„Blomsten! — Blomsten! hendes Blomster!" hviskede han. „I lovede dem for at ride tre Gange rundt — red jeg ikke de tre Gange?"

Karen Gyldenstjerne stod ved Faderens Side og havde lagt begge Hænder om hans Arm; hun

saae i dette Øieblik næsten lige saa bleg ud, som ham, der laa foran hendes Fødder, sandsesløs, med gispende Bryst og det fugtige, sammenfiltrede Haar ned over Panden, der trak sig sammen i en dyb Rynke omkring Øinene. Idet han hævede sit Hoved, traadte hun et Skridt henimod ham, som om hun vilde sige Noget, men betænkte sig igjen og rakte stiltiende Faderen den Buket, hun bar ved sit Bælte. Da Axel fik Blomsterne, smilede han og trykkede dem fast indtil sig med begge Hænder, derefter lukkede han atter sine Øine og lod ikke til at have noget Begreb om, at Skaren bragte ham hjem til Hr. Enevolds Gaard.

Der forløb mange Dage, hvori Axel Urne ikke vidste af sig selv at sige. Han laa længe i en dyb Søvn, slog derefter Øinene op og greb med den ene Haand til Hovedet, som om det smertede ham, den anden Haand var indviklet i en stor Forbinding, der hindrede enhver Bevægelse. Hans Opvaagnen begyndte med heftige Feberanfald, vilde, stirrende Øine og Panden perlende i Sved, han talte med sig selv, stønnede og holdt Haanden afværgende ud mod de Syner, som fremstillede sig for ham, han

hørte hviskende Stemmer, som lo og spottede, blege, henfarne Skygger fik pludseligt nyt Liv, og mindede om en Fortid, som et sorgløst Letsind længe havde ladet ham glemme. Rotterne havde gnavet et Hul i Tapetet lige overfor Sengen, det mørke Hul blev til Øine, til et Hoved, til en kvindelig Skikkelse, som han idelig gav et nyt og andet Navn, og som lænede sig over ham og knugede ham i sine Arme. En Solstraale faldt ind af en lille Revne i det nedtrukne Gardin, og lod ham se en Mængde Figurer i det vexlende og svindende Lys, den kastede hen over Væggen. En Edderkop spandt ned fra Loftet, kom og forsvandt igjen, og bredte daglig en større Væv ovenover Sengen. Alt, hvad der omgav ham, antog fantastiske Skikkelser, talte, truede og arbeidede i hans Hjernes Tjeneste. Naar det blev Aften, peb Faarekyllingerne i en Spræk̃ke i Muren, derpaa lyttede han og førte imidlertid lange Samtaler med sig selv, hvori han, uden at ane det, indviede de Omkringstaaende i Hemmeligheden, han hidtil havde gjort sig saamegen Umage for at skjule.

Enevold Skade overgik sig selv i Omhyggelighed for sin kjære Gjæst, han pleiede ham, vaagede hos ham; da det blev bedre med Axel, blæste han paa

Fløite for ham, og modtog daglig ikke blot Peter Gyldenstjernes Besøg, men spiste samvittighedsfuldt alle de udsøgte Sygeretter, den gamle Adelsmand bad om Lov til at sende op paa Gaarden.

En Aften vaagnede Axel, idet Solen skinnede ind af Vinduet i hans Kammer. Han var alene, hans Hoved smertede ikke mere. Efter flere mislykkede Forsøg stod han ud af Sengen, trak sine Klæder paa, vaklede hen og aabnede Vinduet. Hans første Blik faldt paa rige Hr. Peters Gaard, som i den klare Aftenluft syntes at være rykket nærmere.

Kirkeklokken ringede til Solnedgang, Køerne brølede, medens Hyrderne dreve dem ind i Folden til Malkepigerne. Svalerne kvidrede. Det maa være Solens Pris, den lille Fugl synger, thi saasnart Lyset forsvinder, tier den. Alt hvad han saae og hørte trængte sig til ham med en sørgmodig Ynde; i denne Fred var han ikke deelagtig, i denne Harmoni og Skjønhed var han den Eneste, som led, og Ulykken var netop, at han forstod at kæmpe, men ikke at lide.

„Der er gaaet lang Tid tilspilde foran den Gaard," hviskede han, „hvor lykkelig kunde jeg ikke have været imedens."

Det var den døende Forfængeligheds sidste Suk, han her udstødte, idet han kastede Koften over sig og forlod Kammeret.

Ude paa Gangen hørte han Latter og en hæs Basstemme, som flere Gange gjentog de samme Ord:

„Predbjørn gik hen til den Kræmmers Bod,
Sagde: Er Mjøden og Vinen god,
Saa vil jeg ligge
Paa Svalen og drikke,
Ved Sol og ved Maane og de klare Stjerner."

Der faldt en Lysstraale fra Værelset ud over Gangen, Axel aabnede Døren og saae Hr. Enevold Skade sidde i Skjorteærmer foran et Bord, paa hvis ene Side nogle tømte Fade og Tallerkener vidnede om et fuldbragt Maaltid, medens de Vaaben, der vare malede paa ethvert af Karrene, betegnede Hr. Peter Gyldenstjerne. Paa den anden Side af Bordet laa udbredt et Spil smudsige Kort, og foran disse sad, eller rettere laa, en sværlemmet Mand med lys og strittende Haarvæxt, og støttede begge Hænder til en Viinkande, der stod paa Bordet. Det var Sangeren, som ved Synet af Axel pludselig tav og ragede Kortene til sig.

„Her seer I min Forvalter Klemmen," sagde Enevold, „vi sidde og opgjøre Gaardens Regnskab fra forrige Uge."

Klemmen brast i en skraldende Latter, reiste sig fra Stolen, men sank tilbage igjen. „Sikken lumsk Strik!“ raabte han, „sidde vi og gjøre Regnskab op! — Du kan tro nei! vi har siddet og sviret her og gjort os tilgode lige siden Middag med rige Hr. Peters Mad, og nu faaer vi os et Slag Polskpas, men jeg spiller ikke mere med Enevold, for han snyder mig, og naar Du prøver paa det en Gang til, skal jeg slaa din Brystkasse itu, det skal jeg, for jeg har to rare Næver med Haar paa. — Jeg vil have et Sølvuhr til Foræring.“

Enevold kastede et forlegent Blik over til Axel, han undsaae sig aabenbart ved at blive truffen i saa slet et Selskab.

„Klemmen har vist drukket lovlig meget,“ ytrede han med sin blideste og mest indsmigrende Stemme, „nu gjør lille Klemmen bedst i, at gaa over i sin Seng, vi skal tidlig op imorgen.“

„Naa, nu skal jeg puttes i Seng, nu er jeg ikke god nok til at sidde og drikke herinde, men Fanden skal fare lebendig i Dig, hvis jeg reiser mig fra Pletten, saalænge der er en Taar tilbage i Kanden. Jeg vil blot lade Jer vide, jeg gaaer aldrig mere i Kirke, og naar det sneer, skal jeg ud og skyde Værgen. Saadan en Hasenfus, spændt

sammen i Livet som en Edderkop, han vil ride paa Kringe, og lader sig slaa til Jorden af den som en Stud og ligger og tuder og mjaver, fordi rige Hr. Peters Datter ikke vil vide af ham at sige, — hent mig min Ridepisk, jeg vil til Marked og kysse Pigerne, — ja vist! han skal bekomme ligesaa meget af den deilige Jomfru, som af den rare Mad, Hr. Peter skikker over til ham. Enevold og jeg sidder og spiser den. — Mens han ligger og vrøvler derinde i Sengen, og raaber efter Karen i den hvide Kjole, og Elvads Datter Maria med Braceletter paa, rider Hr. Tyge Krabbe op til Gaarden og trolover sig med rige Peter Gyldenstjernes Barn; imorgen kommer Hans Naade Kongen reisende herover paa Gjæsterering, saa skal Gildet staa, derfor skyde de Dyr og fange Urhøns og fiske Lax i Søen, men jeg vil med, jeg vil være Kjærtesvend, — Herre Jesus! og drikke og drikke, saa Dinene staa mig ud af Hovedet, for jeg vil være lyksalig og have et Sølvuhr til Foræring.

Enevold havde flere Gange gjort Forsøg paa at afbryde Klemmens Fortælling. Hver Gang han nærmede sig, skød den Drukne ham tilbage og vedblev at tale. Da han nævnede Peter Gyldenstjernes Navn, lagde Axel sin Haand paa hans Skulder.

„Nu ingen Snak mere. Respekt for den høie Adel, Du taler om. Hvad er det, den Karl fortæller om Tyge Krabbe og Jomfru Karen deroppe?"

„Ja, der gaaer rigtignok Tale om deres Trolovelse," svarede Enevold undvigende, „men hvem kan fæste Lid til Sligt, det har de sagt om Mange foruden ham, og Ingen veed noget for vist."

„Ikke det!" raabte Klemmen og slog i Bordet, og trak det lille Tællelys, som oplyste Stuen, hen foran sig, saa Axel tydeligt kunde skjelne ethvert Træk i hans fede og glindsende Ansigt med de lange, brune Tænder, der kom tilsyne, saasnart han aabnede Munden. „Det kan gjerne være, at saadan en opsprættet Kanin som Du ikke veed noget forvist herom, men jeg kjender Hr. Krabbes Lakei, han har en Sølvknap i sin Hue, han kom herover igaar og grinte ad mit Kammer, — ikke en heel Rude i Rammen, overklistret med Blærer istedetfor Glas, det er ikke engang godt nok til et Hundehuus for vor gamle Karo, bandede han paa. Det er en Lakei, han læser i Peder med Sølvnøglen som den bedste Magister, og kjender ikke et Ord feil. — Jeg vil have en Rødbede og en salt Sild, jeg vil have en Rødbede!" sang han pludselig. „Han fortalte mig, at nu som imorgen Aften skal

Jomfru Karen og Junker Tyge holde Trolovelse for adelig Slægt og Frænder, saa sandt der er Stjerner paa Himlen. — Jeg vil have en Rødbede, jeg vil have en Rødbede!"

Axel stod med lukkede Øine, sunken over mod Væggen. „Hjælp mig i min Seng," sagde han, „jeg kan ikke drage Veiret i den Røg og Os her i Stuen." Enevold tog ham under Armen. Klemmen gjorde et Forsøg paa at komme ham til Hjælp, men sank tilbage igjen i Stolen.

Da Axel var bleven alene i sit Kammer, hørte han atter Forvalterens Basstemme synge om Predbjørn, som drog op til Kræmmerens Bod. Sangen gjentoges til langt ud paa Natten, et Bevis for, at de to Venner endnu sad og opgjorde Gaardens Regnskab derinde.

Næste Dag var hele Egnen i Bevægelse. Det sparsomt befolkede Land saae pludselig en Mængde fremmede Mennesker komme tilsyne, som havde det samme Maal, og droge op til Peter Gyldenstjernes Gaard. I alle Retninger kom de ridende eller gaaende, idet de holdt hverandre i Hænderne, en Blomst i Munden og en Madpose over Ryggen. — For Kongens Skyld var Landet den Dag i Bevægelse, derfor sankede man omhyggelig Stenene

bort fra Adelveien, jevnede Hullerne og Vognsporene med Lyngriis og Revling, og strøede Grankviste og Bøgeløv henover den. Udenfor Alleen, som førte op til Hr. Peters Gaard, var der opreist en stor Æreport af Egeløv og malet Papir, som forestillede Blomster; gjennem denne skulde Majestæten ride. Gaarden var opfyldt af fremmede Adelsmænd, som Hr. Peter havde buden til Gjæst, nær og fjernt fra. Enhver udfoldede den størst mulige Pragt, brusende Fjer, flandersk Klæde, venetiansk Atlas, Utrechter Fløiel, florentinske Guld- og Sølvborder straalede allevegne. Som mørke Skyer i dette Sollys viste sig hist og her nogle ældre og alvorlige Skikkelser, Landadelsmænd, klædte i blaaanløbne eller blankpolerede Jernrustninger, hvis Plader raslede ved ethvert Skridt. De gamle Herrer syntes at være staaede op af deres Grave, deres Dragt havde længe været ude af Brug og Mode.

Solen skinnede, Luften var blaa, Kragerne fløi i store Kredse op over Skoven. Det blev Middag, og Kongen var ikke kommen, det led mod Aften, og Kirkeklokken, som skulde melde ham, tav endnu. Enevold Skade gik flere Gange ind til Axel og fandt ham hver Gang sovende. Henimod Aften iførte han sig sin bedste Pynt, satte en ny Struds-

fjer i sin Hat, og gik hen og lyttede ved Døren til Sygeværelset. Axel lod bestandig til at sove.

„Han er nok bleven træt efter den Tour igaar," hviskede Enevold til Klemmen.

„Ja, af at se os sidde og svire," svarede Forvalteren, som næsten var uigjenkjendelig i sin nye Kofte, i de blankede Ridestøvler og en ren, hvid Skjortekrave, der faldt ud over Skuldrene.

Derefter stege de To tilhest og rede ud af Gaarden. Saasnart Axel hørte Porten blive lukket efter dem, reiste han sig, lyttede, og forlod Sengen. Han klædte sig paa med en ilfærdig Hast, valgte et Klædningsstykke, forkastede det igjen og sendte af og til et mørkt og talende Blik over mod den røde Gaard, hvor Røgen steg op fra alle Skorstene i den klare Aftenluft. Da han var færdig, svøbte han en graa Kappe over sig, forlod Kammeret, stille og lydløst, og kom ud af Gaarden uden at blive bemærket af Nogen.

Lidt efter lød en Kirkeklokkes Kimen langt borte, en anden svarede den, Rytterne, der vare stillede op paa de nærmeste Banker af Hallandsaas, for at holde Udkig over Egnen, joge i fuld Firspring tilbage til Hr. Peters Gaard.

„Han kommer!“ raabte de og svingede med Huen, „nu er han nede ved Sveins Bro, nu rider han op af Bjergeløv Aas.“ Og Folket trængte sig længere frem paa Veien, uden at agte Fogdernes Stokke, jublede og sloges om en bedre Plads, og der løb en Summen og Brusen fra denne sammentrængte Skare, som naar Havet i det Fjerne larmer mod Kysten. Dengang var Kongen ikke blot Landets første Mand, han var en Guddom, der henrykte og blændede, naar han steg ud af sin Sky og nedlod sig til at blive synlig for Mængden.

Nogle Timer efter var Billedet forandret, det var bleven Aften, Taagen steg op fra Moser og Enge og lagde sig som et graat Tæppe over Trætoppene. Vildanden trak hen over Egnen og Frøerne kvækkede i Rørene. Kong Christian havde holdt sit Indtog, modtaget af Gyldenstjerne og hans Gjæster foran Æreporten, Folket havde tiljublet ham, smaa, hvidklædte Børn strøet Blomster paa Veien, Majestæten havde hilset En, standset foran en Anden, rakt en Tredie Haanden, kortsagt, fortryllet Alle. Nu gjenlød Gaarden af Larm og Støi, af unge Pigers friske Latter; Lys og Straaler og Vellugt strømmede ned til Folket, som med dyb Andagt stod og betragtede denne udvalgte Kreds, og stødte hver-

andre paa Armen, naar en bølgende Silkekjole raslede oppe paa Altanen, eller naar et blomstersmykket Hoved viste sig, for at trække frisk Luft i de aabentstaaende Vinduer.

Nede foran Trappen lyttede Folk til Forvalter Klemmen, som fortalte Enhver, der gad høre det, at han var tilsagt af rige Hr. Peter, at møde paa Gaarden, naar Klokken slog otte, saa skulde han være med blandt den Række af Fakkelbærere, der lyste Kongen til Sengekammeret. Da han for tiende Gang havde endt denne Fortælling, følte han en Haand paa sin Skulder, et Hoved bøiede sig over mod hans og hviskede:

„Kom lidt herhen, Du, jeg vil snakke med Dig."

Klemmen vendte sig om og saae en Mand i en graa Kappe, med Hatten trykket dybt ned i Panden. Det var for mørkt til at kjende hans Træk, men han fulgte ham over til en af Sidebygningerne, hvor Trængslen var mindre.

„Du er Forvalter Klemmen," sagde Manden og viste Axel Urnes Træk, idet han skød Hatten tilbage, „det er Dig, som snyder mig i Kompagni med Enevold Skade, og det er Dig, som har Lyst til et Sølvuhr, efter hvad Du fortalte iaftes. Laan mig din Kappe og din Hat, lad mig gaa i dit

Sted og være Fakkelbærer, saa skal jeg imorgen fylde dine røde Næver med Sølvpenge."

Klemmen betænkte sig, gjorde Indvendinger og fortalte Noget om den store Ære, han forliste, medens Axel forøgede sit Løfte om Belønningen. Derefter byttede de Kappe og Hat, og Adelsmanden gik op ad Trapperne i Hovedbygningen. Her gav Huushovmesteren ham en Fakkel og viste ham ind i Gangen.

Han blev ved at trænge sig frem fra Værelse til Værelse, langsomt og forsigtigt, uden at Nogen lagde Mærke til ham; omsider standsede han foran det lille Kammer, der vendte ud mod Altanen, hvor han allerede engang før havde seet Karen Gyldenstjerne. Døren stod paa Klem, han havde ikke taget feil, der er et ubegribeligt Instinkt tilstede hos enhver Elsker, som leder ham i ret Spor for at finde den, han søger. Karen stod ved Vinduet, med Hænderne sammenfoldede og saae op paa den stjerneklare Himmel, hun var meget bleg og syntes at være træt eller lidende. Pludselig vendte hun sig om mod Døren, hun havde hørt de dæmpede og tøvende Skridt, der nærmede sig udenfor. Axel stod foran hende, lænet tilbage mod Dørstolpen.

Han strakte Haanden frem og udbrød med en lav og skjælvende Røst:

„Jeg beder Eder, spørg ikke hvem jeg er og hvad jeg vil, jeg har kun nogle Ord at sige, saa gaaer jeg og kommer ikke mere."

Karen traadte ham et Skridt nærmere, hun studsede ved at se den Forandring, der var foregaaet med ham; hans magre og blege Ansigt, de hule og indfaldne Kinder, selv det Skjælvende og Usikre i Stemmen var Vidnesbyrd om, hvad han havde lidt.

„Tal da," sagde hun, med større Blidhed end der nogensinde tidligere var bleven ham tildeel. „Hvad kan I have at sige mig?" føiede hun til, medens hendes store, tungsindige Øie hæftede sig faste og ufravendte paa ham.

„Jeg vilde gjerne vide, om det er sandt, hvad de fortælle, at I iaften trolover Eder med Tyge Krabbe?"

„Og hvis det er Tilfældet, hvad saa?"

Hans Hoved sank ned paa Brystet, medens han et Øieblik stod fortabt i Smerte, men han hævede det igjen, strøg Haaret tilbage fra Panden og udbrød: „Hvad saa! ikke Andet, end at jeg da har tømt det Bæger tilbunds, som I gav mig at

drikke. Jeg troede at kunne vinde, jeg har kæmpet derfor, higet, længtes derefter Nætter og Dage, jeg troede, det var umuligt at blive kold overfor en saa brændende og inderlig Følelse som min, jeg har sat mit Liv paa denne Tærning, og jeg har tabt."

„Hvorfor vilde I sætte saa meget paa Spil?" spurgte hun, „det var jo dog kun at føie en ny Erobring til de tidligere?"

„I Vinter, da jeg saae Eder første Gang, — ja!" svarede han freidigt og uden at vende sit Blik fra de forskende Øine, hvormed hun syntes at læse i hans Sjæl, „men siden, siden har Alt forandret sig. — Mine Triumfer," vedblev han og trak paa Skuldren, „jeg husker ingen; Fortiden, den er glemt, der er Intet i den, som er værd at huske, Fremtiden, Haabet, Lykken, Alt det, jeg brød mig om at leve for og troede paa, det var Eder. — I trolover Jer med Tyge. — Jeg spørger ikke mere om Grunden til den Ligegyldighed, I bestandig viste mig, det er en Kvindes Ret mod den, der ikke behager hende, men jeg har aldrig kunnet udgrunde, hvorfor I viste mig denne dybe Ringeagt, hver Gang vi mødtes. Der maa være en Gaade i mit Liv, som kun I kan løse. Er mit Skjold ikke saa

blankt som Eders, er min Slægt ikke brav og hæderlig? Det faaer nu at være. — I trolover Eder og spørger: hvad saa, — det skal jeg sige Eder, saa tøver jeg først, til det er skeet, og naar Lyset er slukket og Døren lukket, gaaer jeg hen og lader mig slaa ihjel, — aa, bliv ikke bange, det skeer ikke her, ikke foran Eder, Folk skal ikke faae Lov til at knytte Eders Navn sammen med mit. De slaaes jo nede i Tyskland, der er Plads til mange Grave, uden Eder er der Intet tilbage, en Lidenskab som min er stor nok til at leve af, man døer ogsaa undertiden af den. Farvel! Herren lade lyse sit Ansigt over Eder."

Han tog sin Fakkel og gik, Karen holdt ham ikke tilbage, hun stod med lukkede Øine og gled tilbage mod Væggen, da Axel var gaaet, hun knugede den ene Haand ind mod sit Bryst, som om det gjorde ondt. Det kostede hende Møie at drage Veiret.

Da Axel kom ud paa Gangen, kaldte Huushovmesteren ham hen til de øvrige Fakkeldragere, og lod dem stille sig i to Rækker fra Spisesalen til Kongens Soveværelser.

Lidt efter gik Børge Trolle, som var med i Følget, ud igjennem Gangen. Axel vendte sit Hoved til Siden, for ikke at blive bemærket, men Børge

havde seet ham, han standsede med et Udraab og lagde sin Haand paa hans Skulder.

„Gaa din Vei, og røb mig ikke," hviskede Axel.

Børge stod lidt, som om han betænkte sig, han rystede paa Hovedet. „Hun danser ikke," ytrede han dæmpet og gik ind i Salen.

Det var silde i Tiden før Kong Christian gav Tegn til at bryde op, den Aften. Peter Gyldenstjerne fulgte ham til hans Værelser, her ventede Karen efter den Tids Skik med Aftendrikken, et Bæger varmt og krydret Vin.

„Det er altsaa Eders smukke Datter," sagde Kongen, „hende, hvis Skjønhed og Ynde alle vore Kavallerer prise, og som I misundelig nægter os at se, idet I holder hende borte fra Hoffet."

Gamle Peter Gyldenstjerne smilede og sukkede paa engang. „Det er min Datter," svarede han, „og mit eneste Barn tillige. Ikke skulde jeg tale om det i Eders Majestæts Nærværelse, men hun har gjort mig stor Sorg paa denne lykkelige Dag, og iaften afslaaet en høvisk og hæderlig Beiler, med hvem jeg vilde trolove hende."

„Hvem var det?"

„Eders Majestæts Lehnsmand, Hr. Tyge Krabbe, den Unge."

„Guds Død!“ sagde Kongen, „det var ilde gjort; jeg sætter stor Pris paa Hr. Tyge, han er en brav og modig Adelsmand. Hvad har I imod ham? det skal I forklare mig endnu iaften, maaske lader den Sag sig rette.“

Kongen talte høit, som hans Vane var, naar han blev heftig. Døren til Gangen stod aaben, de Nærmeststaaende kunde høre, hvad der blev sagt.

„I saa Fald ville vi gaa indenfor,“ svarede Karen, „hvis Eders Majestæt behager. Lys for os, Du Fakkeldrager.“

En Mand gik foran med Lyset, da de kom ind i det næste Værelse, lukkede Karen Døren.

„Nu et ærligt og oprigtigt Skrifte,“ sagde Kongen, „jeg vil nok vide, hvorfor en ung Jomfru som I kaster Vrag paa en Herre af god, adelig Byrd, Kongens betroede Mand.“

„Jeg holder ikke af Hr. Tyge Krabbe,“ svarede Karen frimodig.

„Ikke det,“ sagde Kongen, „men jeg holder af Børn, der lystre deres Forældres Villie, helst naar de raade dem til det Gode. Er han Eder ikke smuk nok, min Skjønne! ikke rig nok, ikke mægtig nok? — det sidste kan jeg hjælpe paa. — Kom frem med Eders Grunde, om I ellers har nogen.“

„Hvis han var den smukkeste, den rigeste, den mægtigste Mand i alle Eders Majestæts Lande, jeg trolovede mig dog ikke med ham," svarede Karen. „Spørg ikke om mere, Herre Konge. Eders Aftendrik bliver kold, tillad mig at gaa, det kan ei blive anderledes."

Kong Christian greb hendes Haand, han følte den skjælve i sin, hun var bleven bleg, men der laa en Kulde og Bestemthed i hendes Udtryk, som Kongens skarpe og gjennemtrængende Øine ikke vare istand til at betvinge.

„Der stikker noget Andet under den Sag, end I vil tilstaa," sagde han, „mig skuffer man ikke; nu spørger Kongen. Hvorfor kan I ikke trolove Eder med Tyge Krabbe?"

Karen tav et Øieblik. Kongen stampede i Gulvet. „Men saa tal dog, Barn! svar mig!"

Da hævede Karen sit Hoved og svarede: „Jeg er en vanæret Kvinde."

Kong Christian slap hendes Haand og traadte et Skridt tilbage. Hr. Peter udstødte et klagende Skrig, i Hjørnet af Stuen lød et dybt Suk, der stod Fakkeldrageren, det smeltede Vox dryppede ned paa hans Haand, uden at han mærkede det, Ingen gav Agt paa ham.

„En vanæret Kvinde," gjentog Kongen, „I! — det er umuligt."

„Hun taler over sig!" raabte Hr. Peter Gyldenstjerne, „Eders Majestæt agte ikke paa, hvad den Ulykkelige siger."

Kongen lagde sin Haand paa hendes Skulder. „Tal mit Barn, forklar Dig, betro Dig til mig."

„Jeg har hvilet i en Mands Arme," svarede Karen, „imod min Villie; jeg har følt en Mands Læber brænde paa mine, — imod min Villie; men det er dog skeet."

„Hvem, naar, hvor?" raabte Kongen. „Seer jeg ind i dine rene, uskyldige Øine, holder jeg det for umuligt. Forklar Dig."

„Nei, jeg beder om Tilgivelse, Resten maa Eders Majestæt forklare, naar I mindes dette Smykke." Med disse Ord lagde hun en gylden Halskjæde hen paa Bordet foran Kongen.

„Ja vist!" sagde Kong Christian, idet han med dyb Forbavselse vexelviis betragtede Karen og Kjæden. „Det er min, jeg har tabt den, Gud maa vide hvor. Hvem har I faaet den af?"

„Af Guldsmed Jørgen Kaalsing. Hans Hustru har været min Amme, jeg besøgte dem en Aften, og de bade mig blive Natten over. Da vi skulde

gaa til Ro, kom en Skare halvdrukne Herrer rusende op ad Gaden, styrtede ind af Døre og Vinduer, sloge den gamle Guldsmed, slukkede Lysene og forfulgte de flygtende, unge Piger gjennem alle Værelser. Dagen efter fandt Jørgen Kaalsing dette Smykke."

„Hvem vare disse Herrer?" spurgte Kongen.

„Jeg kjendte dem ikke."

„Ingen af dem?"

„Ingen af dem," gjentog hun koldt og kastede sit Hoved tilbage, medens hendes Blik ufravendt vedblev at hvile paa Kongen, som lod til at betænke sig paa Svar. Han fik ingen Leilighed til at give det. Henne fra Døren saae han Fakkelbæreren træde to Skridt fremad og derpaa knæle, idet han udbrød:

„Jeg kjender En af dem, det var en Mand, der beruset, betagen, henreven af en ung Piges Skjønhed, lo af hendes Bønner og kvalte hendes Skrig; en Kvinde laa ved hans Bryst, omsluttet af hans Arme, og dog var der milevidt imellem dem; hvorledes denne Mand siden har angret, derom kan I, min Jomfru, vist fortælle Noget; han har tilbragt Maaneder og Dage med at sone et Øiebliks Brøde, Ulykken er kommen over ham, han er bleven

straffet af den, han syndede mod, han har bønfaldet, uden at blive hørt, kæmpet, uden at vinde Seir, han gaaer nu hen for at dø, hvis det ikke lykkes ham at faa Tilgivelse. — Bed for mig, min naadige Herre og Konge, værdiges at kjende mig, jeg er Axel Urne, Eders trofaste og hengivne Tjener, bed for mig, kjære Hr. Peter Gyldenstjerne, spørg Eders Datter, om hun vil være min Hustru for Gud og Mennesker, saa skal alle mine Fremtids Dage være viede til at gjøre det godt igjen, som jeg har forbrudt mod hende."

Enhver af disse Ytringer blev sagt med en blød, en frygtsom og skjælvende Røst, der havde noget Rørende ved sig. Axel Urne laa knælende foran Karens Fod, hun brast i Graad og bøiede sig over mod ham, idet hun lagde sine foldede Hænder paa hans Skulder.

„I er den Eneste i hele Verden, der har Ret til at tale saaledes," hviskede hun. „Der er min Haand, mit Hjerte har imod min Villie været Eders, længe før I bad derom. Der, tag begge mine Hænder, siden I vil det saa. Gud lade det blive til det Bedste."

Axel Urne sprang iveiret med et jublende Skrig, han slyngede sine Arme om Karen og trykkede hende

til sit Bryst. „Er det sandt, er det sandt! der er da Frelse og Naade for mig, jeg skal ikke lide mere."

„Jeg troer, vi har været To om at lide," svarede hun.

Næste Dag blev Karen Gyldenstjerne trolovet med Axel Urne. Kong Christian havde hævet alle Betænkeligheder hos gamle Hr. Peter. Axel var henrykt, hans blege Ansigt straalede af Lykke. Han bar en Hofmands Dragt den Dag, smykket med Baand og Sløifer. Da han havde modtaget de Tilstedeværendes Lykønskninger, gik han igjennem Salen, langsomt, smilende, vuggende med Overkroppen og svingende med sin Hat. Foran Børge Trolle standsede han, bøiede sig over mod ham, og hviskede:

„Hun danser dog, og med mig alene."

Jorgen Pranger.

I Nærheden af Horsens Fjord laa en gammel Herreborg med røde Mure, Taarne og spidse Gavle; den lignede de fleste andre Herremænds Gaarde fra det sextende Aarhundrede, og der er nu, siden Walter Scotts Tid, givet saamange fyldige men rigtignok endnu flere forvanskede og vindtørre Skildringer af disse, at det vilde være lige trættende for Læser og Forfatter at forsøge en ny. Der lader sig i det Hele taget heller ikke sige noget synderligt Nyt om Fortidens Bygningskunst i Danmark, den indskrænkede sig til at efterligne Naboernes, vi forskreve vore Tegnere, Billedskærere og Haandværksmænd fra fremmede Lande.

Ved Horsens Fjord laa altsaa en Herregaard, som engang tilhørte Hr. Tyge Høg. Han havde faaet Gaarden med sin Hustrn Vibeke, efter langvarig Proces og Rettergang mod hendes første Mands Slægt, hvilket ikke vedkommer denne Historie. Tyge

og Vibeke vare barnløse, efter at have siddet nogle Aar paa Gaarden toge de en fattig Slægtning til sig og lyste hende i Kuld og Kjøn. Hun hed Ingeborg Bille eller Bilde, thi begge Navne findes anførte i Kilderne, hvorfra denne sandfærdige Historie er taget.

En Sommerdag i August kom en gammel Mand ridende op til Tyge Høgs Gaard. Det var Hr. Jørgen Skeel fra Gribsholm, velkjendt og anseet i Egnen, deels fordi han var en rig og mægtig Herre, deels paa Grund af den udbredte Handel med Kreaturer, som han drev omkring i Jylland og paa Øerne. Da Jørgen havde faaet sin Hest i Stald og hørt af Karlen, at Herskabet var reden ned for at se til en Syg i Landsbyen, gav han sig til at fløite, saae lidt paa Kvæget, som blev drevet tilvands i Gaarden og spadserede derefter ud i Haven. Her tog han Plads i et Lysthuus, lagde Benene henad Bænken, knappede Vams og Vest op, og faldt lidt efter i en blid og rolig Søvn. Solen dalede og Dagen begyndte at hælde, inde i Toften samledes store Skarer af Omegnens Bønder, thi det var Ingeborgs Fødselsdag, og der skulde være Gilde paa Gaarden. Lærken sang og Himlen blev rød af den nedgaaende Sol. Jørgen Skeel laa endnu

inde i Lysthuset i dyb Søvn, af hvilken han kun blev vækket naar en Myg stak ham paa Kinden.

Da Kirkeklokken ovre i Hammeløv ringede syv, kom et ungt Menneske med grøn Kofte og Fjer i Hatten ind ad Havelaagen. Han saae sig forsigtig om og gik derpaa hurtig ind i en Løvgang i Nærheden af Lysthuset. Paa samme Tid viste en ung Pige sig oppe paa Havetrappen, det var Tyge Høgs Pleiedatter, Ingeborg, festlig smykket, med en Blomst i Haaret, straalende af Sundhed og Lykke. Da hun saae Junkeren i den grønne Kofte forsvinde i Løvgangen, smilede hun, betænkte sig lidt og fulgte efter ham. Han stod lænet op til et Træ, hun strakte ham begge sine Hænder imøde.

„Jeg kommer," sagde hun, „fordi jeg har lovet det, men jeg vil blot lade Dig vide, at jeg gaaer igjen lige paa Øieblikket."

Først kyssede han hendes smaa, hvide Hænder, dernæst udstødte han et dybt Suk og svarede: „Ak, Ingeborg! naar Du vidste, hvad det er at længes."

„Nei, det veed jeg ikke, men det beroer jo kun paa Dig, om jeg skal faae det at vide."

„Ja, det er netop Ulykken, at jeg i din Nærhed altid mangler Ord. Naar jeg er borte, synes der at være tusinde, vigtige Ting, som jeg skulde fortælle,

men saasnart vi mødes igjen, husker jeg ikke Andet, end at jeg holder saameget af Dig."

„Det har Du ovenikjøbet fortalt mig hvergang vi mødtes," sagde hun smilende.

„Og Du svarer dog aldrig Noget dertil. Har Du slet Intet at sige mig?"

„Det er jo ikke muligt at faae et Ord indført for Dig."

„Jeg maa skynde mig at tale mens vi ere alene. Om lidt kommer alle dine Gjæster agende eller ridende, indsvøbte i deres Fornemhed, de trykke din Haand og kysse Dig paa din Kind, Enhver af dem bringer sin Gave. Den har et Baand til Dig, den en ny Sangbog, men Fru Birthe til Rosenvold kommer idag som ifjor med sin struttende Gyldenlak i en stor Potte, den har hun bragt i alle de Aar, jeg kan huske. — Jeg har et Blik, en Hilsen og ikke Andet, det er den fattige Enkes Gave."

„Men over den var der større Glæde i Himmerig, end over Alt hvad de Rige bragte," svarede hun. „Forresten er jeg ikke saa glad iaften, som jeg burde være. Tænk Dig, Fru Brok fra Høgholm har skikket os Bud, at vi kunne vente Palle Bruus hertil, for at fri til mig."

„Palle Bruus!“ svarede Holger med et spottende Skuldertræk, „den gamle Gnier, der knap vover at sætte sig paa en Stol, af Frygt for at slide Luven af sine Buxer. Palle! der gjerne vilde pille Messingbeslaget af sin Faders Kiste, naar han blot kunde tjene en Søsling derved. Lad ham kun komme.“

„Det er ikke Palle selv, men hans Søn, jeg mener.“

„Den kleine Espen! saameget værre. Fem Fod Dumhed indbunden i et Adelspateut. Veed Du hvad, min egen, lille Ingeborg! ham frygter jeg ikke heller. Jeg er glad, jeg vil synge og danse den hele Aften, og hvis Palle eller hans Søn kommer Dig for nær, slaaer jeg dem fordærvet.“

„Det vil Du bestille den hele Aften?“ spurgte hun.

„Den hele Aften. Imorgen drage vi paa Jagt, imorgen skinner Solen henover den grønne Skov, Pisken knalder, Hundene gø, Jægerne blæse, vi ride sammen, lad de Andre drikke og skyde og rende deres Heste ihjel, jeg følger ved din Side, jeg hører din Stemme, dine Øine se paa mig. Jeg løfter Dig op paa Hesten, det skal ingen Anden faae Lov til, saa glemme vi Palle Bruus og hans Søns dødfødte Kjærlighed.“

I dette Øieblik hørtes en langtrukken Lyd i Nærheden, Noget der lignede et Suk eller en vedvarende Gaben. Ingeborg saae sig om, udstødte et Skrig og flygtede. Holger blev staaende og stirrede paa et rødt og smilende Ansigt, der viste sig mellem Buskene. Det var Jørgen Skeel, som stod foran ham. Han var under den sidste Del af Samtalen vaagnet og ubemærket kommen frem i Gangen. Han nikkede til Holger og strakte ham Haanden imøde.

„Gudsfred og Goddag Gudsøn!" udbrød han. „Naa, saa Du staaer og frier og hjælper Ingeborg paa Hesten og rider om i de grønne Skove med hende; Du har Folk paa Marken, der gaa med Hænderne i Lommen, eller ligge og sove til Middag til det bliver Aften, fordi Ingen passer paa dem, siden Herskabet rider om og plukker Blomster eller fanger Fugleunger til Jomfru Ingeborg. Hvad skal alt dette blive til?"

Holger stod og smilede: „Far i Mag, Gudfader! Veiret gaaer fra Jer. Jeg holder af Ingeborg, dermed kan Alt være sagt, jeg bryder mig mere om hende, end om Gaard og Gods og Hovfolk. Der er Noget herinde, som drager mig til hende, se hende, høre hende, leve i den samme Luft som hun, det er Alt, hele Resten er Intet; men det kan

I vist ikke forstaa, jeg er ung og I er gammel, det er Sagen."

„Ja, deri har Du min Sjæl Ret," sagde Skeel og knaldede med sin Pisk. „Du er yngre end jeg troede, Gudsøn. Du holder af Ingeborg, det er der Flere end Dig der gjør, fordi hun er en kjøn og god Pige. Du bringer hende Blomster og Kjærlighedssuk, lover at hente hende Himmelen ned paa Jorden og hun er overbeviist om Alt hvad Du siger, fordi det nu engang ligger til den unge Alder, at tro og haabe. — Hvad saa? hvis Du nu faaer hendes ja og Forældrenes tillige, det Du imellem os sagt ikke faaer, fordi der er en Anden, som staaer Dig iveien, lille Holger, saa fører Du hende til din Gaard. Der er tomt derinde, Vinden blæser igjennem de kolde Stuer, der er knapt med det daglige Brød, er det den Lykke, Du tilsvoer hende med dyre Eder? hun maa undvære, maa savne og finde sig i det. Fra Frænder og Venner drog Du hende bort, Du vilde jo være hende mere end alle de Andre tilsammen, det er det Himmerige, Du lovede. Virk først, min Dreng, gjør som Fuglen paa Marken, den bygger sig sin lune Rede inden den tænker paa at lægge Ungerne i den. Troer Du maaske ikke, Du behøver at arbeide? Naar man stammer fra adelig Slægt,

har man Lov til at være en Klodrian, der ikke føier sin egen Skærv til Fædrenes Hæder, eller lader sin egen Daad begynde der, hvor de Andres endte? — For Djævelen, Gudsøn! hvis Du bebreider mig min Alderdom, dens Brøst og dens Mangler, hvorfor beviser Du da ikke selv din Ungdoms Fortrin?"

„Naar hun bliver min, vil jeg virke og arbeide for hende, Verden er stor, Hr. Jørgen Skeel! og jeg har gode Arme, hun skal være Lyset, hun skal give mig Lyst og Styrke, — ak, Gudfader! naar I vidste, hvad det vil sige, at bære en Kvinde i sit Hjerte, men det har I vist glemt for længe siden."

„Det er en ørkesløs Tale, vi To her staa og føre. For at bringe Ingeborg hjem til dine klamme Mure maa Du ikke blot have hendes ja, men ogsaa Forældrenes, og det give de Dig ikke, mindst nu, da der er bedre Tilbud ivente."

„Fra hvem?"

„Fra mig min Søn, jeg sidder i mange Aar som en enlig Mand i Hjemmet. Jeg er kommen for at fri idag, og det meget Gode, Du staar og fortæller mig om Pigen, bestyrker mig kun i mit Forsæt."

Holger brast i Latter. „I spøger vist, min Herre Gudfader," sagde han.

„Aa nei," forsikrede Jørgen, „i min Alder gifter man sig ikke for Spøg. Iaften frier jeg, paa Løverdag holde vi Iaord og paa Søndag lader jeg Hr. Mads lyse Trolovelsen fra Prædikestolen, Du er ung og jeg er gammel, men Du er fattig og jeg er rig. Du har Pigens Samtykke, det siger Du idetmindste, men jeg har Forældrenes. Du eier hendes Hjerte, jeg vil søge at vinde det, nu veed Du hvorledes Sagen staaer, min kjære Gudsøn; forresten skal Du altid vedblive at være en velseet Gjæst hjemme paa min Gaard. Kom kun og besøg os." Med disse Ord slog Jørgen Skeel et Knald med sin Pisk, vendte Holger Ryggen og gik ned i Stalden for igjen at se lidt paa Kreaturene.

Medens denne Samtale fandt Sted, red Hr. Thyge Høg og Fru Vibeke langsomt ind igjennem Skoven, Damen først, han fulgte efter i nogle Skridts Afstand. Fru Vibeke var en høi og fyldig Matrone. Det man saae af hendes Ansigt under en Hat med lange, gule, og nedhængende Fjer, bar en stærk næsten høirød Farve. De gule Fjer, den blaa Barret og det røde Ansigt dannede tilsammen en fortræffelig Harmoni.

Tyge Høg var en lille og mager Skikkelse, med et gulbrunt Ansigt, hvis Hud fremviste lutter Rynker

og Folder. Et rødligt og sparsomt Skæg og lyse næsten vandblaa Øine, bidroge ikke til at give ham et mandigere Udseende. Han sad bøiet over Hesten, og bar sit Hoved sænket mod Brystet, dets Udtryk denne Dag var endnu mere sørgmodig og villieløst end sædvanligt.

„Kom herhen, Kujon!" sagde Fru Vibeke efter lang Tids Tavshed med en kraftig og bydende Stemme, „jeg vil tale lidt med Dig."

Tyge adlød nølende, han red nu ved Vibekes Side, men slog ikke Øinene iveiret.

„Hvad er der saa iveien med Dig idag og hvad skal det betyde, at vi ride omkring igjennem Skov og Krat, istedetfor at blive hjemme og tage imod vore Gjæster? Du vilde helst have lusket Dig bort alene, ti stille, jeg mærkede det nok — men jeg kom bag paa Dig og maatte med ud, for at høre paa dit Skriftemaal."

„Jeg er saa forknyt over den Sultan," stammede Tyge og skelede til Siden, fordi han ikke vovede at se lige paa de truende Øine, som betragtede ham. „De Asener af Hundedrenge har pudset Karo paa den og han har skamferet ham det hele Fjæs."

„Om igjen," raabte Fru Vibeke heftig, „nu lyver Du jo. Der er Andet iveien."

Tyge sad lidt og betænkte sig, hans Hoved sank endnu dybere ned paa Brystet. „Naar Du endelig vil vide det," sagde han, „saa skærer det mig dybt i Hjærtet, at vi har mistet vort dyre Anker Malvoisier, det jeg fik foræret af min Broder Steffen, til alle Sjælesdag. Gjordene ere sprungne og Vinen flyder om i Kjælderen."

Fru Vibeke vendte sig mod Tyge, hendes smaa, sorte Øine lynede. „Kommer Du nu igjen med dine Historier," raabte hun opbragt, „fortæl mig strax, hvad der er paafærde, eller Du skal faa et dygtig Rap af min Pisk."

Tyge saae til Siderne, om der var Nogen som hørte denne ydmygende Trusel, og holdt sin Hest forsigtig tilbage, som om han frygtede for hvad der kunde ske. „Du skulde bare prøve paa det," sagde han.

Fru Vibeke hævede sin lille Pisk. — „Herhen Kujon og gaa til Bekjendelse."

„Naa da! siden Du endelig vil vide det, saa kommer Jørgen Skeel tidlig i Eftermiddag, jeg vil nødig træffe sammen med ham, inden de andre Gjæster ere tilstede, han gaaer altid og gjør sig lystig over mig."

„Det er der Grund til, og det har han jo altid gjort, men hvorfor vil du nødigere træffe sammen

med ham idag end ellers? Op med Hovedet og se mig lige ind i Øinene."

Tyge var drevet til det Yderste, han vred sig under det truende Blik og saae op til den hævede Pisk, medens han vædede Læberne med Tungen og vedblev:

„Der er noget Uberigtiget mellem Jørgen og mig, men Du skal ikke tage Dig det nær, lille, rare Vibeke. I forrige Maaned var jeg med til Auctionen over Favntræ i Kongens Skove, — aa, tag dog den Pisk bort, — saa saae vi lidt ind til Arveds om Aftenen og drak og doblede. Den søde Gud veed, det var ikke med min Villie, — da vi endte vort Spil havde jeg tabt halvsyvende hundrede Daler."

„Nu lyver Du igjen, Gavstrik, jeg gav Dig jo kun fire Sletdalere med til den Reise, og Du kan ikke have stjaalet Pengene fra mig."

„Stjaalet Pengene!" gjentog Tyge med et Udtryk af krænket Værdighed, „hvad siger Du mig paa, kjære, lille Vibeke?"

„Kom blot ikke med dine store Ord, Du husker nok sidste Gang, Du var paa gale Veie, eller har Du glemt det? Siden den Tid passer jeg paa mine Nøgler, kan Du tro."

„Hvad mener Du?“ spurgte Tyge med en høist uvidende Mine.

„Sidst til Julehelligdag, da jeg laa i den svære Tandpine og Du stod op om Natten, tog Nøgleknippet, og listede Dig paa Hosesokker hen til mit Pengeskrin, — mindes Du ikke det? lille rare Tyge! har Du glemt, at jeg kom bag paa Dig?“

„Jo, det husker jeg rart, Du bar Dig net ad den Aften, det skal jeg aldrig glemme. Jog Du mig ikke ud paa Gangen, lukkede Døren af og lod mig staa og fryse i min bare Skjorte, den lange Vinternat.“

Fru Vibeke brast i Latter ved Erindringen om det Skete, eller maaske blot ved at se Mandens ynkelige Mine. „Hvordan kunde Du saa tabe de mange Penge?“ spurgte hun. „Tag Dig nu i Agt for at komme med flere Historier, for min Taalmodighed er snart tilende: Jeg gav Dig fire Daler med til Kost og Tæring, og saa tabte Du halvsyvende hundrede.“

„Jeg tog jo imod Pengene for det solgte Favntræ, paa Lehnsmandens Vegne og skulde gjøre Jørgen Skeel Rede og Regnskab for dem; saa var det om Aftenen, vi kom til Arveds og gave os til at drikke.“

„Har jeg ikke forbudt Dig at drikke med dem, Du Vissenpind! Du kan jo Ingenting taale.“

„Skrig dog ikke saa høit, lille Vibeke, der kan gjerne ligge En inde under Buskene og lytte efter hvad Du siger. Jeg vilde jo heller ikke drikke, og stod op fra Bordet, og varmede mig ved Ovnen, men saa kom Arved og den gale Fritz Rantzau hen til mig, Rantzau tog fat i begge mine Øreflipper, Arved lagde mig langs henad Bænken og satte sig paa min Mave, saa svoer og bandte de paa, at jeg fik ikke Lov til at komme op, før jeg havde drukket den store Viinkande ud. — Hvad var det for en djævelsk Drik de bryggede sammen? — men godt smagte den og saa drak jeg og drak igjen, mens Rantzau stod og kneb og dreiede i begge mine Øreflipper som den slemme Syge. Jeg glemte alle dine rare Formaninger, og da de først havde faaet mig lystig, de Halunker! gave de sig til at spille med mig, til jeg havde tabt alle Kongens Penge. Nu kræver Jørgen Skeel mig og skikkede Bud, at han vilde komme til Gilde, lidt før de Andre idag, for at faae den Sag afgjort."

„Er det ikke det, jeg siger, jeg er en ulykkelig Kone. Jeg sad hjemme paa min Gaard, som en velhavende Enkefrue og søgte netop Dig ud, Tyge, blandt alle mine Beilere, fordi Du var den Styggeste, den Enfoldigste, den mest Villieløse, kortsagt den, jeg

troede, der lettest lod sig styre, jeg lod sætte i Ægteskabskontrakten, at jeg selv vilde raade over mine Midler, jeg lovede Dig gode Dage, naar Du lystrede og ikke sagde ja til Andet end hvad jeg bestemte, jeg forbød Dig først at drikke, saa at spille, dernæst at gaa til Gilde eller til Lystighed med de Andre, fordi jeg vidste, Du var til Nar mellem dem, jeg holdt Dig saa knapt, jeg paa nogen Maade kunde, det veed Gud jeg gjorde, endda bedrager Du mig, hvad synes Du nu, Du har fortjent for en saadan Adfærd?"

„Men Herregud, søde, rare, lille Vibeke!" udbrød Tyge klynkende, „giv Dig dog tilfreds, jeg skal nok faae Sagen afgjort, jeg har nogle Penge staaende i Bjergvad Mølle, dem jeg arvede efter Mosters, dermed kan jeg betale Jørgen; blot han vil være rimelig, og give Henstand, og ikke falde ind paa mig."

Fru Vibeke sad og tav, hendes Ansigt udtrykte en dyb Tænksomhed, Tyge rømmede sig og skottede flere Gange ængstelig over mod hende.

„Hvorfor tier Du stille, Du rare Vibeke?" spurgte han, „Du rynker din hvide Pande, tal til mig, er det vel saa slem en Sag, naar jeg faaer ordnet den af mine egne Midler? Hvad tænker Du paa?"

„Det skal jeg sige Dig, og Du maa høre nøie efter, det er til dit sande Gavn. Vissen og hentørret er Du i Tanke og Sind, Du mangler Alt hvad der behøves for at være en Mand, men Du har to store Tilbøiligheder. Du holder af at spise og drikke godt og saa af din Magelighed. Den største Fortræd man kan gjøre Dig er at berøve Dig disse to Goder, ikke sandt?"

„Jo, det er vist!" svarede Herremanden, uden at begribe, hvad hans Dame meente.

„Det er altsaa i dem, jeg maa straffe Dig, for straffes skal Du, det kan Du nok begribe. Jeg har holdt Dig godt, hjulpet Dig ud af trange Kaar, betalt din Gjæld og tilladt Dig at søge Seng med mig, naar Du var rigtig god, hvad nytter det Altsammen? Man kan tage en Mand saa ussel og jammerlig, som man vil, hæve ham, støtte ham, varme ham ved sit Hjerte, leve og lide for ham, han gjengjælder os dog kun med Bedrag og Utak naar Leilighed gives. Du har syndet og maa bøde, siig mig ikke imod, og sæt ikke saadan et ynkeligt Ansigt op, min kjære Husbond, husk bestandig paa, at det vi her raadslaa om, er til dit sande Vel. Du maa bøde. Spørgsmaalet er blot hvorledes. Jeg sad nu nylig og tænkte paa, om

jeg skulde lade Dig blive borte fra Gildet idag, saa Du Intet fik at spise af vor gode Mad, men blev lukket op paa Rugloftet til imorgen tidlig, eller om jeg ikke heller skulde tage den graa Ridehest fra Dig, saa Du herefter blev nødt til at gaa, istedetfor Du nu rider omkring og seer efter Folkene paa Marken. Nei, kom bare ikke med Indvendinger, forstyr mig ikke, Tyge, mens jeg sidder og tænker efter, hvad der kunde pine Dig mest, og altsaa virke bedst til at forbedre Dig. Jeg er endnu ikke rigtig enig med mig selv derom."

Tyge Høg saae høist ulykkelig ud, store Taarer løb ned ad hans rynkede Kinder.

„Herre Gud, lille Vibeke! hvad vil Folk sige, hvis jeg ikke kommer med til Gildet idag, jeg vil ikke kunne overleve den Skam."

„Jeg kan jo fortælle, at Du er tagen over paa den anden Gaard og gjør Regnskab op med Ridefogden; men vær ikke bange, Du kommer vist dog med til Gildet alligevel."

„Sikken en rare, lille Vibeke!" raabte Manden begeistret.

„Jeg troer næsten jeg beslemmer mig for at tage Hesten fra Dig, det vil minde Dig længer, naar Du nu ved Vintertid maa trave over Marker

og Enge tilfods paa de daarlige Veie. Nu ikke mere herom, der kommer Arveds ridende. Op med Hovedet, Kujon, smil og se fornøiet ud, Du skal faae min Bestemmelse at vide, naar vi ere hjemme."

Da Jørgen Skeel havde seet sig om i Staldene, lod han Hesten sadle og red over til Nabogaarden. Der boede en Herremand som hed Palle Bruus, bekjendt som en gjerrig og paaholdende Mand, der ikke fandt noget Middel for ringe, naar det gjaldt om at vinde Penge og forøge sit Gods. Det var i Høstens Tid og Palles Hovfolk kjørte Rug hjem til Gaarden. Efter Skik og Brug maatte de fattige Bønderkoner og deres Børn dengang gaa omkring og sanke Ax paa Marken. Hvad der laa paa Agre og Veie, efterat de sidste Neg vare kjørte hjem, tilhørte dem. Palle holdt ikke af denne Skik, han gik paa Vagt med en lang Pisk i Haanden og med en af Hundene i en Snor efter sig, for at passe paa, at ingen Fremmed kom over paa hans Mark. Mødte han en Flok Børn, saa jog han dem bort, kunde han ikke naae med Piften, pudsede han Hunden paa dem, selv havde han bundet sig en Pose om Halsen og samlede deri med stor Omhu alle de tabte Ax, han kom forbi, medens han gik og passede paa Børnene.

Jørgen Skeel red ned til Palles Gaard. Straaene hang paa Podningerne langsmed Gjærderne, fra de Kornlæs, der vare komne igjennem den snevre Vei, de voxne Fugleunger peb inde i Slaaentornene, medens den dalende Sol kastede et gyldent Skær over Egnen og speilede sine Straaler i den bugtede Aa, som et Par blaahvide Hættenterner flagrede hen over. Et Øieblik hævede de sig i Luften og skøde derefter piilsnart ned i Søen, paa hvis Overflade de dannede en Række Kredse af vide, lysende Striber, der hvor de dukkede under, den svage Luftning var neppe istand til at bevæge de rødmende Skyer. Det glødede, det duftede, Alt var et Billede paa Det friske og farverige Liv. Herremanden sad og saae sig om og smilede og talede med sig selv.

„Der er nu To igjen, som tro, at hele Verden hænger i et Kalveskind, de bygge Huse paa Sand, skrive Løfter i Vand, og se ikke længere frem end deres egen Næse, der seiler mørke Skyer over deres Hoveder, men de øine dem ikke, der er slaaet Bom for deres Vei, de tro ikke derpaa, nylig misundte jeg dem deres Ungdom og Uerfarenhed, nu holder jeg dog mest af den Ældres Kløgt; hvad nytter det at have en Haand til at tage med, naar man ikke tillige har en anden til at holde fast paa det tagne?"

Efter disse Ord strakte han selvbehagelig sine vældige Lemmer, rettede sig iveiret og red hen over Dæmningen til Gaarden, han holdt stille foran Indgangen og knaldede vældigt med sin Pisk, idet han kom til den aabenstaaende Port.

Palles Bolig havde et forfaldent og smudsigt Ydre, store Revner i Murene, smaa og solbrændte Vinduer, Græs og Brændenelder skjulte Brolægningen, og skød sig i frodig Vækt lige op til Hovedtrappen. De gamle Asketræer, som tidligere dannede en Allee fra Alfarveien hen til Porten, havde Palle ladet omhugge og benytte til Brænde. Da Jørgen red ind over Broen, stak en mager, stikkelhaaret Hund sit Hoved frem fra en omvendt Tønde, som tjente den til Huus. Ovre ved Staldbygningen saae han en lang og mager Skikkelse, som gik og samlede de nedfaldende Ax, der vare tabte fra Høstvognene.

Det var en Mand, klædt i en gammel Kofte, som holdtes sammen med et Bælte om Livet. Da han fik Øie paa Rytteren smuttede han hurtigt ind ad en Staldlaage og sagde til Karlen derinde, saa høit at Jørgen tydeligt kunde høre det: „Spring ud og siig, at jeg ikke er hjemme."

„Det nytter ikke, lille Palle!" raabte Jørgen, idet han stod af Hesten og trak den hen til Stalddøren, „jeg har seet Dig, kom Du kun frem."

Palle lod sig nu tilsyne og strakte begge Hænder ud mod Jørgen med en Mine, som han forgæves anstrengte sig for at give et hjerteligt Udtryk. Da han viste sig i det fulde Daglys, saaes et Aasyn, hvori hvert Træk var ubehageligt og tydede paa lave og smaalige Tilbøieligheder. Øinene glandsløse og skulende, Læberne tynde og blege, Panden lav, indfalden i Tindingerne og rynket. I Ydre og Indre dannede han en paafaldende Modsætning til den ærlige og aabne Jørgen Skeel, som stod og betragtede ham og smilte til ham, medens Karlen trak Hesten ind i Stalden.

„Hvorfor er Du ikke klædt paa?" spurgte Jørgen. „Du fortalte jo igaar, at Du skulde over til Gildet hos Tyge Høg."

„Ja, det er da ikke for Gildet, jeg tager derover, men jeg har en Søn."

„Jeg har fem," svarede Jørgen.

„Du kjender nok Jakob, ham med de kjønne Øine."

„Vandblaa Øine og hvide Øienbryn, jo, jeg kjender ham."

„Han er ovre i Kjøbenhavn nu. Hans Majestæt har havt den Naade at gjøre ham til Inspekteur over alle sine Paafugle."

„Det er vel en rar Post den?"

„Jeg har kostet meget paa den Dreng," vedblev Palle, medens han benyttede Tiden til at samle de Ax op, som laa i Nærheden. „Jeg maa nu se, at faae ham vel gift; jeg har talt til Tyge Høg om det og tænkt paa hans Datter."

„Hans Pleiedatter, mener Du."

„De have jo lyst hende i Kuld og Kjøn, saa hun skal arve dem. I den Sag er jeg sikker nok."

Da Jørgen begyndte Samtalen gik han og hjalp med at pille Straa op og Palle faldt ikke paa at byde ham indenfor. Han blev snart kjed af dette Arbeide, det kostede Umage at bukke sig; hans Ansigt var bleven rødt af Anstrengelse, da han satte sig hen paa en Vognstang og vedblev: „Gaa nu ind og kleed Dig paa, Palle, for saadan har Du da ikke isinde at tage derover. De vente paa Dig hos Høgs."

„Jeg maa først sanke de velsignede Ax op efter Folkene, det er skændigt som de spilde Guds Gaver. Hvorfor troer Du ellers, at Høg venter mig?"

„Han veed, at Du skal til at tale for din Søn og Du er ham vist en sær velkommen Frier, vi kan jo snakkes ved ligefrem, vi To, vi kjende hinanden og jeg mener Dig det godt."

„Det er jeg overbevist om, Du er min gamle Ven," forsikrede Palle.

„Lad os sige din gamle Bekjendt, dermed vil jeg lade mig nøie. — Tyge sidder ikke godt i det, saavidt jeg kan mærke, — Du derimod er en rig og velhavende Mand, Palle, — jovist er Du, hvorfor skulde Du dølge det? Tyge er reent ud sagt i Forlegenhed, og det er Dig, som maa hjælpe ham."

Palles Ansigt fortrak sig under denne Erklæring som i Smerte, han rettede sig iveiret, stemte begge Armene i Siden og betragtede Jørgen med dyb Forbavselse.

„Hvad siger Du der, Jørgen Skeel? Du er en paalidelig Mand i Alt hvad jeg kjender af Dig, men hvordan er det muligt, at Tyge skulde trænge, han blev jo rig gift, Fru Vibeke havde store Midler og ingen Børn."

„De sidde ikke i fælles Bo," svarede Jørgen. „Om Fru Vibeke døer, saa komme alle Midler hendes Slægtninge tilgode, hverken Tyge eller Ingeborg kan tage Arv efter hende. Det troede jeg, Du vidste. Tyge har Gjæld, han skylder henved syv hundrede Rigsdaler bort af Kongens Penge fra den sidste Auktion ude i Høiskoven, men hvad siger det. Nu gifter din Søn sig jo med

Ingeborg, Du er en velstaaende Mand, som baade har Villie og Hjerte til at hjælpe ham, dermed er den Historie ude."

Palle stod i en pinlig Kamp med sig selv, saae op paa Jørgen og derefter paa Axene, han holdt i Haanden. „Hvad kommer Tyge Høgs Gjæld mig ved?" sagde han kort og heftigt, „jeg har ikke dermed at gjøre."

Skeel saa forbavset iveiret og rystede paa Hovedet. „Det forstaaer jeg ikke ret. Du vil gifte din Søn ind i Huset, og Tyge veed, Du har Penge liggende, hvem skulde han saa nærmere vende sig til?"

„Jeg har ingen Penge," raabte han og stampede paa Straaene, han nylig havde holdt i Haanden. „Jeg er en fattig Mand, yderlig fattig, jeg forbander Dig til —"

„Du raaber saa høit Palle, der er jo Ingen som hører os. Du laaner til Godtfolk i Øst og Du laaner til dem i Vest og har nu Leilighed til at komme i Tyges Kridthuus. Han vil vist tale til Dig om sin Gjæld, naar I træffe sammen iaften, men Du skal følge mit Raad og ikke vente derpaa, se at komme ham i Forkjøbet; fortæl, at Du har hørt, hvordan han sidder i det, og tilbyd ham Pen-

gene. Maaske skylder han mere bort end den Sum jeg nævnede, men hvad siger det imellem Eder? I Nød skal man lære sine sande Venner at kjende."

Palle stod med sænket Hoved og Hænderne foldede over Maven, Rynkerne bleve større og dybere omkring hans sammentrukne Læber. Da Jørgen tav, smilede han og udbrød hurtigt og bestemt. „Det maa jeg give Dig Ret i, Jørgen Skeel, jeg er just af din Mening, det er i Nøden man skal kjende sine sande Venner, og række dem en hjælpsom Haand, og staa Last og Brast med dem naar det kniber, det en naadig Gudfader i Himmerig siden vil gjengjælde; men naar man ikke kan hjælpe dem, skal man helst gaa sin Vei og lade være at spilde Tiden med Sludder og Snak."

Efter disse Ord vendte Palle Jørgen Skeel Ryggen og gik op i Huset. Paa det øverste Trappetrin standsede han og tilføiede: „Jeg drager ikke over til Tyges idag, jeg har saa ondt for mit Bryst, og den anden Sag med min Dreng og hans Trolovelse er ikke kommen videre endnu, end at vi godt kan lade den fare, hvad jeg anseer for det Klogeste." Dermed gik han ind i Huset og lukkede Døren, uden at se sig tilbage.

Et eiendommeligt Smil viste sig i Jørgen Skeels røde Ansigt idet han trak Hesten ud og red bort. I Porten vendte han Hovedet tilbage, Palle stod oppe i det aabne Vindue. De smilede til hinanden.

Solen var gaaet ned, Høstaftenens graablaa Taager lagde sig over Egnen, Kragerne fløi i store Flokke ind mod Skovene og Bønderne skyndte sig hjem efter at have tilbragt Dagen med Hovarbeide paa Herregaarden. Høgs Gjæster vare komne, ude paa Toften dansede Folkene, Tyge selv gik omkring med Hænderne paa Ryggen og hilste og smilede til Enhver, uden at det dog ret vilde lykkes ham at forjage det pinlige Udtryk, der var blevet tilbage efter Samtalen med Vibeke. Jørgen Skeel sad oppe paa Svalen, magelig lænet henad Træbænken, han underholdt sig med Fru Vibeke, som havde taget Plads ligeoverfor ham, klædt i en kostbar og udsyet Kjole, der viste et større Omfang af blottede Former, end hun egenlig kunde være tjent med. Jørgens Ansigt vedligeholdt sit listige Smil, under hvilket hans fede Kinder drog sig op mod de smaa Øine medens han talede.

„Javist," vedblev han, „Tiden faldt mig lovlig lang, da I vare borte, saa maatte jeg over til Palle Bruus paa Lundgaard."

„Og I traf ham vel?"

„Ja, i Borggaarden, hvor han gik og sankede de tabte Ax op. Det er en paaholdende Mand den Palle."

„Vi vente ham her iaften."

„Han kommer ikke," svarede Skeel leende. „Det hørte jeg nok, at han skulde herover og fri for sin Søn, men jeg fandt Ingeborg for god til den Lod. Kjærlige Forældre som I, der begyndte med at drage det stakkels Barn ud af Armod og give det glade Dage, ende ikke med at bringe det ind i Ulykken. Saa fortalte jeg Palle, at I, Fru Vibeke og Tyge ikke havde fælles Bo sammen og at Ingeborg af den Grund ikke gik i eneste Arv efter Eder, derover blev den ærlige Mand saa bange, at han baade opgav Frieriet og Besøget her iaften."

„Skam skulde I faae, Jørgen Skeel, som rider om og jager os vore Friere fra Huset," sagde Fru Vibeke, og slog efter ham med den Blomsterkost hun havde i Haanden.

„Jeg bringer med mig den, der er Eder en bedre Frier end Palle Bruuses Junker," sagde Jørgen.

„Hvem skulde det vel være?

„Det veed I nok, husk Jer om, vi har talt om den Sag før iaften."

„Aa, I spøger altid, I har jo knap lagt Sørgedragten for eders afdøde salige Frue."

„Herregud!" sagde Jørgen og trak paa Skuldrene. „Jeg kan dog ikke gaa og sørge for min afdøde Frue til evig Tid. Hun var for god til denne Verden, derfor flyttede Vorherre hende over i sin. Hun sad og studerede i sin Stambog paa sine hellige Oldemødre, mens jeg drog til Marked og studerede paa at slaa en god Handel af. Da dette blev noget kjedeligt i Længden, døde hun af Længsel efter at hilse paa Familien, og efterlod mig til Trøst den bedste Gaard i Jylland. Nu gaaer Handelen bedre end nogensinde før."

„Handel og Handel, I tænker ikke paa Andet. Det er altsaa det Liv, Jørgen Skeel fører, han sidder hjemme paa en øde og uhyggelig Gaard, ingen Haand trykker hans, Ingen smiler til hans Held eller tager Deel i hans Sorg, Landets rigeste Adelsmand henlever sin Tid i en Stald eller paa et Kvægmarked."

„Ja, I har Ret, det er en Fornøielse at tale med Eder, saa klog og fornuftig I er. Jeg mangler Selskab, En til at styre og lede Tingene hjemme,

af alle dem mine Tanker faldt paa, er Ingeborg den bedste, hun er opdragen efter eders Formaning og Exempel; skal vi nu tale alvorligt om den Sag?"

„Vistnok skulde ikke let Nogen være mig en mere velkommen Svigersøn," sagde Fru Vibeke, „dog finder jeg det synderligt, at I vender Eder til mig, istedetfor først at søge min Herre og Mand, det er hans Villie, der gjælder her i Huset, kun hvad han finder for godt, siger jeg ja til."

„Det veed jeg," svarede Jørgen med et tvetydigt Smil, „men Sagen er, at det falder mig lettere at skrifte for Eder end for Tyge. I har et blødt og fromt Sind, og forstaaer mig ogsaa bedre. Der har vi Manden, tal nu for mig. Det er vel ham der bestemmer, men I kan overtale ham bedre end nogen Anden."

Medens han sagde dette, kom Tyge slentrende ud paa Svalen. Han studsede ved at finde Jørgen i Samtale med sin Hustru og vilde liste sig bort igjen, da Fru Vibekes Ord standsede ham.

„Tøv lidt, min hjertekjære Mand, Du kommer os sær beleilig."

Tyge skottede ængstelig hen til Jørgen, han fandt kun det sædvanlige Smil i hans Ansigt, men deraf lod sig Intet slutte. Fru Vibeke fortalte ham

hvad Skeel nylig havde betroet hende. Jørgen sad og nikkede dertil.

„Det bliver nu din Sag at give Hr. Jørgen et afgjørende Svar," tilføiede Vibeke, „jeg har forklaret ham, hvad han da vidste iforveien, at Du var Herre her i Huset, og at det kun er efter din Mening, vi Andre rette os."

Tyge var i stor Forlegenhed, han rømmede sig, hævede det bøiede Hoved lidt freidigere, saasnart han erfarede, at Sagen ikke var saa ubehagelig, som han i første Øieblik formodede. Han saae tvivlraadig fra den Ene til den Anden, idet han udbrød: „Ja, jeg har ikke saadan noget bestemt at sige, jeg vil betænke mig lidt, — jeg skal først snakke med — jeg mener, at det altid vil være os en Ære, at komme i Slægt med saa hæderlig en Mand som Jørgen Skeel, men alligevel, hvis Vibeke, —" et bestemt Øiekast fra Fru Vibeke, som han misforstod, bragte ham ind i en ny Tankekreds. — „Jeg vilde bare sige, at jeg godt kan bestemme det, naturligviis! men siden vi allerede har talt om den Sag — —" det var ikke den ulykkelige Mand muligt at komme videre, han tørrede Panden, gjentog hvad han allerede havde sagt, og blev omsider aldeles uforstaaelig.

Fru Vibeke meente endelig, hun burde komme ham til Hjælp.

„Ja, ganske vist, min allerkjæreste Ven!" udbrød hun med sin blideste Stemme, „jeg forstaaer Dig saa godt. Du søger efter de mildeste Ord til at minde Hr. Jørgen Skeel om den store Forskel mellem hans og Ingeborgs Alder; men, bliv nu ikke vred, jeg spørger jo kun, har Alderen ikke ogsaa sine Fortrin, jeg mener, dens Erfaring og Kløgt?"

„Jo, saa min Salighed har den saa," raabte Tyge, som nu troede at have fundet Lys. „Alderen har ogsaa sine Fortrin og Jørgen er ikke saa aflægs endda, han kan ikke rendes med mig, fordi han er saa stakaandet og tyk, men han kan drikke den Bedste af os under Bordet, jeg siger ikke mere, Du skulde se ham pile afsted paa den sorte Hest, — hvad kan desuden saadan en tosset, lille Pige som Ingeborg forlange bedre? hvis det derfor er din Villie, at jeg skal sige ja —"

„Du mener, din Villie, kjære, lille Tyge!" svarede Fru Vibeke med samme blide Røst, „jeg har kun at samtykke i det Du bestemmer, det veed Du nok. Hvad der synes mig at gjøre Hr. Jørgen Skeels Tilbud saameget skjønnere, er at han veed, at Ingeborg kun er en ubemidlet Pige."

„Lad os ikke tale derom," svarede Jørgen og nu var Smilet forsvunden, „jeg er nok en Pranger, det gjør jeg mig til af, men der flyder dog formeget af mine Fædres Blod i mig, til at jeg skulde bytte mit Hjerte bort for en Pengepung. I siger altsaa god for mig som Svigersøn," vedblev han og strakte Vibeke sine Hænder imøde.

Da Tyge saae sin Hustru tage imod Jørgens udstrakte Haand, skyndte han sig med at gjøre det samme og udbrød:

„Ja, saa min Sjæl gjør vi saa! der er rigtignok det med Holger Krabbe, som ogsaa synes godt om Barnet, men Vibeke har Intet lovet forvist, og jeg gaaer fra det Løfte jeg gav ham, han fik det en Aften, jeg var noget rusende."

„Ja, Du sagde jo kun, at Hr. Holger var en hæderlig Mand, men endnu saa ung og uerfaren i Livets Viderværdigheder, at det voldte Dig Frygt, at betro vort Barns Skjæbne i hans Hænder, ikke sandt, min elskede Ven, det var dine Ord."

„Paa det nærmeste, paa det nærmeste!" forsikrede Tyge.

„Holger skal jeg nok tale til Rette," sagde Jørgen. „Han er min Gudsøn og tager lidt Hensyn til hvad jeg ønsker. Nu gaaer jeg ned i

Haven og seer paa de Meniges Lystighed, imens gjør I mig det til Behag, at tale med Ingeborg, til jeg kommer igjen. Hvad os To angaaer," tilføiede han, henvendt mod Tyge, idet han gik, „saa er der et lidet Mellemværende fra den Skovauktion forgangen, men det slaaer vi nu en Streg over, jeg har allerede indbetalt Pengene i kongelig Majestæts Kasse."

Da Jørgen Skeel en Time senere vendte tilbage til Svalen, sad Fru Vibeke der endnu, og et Lys brændte i det aabne Vindue, ved dets viftende Flamme saae Skeel Ingeborg staa foran sin Moder, ligbleg og grædende. Ved hendes Fødder laa de adspredte Blade af den Blomst, hun nylig havde baaret. Tyges Haand laa paa hendes bøiede Hoved, medens han stod og stirrede paa sin Hustru, det var hende, som talede.

„Du tier, Barn!" udbrød Fru Vibeke med en Stemme, som hun søgte at gjøre blid og indtrængende, men hvis Sittren dog forraadte en heftig Stemning, „Du holder ikke af Jørgen Skeel, fordi Du synes bedre om en Anden, — nu ja, Holger er god og agtværdig, hvem nægter det? men selv er han fattig og hans Slægt uformuende, han vil aldrig være istand til at skaffe Dig et sorgfrit Hjem, lykkeligviis

overveier man ikke Sligt i din Alder, men jeg har tænkt derpaa, jeg vaager, Den jeg har bestemt Dig, vil sikre Dig en sorgløs Fremtid. Skeel er en brav Adelsmand, Æren og Høimodigheden selv."

„Det er han rigtignok, han eier den største Herregaard nordpaa i hele Jylland," skyndte Tyge sig at tilføie.

„Ti stille, Du!" ytrede Vibeke heftig, „nu er det mig, der taler. Jeg tog Dig til mig, Ingeborg, fra ringe og fattige Kaar, da Ingen i Verden brød sig om Dig, det være langtfra at rose mig heraf, det har Du gjengjældt os med din Kjærlighed, men imorges, da jeg stod tidlig op, for at være den Første, som bragte Dig min Gave til din Fødselsfest, husker Du da, hvad der skete — Du slog Armene om min Hals, kyssede mig og sagde: hvis der dog blot var Noget, hvormed jeg kunde gjengjælde eders Godhed, min kjærlige Moder."

„Ja, det sagde Du rigtignok," forsikrede Tyge. „Du trykkede ogsaa min Haand."

Fru Vibekes talende Blik bragte ikke alene Tyge til at tie, men endog til at træde et Skridt tilbage. — „Nu er der Noget, hvorved Du kan gjengjælde os," vedblev hun, „det er ikke blot din Lykke, men ogsaa din Faders Ære og Velfærd, som er lagt i dine Hænder."

Ingeborg stod i en heftig Kamp med sig selv. Jørgen Skeel var traadt tilbage i Skyggen, han tav og lyttede. Ikke et Træk i den unge Piges sorgfulde og lidende Aasyn undgik ham. Pludselig hævede hun sit Hoved, smilte igjennem sine Taarer, og udbrød med skjælvende Læber og med en Røst, der kostede hende synlig Møie at kalde frem. „Hjælpe Eder Gud, mine kjære Forældre! saa vil jeg da tage Jørgen Skeel til Ægtemand, siden det er Eders bestemte Villie, men tal da heller aldrig oftere til mig om Eders Velgjerninger, thi nu kan jeg ikke gjøre mere for at gjengjælde dem."

Et Smerteskrig trængte sig frem fra Mørket i Stuen indenfor Svalen, idet disse Ord bleve udtalte. Holger kom tilsyne, og strakte hende bedende sin Haand imøde. Ingeborg rystede paa Hovedet, og vendte sig bort, hun vovede ikke at se iveiret. Skriget havde fundet Ekko i hendes eget Bryst.

„Forlad mig," hviskede hun, „og kom aldrig mere tilbage, vi To skilles nu, siden det maa saa være."

„Du er en rigtig rar, lille Pige," forsikrede Høg, idet Jørgen Skeel viste sig i den aabne Dør og traadte ud til dem paa Svalen. Det dybe Alvor der nylig havde hvilet over hans Træk

medens han stod og lyttede i Mørket, var veget for et tilfreds og triumferende Smil.

„Maa jeg saa faae min Dom at vide," sagde han sorgløs.

Fru Vibeke tog Ingeborgs Haand og drog hende hen til ham. „Hun tilhører Eder," ytrede hun.

„Er det ogsaa sandt?" spurgte Jørgen, „og det græder hun for, hendes Lykke begynder med Taarer paa Kinden."

„Det er blot i Begyndelsen," forklarede Tyge, „Kvindfolk ere saa bly, Fru Vibeke græd ogsaa, da hun tog mig. Hun vil nok blive lykkelig."

„Det troer jeg selv," sagde Jørgen, — „men Du Holger, hvorfor staaer Du og hænger med Hovedet, Du skulde være en Mand og græder som om Du var en Kvinde."

Holger gik hen til Jørgen idet han svarede. „Jeg seer den Ene kjøbe og den Anden sælge, jeg hører et Løfte blive brudt og et andet sluttet, synes I, det er saa lystigt at være Vidne til, Gudfader?"

„Og dog begriber Du Intet af det Hele, min Dreng. Ingenting kan Du og Ingenting husker Du, ikke engang at jeg, som din Gudfader, lovede, at tænke paa din Lykke og fremme den efter bedste Formue."

„Det har I ikke gjort idag, Herre Skeel."

„Hvem veed det, jeg husker baade hvad jeg lovede dengang og de mange lærerige Formauinger, Du gav mig for lidt siden. — Fru Vibeke har nylig lagt Ingeborgs Skjæbne i mine Hænder, men hvor kan I to Børn tro, at jeg vil skille dem, som holde af hinanden? jeg giver hende tilbage til Dig. — Ja, det nytter ikke, hvad I siger, Frue, han der skal tøires paa en af mine Gaarde oppe i Vendsyssel, det er ikke raadeligt, at lade ham gaa løs længer. I kan tænke Jer, han har svoret paa, at han ikke vil foretage sig noget Nyttigt, før han faaer Den, han holder af."

Ingeborg udstødte et jublende Skrig, hun og Holger knælede ned foran Jørgen og greb begge hans Hænder. Den gamle Herremand stod og smilede og nikkede til dem.

„Men hvad skal dette sige?" spurgte Fru Vibeke, idet hun gjorde et Skridt fremad.

„Ja, hvad skal det sige?" gjentog Tyge, idet han ogsaa gjorde sit Skridt fremad, „det gad jeg nok vidst."

„Ikke Andet, end at jeg kom herover i Eftermiddag for at hjælpe lidt paa de to Unges Sag, det har jeg nu gjort, saa godt som jeg kunde. — Lad os saa gaa ind til de Andre."

Pater Peder.

Bim, bam! bim, bam! det var den Lyd, der hørtes fra alle Riberbyes Kirker og Klosterklokker, anden Uge efter Paaske, i Naadens Aar 1465. Folk stod i Klynger paa Gaden og talede og spurgte om Et og det Samme. Ved Bispegaarden var der strøet et tykt Lag Lyng hen over den toppede Steenbro, for at ikke Lyden af de Gaaende skulde høres. Jernkjæderne, hvormed Byvægterne pleiede at spærre Gaden om Natten, vare ikke tagne bort i de sidste to Døgn, og Enhver, som vilde forbi Bispens Huus, blev spurgt om sit Ærinde.

Hvad er der paafærde, hvorfor blive Klokkerne ved at ringe, hvorfor synge de Messer og brænde Røgelse foran Helgenbillederne i Kirkerne, hvorfor gaa alle disse blege Prælater og Munke med Hænderne stukne ind i Ærmerne, langsomme Skridt og grædefærdig Mine fra Kloster til Kirke og hjem igjen? — Byens Biskop, den ærværdige og lærde Herre, Henrik Stangeberg til Beierholm, ligger for

Døden. I Mandags stiftede han sin Aartid, ifølge hvilken der fra nu af og til Verdens Ende, hver 29de April, skulde læses Sjælemesse for ham i vor Frue Kirke, i det gule Kapel, der tilhørte Sanct Lambert, Byens Patron og Skytshelgen, hvis forgyldte Billede Præsterne i Stormveir bare i Procession ned til Stranden, for at han skulde skjænde paa Søen, naar den gik for høit op over Engene. For Henrik Stangebergs Vedkommende havde Helgenen fra nu af faaet den Bestilling at bede Vorherre tilgive Bispen hans Skyld i Live og korte hans Pine efter Døden. Denne Uleilighed betalte nylig en Adelsmand med 40 Mark lybsk, Henrik Stangeberg var resolut, han gav 62 Mark, men saa skulde Messen for ham tillige gjentages i Korsbrødrekirken, ved Christi Legems Alter. Menigmand slap billigere til de kjære Helgeners Hjælp, men betales maatte der dog. For Enhver, som døde i Sognet, holdt Præsten en Sjælemesse, derfor gav Familien en fed Oxe eller en Malkeko; to gode Kalve kunde ogsaa gjøre det, og disse fik da Lov til paa Begravelsesdagen at spadsere med ind paa Kirkegaarden, og bleve førte foran Følget, medens Liget, efter den Tids Skik, bares rundt om Kirken, før det sænkedes i Graven.

Igaar blev Henrik Stangeberg berettet, en stor Procession drog syngende ud fra Domkirken med Røgelsekar og tændte Voxlys, for at bringe ham de to Sacramenter: Hostien og den hellige Olie. Idag skulde der gaaes Korsgang gjennem Byen og rundtom Liliebjerget, saadan hed den Banke, hvorpaa Domkirken var bygget; det var endnu en større Fest, altsaa ogsaa større Aarsag til at ringe og kime med Klokkerne.

Korsgang var ellers en gammel, katholsk Skik, som gjentoges hver Palmesøndag, Paaskedag og Onsdag før Christi Himmelfart, og bestod i, at alle Geistlige fra Byen og det nærmeste Land samledes til en stor Procession foran Domkirken, hver Munkeorden med sin Kirkefane og sin Kirkes Relikvarier, eller de smaa Æsker, Krukker, Kokosnødder, Strudsæg og forgyldte Monstranser, hvori Helgenlevningerne forvaredes. Naar Alle vare samlede, begyndte Processionen at gaa rundt om Kirken fra Øst til Vest, og derfra videre ud paa Landet, for at signe Mark og Korn, eller ned til Slottet, naar Festen fandt Sted til Ære for Kongen, eller hist og her hen, naar det gjaldt om at samle milde Gaver til Kirken. Foran Toget bar en Munk et uhyre Kar, fyldt med Vievand, som han med et Riis stænkede

ud over Mængden. Derefter fulgte Kannikerne i deres Røklin, men foran Relikvarierne bare de Lys, hvorved der blev iagttaget en vis Rangfølge, saaledes at de smaa Helgener, som ikke kunde rose sig af videre Søgning, beskedent maatte nøies med et lille Lys eller en Lampe, medens der foran de store gik en Dekan med en trearmet Sølvstage, hvori der brændte tre dryppende Voxlys, af dem til sex paa Pundet.

Efterhaanden som Toget skred frem igjennem Gaderne, sluttede Mængden sig til det, Store og Smaa, Fornemme og Ringe, To og To, alle bedende, alle syngende, saa højt og saa godt Enhver formaaede.

Idag var der paa syv forskjellige Steder, eller Stationer, i en vis Afstand omkring Domkirken opreist Kors, foran hvilke Processionen standsede og læste Messe, før den drog videre. Relikvarierne bleve førte frem under smaa Baldakiner, baarne paa fire Stænger og omgivne af Kordrenge, der ringede med deres Klokker og svingede Røgelsekarrene.

En af Munkeordenerne bar et Træbillede af Sancta Gertrud, Karl den Stores Søster, som havde sit Kapel i Domkirken; hun blev viist frem

paa Enden af en høi Stang, klædt i rød Atlaskes Robe, som endte i brede, udtungede Guldborter, en lang, hvid Lilie i Haanden, og omkring Ansigtet, der var sminket snehvidt med yndige, lyserøde Kinder, en Glorie af Guldblik, som flimrede og straalede i Sollyset. Naar Munken, der bar hende, havde gaaet en Stund, saae han iveiret og dreiede paa Stangen, for at den hellige Dame skulde have den Fornøielse ogsaa at se lidt over til den anden Side.

Solen skinnede, Sangen lød smukt og høitideligt gjennem den klare Luft, og Vinden bar Duften af Røgelsekarrene omkring i Gaderne. Den Deel af Folket, som ikke sluttede sig til Processionen, laa knælende langs med Murene, nogle næsegrus, med udstrakte Arme. Fra alle Døre hilste Kvinder og Børn og viftede med deres Tørklæder; Glughullerne, som tjente istedetfor Vinduer, vare fyldte med Tilskuere. Hundene gøede og hylede.

Hvad der idag gav Processionen noget særdeles tiltrækkende, og mere end ellers fængslede den almindelige Opmærksomhed, var en Mand, som gik alene i Rækken, nærmest efter Helgenlevningerne. Han bar en spids, sort Hue og var blottet til Hoften. I Haanden havde han et lille, tykt Træskaft,

hvortil der var bundet tre flettede Snore, hver med en pigget Kugle i Enden. Naar Toget underveis standsede foran de omtalte Kors, eller ved en af Kirkerne, begyndte Manden at piske sig ubarmhjertigt med Svøben, stønnede og sukkede, men piskede igjen, og de ophovnede og blodige Strimer Slagene efterlode paa hans nøgne Ryg og Skulder, vidnede om, at han slog til med Kraft.

Denne Mand hed Povl Teiste, og havde „af Iver og Nidkjærhed" stukket sin Morbroder ihjel med en Uldsax, hans Dom blev paa Bispens Bøn forandret dertil, at han skulde piske sig selv fra Domkirken igjennem Byen og derefter gjøre en Pilgrimsfart ned til Sanct Jakob i Spanien. Paa denne lange Reise maatte han ikke medtage Penge til sit Underhold, heller ikke bede Godtfolk om Noget, men nok modtage, hvad de frivillig vilde give ham. Der var endnu det formildende ved Dommen, at Bispen lovede fyrretyve Dages Aflad til Enhver, som tog sig af Synderen.

Saadanne Bodsøvelser havde tidligere været meget almindelige. Ved de store Kirkeprocessioner i Tydskland og Frankrig gik der, medens Flagellanterne og Begharderne endnu nøde nogen Kredit, en Skare Pøniterende i Spidsen for Toget, blottede

til Beltestedet, og piskede sig selv af Hjertenslyst. Man fandt, at Processionen vandt ved at forene det Høitidelige med det Interessante.

Idag havde Povl paa sin Bøn faaet Lov til at fuldbyrde den første Deel af Straffen, derefter skulde han gjemmes til imorgen, og saa skikkes bort paa den lange Reise.

Fra Liliebjerget drog Mængden til Bispegaarden for at læse Messe der. Relikvarierne bleve holdte iveiret, efterat deres Fløiels Overtræk var taget af dem. Vinduerne stode aabne, Henrik Stangeberg viste sig, ligbleg, forfærdelig mager, understøttet af to Klerke, hans Øine syntes at være lukkede, hans Hoved var sunket ned paa Brystet; gjentagne Gange søgte han under Bønnen at gjøre Korsets Tegn, men Haanden gled mat og kraftesløs ned igjen. Munkene sang, Folket stirrede, Folket tav, de følte, at de stode foran Døden. Endnu inden Messen var endt, blev Bispen ført tilbage fra Vinduet igjen, han mægtede ikke at holde sig opreist længer. Processionen drog bort til det hellige Korsets Kapel udenfor Byen, og det blev atter stille i Gaden.

Der var forskrevet en Munk fra Leyden, Blasius hed han, berømt og kyndig som Læge, han havde tilbragt hele den sidste Maaned i Bispens Huus,

kom og gik og prøvede alle sine Urtedrikke paa den Syge, men uden Virkning. Strax efter Middag kaldte Blasius Kannikerne, som laa og bad omkring Crucifixet i Forværelset, ind i den Syges Kammer, de skulde holde Bøn derinde, Døden nærmede sig, der var ingen Frist længer.

Henrik Stangeberg laa paaklædt i en høirygget Træstol med lukkede Øjne og foldede Hænder, han vilde ikke gaa tilsengs. Den krogede Næse syntes at være bleven længer under Sygdommen, Øinene vare omgivne med en sortebrun Skygge, Læberne blaalige og sammentrukne, Alt var visnet, henfalden og tilintetgjort i denne Skikkelse, kun hans brede og høie Pande vidnede om Mandens tidligere Bestemthed og Kraft.

Henimod Aften kom en Munk ovre fra Sortebrødreklostret og bad om at faa Bispen itale. Henrik var alene og lod ham komme.

Munken traadte tøvende og ængstelig ind, hans nøgne Fødder bevægede sig listende og lydløse over Steengulvet. Han bøiede sig over mod den Syge, og hviskede:

„Høiærværdige Fader har nu prøvet Alt, hvad vi vidste at finde paa, Læg og Helgen blev kaldt tilhjælp, ligemeget hjalp det, der er kun eet Raad

tilbage. — Jeg har inat havt en underlig Drøm. Nede i Gyden ved Horstorg Port boer en Kvinde, Lene Kryk er hendes Navn; det forekom mig, hun stod for Eders Seng og læste og gav Jer noget Pilleri, som gjorde Eder karsk igjen. Om I nu skikkede Bud og prøvede hende, siden al anden menneskelig Kunst ikke forslaaer."

Henrik Stangeberg saae iveiret og rystede med Hovedet:

„Hvad siger I der?" hviskede han, „den Malene skal være en slem Kvind, som omgaaes med Kogleri og ugudeligt Væsen, jeg er i Naadens Stand nu, det være langt fra mig at prøve hendes Kunster. — Gaa! I mener mig det godt, jeg veed det, lad mig være alene."

Munken bøiede og korsede sig, kyssede Tæppet, som laa over Bispens Fødder og forlod Kammeret.

Der gik atter en Tid bort, hvori Alt var stille. Udefra lød den dæmpede Lyd af Klokkerne, og lidt af den synkende Sol faldt ind i Kammeret. Bispen bankede paa Bordet, en gammel Mand kom tilsyne:

„Er der Nogen derude? — de ere gaaede Allesammen! — saa føer hende ind, som venter i Kammeret, og pas vel paa, at Ingen kommer, mens

hun er her; naar hun gaaer, skal Du vise hende ud af den lille Laage og give Agt paa, at Ingen seer det."

Manden bøiede sig og kom tilbage med en Kvinde, støttet til en tyk Hasselstok og indhyllet i en brun Halvkaabe, som skjulte det Øverste af hendes pjaltede Dragt. Omkring Hovedet havde hun et stribet Klæde, som dog ikke hindrede enkelte Totter af et graaligt og stridt Haar fra at falde ned over Panden. Ansigtet var barskt og gjennemfuret af dybe Rynker. Der dvælede et Udtryk af Ondskab og Skadefryd omkring hendes indfaldne Mund, da hun traadte hen til Biskoppen og stirrede stift og ufravendt paa ham.

„Jeg mindes Hende ikke, Moer Malene, Hun kom saa sjeldent til Kirke," sagde Henrik Stangeberg, „men jeg har hørt Tale om Hende og ladet Hende kalde, fordi Folk sige, Hun er en klog og erfaren Kvinde. Kan Hun hjælpe mig til min Helsen igjen, skal Hun blive vel forskyldt og faae gode Dage herefter."

Malenes spottende Smil tog til i den Grad, at hendes brune og afbrukne Tænder kom tilsyne; hun vedblev at stirre paa Henrik Stangeberg, men svarede ikke.

„Naa, tal!“ sagde Bispen utaalmodig. „Hvorfor svarer Hun ikke?“

„Jeg staaer og undres over, at det er kommen saa vidt med Jer, at I maa søge Raad hos mig, I, som dog har den kloge Doktor fra fremmede Lande, I, som har Vorherre og alle Hellige at ty til. — Vil Ingen af dem hjælpe Jer? — nei, de vil ikke, naadige Herre! — — jeg ikke heller. — Om jeg kunde læse og kogle over Jer, min Tunge skulde raadne før jeg mælede et Ord, om jeg vidste et Raad, en Lægedom, min Haand skulde visne før jeg flyede Jer det. Mens de holdt Messe og Bøn dernede idag, stod jeg henne bag Hjørnet og kradsede paa Muren med en Krageklo, og bad Djævelen pine og slide i Jeres Hjerte, som Kragebenet sled paa Stenen, for al den Ulykke, I har bragt over mine. — I veed ikke af mig at sige, — I mindes ikke min bævrende Røst, I har dog hørt den før; det var min Moder, Sidsel Kryk, som sad og solgte Honning den Markedsdag til vor Frues Fødsel. Det blev bevist, at hendes Honning var forfalsket; det kan gjerne være, men hun solgte den som hun havde kjøbt den, det svoer hun paa inden fire Stokke, og I sagde, hun svoer sig Meen; saa var hun leveret. — Hun bad om Naade, hun slæbte sig hen

ad Stenene for at naae Eders Knæ, I sparkede hende bort og rystede paa Hovedet. Hun blev dømt efter Riber Ret, jeg veed det nok, men I var dog Mand for at kunne frelse hende, om I havde villet, det havde blot kostet Jer et Ord, da de gravede hende levende ned under Galgen med en Ballie over Hovedet. — Vort Smule Gods gik til Kirken, den Mund gaber høit og kan sluge Alt; vi vankede om og tiggede og sang til Julehelligdag for Godtfolks Døre og sov tiere paa den vildene Mark, end under Kristentag. — Fanden foer i mig den Dag, de slæbte min stakkels Moder afsted til Banken, mit Sind blev hart og ondt, og hvergang jeg siden tænkte paa Jer, ønskede jeg Jer alle Djævle i Livet, og hvergang jeg saae Jer ride forbi i Fløiels Saddel og den røde Hue, stod jeg og tænkte paa, om der dog aldrig skulde komme en Stund, hvor jeg kunde lægge Steen ivejen for Jer. — Saa skikker I nu selv Bud efter mig, — jeg kunde læse Jer til Helsen og Førlighed igjen, jeg ringe Kvind kjender de stærke Ord, som stiller Blod og døver Sværd og binder Ild, jeg har ikke givet mig Fanden ivold omsonst, men jeg gjør det ikke. — I har ladet Tjeneren skyde Slaa for Døren, der kan Ingen komme herind, det forbød I jo, jeg er alene hos Jer, jeg skal

retstrax se Jer dø, jeg skal hviske Jer Djævelen i Øret, naar I er paa det Sidste. — Krads, Krageklo, krads! jeg skal mane Jer Helvede til, jeg! — Sidst jeg var til Altergang gjemte jeg Hostien paa min Tunge og spyttede den ud over min venstre Skulder, da jeg kom forbi Steilebakken, saa hører man ham til med Hestefoden. — Hvorfor ryster I og spiler Øinene op, høiærværdige Herre? — I vil gjerne banke paa Bordet og kalde paa dem, aa nei, aa nei! vi To ville blive her alene. — Krads Krageklo, krads! piin ham, gjengjeld ham hver dryppende Taare, vi har fældet. Slaa Ring om ham, stik ham Kynde, Lucifer, Basse med den spaltede Tunge! — —" Hun foer omkring paa Gulvet, bredte Hænderne ud over den Døende med forunderlige, vilde Fagter, talte sig selv i et stigende Raseri, stønnede og pustede, brast i Latter og drog Bordet tilbage, hvergang Henrik gjorde Tegn til at kalde paa Hjælp. Omtrent en Time senere bankede hun paa Døren, da var Skumringen begyndt og Sygeværelset næsten mørkt.

„Nu troer jeg nok, den naadige Herre er falden i et lille Blund," hviskede hun ydmyg og sagtmodig til den gamle Tjener. „Lad mig komme hjem og hente en Urtedrik til han vaagner igjen."

Malene Kryk blev lukket ud, men kom ikke tilbage, og Bisp Henrik behøvede heller ingen Urtedrikke mere, han var død. Tjeneren fandt ham udstrakt i Stolen, med Ansigtstræk, der syntes at være fortrukne og stivnede under Indtrykket af en eller anden rædselsfuld Hændelse.

Otte Dage efter ringede Kirkeklokkerne atter, og der gik paany en stor Procession igjennem Gaderne, da blev Henrik Stangebergs Lig ført fra Bispegaarden til Kapellet Bethlehem, og bisat med al den høitidelige Pragt, som tilkom en mægtig Adelsmand og Kirkens første Tjener.

Dermed var han glemt, og Kannikerne mødte strax efter Jordefærden i Kapitlet, for at vælge en ny Biskop. Hver Dag kom de sammen, talte og forhandlede, uden at kunne blive enige; det var ikke blot Dygtigheden, de saae hen til, der var Slægtskabs- og Venskabsforhold, der var frem for Alt personlige Interesser, som skulde varetages ved dette Valg. Mange og frugtesløse Forhandlinger ledede omsider til, at Domherrerne delte sig i tre Partier, som hver især kæmpede for at opnaa Valg for sin Kandidat. I Spidsen for det ene stod Hartvig Juel, Søn af Væbner Niels Juel, Stiftsbefalingsmand i Viborg; han havde Frænder og

Slægt ved Hoffet og nød megen Indflydelse der; det andet Parti stemte paa Decanen, den hæderlige Thomas Lange, som ogsaa tilhørte en bekjendt adelig Familie. Det tredie sluttede sig derimod om Kordegnen Jep Mundelstrup, en gammel, mild og fredsommelig Mand, som ikke holdt strengt paa at sætte sin egen Mening igjennem, og derfor ogsaa kunde antages at være saameget villigere til at give efter for andres. Der blev talt for og imod, virket hemmeligt og aabenbart, intet af Partierne var istand til at skaffe sig den fornødne Overvægt.

En Dag, efter en lang og frugtesløs Strid i Kapitlet, reiste Jep Mundelstrup sig og slog til Lyd i Bordet. Det var første Gang, han forlangte Ordet; han sad ellers gjerne og saae ned for sig og lyttede til de Andre, medens han dreiede Tommelfingrene omkring hinanden.

„Nu skal jeg sige Jer min Hjertens Mening," udbrød den gamle Mand, og saae smilende omkring sig, „hvis I vil høre mig og følge mit Raad, saa veed jeg det, som kan gjøre Ende paa Striden. Der er nogle gode Venner og lærde Mænd her, som have ladet deres Valg falde paa mig, Gud veed hvorfor, jeg selv har aldrig attraaet en saa stor Ære og Værdighed. Jeg tvivler ogsaa om, at jeg

er den voxen, derfor gjør jeg bedst i at sige mig fra den; jeg vil ikke være Bisp, saa er der En mindre at kæples om. Skik saa I Andre Bud ned ad Tøndervei til Roager, der boer en ærlig og uvillig Mand, Sognepræsten Peder Nielsen; han har, saa vidt jeg veed, ingen Slægt, ingen Venner eller Bekjendte blandt os, lad ham derfor vælge, og den han siger ja til, skal være vor Biskop."

Da Jep Mundelstrup havde sagt dette, satte han sig ned igjen og tørrede Panden med Ærmet af sin Kutte; han havde ikke længe holdt saa lang en Tale.

Hans Forslag vakte megen Opsigt, der var noget Nyt og Uventet i det, Noget, der gav Spillerum for Planer og Intriger, kortsagt Noget, der aldeles forandrede Situationen. — Hvem er Hr. Peder? — Hvorfra stammer han? — Kjender I noget til hans Slægt, hans Fortid? — — En vidste, at han sad i smaa og knappe Kaar, en Anden, at han førte adeligt Skjold, hvori der saaes et Mandshoved med en Hjelm paa, en Tredie kunde huske, at han havde været indskreven ved Universitetet i Leipzig. Det var Alt.

Inden Mødet endte, bleve de Tilstedeværende enige i at hente den fattige Præst ude fra Roager

Lynghede, og at den, han valgte, skulde være Biskop i Ribe. Samme Middag steg en af Kannikerne tilhest og red ned til Hr. Peder.

Roager var dengang kun en ringe Landsby, nogle Smaahuse, klinede op af Leer og Lyngtørv, og samlede i en Kreds omkring en lille, uanseelig Kirke, uden Taarn og Klokke. Præstens Hjem laa for Enden af et Steendige, som indesluttede Kirkegaarden. Da Hr. Peder fik Kaldet, byggede han en ny Længe til Gaarden, og havde nu levet der mange Aar i en tryg og fredelig Ensomhed, uden at bekymre sig om, hvad der foregik i Verden omkring ham.

Der var en ældre Kone i hans Huus, fed og rødmusset, med mørke Øine, sort Haar, tykke, fremstaaende Læber og et Udtryk, som betegnede List og Snildhed. Hr. Peder selv kaldte hende for sin Huusholderske, der var rigtignok Andre, af hvem hun fik et endnu intimere Navn, men Folk talte ikke gjerne herom, og lod sig nøie med at vide, at den, der vilde have noget udrettet hos Pateren, blot behøvede at henvende sig til Maren Spield, hun var Kone for at sætte Alt igjennem, det vil da sige imod en Paaskjønnelse: en Øst, en Krukke

Smør, et lille bitte Lam; det beroede paa Enhvers Forgodtbefindende.

Der var endnu en tredie Person i Hr. Peders Huus, en halvvoxen Pige, med buget, fremstaaende Mave, kuglerundt Ansigt, smaa, gnistrende Øine og en altid fugtig Næse. Hun tilbragte det meste af sin Tid i Lediggang, sloges med Bønderbørnene, stjal Frugt fra Haverne, stenede Ænder og Gæs og jog Faarene ud i Dammen. Hun kaldte Huusholdersken for Moder, og indtog en endnu mere tvetydig Stilling i Præstens Huus end Maren Spield.

Da Søren Kannik henimod Aften red ind i Hr. Peders Gaard, fandt han alle Døre aabne. Maren stod i Køkkenet med opkiltede Ærmer og blodrødt Ansigt, ifærd med at ælte Knapost. Kanniken bandt Hesten og traadte ind i Stuen, hvor lille Sidsel laa paa Gulvet og pinte en Hundehvalp, som hun kjørte rundt i Halen, uden at agte paa dens klynkende Skrig.

„Motter! Motter!“ skreg hun ved Synet af den fremmede Mand.

Maren kom ind, tørrede Hænderne paa Siden af sin Kjole og glattede sit Haar medens hun bøiede sig for den Geistlige.

„Jeg kommer med Bud og Ærinde til Hr. Peder; er han hjemme?"

„Pater Peder!" rettede Sidsel, som var bleven liggende paa Gulvet i den graciøse Stilling, der tillod hende at slaa de nøgne Been op i Veiret. „Pater Peder!"

„Pater sidder og læser sit Breviar," svarede Maren, „han vil nødig forstyrres under Bønnen. Hvem skal jeg hilse fra?"

„Jeg er skikket fra Domherrerne i Ribe, i en sær vigtig Sag til Hr. Peder."

„Pater Peder!" gjentog Sidsel paa det Ivrigste, og fægtede med Benene i Luften. Derefter fortsatte hun skraalende: „Peder Pater! Pater Peder! Fader Pater! Pater Fader!"

Søren Kannik smilede velvillig til den lille Uskyldighed. Det mildnede hendes Sind og vakte Fortrolighed; hun stod op og gik hen til ham.

„Pater er ikke i Kammer, som Motter siger," ytrede hun og jog de to Fingre dybt ind i Munden, som om det gjaldt et Forsøg paa at faae fat i Tungen. „Han er ude i Grisestien og sætter for Rotter. Kom og se!" Efter denne Forklaring førte hun Kanniken hen til et af Glughullerne. Herfra saae han Peder Nielsen i Skjorteærmer, Knæ-

buxer, nedfaldne Klædesstrømper og store Træsko, bevæge sig omkring i en aflukket Sti, hvis Beboere imidlertid havde faaet deres Frihed og galopperede omkring i Gaarden. Søren lo. Maren Spield gav Barnet et Par morderiske Øiekast, som Sidsel besvarede ligesaa udtryksfuldt ved at sætte begge Hænder op foran Næsen. Moderen greb efter hende, men lille Sidsel sprang i Skjul bag Kanniken, snurrede sig rundt om ham og vedblev imidlertid med skingrende Røst at skraale:

„Pater Peder! Peder Pater! Pater Fader! Fader Pater!"

Da Maren endelig fik fat i hende, drog hun hende med sig ud af Stuen, strax efter hørtes nogle vældige Klask, fulgt af en arrig og hvinende Hylen, der endte i en langvarig Hulken.

Søren Kannik havde ventet en Stund, da Sidsel atter viste sig; denne Gang kom hun kravlende op ad Muren udenfor, og kigede ind ad Glughullet. Den nylig udgydte Taareflod havde dannet to rene Striber ned over Kinderne; hun smilede og borede sin ene Tommelfinger ind i et stort Æble. Først sugede hun lidt af Saften, og strakte derefter Æblet hen mod Søren, paa Enden af Tommelfingeren.

„Motter er ved at vaske Pater reen i Ansigtet," forklarede hun imidlertid, „de staa henne ved Vandtruget. Kom og se hvordan han griner, fordi hun tager for hart paa ham. — Imorgen skal vi til at slagte Gæs, saa faaer jeg Skralden; men jeg har Blyringe i mine Øren."

Lidt senere traadte Præsten ind i Stuen med sænket Hoved, Hænderne korslagte over Brystet og under gjentagne, dybe Buk. Medens Hr. Søren meddeelte ham sit Ærinde, blev Hr. Peders krogede Skikkelse ligesom lidt rankere, det Ydmyge i hans Mine forsvandt, han indtog en værdigere Stilling, og satte Fingeren op mod Næsen, som om han gjentog Sagen for sig selv, og overveiede, hvad her var at gjøre.

„Det har ikke været Domherrerne muligt, at blive enige i Valget," føiede Søren til, med en mere fortrolig og dæmpet Røst. „Der staaer to Partier skarpt mod hinanden, det ene holder paa Hartvig Juel, en mild og mægtig Herre, i stor Anseelse ved hans Naade, Kongens Hof."

Hr. Peder blev endnu staaende lidt med Fingeren paa Næsen. Da han forandrede Stilling var det for at stikke Haanden ned i Buxelommen og drage den tilbage, fuld af Kommen, som han puttede

i Munden og gav sig til at tygge. Hele Stuen lugtede strax efter af dette skarpe Kryderi. Sørens Aasyn udtrykte dyb Forbavselse, men Præsten smilede og sagde:

„Jeg holder saameget af Kommen, det gjør godt for Maven og hjælper paa Hukommelsen. — Det var nu Hartvig Juel," vedblev han, „hvem stemmer saa de Andre paa?"

„De holde sig til Erkedegnen, Hr. Thomas Lange, en Mand uden synderlig Fortjeneste, men med en svær Lyst til at komme tilveirs og krybe op i Ørnereden. Jeg er blot bange for, han ikke kan holde sig fast der."

„I stemmer vist paa Hartvig Juel," ytrede Hr. Peder, som Resultatet af en dybsindig Overveielse.

„Det gjør jeg tilvisse. Hvor kunde I gjette det, ærværdige Herre? Juel er en Mand, som har Hjertelag til at gjøre Noget for sine Venner, naar han kom til Magten, det lover jeg Jer."

„Ja, Løfter har vi nok af," sagde Peder og kastede en ny Haandfuld Kommen ind i Munden. „Hvad har de ikke lovet, mens jeg sidder herude. En af Kannikerne svoer mig en Klokke til, en Anden skulde skaffe mig en lille Aflad til vor Kirke. Hvor

blev den af? Her lod de mig sukke og savne Aar ud, Aar ind, i et ringe Kald, jeg har knap det Korn, jeg skal lægge i Jorden til Vinter."

„Det er der da Raad for; jeg vil tale med Hartvig Juel derom endnu i denne Aften."

„Ja, det er ikke af den Grund, jeg siger det, jeg er ikke den Mand, som gaaer efter Gunst og Gave, det maa I nødig tro."

„Ikke Saakorn!" gjentog Søren Kannik, „hvor er det dog muligt, at man har kunnet tage saa lidt Hensyn til en værdig Herrens Tjener, som Eder."

„Hvis det endda var det Værste, men der er ikke et Fjerdingspund Kjød i vort Salttrug, ikke en Side Flæsk i vor Skorsteen; hvor skal det komme fra? Bonden her omkring er fattig, han sidder paa skarp Jord og har ilde Raad til Offer og Messe."

„Hartvig Juel vil blive inderlig rørt, naar han hører denne Skildring, han har en aaben Pung og bruger kun den store Velstand, Himlen har begavet ham med, til at gjøre vel mod dem der trænge. Skulde han være saa heldig at blive valgt, tør jeg vist love, hans første Tanke vil gaa ud paa at forhjælpe Folk som Eder til bedre Vilkaar."

„Det kan gjerne være, men hvis jeg havde Hjerte til at hjælpe, og var mægtig og rig, vilde

jeg ikke vente med at gjøre Godt til jeg blev Biskop. — Skal I saa ikke smage en Haandfuld Kommen?" tilføiede han og tog sig en ny Portion. „Prøv paa det, det liver Herren evig op."

Søren rystede paa Hovedet, medens han vedblev: „I har ret gjort mig en stor Glæde ved at tale saa aabenhjertigt, ærværdige Fader. Jeg maa da nok meddele Hartvig, hvordan det staaer til her? Inden imorgen Aften vil Eders Trang være afhjulpen. Det er netop hans kjæreste Ønske, at virke for de fattige Klostre og Kirker herude paa Landet."

„En god Tønde Øl vil jeg nu slet ikke tale om," ytrede Hr. Peder, som forfulgte sin egen Tankegang og ikke lod til at høre, hvad Søren sagde, „den har ikke været i mit Huus siden Palmesøndag for et Aar siden. — Aa nei! Fattigfolk som vi maa nøies med det klare Vand eller sur Most. Jeg har næsten glemt, hvordan det rare, gamle Riberøl smager," forsikrede han og smækkede med Tungen.

„Det skal I ikke kunne sige imorgen Aften," svarede Søren i en stedse ivrigere Tone. „Men Hesten skronner, Mørket falder paa, jeg maa se at vinde de halvanden Mil hjem igjen til Ribe. Stol blot paa, at jeg har mærket mig Eders Ord,

ærværdige Fader, jeg skal handle derefter. Qui pacem habet, se primum pacat! I forstaaer mig vel?"

„Ja vist, saa min Tro forstaaer jeg Jer, skjøndt jeg har glemt endeel af mit Latin i de sidste Aar."

Søren bøiede sig nærmere mod Præsten, smilede og hviskede: „Den, der haver Korset, signer sig selv først." Dermed hilste han og forlod Stuen.

Paa Trappen stod Sidsel med sit Æble, som hun igjen præsenterede paa den ene Tommelfinger. Søren afslog hendes Gave, steg tilhest og red bort fra Præstegaarden. Hr. Peder saae efter ham og smilede veltilfreds til Maren Spield, som udenfor Døren havde lyttet til hele Samtalen.

„Faae mig Skam, om jeg ikke troer, han skikker os Huset fuldt af Fødemidler imorgen," ytrede Præsten. „Det gik godt, hvad?"

„Det gik an, ja, men I kunde vist have klemt mere af ham endnu: lidt Vadmel eller Lærred til mig og Tøsen, — nogle rede Penge ikke at forglemme. Man maa smede mens Jernet er varmt. Naa! nu faae vi at se. — Hvad meente han ellers med sit Latin, hvad vil pacem sige?"

„Det er saa vidtløftigt at forklare Hende."

„Jeg spørger ikke, om det er vidtløftigt, men hvad det skal sige," ytrede Maren heftigt.

„Det er et Ordsprog, vi Lærde bruge, og har sin Oprindelse fra Fredskysset, de første Kristne gav hverandre, naar de kom sammen. Siden blev det misbrugt, og hellige Fader indførte da Osculatorier ved alle gudelige Forsamlinger. Følger Hun med? Osculatoriet er den liden Metaltavle, ogsaa kaldet pacem, som Hun har seet Præsten bære frem under Gudstjenesten for at kysses af Menigheden. Den forestiller Christus crucifixus, Madonna, eller en af de kjære Hellige; somme Kirker nøies med at kysse det udsirede Bind af Messebogen, men Præsten kysser altid selv først, som den, der fremmest ønsker at deelagtiggjøres under Fredens Samkvem; kan Hun følge med? — deraf kommer Ordsproget: Den der haver pacem, pacerer sig selv først."

Maren sad og gabede under Peders langtrukne Forklaring; der gik imidlertid ganske andre Tanker gjennem hendes Hoved.

„Nu faae vi vist ogsaa Bud fra den anden Kannik, Thomas Lange," sagde hun, „lad mig se, I bærer Jer fornuftigt ad. Der er endda en heel Deel mere at snakke om, samme Sag angaaende, men vi gjør bedst i at vente til iaften, Tøsen staaer og lurer ved Døren."

Næste Morgen tidlig kom en velbelæsset Vogn kjørende ind i Gaarden. Den bragte fersk Kjød, en røget Flæskeside, et stort Anker Riberøl og to Tøndesække, fyldte med Saakorn. Hr. Peder slog Hænderne sammen i Henrykkelse, Maren Spield smilede, Sidsel hvinede.

Op paa Formiddagen standsede en Rytter i Porten og spurgte, om Hr. Peder var tilstede. Præsten kom strax ned, klædt i sin bedste Pynt, som om han havde ventet den Fremmede.

„Kan I se, hvad jeg sagde," hviskede Maren. „Klem ham nu dygtig, jeg staaer og lurer bag Dørsprækken."

Hr. Peder førte den Fremmede ind i Stuen, og bad ham tage Plads paa Bænken. Det var en af Kannikerne fra Ribe. Han red just igjennem Roager By i et Ærinde for Kapitlet, saa kunde han ikke modstaa Lysten til at hilse paa sin kjære, gamle Ven, Hr. Peder Nielsen.

„Ja, I kjender mig da, jeg er Oluf Krummedige fra Almind, vi har saamænd studeret sammen, vi To, i vor Ungdom, nede i Leipzig. Jeg længes saameget efter at snakke lidt om gamle Dage."

„I har ellers været mange Aar om at længes," svarede Hr. Peder tørt. „Der er vist ogsaa et

andet Ærinde, som fører Jer til mig," bemærkede han forskende.

„Jeg vil ikke nægte det," svarede Kanniken, og saae sig om. „Vi tale jo her i Enrum, der er Ingen, som kan høre, hvad jeg siger?"

„Tal I kun," sagde Peder med et Blik hen mod den lille Spræke, hvor Maren stod paa Luur. „Der er sandfærdig Ingen, som hører os."

„Jeg skal da fatte mig kort, min kjæreste Ven og Broder i Kristus. I har vist travlt og meget at tænke paa i disse Dage, foraarsaget ved den store Ære, Domherrerne inde i Ribe har viist Eder, og som de rigtignok ikke heller kunde have beviset nogen Værdigere. — I skal jo vælge os en Bisp, siden vi ikke kunne blive enige indbyrdes."

„Ja, jeg skal saa, igaar var Hr. Søren Vind her med Bud derom."

„Jeg maa da tage storlig feil, hvis han ikke søgte at lægge et godt Ord ind for Hartvig Juel."

„Hartvig Juel! jeg kjender ham ikke, men Folk mene, han skal være en rigtig rar og gavmild Herre. I maa endelig ikke sige mig noget til hans Roes, jeg beder Jer derom, det kunde let virke ind paa mit Valg; jeg vil have en frelst Samvittig-

hed, og helst gaa frem som den ærlige og upartiske Mand, de holde mig for."

„I misforstaaer mig, kjære Hr. Peder, det er sletikke om Hartvig Juel, jeg agter at tale, han kan være brav og skikkelig, maaske! — Vorherre bevare min Mund! men —" Kanniken trak paa Skulderen og viste med Fingeren op mod Panden, — „til at klæde Riber Bispestol troer jeg rigtignok ikke han skikker sig."

„Hvem er det da, I vil tale om? spurgte Hr. Peder.

Der var noget saa Ligefremt og Uforbeholdent i hans Spørgsmaal, og noget saa Undvigende i alle hans Svar, at Oluf Krummedige blev nødt til at gaa lige ind paa Sagen.

„Skal jeg sige Sandhed, saa kunde det aldrig falde mig ind at vælge Hartvig Juel, derimod er det min Mening, at —"

„Ak nei, kjære Broder, det er ikke Jeres Mening, men Jeres Ærinde, jeg forlanger at vide, I maa helst fatte Jer noget kort, der er En, som venter paa mig ovre i Skriftestolen."

„Naada! jeg har en Bekjendt, hvis Sag jeg gjerne vil tale for Eder, det er den brave Thomas

Lange, en Mand med et hæderligt Navn og vidt kjendt for Lærdom, Gudsfrygt og strenge Sæder."

Hr. Peder rystede misbilligende paa Hovedet, og satte et betænkeligt Ansigt op. „Vi tale jo her i Fortrolighed, vi To," sagde han, og lagde Haanden paa Olufs Knæ. „Hvad jeg siger bliver mellem os. — Jeg synes ikke ret om den Thomas, han er vist en grundskikkelig Mand, lærd, — lad gaa, det Ry kan faaes for godt Kjøb, men han har en stor Mund til at gjøre Løfter, og en klein Haand til at fuldbyrde dem. Nu veed I det. — I Vaar kom han herud til Kirkevisitation, og jeg viste ham om overalt. — Stormen havde blæst den ene Side af vort Tag ned, Regnen dryppede ind i Stuen til mig, jeg forklarede ham mine trange Vilkaar: Sygdom havde taget vore Faar, Køerne vare golde, det ere de da endnu, kan jeg tro, saa jeg ikke er Mand for at byde Jer et Sæt Tykmælk. — Han hørte, han skrev op og forsikrede med Haand og Mund, at det skulde blive bedre herefter, han vilde skaffe en Jernpande til at varme mig ved i Vinter, han lovede mig en Offerdag til Voldermisse, en Tækkemand til Taget, en Tømmermand til Loftet; hvor blev det af altsammen? — hvor blev den Sne, som faldt ifjor? — Nei, nei, Oluf Krummedige, min

gamle Ven til Leipzig! den der leger saa letfærdig med Ord og Løfter, kan gjerne bære hæderlig Navn og frygte Gud og have strenge Sæder, og Venner til at synge Lovsang for sig, men han bliver ikke min Mand og duer ikke til at sidde paa Bispestol."

„Det maa vist bero paa en reen Forglemmelse," forsikrede Oluf, „men saadan ere de fromme og lærde Mænd nu engang, de gaa paa Jorden og tænke kun paa Himlen!"

„Maaske, men naar Hr. Thomas ikke kan huske det Lidet, han har at tænke paa som Kannik, hvordan vil det saa gaa, naar han faaer det med, som hører til for at være Bisp?"

„Jeg skal udtrykkelig minde ham om hans Ord, I kan stole derpaa, og hvert et Løfte, han har givet, skal blive indfriet, før vi naae Søndag igjen."

„Ja, nu maa I bare ikke tro, jeg er den Mand, som benytter Leiligheden til at gjøre mig Fordeel eller verdslig Vinding. Det være langt fra. I har spurgt, og jeg har svaret, min kjære Broder og Medstuderende fra Leipzig, se, det er Alt. — Jeg bliver vist ellers nødt til at gaa over i Kirken, hvor mit Skriftebarn sidder og venter. Jeg vilde gjerne kalde paa Huusholdersken, at hun kunde byde Jer lidt af hvad vort ringe og fattige Huus

formaaer, men hun løb sandfærdig sin Vei, da I kom, hun har ikke engang en ordenlig Hvergarns Klædning at vise sig i. Vi ville nu slet ikke tale om hendes Barn, den lille, rare Pige, som staaer og skriger derude midt i Vandhullet, og som maa passe Ænder og Gæs fra tidlig Morgen til sildig Aften."

Kanniken saae ud i den Retning, Hr. Peder pegede. Han studsede. Det var ogsaa en eiendommelig Maade at vogte Gæs paa. Lille Sidsel stod og stampede i Vandet, dreiede sig om, hoppede og sprang med al den Ynde, der var hende egen. Mudder og Andemad fløi op til Siderne, hun skreg og hylede, hvad der hos hende tjente som et Udtryk for en lykkelig og overgiven Stemning. Hun slog desuden Takt til sin Musik med en Træsko i hver Haand.

„Guds Fred, min kjære Broder!" føiede Præsten til, „den hellige Jomfru tage Eder i sin Varetægt." Dermed aabnede han Døren, som om han ventede, at Kanniken skulde gaa.

„I tager mig det da ikke ilde op, at jeg vovede at tale Thomas Langes Sag? Det lover jeg Eder, han skal faae Lov til at gjøre sin Glemsomhed god igjen. Jeg holder af ham som af ingen Anden,

og da jeg nu er Eders Bekjendt og gamle Ven, og just kom forbi, troede jeg at kunne lægge et godt Ord ind for ham." — Hr. Oluf strakte begge Hænder ud, omfavnede Præsten og hviskede: „For Huusholdersken og hendes stakkels, flittige Barn derude bliver der vist ogsaa et Stykke Hvergarn at faae. Vent blot. I skal snart høre fra mig!"

„Hvor I dog har et verdsligt Sind, Hr. Broder! at I kan lægge Vind paa slige Smaating," svarede Peder med Salvelse.

„De høre med!" paastod Oluf. „De høre med. — Hvad er Smaat og hvad er Stort i denne Verden. Hvem der haver Korset, signer sig selv først, som Ordsproget siger." Han steg til Hest og red hjem til Ribe med Overbevisning om et vel udført Ærinde.

Nu fik de travlt i den lille Præstegaard, medens Bispevalget stod paa. Hver Dag kom nye Besøg, som alle havde vigtige Forhandlinger med Hr. Peder. Hver Dag kom der ogsaa nye Gaver, som med stor Redebonhed bleve modtagne af Maren Spield. Den gode Kone var næsten ikke til at kjende igjen i sin nye Hvergarns Kjole, Silkebaand, forlorne Smykker og et Ansigt, der straalede i endnu livligere Rosenfarver end ellers. Sidsel blev

heller ikke glemt; det var blot uheldigt, at hendes smukke Dragt saa lidt passede til det unge Hjertes Tilbøieligheder; Vandhullets Andemad, Tørvegravens Mudder og Veiens Støv forvandlede snart hendes Kjoles skinnende røde Farve til mørkegraa.

Dagen efter at hun havde faaet sine nye Sko, sad hun og sang ude paa Trappen og filede imidlertid Spidsen af den ene med en stor Brødkniv.

„Den er altfor eng! den er altfor eng og kniber om den lille Taa," forsikrede hun hylende, da Maren kom til og gavmildt uddeelte de sædvanlige korrigerende Klask.

Enhver Foræring, som blev bragt ind i Præstegaarden, modtog Hr. Peder med Tak, men tilføiede dog forklarende, at de endelig ikke maatte tro om ham, at han var den Mand, der lod sig bestikke med Gunst eller Gave. Han saae, i det der sendtes, kun en Opreisning, som Skjæbnen skyldte ham, fordi den saalænge havde ladet ham savne og undvære.

Mellem Præsten og Huusholderskeen fandt der ogsaa hyppige og langvarige Forhandlinger Sted, altid bag lukkede Døre. Ingen fik nogensinde at vide, hvad de talede om. Udenfor Glughullerne, hvor Sidsel trolig stod og lyttede, kunde hun dog

høre, at det næsten bestandig var Maren Spield, som talte i en bydende og belærende Tone.

Saa kom da den vigtige Dag, efterat Hr. Peder havde havt en Maaned til at forberede sig paa Valget. Han blev hentet ind til Ribe med et stort Følge af Prælater og Domherrer, som hver især ydede ham sit Smil og sin forekommende Opmærksomhed. Over Præstens Aasyn hvilede den Morgen en dyb og høitidelig Værdighed; han lod til at være mægtig greben af sit betydningsfulde Kald. For et Øieblik kunde der rigtignok komme et lille, satirisk Smil frem, medens han saae sig om i den hyldende og bukkende Kreds; det trak og sitrede i hans Mundviger, men Smilet forsvandt strax efter igjen, og den dybe Alvor vendte tilbage.

Paa Ribe Gader stod Folk og ventede, og stillede sig i Rækker langs med Husene, medens Toget red forbi; alle betragtede den lille, tykke Mand, som red i Spidsen af Toget, med krumbøiede Knæ, kroget Ryg og klædt i en sort Præstedragt, der var bleven lidt brunlig af Ælde, og med store, rødlige Sko, af en Form som den tiltagende Halvmaane. Enhver var bekjendt med Aarsagen til hans Komme, Enhver vidste, hvormange Interesser han idag var Herre over.

Ved Indgangen til Domkirken gjorde Toget Holdt, der var strøet Blomster og Enebærkviste opad Trappen. Hr. Peder modtoges af en ny Skare Kanniker, som førte ham ind i Koret, hvor den bedste og fornemste Plads blev indrømmet ham. Først holdtes der Messe, under hvilken Hr. Peder sad med nedslagne Øine og foldede Hænder; hans Person havde sikkert aldrig før viist dette ophøiede Udtryk af Majestæt og Værdighed. Da Messen var endt, reiste han sig fra sit Sæde, gjorde Korsets Tegn og kyssede det Breviar, han havde siddet med i Haanden. Derefter skred han frem paa Gulvet, og standsede midt imellem de to Stolerækker, hvor Kannikerne sade.

„Jeg er bleven kaldet hid," sagde han langsomt og lydeligt, „blandt alle disse hæderlige Mænd og værdige Fædre, for at vælge Stiftet en Biskop, men det Vigtigste har I glemt: at give mig Navnene paa dem, jeg skal vælge imellem. Jeg spørger nu, og forlanger Svar af Alle, som her ere tilstede, om I uvægerlig ere tilsinds at godkjende den, jeg betegner og giver min Stemme?"

Medens han talede gled hans Blik ligesom prøvende ned over de to Rækker. Hartvig Juel troede saa vist, at han betegnede ham, men Thomas

Lange nærede rigtignok den samme Overbevisning for sit Vedkommende.

En almindelig Bekræftelse svarede paa det fremsatte Spørgsmaal.

Da hævede Hr. Peder sin Røst og sin lille Person og raabte: „Ved det hellige Kors og ved vor Frue! vælger jeg da saadan, at Hr. Peder fra Roager skal være Biskop i Ribe, thi jeg har altid lært og ofte hørt gjentaget i disse Dage, at hvo som haver Korset, signer sig selv først."

Den dybeste Overraskelse fulgte efter hans Ord. Kanikerne saae paa hverandre, om de ogsaa havde hørt ret, den Ene lod til at vente den Andens Protest, de betragtede Hr. Peder, han blev staaende, rolig, freidig og med en Mine i det runde Ansigt, som tilkjendegav, at han havde talt af fuld Overbevisning. Hans Mundviger sitrede atter i disse smaa Trækninger, der kunde tydes som en Anstrengelse efter at skjule et spottende Smil. Endelig brød Stormen løs, der blev mumlet, talt, raabt, indvendt og modsagt, Hr. Peder stod med Hænderne foldede over Bønnebogen, tavs, urokkelig og fast som en Klippe, der trodser Havets Bølgegang omkring sig.

Da Kirkeklokkerne ringede til Middag og Domherrerne skiltes, var han valgt til Biskop i Ribe.

Lauft Sillesens Krigstog.

Hvor de holdt af hinanden, de To, ærbødigt og ærbart, og bestandig i Afstand, hvilket da var et Bevis mere for dem; thi det er den sande Kjærligheds Særkjende, at Frastanden ikke svækker. Han stod inde i Bryggeriet, hun i Køkkenet; hver Gang han gik forbi en af de aabne Luger, saae han over til hende, det Samme gjorde hun fra sit Vindue, og nærmere kom de sjelden hinanden. Sidste April havde Jes rigtignok, som en yderligere Erklæring, stukket en gul Paaskelilie udenpaa sit Vindueshængsel, og i Juni Maaned en stor, gloende rød Tulipan, Dagen efter klæbede Maria, eller som Faderen i daglig Tale kaldte hende: Mikke, en smal Strimmel hvidt Papir fast paa Køkkendøren, og derover et andet lille Stykke Papir, som kunde betyde en Prik, saa at hele Figuren lignede Bogstavet i. Det var da tydeligt nok.

Maria var den rige Brygger Laust Sillesen Bjergs eneste Barn. Der var ogsaa en Hans Peter

i Huset, en lang opløben Dreng, med en Holdning som et latinsk C, et smudsigt, fregnet Ansigt og ildrød Haartop, hvis yderste Spidser gik over i det gule, men han var kun Brodersøn til Laust, Jes derimod slet og ret et Tyende, der forestod Bryggeriet, en utrættelig Arbeider, en tro og hengiven Sjæl, som Laust havde taget ud af Fattighuset og opdraget til sin Bestilling, først, fordi han var den billigste, og dernæst, fordi Byen i de første Aar endog maatte betale ham en Sum Penge for Drengens Pleie.

En Løverdag Aften efter Arbeidstid gik Jes ud i Gaarden til Brønden, vaskede sig omhyggelig, kæmmede sit smukke, brune Haar, efter den Tids høieste Mode, ned i Panden, tog en lang, lysebrun Kofte paa, og bankede saaledes pyntet paa Døren til Bryggerens Dagligstue.

Laust Sillesen Bjerg gjaldt for den rigeste Borger i Æbeltoft, han sad i Byens Raad og var tillige Oldermand for Bryggerne og Brændeviinsbrænderne. Han havde to Skibe i Søen, og hans Bryggeri forsynede hele Omegnen.

Selv var han en lille, fed Mand, med tykke Kinder, lyst Haar og en tyk, klumpet Næse, der for nogle Aar siden gav Anledning til en Begivenhed,

saa vigtig, at den umulig kan forbigaaes i denne sandfærdige Historie. Foruden det at Laust Bjergs Næse var saa ubehagelig paafaldende i Formen, gjorde den sig endvidere bemærkelig ved en næsten zinoberrød Farve, der, efterhaanden som det blev koldt, kunde gaa over i det violette, og i strengt Frostveir endog blive heel mørkeblaa. Laust maatte høre meget for denne Næses skiftende Farver, Folk vare saa ondskabsfulde og spottelystne i Æbeltoft; om Sommeren, naar Næsen var rød, kaldte de ham Laust Rosenbjerg; en Vinteraften skrev en misundelig Sjæl med Kridt paa Vinduesskodden: Laust Blaabjerg. Det var ikke til at holde ud i Længden. Efter grundig Overveielse med Slægt og Venner, gik Laust op paa Raadstuen og forlangte den høie Øvrigheds Minde for sig og Efterkommere til at udelade Navnet Bjerg, saaledes at der i Byens Protokoller, i Skattebog og paa Skiltet udenfor Huset, alene kom til at staa Laust Sillesen. Tilladelsen fik han, og jeg meddeler denne Historie om det forkortede Navn, som en veiledende Oplysning til dem, der, efter at have hørt Laust Sillesens Bedrifter, kunde ønske at gjøre deres Slægtskab til ham gjældende.

Den omtalte Løverdag Aften bankede Jes altsaa paa Bryggerens Dør og stak Hovedet ind, men da han saae, der var Fremmede, blev han rød, trak sig tilbage og ventede en Stund udenfor. Lidt efter havde han bedre Held, Laust var alene og stod og fløitede ved Vinduet.

Jes hostede, rømmede sig og viste alle Kjendetegn paa en dyb Forlegenhed, medens han fortalte Huusbond, hvormeget han holdt af Maria, at hun i mange Aar havde været hans Haab og Forlængsel, og at det ikke var at tænke paa, han kunde blive ved at leve uden hende. Laust Sillesen gav ham Tid til at tale ud, der brød endog et lille, velvilligt Smil frem, medens Jes i stedse dristigere Udtryk gav sin Følelse Luft. Da han endelig ikke vidste mere at sige, tog Bryggeren Plads paa Bænken og sagde:

„Sæt Dig ned, lille Jes, saa skal vi snakkes ved om den Sag. Du har nu kjendt mig i mange Aar og veed, hvad jeg er for en dygtig og udspekuleret Handelsmand. Kommer der en Bonde agende ind i vor Gaard med et Læs Korn, og jeg fornemmer, han er i Betryk for Penge, kniber jeg ham og byder naturligviis kun Halvpart af hvad hans Byg er værd; har vi faaet en Pande Malt

brændt og fordærvet ovre i Bryggeriet, og jeg kan komme afsted med at prakke den paa En, der ikke seer sig for, ja saa min Sjæl og Salighed lader jeg den stryge: det er Handelsmands Ret, og Hver er Tyv i sin egen Næring, — men at sælge med Forlis og Underbilanz, Du! rent ud sagt at give bort og slet ingen Ting faae igjen, det skulde Rakkeren og ikke Laust Sillesen gjøre. — Hvad er Du, lille Jes, andet end en luset Karl, der ikke har Tran til at smøre dine Støvler i, og hvad er Mikke? Den rigeste Jomfru i Byen."

„Jeg har da lagt mig fire Aars Løn op i Eders Tjeneste," vovede Jes at bemærke. „Jeg kan snart begynde at virke for mig selv."

„Saa! hvor er den Løn? — Jeg har lovet Dig Penge, ja vist! men jeg gaaer fra det igjen, hvis Du gjør Knuder. — Virke for Dig selv! — sikken En. Jeg nægter, at jeg skylder Dig en Skilling, der er intet Bevis for det. Jeg siger, Du har faaet din Løn, dermed ere vi færdige. — Virke for Dig selv — jo vist! det er Dig, der skylder mig Penge, mange Penge, mange tusinde Rigsdaler, for alt hvad jeg har lært Dig. Kommer Du mig paa den Bov, kan Du tro, jeg skal spille med Dig, jeg har nok ikke siddet Dommer i elleve

Aar omsonst. Lovmand spinder paa Hampesnor, men min Sjæl ikke for at hænge sig selv i den."

Jes stod og græd over alle de Trusler og mørke Billeder, Laust viste ham i Perspektiv. „Naar Alt slaaer mig feil, saa har jeg da to stærke Arme, dem kan I ikke tage fra mig, og bliver I for streng, faaer jeg mig vel en Plads i et andet Bryggeri."

„Du kan tro nei, min Dreng! Der er Ingen, som vil vide af Dig, for naar jeg først har jaget Dig bort, gaaer jeg omkring og bagtaler Dig til alle Mennesker: — Tag Jer ivare for den Fyr, — han er ikke saa effen, som han seer ud til, — han kom af mit Brød i Utide, — det var knap for det Godes Skyld. Jeg siger ikke noget Bestemt, saa Du kan Ingenting gjøre mig, men jeg skal nok sørge for, at Folk ikke tager Dig igjen. — Jo vist! nu skulde Du løbe til et andet Bryggeri og fortælle, hvad jeg har lært Dig — sætte Pors paa, istedetfor Humle, branke Malt, for at Øllet skal se ud, som om det var stærkere, — bild Dig det ind! Nei, Du bliver her, og Du slaaer det hen iveiret med at faae Mikke til Hustru; kom I sammen, saa maatte jeg jo koste og klæde Jer begge to, og saa gjorde I endda ikke den Nytte, I gjør nu. — I

kan gjerne blive ved at holde af hinanden, det fortænker jeg Jer ikke i, jeg er en rimelig Fader, og nægter Ingen en uskyldig Fornøielse, men Du kommer hende ikke nær, Du seer ikke til hende, snakker ikke med hende bag Døren; træffer jeg Jer sammen, skal jeg vaske Jeres Ører, det kan I forbande Jer paa. Jeg maa da holde lidt paa Hæder og Anseelse, siden Mikke er en trolovet Pige."

„Trolovet!" gjentog Jes med Øine, der stode stive af Rædsel. „Trolovet?"

„Ja, saa min Sæl er hun trolovet med Mads Bødkers Søn. Sagen blev afgjort den Dag, jeg fik mig min nye Hat."

„Det veed hun jo ikke et Ord af," stønnede Jes.

„Hvad kommer det hende ved, før de skal sammen? Det er afgjort i alle Maader mellem Mads og mig. — Ja, saa har vi To vist ikke mere at snakke derom. — Godaften, lille Jes! — Det er sandt, Du! Der er kommen Ordre og Attest fra Krigsfartøierne i Vigen efter Ol. Hele den sidste Brygning skal skikkes ud til de hollandske Skibe imorgen tidlig. Det kan nok taale at være lidt tyndere end ellers, Du forstaaer mig, sørg for det. Jeg og Hans Peter tager selv afsted!" — Jes-

bukkede og forlod Stuen. Laust gav sig atter til at fløite.

Det var i det ulykkelige Aar 1659, at denne Historie foregik. Karl Gustav beleirede Kjøbenhavn, Kurfyrst Frederik Vilhelm drog op i Jylland med en Hær af Brandenborgere, Keiserlige og Polakker, der forsikrede, at de kom for at hjælpe os mod Svenskerne, og begyndte med at plyndre og brandskatte i Byerne, stjæle paa Landet, gjøre Kirkerne til Hestestalde, lægge en Skat af ti Rigsdaler paa hver Plov og opkræve den med tyve. — Fjenderne vare gaaede forud, Vennerne fulgte efter, Kragerne toge hvad Ravnene havde efterladt.

Æbeltoft og dens Omegn fik en Besætning af Polakker, under Befaling af Wojewoden Czarniezki. I hans Følge var der en polsk Adelsmand, Passek, som har givet en lærerig og høist ugenert Skildring af, hvorledes hans Landsmænd tilbragte Tiden i det fremmede Land med at brandskatte og inddrive Kontributioner, tage hvad de fandt, og bestandig forlange mere*. Passek var Ritmester og laa i Kvarteer hos Laust Sillesen; han var ung, smuk, livslysten, og lod til at være en høist elskværdig

* Se Pantins Krønnike af Carit Etlar.

Kavalleer, der tilbragte sin Fritid med at spille og drikke, besøge de Adelige i Omegnen, gaa paa Jagt og drive Hjortene ud i Tørvemoserne, hvorefter de bleve grebne, medens de kæmpede for at komme op af Vandet. I Bryggerens Huus viste Ritmesteren sig godmodig og forekommende, han havde kun den Særhed, at han ikke vilde lade sig opvarte af Andre end Maria.

Omtrent en Time efter at Laust paa det strengeste havde forbudt Jes at komme hans Datter paa nærmere Hold end fra Bryggeriet til Køkkenet, bankede Maria paa Døren til Ritmesterens Værelse. Passek laa med opknappet Pelskofte og polske Halvstøvler paa Bænken ved Vinduet. Han smilede, da den unge Pige traadte ind, blev liggende og strakte hende begge sine Arme imøde.

„Kommer Du endelig," sagde han, „jeg saae din Fader gaa over i Bislaget til den lange Gjørtler. Skyd Slaaen for Døren og sæt Dig herhen til mig."

Maria saae forbavset paa ham; der laa saa megen Alvor og Sorg udtrykt i hendes store, graablaa Øine, medens hun skød Slaaen for Døren og gik hen til Bænken.

„Kom, min søde Unge! sæt Dig ned, — nei, vist ikke, nærmere endnu; er Du bange for mig? —

— Sikken lille, fiin Haand, det er Synd, den er saa solbrændt. Nu skal vi have os en ordenlig Passiar, vi To! — Jeg har lagt Mærke til, at hver Gang din Fader besøger den langhalsede Gjørtler derovre, saa bliver han længe borte, de slaa vist en lille Sviir af. — Siig mig nu allerførst, hvorfor Du aldrig har villet komme ind til mig i Mørkningen? Jeg lod dog Døren staa aaben hver Aften, og sad og ventede paa Dig."

Maria var bleven staaende foran Ritmesterens Bænk, han havde taget hendes Haand og beholdt den i sin, hun lod ikke til at bemærke det. Taarerne løb ned ad hendes Kinder, medens hun med en frygtsom Stemme hviskede:

„Jeg har tænkt meget paa Jer i de sidste Dage, naadige Herre! I er brav og god, som I seer ud til, jeg veed det, og I er vist den Eneste i hele Verden, som kan hjælpe mig ud af min svære Nød og Elendighed."

Passek studsede, han slap hendes Haand og forstod ikke ret, hvad hun meente med denne Indledning. „Hvoraf veed Du, at jeg er brav og god?"

„I holder saameget af Jeres sorte Hest og er altid nænsom over den. I skjændte paa Oppasseren igaar Morges, da han slog den med Striglen.

Forgangen Dag, da Hans Peter tog Muurmesterens Stige og hentede en af Svaleungerne ned fra Taget, tog I den fra ham og klyvede op og satte den ind i Reden igjen; da tænkte jeg paa, at I maaske ogsaa vilde hjælpe mig, naar jeg klagede min Nød til Eder. Jeg er ogsaa saadan en lille Fugl, de gjør Fortræd, og som ikke kan bjerge sig selv."

Derefter fortalte hun Passek, afbrudt og søgende efter Ord, og medens en dyb Rødme bredte sig over hendes Kinder, at hun havde holdt af Jes, saalænge hun kunde mindes, og at det var hendes Livs høieste Lykke at blive hans og arbeide sammen med ham, men Jes var fattig, og hun var rig, derfor kunde det ikke tilstedes; Faderen havde til hendes store Sorg bestemt hende for Mads Bødkers Søn; det nyttede ikke, hun sagde nei, det lo de kun af. Folk mente, hun kunde være vel tjent med Madses Søn, fordi han havde en stor Gaard og sad godt i det. Nu var det hendes ydmyge Bøn, at den naadige Herre vilde tage sig lidt af hende og Jes, hun vidste selv ikke hvorledes, — raade hende, hvad de skulde gjøre, — hun kjendte Ingen, hun kunde vende sig til, — tale til hendes Fader og bede for dem, — Laust Sillesen havde saa stor Respekt for Ritmesteren. Det vidste hun blot, at

der stod skrevet en sort Streg og Ulykke over alle hendes Fremtids Dage, om hun blev tvungen til at gaa over Kirkegulv med den Bødkersøn.

Passek havde reist sig op fra Bænken, medens hun talede, han knappede sin Kofte sammen og stod rank og tavs foran hende, ogsaa det Udtryk, hvormed han nylig havde hilst paa hende, var forvandlet. Der er altid Noget hos den forsvarsløse Ufkyld, som indgyder Ærbødighed, den kommer til os som Sangen fra en Kirke og synes at sige: her er Gud tilstede.

„Jeg vil gjerne hjælpe Jer," sagde han, „bare jeg vidste, hvordan vi skulle fange Tingen an. Jeg kapper Hovedet af den skeeløiede Bødkerknægt, før han faaer Dig. Jeg skal gaa ind og dundre for din Fader, — men hvad nytter det, han er en stædig, gammel Mand, som maa tages med Lempe. — Gaa din Vei, mit Barn, og lad mig tænke mig om, tør dine Øine, Du maa ikke græde. Jeg finder nok paa Raad. I kan stole paa mig, begge To. Vi skal faae den Sag vendt til det Gode; — skjøndt, det siger jeg Dig, som mit Hjertes oprigtige Mening, Du er altfor god og altfor nydelig, til at Jes med det brune Ansigt og det krøllede Haar skal blive din Huusbond."

Maria tørrede sine Øine med Tørklædet, kyssede Passeks Haand og forlod Værelset.

Næste Morgen tidlig var der stor Travlhed i Bryggerens Familie. Ude i Gaarden læssede Karlene nogle vældige Øltønder paa Vognene. Jes stod i Bryggerhusets Dør og blankede Laust Sillesens Støvler, Laust selv klædte sig paa foran et lille Stykke Speil i det aabne Vindue; hvert Øieblik raabte han over til Maria, hun skulde komme ind, binde hans Halsklæde, børste hans Hat, polere Messinghæftet om igjen paa hans Kaarde. Da alt dette var udført, maatte hun staa Vagt udenfor Døren og passe paa, at Ingen forstyrrede Laust, medens han gik op og ned ad Gulvet og læste over paa den Hilsen, hvormed han agtede at træde frem for Admiralen ude paa Krigsskibene. Det blev ogsaa lykkeligt fuldbragt, Laust smilede og saae sig i Speilet, han var tilfreds med sig selv.

Da kom Hans Peter farende ind i Stuen med et høist fortvivlet Ansigt. Han havde to Gange havt Bud hos Skomageren efter sine nye Sko, de vare blevne lovede ham til Klokken otte, nu var den næsten ni, og Manden indfandt sig ikke.

„Fatter! Fatter! jeg kommer bestemt ikke med," tilføiede Drengen hylende.

Laust stod lidt og betænkte sig. Hans Peter maatte nødvendig med, han skulde jo bære Raadmandens Kappe, og kunde ikke undværes ved en saa høitidelig Leilighed.

„Lad være med den Tuden, Dreng! gaa op i Skabet og tag de grønne Korduans Sko med Sølvspænder i, som Du arvede efter din salig Moster, dem kan Du gaa med."

„Mosters Sko! u—u! Fatter! Fatter! dem er der en Lap paa, og de ere alt for store."

„Det er der Raad for, stop en Tot Uld i dem, min Dreng! Afsted med Dig."

Da Hans Peter vidste af Erfaring, at der ingen Protest gjaldt mod denne Kjendelse, nøiedes han med at sætte et muggent Ansigt op, og slentrede, vrikkende med Skuldrene, ud af Kammeret.

Den salig Mosters Sko vare dog ikke meget for store, de passede omtrent, Sølvspænderne straalede desuden, Hans Peter var lige saa tilfreds med sig selv, som Laust Sillesen. Da han saae Bryggeren spænde Kaarden om sig, fik han en lys Idee.

„Fatter seer livagtig ud som en Høvedsmand, som en Obrister," sagde han, „jeg vil ogsaa være Krigsmand." Med denne Beslutning stak han en

lille, hvid Andefjer i sin Hat og tog sin store Foldekniv i Haanden.

Laust Sillesen kommanderede til Opbrud, kyssede Maria, og Toget drog ud af Gaarden. Først de to tunge Ølvogne, fulgte af tre Bryggerkarle, derefter Laust, tilsidst kom Hans Peter med Raadmandskappen over Armen, Foldekniven havde han lukket op, og gik og fægtede ubarmhjertig omkring i Luften med den. Nede i Gaden mødte han en Dreng, som traadte tilside og hilste med dyb Respekt paa Laust Sillesen.

„Fatter skal i Krig!" hviskede Hans Peter, „ud paa Skibene, de har skikket Bud efter ham; naar vi komme, skyde de med alle de store Kanoner. Jeg skal ogsaa med."

Længere nede paa Gaden kom en anden Dreng. „Gud i Vold, Søren Brask!" sagde Hans Peter, og strakte med en høitidelig Mine Haanden ud imod ham. „Nu skal jeg i Krig og slaaes med Svensken, ombord paa Krigsskibene, saa ud i den vilde Sø. Jeg faaer et hvidt Bandoleer og en rigtig Sabel, maaske give de mig ogsaa en Luntebøsse, naar jeg skikker mig vel. Hils de andre Drenge og siig Farvel til dem, mig seer I vist aldrig mere."

Efter denne Forsikring skred Hans Peter videre, og stak omkring sig med Foldekniven, langt mere grusomt end før. Efterhaanden som de nærmede sig til Stranden og fik Øie paa Skibene ude i Vigen, beskinnede af Solen, med halvt beslagne Seil, den Masse af Tov, som krydsedes i alle Retninger og tegnede sig mørkt imod den blaa Luft, blev Hans Peter mere fredsommelig sindet, han gik nærmere hen til Laust Sillesen og myrdede ikke flere Fjender. Nede ved Havnen lukkede han Kniven og stak den i Lommen, naturligviis ikke af Frygt, men kun fordi han følte sig greben af det høitidelige i Situationen.

Det var kort iforveien bleven besluttet, at de fremmede Hjælpetropper skulde forsøge en Landgang fra Jylland til Fyen, og Kurfyrsten lod i den Hensigt samle Transportfartøier i Æbeltoft Vig, under Beskyttelse af to danske og tre hollandske Krigsskibe. Hollændernes Kommandoskib hed „Magd van Enkhuysen" og førtes af Admiral Opdam; til dette skulde Laust Sillesen bringe sine Øltønder.

Da han kom ned til Havnebroen, laa to Barkasser og ventede paa ham. Hans Peter var bevæget, lidt rystende under Øieblikkets Alvor. Laust Sillesen derimod vedligeholdt sit rolige og værdige

Udtryk, hans trekantede Hat sad forvovent tilbage paa Hovedet, den lange Raadmandskaarde, hvorpaa han hvilede sin venstre Haand, strittede næsten i vandret Linie ud fra Siden. Han blev meget overrasket ved at træffe Passek og to andre polske Officerer nede ved Fartøierne.

„Vi tage med Jer ombord," sagde Ritmesteren. „Admiralen giver en lille Fest idag. Det skal blive morsomt, kan I tro."

Da Øltønderne vare bragte ned i Fartøierne, lød Baadsmandspiben. Barkasserne gik fra Land. Der stod en Mængde Folk omkring paa Stranden, de Flestes Opmærksomhed var henvendt paa Bryggeren, først fordi han tog sig saa godt ud i sin ophøiede Værdighed, men især fordi det var Æbeltoft, deres egen By, der havde frembragt en Person som Laust Sillesen. Idet Fartøiet stødte fra Land, vinkede han ad en lille, krumpuklet Mand, med en rød, ulden Hue, hvorfra en lang Dusk hang ned ad Nakken:

„Peer Siple kan gaa hjem og hilse Mikke og Folkene fra mig, det varer kanske noget, før jeg vender tilbage."

Derefter slog han ud med Haanden til almindelig Afsked for Alle, og tog Plads mellem Officererne, agterude i Fartøiet.

Barkasserne havde langt at ro, der var lavt Vande i Vigen, saa at Krigsskibene, som tjente til Beskyttelse for Transportflaaden, ikke kunde naae ind til Havnen, men maatte ankre op i en Linie mellem Helgenæs og Hasseløre. Imidlertid var Veiret smukt, og Søen temmelig rolig. Laust Sillesen sad og holdt sig fast med den ene Haand i Baadens Ræling, Øinene ufravendt rettede ud imod det stribede hollandske Flag fra Admiralskibets Stortop. Medens han tav, fordi der ikke var Nogen, som henvendte sig til ham, førte de fremmede Officerer en livlig Samtale med hverandre.

„I maa hjælpe mig," sagde Passek, „jeg har Noget for med den Raadmand derhenne. Han vil give sin Datter til en Gedebuk af Bødkersøn, Pigen holder af en Anden, og jeg har lovet, hun skulde faae ham."

„Hvordan seer hun ud?"

„Nydelig. Øine, som sige: fortæl mig Lidt, jeg troer paa Alt."

„Pardieu! en ung, smuk Pige og en Ritmester til Indkvartering, ja, det Regnestykke lader sig lægge sammen."

„Hun holder af sin Brygger," svarede Passek, „derved er Intet at gjøre. Jeg vil hjælpe dem,

men hvordan skal det ske? — Jeg kan faae Admiralens Tilladelse til at lade Manden med Kaarden blive ombord nogle Dage, imedens klemme vi hans Samtykke ud af ham."

„Vi drikke ham fuld," foreslog en Anden, „faaer ham til at tage Haandpenge, saa er han hvervet, og skal drage Monduren paa, til Alt er i Orden."

Dette Forslag vandt Bifald, Planen var lagt. Officererne sendte nogle meget talende Blik over til Bryggeren, som aldeles misforstod denne Opmærksomhed, brystede sig og skød Hatten endnu lidt længer tilbage i Nakken.

Strax efter lagde Barkassen til Fregatskibet, Gjæsterne stege ombord, Admiralen modtog dem ovenfor Faldredstrappen, og Laust Sillesen skilte sig, efter hvad han senere forsikrede, udmærket godt fra den Hilsen, han havde læst over paa hjemme. Hans Peter bar Kappen, han kom tilsidst og krøb med stor Forsigtighed op fra den gyngende Barkasse.

Da Laust gik hen ad Dækket, vendte han sig om mod Drengen og pegede stiltiende paa de store Kanoner. Hans Peter gjorde en hurtig Svingning til Siden for at komme saa langt som muligt bort fra dem. Strax efter rykkede han Laust i Koften og pegede hen paa en Række Entreøxer, Huggerter

og Pistoler, som hang i en Kreds omkring Stormasten. Skulde han i dette Øieblik sige sit Hjertes Mening, vilde han helst ønske sig hjem til Æbletoft igjen, han følte slet ingen Lyst til at gaa i Krig og myrde flere Mennesker end dem, han allerede havde undlivet ude paa Gaden.

Veiret holdt ikke sine Løfter den Dag. Solen gik bag Skyerne, og Vinden reiste sig, Fregatten begyndte at slingre, efterhaanden som Havet satte Søerne ind i Vigen. Laust Sillesens Ansigtsfarve undergik en kjendelig Forvandling, han blev blegere, selv Næsen viste ikke mere noget Spor af Rødme. Medens han stod og holdt sig i en Tovende, kom Passek forekommende og venlig til ham.

„Det er svært, som hun gynger," sagde Laust, og smilede foragtelig ud imod de hvide Skumtoppe. „Om Admiralen havde Stunder at betale mig min Regning for Øllet, saa vilde jeg helst se at finde hjem igjen."

„Aa Snak! hvad skal det sige? — Er I bange herude?"

„Jeg bange!" gjentog Laust og brystede sig, „det skulde Ritmesteren nødig mene. Jeg er vel kun Borger og Raadmand i Æbeltoft, men har alle mine Dage havt Lyst til Krigshaandværket. At

stikke og figte er nu min Plaseer, og i denne Krigens Tid ønsker jeg ofte, der maatte komme en Leilighed, hvor jeg kunde lægge Mod og Mandhaftighed for Dagen. Det skal Nabo Gjørtler være Vidne til, at jeg har sagt mange Gange."

„Ja, hvem veed, Leiligheden kan maaske komme."

„Men Sagen er, jeg skal hjem i en Fart, vi har meget at bestille i disse Dage."

„Det kan der ikke være Tale om," meente Passek. „Vi skal først have os en rigtig god Middag, og Raadmand er buden med. Jeg har været henne i Kokkens Kabys: Hummer og Lax, Urfugle og Harer, og saa Drikkevarerne: Franskviin og Spanskviin, Marsaglie og Cyperviin, der findes knap bedre paa Kongens Taffel."

„Jeg mangler Appetit idag," forsikrede Laust sandfærdig.

„Vil I hvile lidt, skal jeg føre Jer ind i Officerernes Lukaf, saa kan I blive der, til Madklokken ringer."

Det syntes Laust godt om, og fulgte Ritmesteren til et lille Kammer ved Siden af Chefskahytten. Her syntes Skibet at duve endnu stærkere; hver Gang Søen slog op mod Siden, knagede Plankerne med en høist ubehagelig Lyd. Kanonportene klaprede.

Luften var saa kvalm og tung, Alt lugtede af Tjære. Laust fandt ingen Hvile, der kom en forunderlig Uro over ham; at sove var der nu slet ikke at tænke paa, han havde en Følelse, som om han skulde græde.

Hans Peter kom farende ind i Kammeret. „Fatter! Fatter!" udbrød han klynkende. „Jeg vil hjem. Hør, hvor det knager, vi sprække bestemt, hele Dækket deroppe er fuldt af Blod, jeg har faaet noget af det paa Mosters ene Sko."

„Sludder, Dreng! hvor skulde det Blod komme fra, de har ikke kriget i disse Dage. Lad mig se. Det er jo Tjære."

„Føi! er det Tjære. Jeg vil hjem alligevel, for de gaaer og griner af mig deroppe. En af Matroserne viste mig frem for de Andre. „Sikke deilige fladbundede Poter den lille, røde Reie har. Du er vist fra Holland, Du!" — Saa trak han mig hen til sig, og da han saae, at Mosters Sko vare saa store i Hælen, stoppede han Udkradsningen af sin Pibe ned i Hullet og spyttede ovenpaa. „Se saa!" sagde han, „seil nu væk, nu er Du ladet."

Laust Sillesen fik ikke Tid til at ytre sin Deeltagelse, der opstod en tiltagende Larm udenfor, Baadsmandspiben og Kommandoraab lød, det rullede hen ad Dækket, som om de bavede med Kanoner.

Hvad der skete, fortæller Passek vidtløftig i sin Dagbog. Vi have her kun Brug for lidt af det.

Matrosen, som sad paa Udkig oppe i Mastkurven, havde raabt ned,. at der kom Fartøier indefter mod Vigen. Admiralen og hans Officerer bleve kaldte frem, de saae to store Skibe komme ud af den graalige Taage, der trak sammen over Havet. Strax efter meldte Manden deroppe, at der kom to til, og saaledes blev han ved at forkynde et Antal af femten Skibe, der alle styrede ind mod den udstrakte Linie, som Hollændernes og de Danskes Skibe dannede i Bugten. Taagen havde tilladt dem at komme temmelig nær, inden de bleve sete. Fra enhver Mast vaiede det svenske Flag paa Toppen, og deres Hensigt, at tage eller tilintetgjøre Transportflaaden, som laa samlet i Havnen, blev temmelig tydelig forklaret, idet ethvert Skib, efterhaanden som det kom nærmere, lagde Bredsiden til og begyndte en heftig og vedvarende Kanonade. Opdam svarede Skud for Skud, han opmuntrede og skyndte paa, stod med Kikkerten for Øiet, kommanderede og lod Kommandoen gaa videre, det var Noget for ham, han havde desuden ligget længe i Uvirksomhed.

Søen steg, Stormen tog til, det peb og slog i Takkelagen, Admiralskibet rystede under de drønende

Salver. Hver Gang Lavetterne prællede tilbage efter Skuddene, skurede og raslede de hen ad Dækket; og saaledes gik det til, at Laust Sillesen pludselig og uformodet befandt sig midt i et Søslags Rædsler, og at den længe ønskede Leilighed endelig tilbød sig, hvorved han kunde lægge sit Mod og sin Mandhaftighed for Dagen.

Kampen fortsattes og syntes at blive heftigere. Hans Peter hylede og trippede op og ned i Kammeret, Laust sad paa Gulvet med foldede Hænder, blaa Læber og stive Øine. En Stykkugle var nylig slaaet ind gjennem Væggen og havde splintret Plankerne af den ene Sideklædning. Laust vovede næppe at se derhen, det blev jo værre og værre.

„Bare de Svenske snart maatte blive skudte i Smadder, eller druknede ude i den dybe Sø," var Hans Peters fromme og inderlige Ønske.

„Hold Mund, Dreng!" sagde Laust, „læg dine Hænder sammen og læs et Fadervor, man maa være fredsommelig."

Der gik en Stund bort saaledes. Larmen omkring dem tiltog, det var ikke længer Luft, men Krudtdamp, de indaandede. Hans Peter begyndte at hyle paany, hans røde Haar syntes at reise sig paa Hovedet, medens han foer omkring i Kammeret

og stemte begge Hænder i Siden. „Fatter! Fatter! jeg skal ud, jeg skal ud!" raabte han.

Laust krøb hen og aabnede Døren. Drengen foer afsted over Dækket og lod sig ikke oftere tilsyne. Lidt efter kom Passek ind.

„Hvordan gaaer det?" spurgte Laust.

„Vi har mistet flere af vore Folk; det er en varm Dag, og der er ingen Udsigt til, at det vil høre op for det Første. De slaaes som Djævle, de Svenske, men Opdam er deres Mand. Heller springe i Luften med hele Greien, end give sig, var hans Ord nu nylig. Jeg siger Jer det som Ven, fordi det er godt at være beredt paa, hvad der kan hænde."

„Beredt!" gjentog Raadmanden og støttede sine Hænder mod Gulvet, „beredt! paa hvad?"

„Ja, I skylder da Vorherre en Død, lige saavel som alle vi Andre. I en Stund som denne pleier man gjerne at tænke paa sit Liv, og ligger der En nogen Synd eller Uret til Last, søger man at gjøre det godt igjen."

„Jeg har aldrig begaaet Synd eller Uret mod Nogen," forsikrede Laust høitidelig.

„Er I vis paa det?"

„Jeg har hver Løverdag givet Fattigfolk ved Døren, og skikket fri Spise og lidt Vadmel om Jule-

helligdag til Enker og Vanføre. Det var ogsaa mig, som gav de sytten Lispund gammelt Messing, og to Slettedaler, da de gik om og bad til den ny Kirkeklokke. Alle mine Kunder fik gode Varer og rigtigt Maal. Der var nok det med min Naboes Griis forleden Sommer, den havde sin Gang inde i vor Gaard, og aad en And med ni store Ællinger fra mig, saa sagde de, jeg kylede den ud i Vandhullet, bag ved Hækken, og lod den drukne der, men Nabo fik ingen Ret over mig, — han kunde ikke bevise det," føiede Laust til, med et ganske lille, selvtilfreds Smil.

„Andet har I ikke paa Samvittigheden?"

„Ikke det mindste, det skulde da være —." Laust fik ikke udtalt, en Kugle foer med et voldsomt Brag ind i Kammeret, splintrede Loftsplankerne og borede sig igjennem Væggen, kun et Par Skridt fra Bryggeren. Laust udstødte et Skrig, han strakte Hænderne op imod Passek og bønfaldt ham om Hjælp.

„Kan jeg ikke faae Lov at komme hjem, kjære, rare Hr. Ritmester! Jeg spenderer et helt Anker paa Jer af den dyre Spanskviin, I holder saameget af. Bed Admiralen om Lov til, at jeg maa slippe fraborde."

„Han har Andet at tænke paa nu. I en Stund som denne gaaer Ingen fraborde. Der er kun faa Fyrværkere og lidt Mandskab tilstede, miste vi mange af vore Folk endnu, maa I op og hjælpe med ved Kanonerne. Her er den Leilighed, I før talte om, til at lægge Eders Mod og Mandhaftighed for Dagen."

En ny Salve syntes at ryste hele Skibet. Laust krøb saa langt ind i Krogen, som det vel var muligt at komme. „Aa, Herre Jesus!" raabte han, „lad mig komme hjem. I troer det vist ikke, men Fanden skal tage mig, hvis jeg enten er modig eller mandhaftig, jeg er kun Raadmand og Ølbrygger, slet ikke Andet. Hjælp mig! — Jeg vil gaa til Bekjendelse, det var alligevel mig, som smed Grisen ud i Vandhullet og lod den drukne, maa jeg bare komme hjem, skal han faae den betalt."

„Det lader sig ikke gjøre," gjentog Passek, „men er der enten Bud eller Besked, I ønsker hjem til Eders, saa skal jeg nøiagtig bringe det, hvis I kommer tilskade herude, det kan I lide paa; bliver I skudt, skal jeg ogsaa nok faae udvirket, at de ikke verfe Eders Lig overbord til Føde for Fiskene, men bringe det sømmelig hjem, saa I kan blive anstændig jordet i Æbeltoft."

Laust takkede ikke for denne Opmærksomhed, han sad og græd.

„Har I tænkt paa Jeres sidste Villie og gjort Testamente?" vedblev Ritmesteren. „Hvem skal have Gaard og Midler efter Jer."

„Det skal Mikke," svarede Laust, og hulkede endnu høiere. „Naadige Hr. Ritmester! hjælp mig dog hjem; I formaaer saameget, kan I taale at se en stakkels Mand sidde og græde og pines saa ynkelig foran Jeres Øine."

„Jeg saae igaar Aftes en stakkels Pige staa foran Jer og græde og tigge og vride sine Hænder for at faae den, hun holdt af, men I skjændte, I truede, I vendte hende Ryggen. For Fanden, Mand! tænk lidt paa det; kommer der en Kugle og napper Arme og Been fra Jer, og bliver I baaren lemlæstet hjem, saa gifter hun sig alligevel med hvem hun vil, I kan ikke hindre det. Vil I gjøre noget Godt, og er I en retskaffen Fader, saa lad dem faae hinanden; siger I ja, vil jeg se, hvad jeg kan udvirke for Jer, og seile tilbage med Jer til Æbeltoft, om jeg saa selv skal ro Baaden; men betænk Jer ikke for længe."

„Jes er saa fattig, han eier ikke Salt til et Æg."

„Hvad eier I selv, hvis de skyde Skibet isænk, og vi dratte ned paa Havsens Bund, alle tilhobe?"

„Vil I ro mig hjem, skal jeg tænke paa det."

„I gjør vist bedst i at tænke, før jeg roer Jer. Gudbevares, hvor de knalde paa derude! Ja, nu gaaer jeg. Farvel, Laust Sillesen! Sees vi ikke mere i denne Verden, skal I have Tak for god Traktemente."

Ritmesteren tog i Døren, Laust holdt ham tilbage. „Aa nei! aa nei! gaa dog ikke fra mig; naar I bringer mig heelskindet hjem, vil jeg sige ja, og gjøre den Jes til min Efterkommer i Embedet."

„Det er godt nok, men der skal mere til. Inden fjorten Dage holder I deres Bryllup, jeg maa vide, at de ere gifte, før jeg drager fra Byen. Bestem Jer hurtig, ja eller nei. Hør, hvor de raabe og skrige paa Dækket, jeg maa ud til dem."

„Inden fjorten Dage!" gjentog Laust, idet hans Hoved sank ned paa Brystet, — „lad gaa da, det staaer fast."

„Godt, her er Pen og Blæk, reis Jer og skriv: I giver Jes Lov til at faae Maria, I gjør ham til Eders Efterfølger og holder hans Bryllup inden fjorten Dage, hvis ikke, tilstaaer I her paa Papiret, at være Jes saa stor en Sum skyldig, som uvillige

Mænd vurdere Eders Gaard og Bryggeri til. Det skal I underskrive, inden I stiger ned i Baaden."

„Sæt det op for mig," hviskede Laust, „jeg ryster, saa jeg kan ikke holde paa Pennen."

Ritmesteren skrev, Bryggeren satte sit Navn under. Lidt efter fulgte han med Passek ud paa Dækket. Kappen bar han paa Armen, Kaarden hang spagfærdig ned ad Siden.

„Det varer mig forbandet længe, inden I kommer," sagde Admiral Opdam til Laust. „Jeg skikkede Ritmesteren ind efter Jer, for at I skulde tage fraborde strax. Skynd Jer nu at komme ned i Baaden. Den ligger og venter paa Jer."

Laust Sillesen saae paa Passek, han fandt ikke Ord til at udtrykke sin dybe Harme over at være bleven skuffet saa skammeligt. Ritmesteren og Baaden gik fraborde.

Da de naaede Havnen, ringede Æbeltoft Kirkeklokke til Gudstjeneste, men der kom ikke mange Folk i Kirke den Søndag. Mænd og Kvinder, Unge og Gamle stode i Klynger langs med Bolværket og stirrede ud i Vigen, hvorfra Kanonskuddene vedbleve at lyde, og Krudtrøgen at stige iveiret, som en Række lysegraa Skyer.

Laust Sillesen skred langsomt frem mellem alle disse Mennesker, han havde atter vundet sin ranke Holdning og værdige Mine tilbage, Haanden hvilede igjen paa Kaarden, der nu strittede ud efter ham ligesom før og lignede en lang Hale. Han nikkede og sendte et velvilligt Smil omkring til Venner og Bekjendte.

En Maaned efter holdt Jes og Maria Bryllup.

Men siden regnede Laust bestandig sin Tid fra den Dag, han havde været med til det store Slag ude i Vigen, og Hans Peter paastod ligesaa freidigt, at han havde holdt sig endnu modigere end Bryggeren, thi han sprang om oppe paa Dækket, medens Laust blev siddende nede i Kahytten.

Artist.

En lille Dal med en stor Udsigt, en Slette, der begrændses af Klipper, opstillede som Sætstykker i et Theater, længere tilbage høie, blidtskraanende Bjergmasser, som aftegne sig i bløde Linier paa den klare Luft, Skrænter, bedækkede med Fyrreskove, hvorigjennem der slynge sig udhuggede Spadseregange, dybest nede en Flod, der bugter sig mellem Haver og Enge, som en stor, sølvskællet Slange, medens dens Bredder betegnes med en Række slanke Pyramidepopler, eller af smaa, graagrønne Sørgepiil, omsnoede af Clematis og Humleranker, en Kjærlighedslænke, let at bære, tung at bryde, et Favntag, saa trofast, at det først endes med Træets Død; — hist en lille Udsigt mellem de brune Klipper, som viser en Kløvereng, en Mark, der er lysegul af Agerkaal, og en Ruin af et romersk Vagttaarn, — midt i Dalen endelig en Samling af smaa Huse, hvidmalede Hoteller, behængte med Persienner og spraglede Brysselertæpper over alle Altaner, imellem

Husene et Kirketaarn, der rager op over dem, som en Hyrde over sine Faar. Det er Luchon, en Blomst mellem Klipper, det yndigste, det mest kokette af alle Frankrigs Badesteder.

Det egenlige Luchon, det, som gjør Stedet til en Juveel i Pyrenæernes langstrakte Kjæde og giver det sit eiendommelige Præg, er dog kun tilstede om Sommeren, det forsvinder naar Bladene falde af Træerne, og tager sig bedst ud i Eftermiddagsbelysning, naar Solen synker bag Skoven, og lader sine sidste Straaler funkle i Ruderne paa de evigrygende Hoteller. Da fyldes Terrasserne med fornemme Damer i lyse Silkekjoler, Billeder fra tusind og een Nat, der lytte til Musiken udenfor Kursalen, hilse op til Altanerne, fodre Svanerne ved Springvandet eller lege med Børnene i Haven. Da lufter det fra Bjerge, fra Skove og Busketter, den synkende Sol giver enhver Gjenstand varmere Farver, Alt synes at svømme i dens gyldne Lys, da er der Liv og Skjønhed og en frisk Poesi udbredt over hele Dalen. Skovene deroppe give Gjenlyd af Orkestrets Toner, Pisken knalder, Hornet lyder, de Fremmede vende hjem fra deres Udflugter, det er ligesom om alle Følelser modtage deres Paavirkning af det varme Lys, Sproget bliver livligere, ethvert glødende

Blik møder en tilsvarende Flamme, enhver Bøn finder et Øre, den Undseelige bliver dristig, Tossen interessant, hans Tanker faae bevingede Ord, den Tavse taler, den Døve lytter til og hører. Det er Øieblikket, hvori de fleste Pagter sluttes, det er den Time, hvori Kilden virker mest foryngende og udfører de største Vidundere. Hvad der fremkalder dette Trylleri, veed jeg ikke, maaske den klare Luft, maaske Omgivelserne, maaske Bjergenes friske Aande, maaske er Grunden kun den, at man just er kommen fra Middagsbordet, hvor Selskabet, Vinen og de krydrede, sydlandske Retter vare lige behagelige.

En Dag regnede det i Luchon. Inde i en Gaard vare to Børn, en Dreng og en lille Pige, krøbne i Skjul under nogle Vognsjæl, som stode stillede op mod Muren. Drengen bar en brun Fløiels Trøie, som havde tilhørt en Voxen. Ærmerne vare beskaarne, og Trøien tilknappet helt ned om Livet, hvorved det lykkedes ham at skjule en fuldstændig Mangel paa Skjorte. Nedenfor viste sig nogle sørgelige Rester af et Par graa Beenklæder. Hans Støvler syntes ogsaa at have tilhørt en Ældre, de vare lange og stive, med opadbøiede Spidser, og havde ikke været børstede i Mands Minde. En af Stropperne hang som en Fryndse ned ad Siden.

Naar han gik, hindrede disse Støvler ham i Bevægelsen, han holdt da Armene ud fra sig, for at balancere fremad, og der hørtes en huul Lyd, som om han gik i to Trommer. Af og til stak en lille Abe sit frimodige Ansigt ud fra Drengens Trøie, saae sig om, spidsede Munden og krøb hurtig i Skjul igjen naar der faldt en Vanddraabe ned paa den. Pigens Dragt var næsten skjult af et falmet, hvid- og rødstribet Tørklæde, fæstet sammen over Brystet.

Begge disse Børns kulsorte Haar, mørke Øine og brune Hud vidnede om en Hjemstavn hinsides Pyrenæerne. Det var ikke blot en Regndag, men ogsaa en Sorgens Dag for dem. Iforgaars sad de oppe ved det gamle Romertaarn, ifærd med at opsprætte en brun Damestøvle, i hvis Skind de derefter indsyede en lille Pakke Penge, da de saae en Mand komme hen ad Veien nedenfor; han standsede lidt ved Gærdet for at plukke Brombær. Det var den lange Jerez Bodillo fra Saint Gaudenz, ham, som smuglede Silketørklæder og katalonske Knive ind over Grændsen og solgte dem omkring paa Badestederne. Da han fik Øie paa Børnene, sprang han ind over Grøften til dem.

„Hvad bestille I to Tyveunger her?"

„Vi sy vore Penge ind for at gjemme dem."

„Og alt dette har I tjent i Sommer ved at synge Garibaldi og spille paa Harmonika? Luk op, lad mig se, der er jo en Guldskilling imellem. Det er rigtignok honnet. Bliv, til jeg kommer hjem til Jeres Forældre i Sanguessa, saa kan I tro, jeg skal fortælle, hvad I er for to rare Børn. — Men Pengene maa syes forsvarligt ind, at I ikke gaaer og dratter dem. Kom, skal jeg hjælpe Jer."

Dermed satte han sig ned og syede Pengene ind i Skindet.

„Se, nu skal vi have os en rigtig stærk Snor til at bære Posen i, den spenderer jeg, vil I bare se, høirødt Silkebaand, — naada, det skralder!"

Børnene jublede, Jerez hængte Posen om Drengens Hals. „Pas nu vel paa din Skat, lille Amon, lad Ingen se den, her luske saamange slemme Mennesker om inde i Bjergene. — Farvel! Jeg skal nok hilse Jeres Motter og sige, hvad I er for to rare Børn, det kan I tage Forgift paa."

Jerez gav sig til at jodle og forsvandt nede mellem Piletræerne. Børnene gik tilbage til Luchon.

Amon følte paa sit Bryst, det faldt ham

pludselig ind, at Pungen var saa blød og let, han kunde ikke mærke til Pengene indenfor.

„Du er saa mistroisk," sagde hans Søster, Ojita.

Men Drengen vilde vide rigtig Besked, han sprættede Pungen op, Pengene vare borte. Alt, hvad de havde fortjent den hele Sommer, var dem berøvet. Næste Morgen mødte de Jerez i Luchon. De tiggede og bad om deres Penge. Han lo og trak paa Skuldrene. De klagede deres Nød i lydelige Udbrud, og der begyndte at samles Folk omkring dem. Jerez gav Amon et Fodspark og slentrede ned ad Gaden.

Det var om denne bedrøvelige Sag, de to Børn samtalede under Vognsjælene. Ojita var utrøstelig, Taarerne trillede ned ad hendes brune Kinder, hun holdt kun op at græde, medens hun tog en Mundfuld af en uhyre stor Gulerod, hvis Saft havde tegnet en bred, lysegul Stribe omkring Munden; af og til rakte hun Guleroden over til Amon, for at han ogsaa skulde smage lidt. Amon var letsindig, hans Sorg lod til at være mindre dyb, den tillod ham at tage to ubeskedent store Mundfulde af Roden. Da Ojita bemærkede dette, satte hun næste Gang Tommelfingeren paa den, som et Tegn, hvor langt han maatte bide.

„Lad være med den Tuden!" sagde endelig Amon, idet han spottende gjentog Søsterens klagende hu hu hu! „vi kan jo tjene os andre Penge igjen. — Se paa mig. Nu er jeg Kineser."

Han strakte Haanden ud paa Jorden, fik fat i en Leerklump, som han satte fast paa Enden af to Halmstraa og gav sig til at danse op og ned med. Det forslog ikke. Derefter satte han Leret fast paa sit Ansigt som et vældigt Overskæg, og af et lille Stykke, som blev tilovers, dannede han sig en styg, opadgaaende Næse. Under denne Forvandling sad han med Ryggen mod Ojita; da han var færdig, vendte han sig pludselig om til hende og begyndte afvexlende at gjø, mjave og brøle, saa forfærdeligt, at Aben fuld af Rædsel sprang ud af sit Skjul for at se, hvad der var paafærde. Det var mere, end Ojita kunde modstaa; hun brast i Latter, lod sig synke tilbage i Halmen og svingede Benene frem og tilbage i Luften. Seiren var vunden.

„Hvad er Du nu?" spurgte hun og tørrede sine Øine.

„Nu er jeg General Prim," sagde han med forandret Mæle, „alle disse store Huse, du her seer, ere mine. „Jeg gaaer aldrig paa Gaden, men kjører om i en Guldvogn med ti Heste for og fire

Morianer bagpaa. Jeg spiser ikke andet end kogt Kjød og Brystsukker og drikker sød Mælk til, den hele Dag."

„Nei, Fløde," forbedrede Ojita.

„Hvad siger Du om Ribssaft?"

„Ja, ja! Ribssaft. — Hvad har Du mere end den Guldvogn?"

„Saa har jeg ogsaa en Lirekasse, ikke saadan en, man leier hos Værterne, men en rigtig stor Lirekasse med Guld paa, den kan spille over hundrede Stykker, og der er Dukker i, som danse, og Bajads staaer og bukker. Nu reiser jeg vist snart hjem til Sanguessa, saa skal Du have Dig en Silkekjole, en blaa en, som den russiske Fyrstindes. — Hvad behager!"

Ojita klappede i Hænderne. „Faaer jeg ogsaa hvide Støvler, ligesom hun?"

„Hvide Støvler med en Dusk paa," forsikrede Amon.

„Saa kjøre vi da hjem i din Guldvogn; men hvad vil Du bestille hjemme?"

„Uh, din Ugle! hvad bestille de Rige? Ingenting; jeg vil ligge paa Maven i Solen den hele Dag, vil jeg, ikke spise andet en Makroner og

Figener; saa har jeg Lov til at bande og gale, saa meget jeg vil."

„Det har Du ikke, siger Pateren."

„Jo, for jeg kjøber mig et langt Afladsbrev, jeg kjøber ogsaa et til Dig, at sige et lille."

„Det kan Du spare Dig, for jeg vil ikke bande og gale. Jeg vil op i Himlen og blive til en Engel med røde Vinger paa."

„Røde Vinger, er Du gal, Pige! hvad skal saa de Rige have? Hvide Vinger af simple Gaasefjer, dermed maa Du lade Dig nøie."

„De kan ogsaa være gode. Hvad bringer Du hjem med til Fatter?"

„Fatter skal have sig en Snusdaase med en Garibaldi paa og to sorte Grise."

„Og Motter."

„En rød Paraply," sagde Amon og tørrede Ansigtet i sin Fløiels Trøie. Nu var han træt og Kuren fuldendt, Ojita havde ikke længer Tanke for de stjaalne Penge.

„Hvad mon de bestille oppe hos Fyrstinden?" spurgte hun. „Idag komme de vist ikke ud at ride, saa miste vi de fem Sous for at holde hendes Hest. Naar de ere hjemme, ligge de hver paa sin Sofa og sove til Middag den hele Dag, og igaar, da

det havde regnet, lod hun sin brune Atlaskes Kjole slæbe efter sig gjennem alle Vandpytter, og vendte Hovedet om og smilede deraf. — Bare vi snart maatte tjene mange Penge."

„Vi skal tjene Penge, jeg har jo sagt Dig det, husk blot paa, at slaa langt ud med Benene, naar Du danser, saa lægge de flere Sous paa Tallerkenen."

„Saae Du ikke, hvad de skulde have til Middag, da Du bar Brænde til Køkkenet?"

„Der kom en Mand op med Foreller, nogle vældige store, saa tykke som min Mave."

„Jeg kan ikke udstaa Foreller, dem spise de lige til Benene, saa der ikke bliver noget tilbage. Vagteler holder jeg af, Frøkenen spiser kun Brystet, Resten gaaer i Køkkenet til Affald for os."

„Nu klarer det op, Solen kommer frem, tør dine Øine, lille Søster, vi maa ud og danse og synge. Tænk ikke paa de Penge; naar jeg bliver stor, skal jeg myrde den Tyveknægt, Jerez Bodillo."

„Ja, myrd ham endelig!" sagde Ojita med et dybt Suk, idet hun spilede sine fem Fingre fra hinanden og lod dem glide igjennem Haaret som en Redekam. Amon sad og pillede Halmstraaene af hendes Tørklæde. Dermed var Pynten færdig.

Ligeoverfor Børnenes Skjul laa et lille, hvidmalet Hotel, som denne Sommer blev beboet af en russisk Fyrste og hans unge Datter, tilligemed et talrigt Tjenerskab. Familien var kommen fra et Sted dybt inde i Rusland, uden forud at melde sig; den stod anført i Badetidenden som Fyrst Rumanoff, og havde leiet Hotellet for hele Sommeren. De udfoldede der en Rigdom og overdaadig Pragt, som ingen af de øvrige Badegjæster var istand til at overbyde.

Fyrsten var en ældre, graahaaret Mand med lang og kroget Næse, gulbrun Hudfarve, døde Øine, og den mongolske Folkestammes flade Pande og fremstaaende Kindbeen. Hans Datter derimod var noget af det friskeste og nydeligste, man kunde tænke sig, et ovalt Ansigt, græsk Profil, store, graablaa Øine, vidunderlige fine og spæde Hænder og Fødder. Naar hun lod sig se paa Promenaden, var der i hendes Ydres Alvor og fornemme Værdighed noget koldt og tilbagevisende, medens hendes lette og bløde Gang, den graciøse Maade, paa hvilken hun bar sit Hoved, hendes straalende Øine, kort sagt, enhver Bevægelses Ynde gav hende noget uimodstaaeligt tiltalende og fængslende.

Hun havde vundet alle sine Seire uden at kæmpe for dem; hver Dag red Herrerne forbi Hotellets Vinduer, beilende til et Blik; Enhver vilde abonnere i Hotellet, hvor de spiste til Middag, — hver Aften flokkedes man om Fyrst Rumanoff og hans Datter paa Spadseregangene, søgte at faae en Stol i deres Nærhed, medens Musiken spillede, og Luftballonerne gik op udenfor Kursalen. Hun lod ikke til at bekymre sig om alle disse Opmærksomheder. Tilbedelsen fandt intet Øre, Beundringen intet Øie hos hende.

Regnen var endelig ophørt. Solen kastede et fiint Rosenskær ned over Dalen, dannede en lysende Rand omkring de graa Skyer, funklede, glødede gjennem disse, og drog sig tilbage igjen, som en frygtsom Dame bag sit Slør. I Hotellet bleve Vinduerne aabnede ud til Altanen. Indenfor lyste og straalede Alt. Pragtfulde Blomstervaser, Speile, Damask og Fløiel mødte Øiet. En næsten bedøvende Duft fyldte Værelserne. Mellem disse Skatte laa Fyrstinde Rumanoff, lænet tilbage i en amerikansk Gyngestol, indhyllet i et hvidt og brusende Flor, der i denne Stilling lod ethvert Omrids af hendes slanke og smidige Figur forsvinde. Hun havde nylig tabt sin Vifte paa Gulvtæppet og gjort

nogle Forsøg paa at naae den igjen, uden at forandre Stilling; da dette ikke vilde lykkes, opgav hun disse Anstrengelser, og lod den hvide Arm, som kom tilsyne gjennem Ærmet, hænge mat ned ad Stolen.

Der hvilede en decameronsk Duft over dette Billede, noget Yppigt og Udfordrende i hendes lade Stilling, i den Maade, hvorpaa hun, for at vedligeholde Stolens langsomt gyngende Bevægelse, udstrakte sin lille Fod, hvis gulbrune Saffians Støvle sluttede sig fast om en fiin og smuktformet Ankel, et Koketteri, som dog ikke havde andre Tilskuere end hendes Fader, og som desuden modsagdes af det rolige og uerfarne Udtryk i hendes store Øine.

„Læg nu den Avis bort, og tal lidt til mig," sagde hun. — „Hvis Du vilde være saa god at ringe. — Klokken staaer paa Bordet."

Fyrsten ringede, en høi og bredskuldret Tjener med et brunt og firkantet Skæg slog i samme Nu Dørforhænget tilside, og blev staaende indenfor, med begge Armene trykkede fast til Siden, stiv og ubevægelig som en Støtte.

„Læg Is i Vandkjøleren," sagde Fyrstinden, uden at vende sig om, „bring mig et Glas Granatsaft."

Tjeneren tog en Karaffe ned fra Gueridonen, bragte det Forlangte og forsvandt igjen.

„Jeg er virkelig meget bedrøvet idag," udbrød den unge Fyrstinde lidt efter.

„Bedrøvet, Du!" spurgte Fyrsten forbavset.

„Ja, der er indtruffet et beklageligt Dødsfald i Grevinde Semiljofs Familie," ytrede hun med et ironisk Smil. „Tænk Dig, Papa! hun havde den yndigste lille, hvide Terrier, ikke større end min Haand, Du saae os spadsere med den forleden, den lignede en Bunke Uld, hvori der var sat to Steenkulsperler og fire smaa, rosenrøde Poter. Vi havde pyntet den med Sløifer omkring i Haaret, det fandt en afskyelig, stor Hund for galt, den foer hen paa den, og bed den, — midt over, forsikrer en af Kammerjomfruerne, som var Vidne til Ulykken. Greven og Grevinden reiste fortvivlede herfra imorges. Hotelværten bragte deres Kort over til os, han var ogsaa fortvivlet og tog sig vist dette Dødsfald endnu nærmere end Eulalia; hun kan da faae sig en lille Hund igjen, men han faaer næppe Grev Semiljofs oftere."

„Det var jo grusomt," sagde Fyrsten, som ikke vidste, hvad han skulde sige.

„Veed Du, hvem den drabelige Hund tilhører? Det er hans, denne blege Fremmedes, den Eneste, troer jeg forresten, der har viist sig lidt mindre ubehagelig og paatrængende, end alle de øvrige Badegjæster. — Har Du ikke faaet hans Navn at vide? — Du lovede det."

„Det er umuligt, Wanka. Jeg har søgt Badelisterne igjennem, der staaer Lionel, Artist, og ikke videre. En af vore Tjenere talte med Folkene i hans Hotel, paa hans Kufferter staaer der ogsaa Lionel, Artist; der er Ingen, som veed mere om ham."

„Ja, hvad angaaer det os? — saa er han maaske Artist, maaske Taskenspiller, — maaske danser han paa Linie for Folk. Der er dog Noget i hans Ydre og Manerer, fandt Du, — han holder sig godt. — Nu skinner Solen, men det er altfor silde at tage ud i Eftermiddag. Skal jeg spille lidt for Dig?"

Hun reiste sig op fra Gyngestolen og ringede. Denne Gang lod sig en ung Pige tilsyne, klædt i en hvid Kjole, med et broget Tørklæde, knyttet sammen om Hovedet. Hun blev staaende i samme tavse og ærbødige Stilling som Tjeneren.

„Luk Klaveret op og tør det af. — Læg en Pude ovenpaa Stolen, den er for lav. Det er godt. Luk saa Altandørene."

Fyrstinden tog Plads foran Instrumentet og spillede Serenaden i første Akt af Barberen. Fyrsten var henrykt, han lod til at høre efter med den dybeste Interesse, slog falsk Takt, og listede sig hemmelig til at kaste et Øie i den Avis, som han nylig havde læst i.

Ovre paa den modsatte Side af Gaden, under en af Kafeernes Solseil, sad paa samme Tid den Herre, som havde været Gjenstand for Fyrstindens Spørgsmaal. En stor, graaspættet Buldog laa udstrakt foran hans Fødder, og slog med sin Forpote efter Fluerne, der spadserede omkring paa Asfaltgulvet i dens Nærhed. Han var kommen til Luchon i Begyndelsen af Saisonen, med en Tjener, der ikke forstod et Ord Fransk, to engelske Fuldblodsheste og to Kufferter, hvorpaa der, som sagt, ikke stod malet andet end „Lionel, Artist." Siden havde han boet i et af de bedste Hoteller i Alleen d'Etigny, og blev snart bekjendt som en god Ven af alle de Børn, han mødte paa Gader og Spadseregange. Han sad godt tilhest, og enhver af hans Bevægelser røbede Styrke og Behændighed; en Tjener og den store Hund ledsagede ham paa enhver Ridetur. Det var det, man vidste om ham, forresten kunde hverken hans Ydre eller Adfærd gjøre Fordring paa nogen

særdeles Opmærksomhed. To klare, gjennemtrængende Øine, en Mund, tilbøielig til at smile, en freidig og sorgløs Mine, det var Alt; kun hans høie og brede Pande, og den Form, hvori den hvælvede sig over Øinene, gav Formodning om, at dette Menneske maatte besidde en frygtløs og energisk Natur, en bestemt og kraftig Villie.

Nede paa Gaden kom Ojita og Amon drivende, langsomt og speidende. Den lille Pige bar en Harmonika under Armen, Amon havde en Guitar hængende over Ryggen, Aben balancerede oppe paa hans Hoved. Da Amon fik Øie paa Hr. Lionel og hans store Hund, stødte han til Ojita, derefter skyndte de sig hen til ham, og vedbleve at bukke og hilse i nogen Frastand, for at han skulde lægge Mærke til dem. Lionel var deres gode Ven, deres Forsyn.

„Kom herhen," sagde han, „og lad os give Muriak et Stykke Sukker; jeg har jo ikke seet Jer i to Dage; hvor har I været? — Og Du, Ojita! hvorfor seer Du saa modfalden ud?"

Amon fortalte sin sørgelige Historie, — „og dernede kommer lange Jerez luskende," tilføiede han pludselig, „hvis Excellence vilde tale ham lidt til-

rette, saa skammer han sig nok og flyer os vore Penge igjen"

Lionel vinkede ad Jerez, der kom springende over til ham med et forekommende Smil og en dyb Hilsen; han studsede blot et Øieblik ved at se de to Børn.

„Hør, Jerez!" sagde Lionel, „Du er nok en rigtig Æsel, Du! hvordan er det Du har baaret Dig ad med disse To?" Jerez blev bleg, hans Øine lynede, han begyndte et høirøstet Forsvar, men Lionel afbrød ham. „Lad os være fri for din Snak, og tag den Haand der væk fra Kniven. Du spiller ikke Komedie for mig. Nu skal jeg sige Dig Noget. Du har taget deres Penge, det er afgjort, hold din Mund, mens jeg taler. — Hvis Du ikke til imorgen tidlig bringer dem hver Skilling igjen, veed Du, hvad der da vil ske? saa gaaer jeg hen til min gode Ven, Mairen, og faaer ham til at tage Tilladelsen tilbage for Dig til at løbe omkring med dine indsmuglede Varer, og ved table d'hôte skal jeg fortælle alle Badegjæsterne, hvad Du er for en prægtig Fyr, saa ikke en Eneste skal handle med Dig, eller bruge Dig til Fører op i Bjergene mere. — Har Du forstaaet mig?"

„Jo, Excellence taler særdeles tydeligt."

„Det er til imorgen tidlig, Pengene skal være tilbage. Farvel!"

Hotelklokkerne ringede. Solen gik ned og kastede et gyldent Lys henover Trætoppene, speilede sig i Floden og forsvandt derefter bag Pyrenæernes takkede Kjæde. Fortepianospillet oppe i Fyrstens Værelse var endt. Den fornemme Verden spiste til Middag i Luchon.

To Timer senere fyldtes Byens Hovedgade med dens sædvanlige Udstyr af pragtfulde Dragter, ørkesløse Beundrere og drivende Herrer. Alle Stole udenfor Kafeerne vare besatte, Damernes klare Stemmer, deres friske og ungdommelige Latter blandede sig med de hæse Røster fra Avissælgerne, Lirekasserne og Svovlstikkedrengene i et almindeligt, brusende Kor. Lionel laa paa en Stol, med Benene paa en anden, pustede Cigarrøgen op i Luften, han lyttede, smilede og betragtede dette brogede Liv med dyb Interesse. Alle Omgivelser tage sig godt ud i et saadant Øieblik.

Lige overfor, paa en lille, bedækket Balkon, som dannede Indgangen til Hotellet, og hvortil fem Trappetrin førte op fra Gaden, havde Fyrstinde Wanka taget Plads tilligemed hendes Fader og en

ung Dame, som hørte til hendes Selskab. I Baggrunden ved Døren stod en Tjener posteret i en lang Kaftan, sammenholdt med et høirødt Silkeskærf, stiv og ubevægelig som Dørstolpen, han lænede sig til; en Anden bragte Kaffe. Fyrsten sad og røg af en lang, tyrkisk Pibe, Selskabsdamen lorgnetterede de Forbigaaende og meddelte sine Bemærkninger til Fyrstinden, der sad og rev Bladene af en Buket blegrøde Levkøier, uden tilsyneladende at give Agt paa Noget omkring sig.

Ojita og Amon gik fra Dør til Dør, spillede, dansede og sang. Da de kom hen til Lionel, satte de sig lidt ned paa Trappen og legede med Hunden.

„Hvordan gaaer det Jer?" spurgte Lionel.

„Ikke en eneste Sous!" sagde Ojita, og viste ham den tomme Tallerken. Lionel kastede et Tofrancsstykke paa den, og Børnene vare ifærd med at gaa igjen, da et Udbrud af Lionel standsede dem. Han syntes at give efter for en pludselig Indskydelse og vinkede ad Amon.

„Laan mig din Guitar!" sagde han.

Amon skyndte sig med at faae Baandet fra Skulderen, Lionel stemte Instrumentet og gjorde nogle Greb paa det, derpaa knappede han sin Frakke op i Halsen, og gik med de to Børn over paa den

anden Side af Gaden, til Fyrstindens Balkon. Nogle Nysgjerrige fulgte dem, de hørte den Fremmede begynde et improviseret Forspil, derefter sang han en Melodi og Ord, som Alle kjendte. Det var disse bløde og fortryllende Toner af Rossini, hvormed Greven i første Akt af Barberen vækker Rosina til Liv og Solskin, netop de samme, Fyrstinde Rumanoff nogle Timer iforveien havde spillet for sin Fader. Der var noget saa klokkerent og blødt i hans Stemme, en Methode, saa fuldendt og udviklet, en Sjæl, som gav sig hen til det friske Indtryk af Øieblikkets Længsel og Lykke, hans Røst besad tillige noget saa indtrængende, saa bønfaldende og overtalende, som gjorde Ord og Toner til et fælles Udtryk, at alle Tilhørerne grebes deraf. En tæt Kreds var strømmet sammen foran Hotellet, flere kom bestandig til, alle tavse, alle lyttende. Han stod midt i Kredsen, rank, freidig og smilende, og blev ved at synge.

Den første Lyd af hans Stemme havde bragt Fyrstinden til at reise sig, hun stod i Begreb med at forlade Balkonen, Tjeneren aabnede allerede Døren, men hun blev staaende, ubevægelig, fængslet og givende efter for en Indflydelse, der var hendes Villie overlegen. Han var kommen Trappen nærmere,

og satte sin Fod paa det nederste Trin. Maaneskinnet, der trængte ind mellem Husene, kastede et stærkt Lys hen over Stedet.

Da han saae Fyrstinden, langsomt, ligesom modstræbende træde nærmere og læne sig til Rumanoffs Skulder, blottede han sit Hoved og satte Hatten ned paa Trappen. Lysskæret faldt hen over hans blege Ansigt. Medens han sang blev han smuk, ophøiet og herlig, hans Smil og ethvert af hans Træk stod i Harmoni med Tonerne. Det var Lidenskabens Bøn, dens dristige Sprog, og hvad der fattedes i Ordene, fuldstændiggjorde det dvælende Blik, som ufravendt vedblev at være rettet op mod Altanen. Naturligviis, han sang kun for hende, for hende alene, det følte hun; Straalerne fra hans Øine lagde en Bro over Afgrunden mellem dem, han førte hende til det Drømmens Land, der er forjættet enhver ung Kvinde, hvorfra der lød Jubel og Lovsange, hvor Alt var Poesi, en ubestrivelig brændende Attraa, Kjærlighedens friske Lidenskab og dens Tilbedelse. — Men dette var dog intet mod at lægge Mærke til Forvandlingen, som efterhaanden foregik hos den unge, fordringsfulde Fyrstinde, hvorledes hendes tilslørede Øine bleve levende, straalede i en fugtig Glands, talede, medens den

Iskulde, hun havde anbragt omkring sig, forsvandt, hvorledes ethvert af hendes rolige og ligegyldige Træk forandredes, idet Inspiration og Begeistring, disse Sendebud fra Sjæl til Sjæl, trængte til hende, — — deri laa hans Sangs og Toners Magt, det var deres Triumf, det var det, han vilde. — En Purpurstrøm farvede hendes Kinder, hun lyttede og lyttede og undsaae sig for en Tilstaaelse, der havde saamange Vidner, og som hun syntes, Enhver maatte føle at være rettet mod hende.

Da han tav, gjenlød Gaden af Bifaldsraab, som ikke vilde faae Ende. Enhver ilede hen til Ojitas Tallerken, den lille Pige havde aldrig før gjort saa rig en Høst, hendes Ansigt var eet lykkeligt Smil, da hun kom tilbage til Amon.

„Naada!" hviskede Drengen, og gjemte Pengene i sin Hue, „sikken en Bunke. Vi maa nok snart hen og lade tage Maal til den nye Guldvogn."

Lionel lod Ojita give Tallerkenen til Amon, derpaa lagde han sin Haand paa Drengens Skulder, og steg med ham op ad Trappen til Fyrst Rumanoff.

„Min Herre!" sagde Fyrsten. „Jeg spørger ikke om Deres Navn, men man maa være en stor og udmærket Kunstner for at synge som De."

„Kun Dilettant, min Fyrste, ikke Andet."

„Jeg foretrækker ogsaa at sige Kunstner," bemærkede Fyrstinden.

Lionel saae ned paa den Louisdor, hun under disse Ord lagde paa Drengens Tallerken; han smilede og sagde: „I saa Fald troer jeg vist, Kunstneren vilde foretrække en Blomst af Deres Buket for enhver anden Løn. — En eneste Blomst," tilføiede han dæmpet og vedblev høit, da Fyrstinden lod til at have overhørt hans Bøn: „Men jeg seer nok, at jeg har Ret. Tak Fyrstinden, min Dreng! og lad os gaa. Jeg er kun, hvad jeg giver mig ud for, en Mand, der synger for Penge."

„Gadesanger?" spurgte hun spottende.

„Musiker!"

„Saa meget destobedre, vil De da paatage Dem at rette lidt paa et forstemt Klaveer?"

„Jeg!" raabte Lionel, og i dette ene Ord laa der saamegen Sørgmodighed, medens hans Aasyn strax efter bar et Præg af en overlegen og spottende Ironi, at Wanka slog sit Blik til Jorden. Hun smilede, lagde Buketten paa Amons Tallerken og vendte sig med en Bemærkning om til Fyrsten, som om hun dermed vilde give tilkjende, at Samtalen mellem dem nu maatte være tilende.

Næste Morgen kom Jerez op i Lionels Hotel og forlangte paatrængende, at Tjeneren strax skulde melde ham i et vigtigt Anliggende.

„Jeg bringer Excellencen en god Underretning," sagde han til Lionel med sit mest uforskammede Smil. „Naadige Herre har igaar plettet min Honnør og skyldt mig for at have taget Pengene fra de to smaa Tyveunger, som løbe om og surfvanse her. Det kunde jeg ikke lade sidde paa mig, jeg er fattig, men ærlig, Alverden veed det! ærlig! Saa gik jeg op til det gamle Romertaarn imorges tidlig, hvor de havde siddet og klattet med Pengene, og tænk Dem, der ligge de, hver Skilling, midt for Øinene af mig, indsvøbt i en Klud, jeg har ikke engang lukket op for dem. Var det nu ikke heldigt, at jeg kom saa tidligt, før nogen Anden kunde tage Pungen op?"

„Jo, det var."

„Vær saa artig!"

„Læg dem paa Bordet," svarede Lionel. „Du er altsaa nu fuldstændig renset for enhver Mistanke. Det glæder mig. — Var det ikke Andet, Du vilde?"

„Ikke Andet? — Det piner mig gruligt, naar man drager min Ære i Tvivl. Jeg har ikke lukket et Øie den hele Nat. — Excellence skulde ikke have

Brug for en lang, katalonisk Kniv med en Guldmadonna i Skaftet. Den flækker et Haar paa Længden, — ægte Varer! — Excellence ønsker ikke en solid Fører op til Kaskaderne idag? Veiret bliver udmærket smukt."

„Hvem har sagt, at jeg vilde til Kaskaderne idag?"

„Par Dieu! hvem skulde sige det? Jeg troede det blot. Naadigherren maa endelig ikke ansee mig for en Bogfinke. — Den russiske Fyrste sendte en af sine Mazurkaer derop imorges tidligt, Herskabet skal spise Frokost der, præcise Kl. 12. — Jeg hørte Excellence synge iaftes, mageløst! Det forstaaer jeg mig paa. Der er ikke to saadanne Stemmer i hele Verden, — og Fyrstinden og hendes Selskabsdame! — færdige til at falde ud over Rækværket for at komme til at høre. — Sikke Øine! sorte som den vildeste Nat — jeg siger ikke mere."

„Gaa din Vei, Jerez! Jeg behøver ingen Fører idag, imorgen tager jeg maaske op til Maladetta. Du kan høre Besked derom nede hos Portneren. Farvel!"

Veiret var smukt, Himlen mørkeblaa, uden en eneste Sky. Det var en Dag til Udflugter. Foran Fyrst Rumanoffs Hotel havde fire opsadlede Heste ventet i flere Timer. En af Tjenerne kom ud med

et rødt Fløiels Tæppe, som han spændte over den ene Damesaddel. Lidt efter lod Fyrsten sig tilsyne med sin Datter og en anden ung Dame. En af deres Tjenere fulgte dem, en gammel Fører gik tilfods i Spidsen for Toget. Saaledes forlode de Byen og droge op til Kaskaderne.

Fyrstinden bar en lys Kjole, tilknappet fra Hals til Fod, en Dragt, hvis Stof og Snit fremhævede alle en ungdommelig og smidig Figurs Fuldkommenheder. Hun saae meget bleg ud denne Morgen, der hvilede et dybt Alvor, en uforklarlig Sørgmodighed i hendes store Øine, hun befandt sig tilsyneladende under Paavirkning af en bestemt Tanke, som hendes puritanske Natur kæmpede imod. Der var kommet noget Fremmed ind i Kredsen af hendes Ideer, som hun stræbte at frigjøre sig for. Var det et Frøkorn, der spirede, en hidtil uanet Følelse, der, ligesom alt det nye, meldte sig med Ængstelse og Usikkerhed. Var det en Lykke over at have fundet, eller en ubestemt Frygt for at have tabt sig selv, — eller var det maaske en Morgendæmring for en af disse sjeldne Stemninger i vor Tilværelse, som Ordet ingensinde har mægtet at forklare, og hvori vi omfatte det Skabte omkring os med en ukjendt Inderlighed, smile til Alt, føle ligesom en Duft af

Blomster aande til os igjennem Luften, medens Bønnen trænger over vore Læber med Tak, med Jubel og Velsignelse? Det vidste denne unge, overmodige Patricierinde ikke at gjøre sig Rede for.

Damen, som fulgte hende, var eneste Datter af en rig Bojar, lille, forthaaret, meget brun i Huden, med store, mørke, mandelformede Øine, omgivne af en lyseblaa Emallie, dristige og udfordrende Øine, der aldrig havde sænket sig for hvad de mødte. Livlig, leende og uafbrudt i Bevægelse, lignede hun en Gærdesmutte, og besad noget af denne lille Fugls kapriciøse og overgivne Natur. Hun havde kjendt Wanka fra Barndommen, var bleven opdraget med hende i Fontainebleau, i samme Pensionsanstalt, og gjorde nu Reisen til Badet i hendes Selskab. Hun havde ikke været otte Dage i Luchon, før hun vidste Besked om Alle og kjendte Alle, Ingen og Intet undgik hendes Opmærksomhed. Hun var endelig det oplivende Element i Familien, en fuldstændig Modsætning til Wanka, og den Eneste, i hvis Selskab Fyrst Rumanoff blev veltalende.

„Altsaa, min Bedste!" sagde hun, da de vare komne udenfor Byen, „det er da bestandig ham, vi drømme om, ham, som tilslører disse blide Due-

øine og bringer Skyer ind i vort klare Sollys idag. Hvor længe skal det vare ved?"

„Hvem mener Du?"

„Ham, der nylig fik Dig til at vende Hovedet, da vi rede forbi Hotellet, hvor han boer, — den Uforskammede! som ikke anede, at vi vare i hans Nærhed, kort sagt, Mennesket fra iaftes."

„Men, Arfa dog! Hvad tænker Du paa? Jeg kjender ham jo ikke, jeg veed ikke, hvem han er, altsaa beskæftiger jeg mig ikke med ham."

„Ja, det er en god Snak! Jeg har sagt Dig det før, Wanka, naar Du bliver ved saaledes, vil dit aristokratiske Hovmod tilsidst lægge en kold Haand over hele din Fremtids Lykke. En Mand er en Mand, min Rare! kan han ikke naae op til os, maa vi vise Naade og stige ned til ham, at sige, hvis han besidder sin Races eneste Værd og Fortrin, hvorved jeg mener, at han kun lever og aander for at fetere og forgude os; forstaaer han ikke at udtrykke disse to Egenskaber i sit Blik, i enhver Mine, i enhver Handling, siger jeg som Du: — jeg veed ikke hvem han er, selvfølgelig beskæftiger jeg mig ikke med ham."

„Er det indiskret for en Tredie at blande sig

i Deres Samtale?" spurgte Rumanoff og red hen paa Siden af Arfa.

„Aldeles ikke," svarede hun. „Samtalen vil maaske ikke interessere Dem, Monseigneur. Wanka paastaaer, at min nye, støvfarvede Ridekjole ikke klæder mig, Trøien sidder for stramt, finder hun, hun holder af det Ubestemte i Formen, jeg af det Betegnende. Hvem af os har nu Ret?"

„Jeg beklager meget, at jeg netop er af samme Mening som De," svarede Fyrsten smilende.

„Det har Papa da næsten altid Grund til at beklage sig over."

„Det er fortræffeligt," sagde Arfa, „men hvorfor beklager De Dem just derover?"

„Fordi jeg ellers vilde have den Fornøielse at lade mig omvende af Dem. Jeg finder netop, at Deres Ridedragt klæder Dem fortryllende."

„Der hører Du, Wanka! Og man bør stole saa meget mere paa Fyrstens Dom, som han altid har beviist, at have en ganske udmærket Smag."

Lidt efter blev Veien smal igjen, Fyrsten red tilbage til Tjeneren. Arfa fortsatte: „Han er høi og stærk, det synes jeg om, smaa Herrer ere mig imod, de forekomme mig bestandig kun som halvfærdige. Han saae ogsaa ret godt ud, Du! — jo!

et Øieblik, da han sang og ligesom slugte Dig med Øinene, hans Stemme sitrede af Lidenskab, hans Aande maa have været Ild, medens han stod der; saaledes kan jeg lide dem! Din rolige, elegante Skikkelse har bestemt været hans lykkelige Drømmesyn inat. Du kan stole derpaa."

„Men saa ti dog, Arfa! ti stille," sagde Fyrstinden rødmende, „jeg kan ikke lide at høre Dig tale saaledes."

Arfa lænede sig magelig tilbage, smilede med dette overmodige og sorgløse Udtryk, som Lykken giver. Derpaa vedblev hun:

„Det er nu din Lod her i Verden, Du yndige Fyrstinde, at saare, min derimod at læge. Gud veed, om Du ikke i Grunden har faaet den bedste Rolle. Det Morsomste og det der holder os selv i Spænding, er dog vist at se dem vaande sig under deres Kvaler, pine og martre dem, give dem Haab i et Blik, for at sønderknuse dem i det næste. I Besançon traf jeg en lærd Doktor, han fortalte om en Mand, som hed Darwin, hvis Stammefader skal have været en af disse store Aber, som spise Folk, — denne Darwin er vist ellers et meget fornuftigt Menneske, han paastaaer nemlig, at Naturen blot har frembragt Herrerne som en Slags store

Dukker for Damerne, til at fetere os, smægte, sukke og forgaa i umættede Længsler. Det skal være ganske vist, Du! — Lidt Haab bør Du dog give ham, blot ikke for meget, Uvished er en Spore, Tryghed sløver, det er saa interessant at se dem kæmpe og lide, man trænger virkelig til lidt Adspredelse i disse hede Sommerdage."

„Nu skal Du høre op med denne Snak, ellers bliver jeg vred. Naar jeg lytter til dine ryggesløse Ord, irritere de mig, naar jeg tænker paa din Fremtid, bringer den mig til at skjælve."

„Men jeg har jo ingen Fremtid, Du! Lægerne love mig, at jeg skal dø inden mit femogtyvende Aar, mit Hjerte er for stort, sige de. Det er fortræffeligt! hellere forsvinde som en Rose, i Ungdom, Skjønhed og Pragt, end falme, blades af og blive overseet som en Hyben. Det er, hvad jeg ønsker. Jeg vil nære Tilbøielighed, ikke Lidenskab, jeg formæler mig aldrig, der er noget Usædeligt i Ægteskabet, som indgyder mig Rædsel, Kjærlighedens Liv er Lidenskabens, sige de, men Ægteskabets Natur er jo netop at tilintetgjøre den. Det er heller ikke sagt, at jeg er istand til at føle Lidenskab for Nogen, og selv om saa var, hvem af dem Alle vilde være istand til at gjengjælde den? Mit Liv skal

være som et animeret Bal, Lys, Blomster og Musik, en irriterende Parfume af Tilbedelse, Beundring og Extase; Kulde og Ligegyldighed dræbe mig, jeg er en Salamander og kan leve i Ilden."

Et Skridt tilbage var Samtalen mindre letfærdig, men en endnu dybere Prosa. Fyrst Rumanoff sad paa Hesten, omgiven med en Glorie af Tobaksrøg, han underholdt sig med sin Tjener om Fyrstindens hvide Hoppe.

„Hun skanker sig dog bestandig med den venstre Hov."

„Ja!" svarede Tjeneren, og tog til sin firkantede Hue.

„Der maa lægges et Bind om Benet. Koden er ikke rigtig klippet idag, sørg for, at det skeer imorgen, Du veed, jeg holder ikke af Forsømmelse."

„Ja!"

„Hvor meget har vi tilbage af Havren? Der skal skæres noget Reinfan mellem Foderet til hende. Glem det ikke og rid saa tilbage."

„Ja!"

Det er vanskeligt at tænke sig en mere malerisk eller romantisk Egn end den, hvorigjennem de fire Ryttere droge op til Kaskaderne. En Strækning udenfor Byen fulgte de den brede og banede Vei

for Postvognen, derefter gik det ind i Bjergene, Veien blev til en snever og steil Sti, som bugtede sig imellem nedrullede Klippestykker, revnede og sprængte under en Naturrevolution. Flere Gange førte denne Sti ind i trange Kløfter, tillukkede af Trægrene, som dannede et fuldstændigt Løvtag over dem. Insekterne summede, Bregnerne duftede, Solen brændte, men Sommervarmen dæmpedes af den friske Aande fra Bjergene. Udenfor Kløfterne aabnedes en milevid Udsigt ind over Pyrenæerne. Nede i Dalen laa den franske Forpostkjæde, der skulde hindre spanske Insurgenter i at trænge ind over Grændsen. Soldaterne toge sig i denne Afstand ud som smaa, lyse Punkter. Nogle havde gjort Ild paa og kogte Kaffe, Andre stillede Geværerne i Pyramider og gave sig ifærd med at vaske deres Linned, som derefter blev udbredt i Græsset, medens de joge omkring som smaa Kid, i vilde og overgivne Spring og i samme Dragt som Adam i Paradiset.

Opad gik det bestandigt, Hestene pustede og stønnede, men toge ikke feil og vidste altid at finde den korteste Vei. Bjergtoppene lyste og skinnede, længer tilbage bleve deres skarpe Linier bløde og luftige, derpaa indhylledes de af Morgentaagen,

med hvilken de tilsidst sank sammen i det yderste Fjerne. — Det var Omgivelser og Billeder, der talte, en Poesi uden Rythmer, men som dog trængte til Sjælen.

Omtrent to Mile fra Luchon gaaer Stien henover et skovklædt og porøst Kalksteensbjerg, paa de tre Sider indkredset af takkede og steile Klipper, den fjerde Side aabner derimod Udsigt til en langstrakt Dal, besaaet med smaa Træhuse, frodige Kornmarker, lysegrønne Skove og hvide Kirketaarne, maaske det yndigste og mest fængslende Sted i Pyrenæerne. Under dette Bjerg har en vældig Vandstrøm, der i tusinde smaa, sølvhvide Aarer kommer oppe fra Snefjeldene, boret sig Vei, og styrter ud over de nedenfor liggende Klipper med en Larm, et Brøl, der lader enhver anden Lyd i dets Nærhed forsvinde. Paa selve Stien spores Intet til denne underjordiske Aabning, Bjerget synes blot at skjælve under denne mægtige Strøms Anstrengelser for at skaffe sig Luft. Det syder og buldrer nede i Dybet, medens Vandet skummer i de skjulte Kløfter, og river knuste Træstammer, Grene og Buske med sig i dets vilde og brusende Hvirvler.

Omkring den yderste Pynt af Klippen giver et Rækværk Beskyttelse for de Veifarende, som Udsigten lokker til at standse her. Grene og opstablede Steenpiller danne et meget skrøbeligt Værn, som desuden hvert Foraar maa flyttes lidt længere indad, fordi Sneen om Vinteren løsner Stykker af den sprøde Klippe og fører dem med sig ned i Dybet.

En gammel, arret Soldat, med en Række Medailler og Baand paa Brystet, havde denne Sommer bygget sig en lille Hytte af Grene og Græstørv, støttet op mod den ene Klippevæg. Hans Bestilling var at passe paa de Fremmede. Saasnart han fik Øie paa dem slæbte han en Lirekasse ud af Hytten, og vedblev at spille, medens de opholdt sig paa Pynten.

Denne Morgen gjorde Amon og Ojita ham Selskab. Pigen sang og dansede til Tonerne af en falsk Harmonika, Amon trakterede sin Guitar, derimellem lød Soldatens Lirekasse og Vandfaldets Bulder. — Det var ikke muligt at tænke sig en mere skurrende Mislyd af Toner.

Fyrst Rumanoff og hans Damer stege af deres Heste, Dagen var klar, Udsigten ned over Dalen maatte være henrivende.

„De skulde ikke vove sig for langt ud paa Pynten," raabte den gamle Soldat til dem.

Fyrsten lod til at overhøre hans Ord; han befandt sig under Indflydelse af Arfas lidenskabelige Øine, lo og spøgte med hende. Amon tog sin Hue af og løb efter dem.

„Excellence skulde ikke vove sig for langt ud paa Pynten," gjentog han. „Igaar, da det regnede, har hun slaaet en Revne i sig, saa tyk som min Mave."

Fyrsten forstod maaske ikke Drengens Sprog. Han standsede først, da Arfa stod stille og lænede sig til ham, idet hun pegede ned i Dalen med sin hvide Ridepisk, for at betegne den Gjenstand, der fængslede hende. Amon vedblev at bukke og gjentog sin Advarsel. Wanka vendte sig om mod Drengen, hun gjenkjendte ham fra igaar og vilde tiltale ham, men betænkte sig og trak paa Skulderen.

Amon lagde Mærke til den Opmærksomhed han vakte. Da Fyrstinden fjernede sig, løb han efter hende med Huen i den ene Haand, og strakte i den anden en Jernbøile frem, hvori der hang en Mængde smaa Fingerringe af sort og hvidflettet Hestehaar.

„Mylady! naadige Mylady!" raabte han, „kjøb en af mine Ringe, de hjælpe for Gigt, der er flettet

et Haar af hellige Sanct Bonifacius ind i hver af dem; — saa fattig, saa sulten, — en lille Ring! Mylady kan faae dem med alle mulige Bogstaver paa."

Fyrstinden standsede. „W," sagde hun.

„Søg selv!" ytrede Drengen, og rakte hele Knippet frem til Gjennemsyn, siden det var ham umuligt at finde det Bogstav, hun nævnede.

Fyrstinden tog Hestehaarsringen, satte den ligegyldig udenpaa Handsken af den ene Finger, og betalte Amon saa rigeligt, at han udstødte et Jubelskrig, slog ud med Benene og holdt Skillingen iveiret, hen mod Søsteren, for at hun skulde dele hans Lykke. Derefter gik Wanka tilbage til sit Selskab paa Klippen, endnu et Par Skridt yderligere, og satte sin smalle Fod paa Rækværket, medens hun lænede sig ud og saae ned i Afgrunden.

I samme Øieblik foregik der noget Forfærdeligt og Rædselsfuldt oppe paa Pynten. Man hørte et bedøvende Skrald og et hjerteskærende Angeststkrig, derpaa løsnede det yderste Stykke af Klippen sig, gled ned i Dybet og indhyllede Alt i Nærheden i en hvidlig Kalksky; et andet og tredie Skrald lød strax efter. Da Skyen drog sig tilbage over Klipperne,

var Wanka forsvunden. Fyrst Rumanoff og Arfa stode foran det gabende Svælg.

Alt dette skete i kortere Tid end et Minut, i det næste var Randen af Svælget besat med alle dem, der havde været Vidne til Ulykken. De søgte og speidede, men saae ikke Andet end den spaltede og skarptakkede Klippevæg, fra hvilken smaa Brudstykker af Kalksteen vedbleve at rulle ned. Vandet bruste og larmede som sædvanligt og udbredte over Afgrunden en fiin Støvsky, der i Sollyset spillede og glimrede i alle Regnbuens Farver.

Det er vanskeligt med Ord at gjengive de Udbrud af forskjellige Sindsbevægelser, der her fandt Sted, Rædslen, som udtalte sig i ethvert Aasyn, den ulykkelige Faders Fortvivlelse; han, som nylig befandt sig omgiven af en Lykke, der i alle dens vexlende Luner havde bevaret sit Smil for ham, teede sig som en Affindig, rev sig i Haaret, bad, græd, udstødte Ord, der ingen Forbindelse havde, væltede sig hen ad Jorden som en søndertraadt Orm, krøb paa Hænder og Fødder ud mod Randen af Svælget, lidt længere ud, endnu lidt længere, speidede ned i Dybet, hvor Alt syntes at dreie sig i en Hvirvel for ham. Arfa var sunken bevidstløs om paa Jorden. De Øvrige stirrede paa hverandre,

raadvilde og tavse, medens Indbildningskraften hos Enhver fuldstændiggjorde, hvad der ikke lod sig se af det Skete. Alle syntes at forlange et Svar, og frygtede dog for at høre det.

Modsætningen hertil var den fredelige, ligegyldige Natur, fra hvilken Planter og Buske aandede en vidunderlig Duft og Friskhed. Solsorten sang inde i Birkekrattet, Duggens bævrende Draaber hang paa Blade og Græs, funklende som Diamanter, naar en Solstraale brød gjennem Løvet og kastede sit Lys henover det fugtige Mos. Hestene rystede deres Sadler, gnavede af Græsset og vendte af og til Hovedet hen mod Føreren, som om de vilde spørge ham, naar de skulde drage videre.

Midt under denne tavse Spænding lød pludselig en klar og fuldtonende Sang nede fra Stien. Strax efter kom en Rytter tilsyne paa Bjerget, fulgt af en Tjener og en stor Hund. Han sad saa freidig og sorgløs paa sin Hest, som om den hele Verden tilhørte ham, og syntes at more sig fortræffeligt ved at høre sine egne friske Toner give Gjenlyd inde under Klippen.

Rytteren var Lionel Artist.

Da Amon saae ham, udstødte han et Skrig, løb ham imøde og fortalte, hvad der var hændet.

Drengen lod til at vente Hjælp og Frelse af ham. Lionel blev bleg, han sprang af Hesten og ilede hen til Fyrsten.

Rnmanoff sad ude paa Pynten og skjulte Hovedet i sine Hænder. Smerten havde omsider faaet Luft, han græd. Da Lionel kom, saae han iveiret og pegede ud over Afgrunden.

„Er der ingen Sti derned?" spurgte Lionel Soldaten. Den gamle Mand rystede paa Hovedet.

„Der er nok en Sti," sagde Amon, „en lille en, men den er ikke bredere end en Sytraad, og der voxer mange Jordbær og Blaabær paa Siden. Djita og jeg har plukket af dem, men naar man kommer et Stykke ned, bliver den steil, og saa kan man rutsche lige ud i Vandfaldet."

„Saa rutsche vi, min Gut! lad os prøve paa det," sagde Lionel. Han kastede sin Overfrakke til Tjeneren og fulgte med Amon ind mellem Buskene.

Rumanoff lyttede, han sprang op, ilede Lionel imøde og greb hans Haand.

„Ak, min Herre!" udbrød han, „mit Barn, mit eneste Barn! — hvis De kunde — hvis det var muligt —"

„Deres Barn eller ethvert andet Barn, min naadige Herre! Man gjør, hvad man kan."

Ojita skreg og græd og trak i Amons Arm. „Du skal ikke ned i det fæle, sorte Vand!“ raabte hun, „Du skal ikke, saa drukner Du og kommer aldrig mere igjen.“

„Vil Du bare tie stille, din tossede Tøs!“ svarede Amon freidig og rystede sit lange Haar. „Herren der gaaer jo med. Det er just Løier, Du!“

„Træk da din pæne Trøie af,“ sagde hun sukkende, „det er Synd for den, hvis Du skulde komme til Ulykke.“

Det fandt Amon billigt, og trak sin Fløiels Trøie af. Derved kom hans blottede Overkrop og totale Mangel paa Linned tilsyne. Ojita pakkede Trøien forsigtigt sammen og stod og glattede Folderne ud, medens Amon og Lionel forsvandt nede i Kløften.

Det var en smal og stenet Sti, ikke stort andet end en Revne i Klippen, udhulet af Snevandet, som ved Foraarstid ad denne Vei søgte ned i Dybet. Afrevne Stene spærrede den, Bjergfyrrens lange Trærødder og smaa Dværgbirke slyngede sig ind over den, men Lionel var smidig og behændig; han vilde, derfor kunde han, hans Øine straalede, der hvilede en bestemt og fast Energi over ham. Hvis Bojarens Datter havde kunnet se ham i dette Øieblik, vilde han uden Tvivl have fundet Naade for

hendes Øine. Hans Handsker vare sønderrevne, han havde tabt sin Hat, det lange, mørke Haar flagrede om hans Hoved som en Manke. Pludselig stod han stille og bøiede sig ud over Klippen. Dybt nede mellem Grene og Buske glimrede noget Lyst og Luftigt, som en lille Sky i Sollyset, han stirrede og stirrede ned derefter. Det var Wankas hvide Slør. Han udstødte et Jubelskrig, han havde nu et Maal, en bestemt Retning for sig, og trængte ufortrødent videre. Amon fulgte efter, Hunden var derimod bleven tilbage oppe paa et Klippestykke, den kunde ikke naae længere ned og udtrykte sin Sorg i gjennemtrængende Hyl.

Stien blev stedse steilere, Brombærrankerne, de holdt sig ved, reve dem tilblods med deres skarpe Torne. Lionel mærkede det ikke, han trængte videre.

„Nu rutsche vi ad Helvede til!“ skreg Amon, idet han tumlede ned over Stien.

„Hold Dig fast, min Dreng! Bliv, hvor Du er. Du maa se at kravle tilbage igjen. Lad dem skaffe os alt det Tov, de kunne faae fat paa, og fiir det saa ned deroppe fra, hvor Du seer den udgaaede Birk.“

„Maa jeg ikke følge med Dem, Excellence! det vil jeg heller.“

„Gjør som jeg siger. Afsted, og tag Benene med Dig!"

„Ja, nu gaaer jeg. — Naada! sikken en Spræke, jeg har reven i mine rare Buxer, jeg kommer vist derop med slet ingen Klæder paa, saa bruger Ojita Mund paa mig. Men jeg kan sy det sammen igjen og sætte en rød Stribe ned ad Siden, saa tro de, jeg staaer ved Regimentet."

Med disse Betragtninger underholdt han sig, idet han langsomt og uvillig steg opad Stien; af og til standsede han lidt og plukkede en Haandfuld Blaabær, saa vendte han sig om for at se, hvorledes det gik hans kjære Ven Lionel. Men Lionel var forsvunden. Han havde ladet sig glide ud over Klippen i den Retning, det hvide Slør betegnede; Steen og Sand rullede efter ham, et svimlende Dyb gabede ham imøde fra begge Sider, hans Legeme rystede, Aarerne i hans Pande stode stive og spændte.

Hele denne møisommelige og eventyrlige Fart ned i et Svælg, som vel aldrig noget Menneske tidligere har betraadt, staaer vidtløftigt og omstændeligt beskreven i Moniteur de Toulouse for Sommeren 1868. Her vilde det være trættende og overflødigt at dvæle ved alle disse Enkeltheder, saa

meget mere, som de vanskeligt lade sig forene i et tydeligt Billede. Det er tilstrækkeligt, at Lionel overvandt dem, naaede blodig, kvæstet og halv bevidstløs ned paa en fremspringende Klippe, som ragede ud over Afgrunden, nogle Favne i Udstrækning. Ovenfor saae han Wanka, lænet tilbage mellem Stenene, fastholdt af en knudret Bjergfyr, i hvis Grene hendes lange Ridekjole var bleven indviklet, idet hun gled ud fra Pynten. Han steg op til Træet, udstødte atter sit jublende Skrig, da han holdt hende indesluttet i sine Arme, trykkede sit Ansigt ind mod hendes duftende Kjole, derefter kastede han et langt og talende Blik op mod den lyse Himmel.

„Stakkels Barn!" hviskede han og lagde hendes blege og livløse Hoved op til sig, „saa ung og saa ulykkelig! — Igaar almægtig, idag fortabt, — igaar vovede Du ikke at berøre min Haand, idag ligger Du ved mit Bryst, og har for Øieblikket ikke Andet i hele Verden at støtte Dig til. — Du skulde blot vide det. — Og hvad saa? — Du kan hvile trygt og roligt her, for mig er Du i dette Øieblik hellig og ren, som en lille Pige, der aldrig har indaandet andet end sin Moders Kys. — Man maa tilbyde, for at jeg skal kunne modtage."

Han lagde Haanden paa hendes Bryst og mærkede, at Hjertet bankede. En nervøs Sitren foer gjennem hende ved denne Berøring, hun slog Øinene op, udstødte et Suk og saae paa Lionel, tilsyneladende uden ringeste Begreb om, hvad der var foregaaet.

„Hvor er jeg?" hviskede hun, „hvorledes kommer jeg her. — Herre Jesus! hvad er det dog?"

„Lider De, føler De Smerte?" spurgte han.

Hun saae paa ham med et Udtryk af den dybeste Angest, prøvede paa at hæve Hovedet, men sank tilbage igjen og lukkede sine Øine.

„De skal ikke være bange," sagde han med sin bløde, indtrængende Stemme. „Det er gaaet bedre, end De turde vente. De gled ned fra Pynten deroppe, det husker De nok. Træet der fik fat i Deres Kjole. Det frelste Dem."

„Og De!" hviskede hun neppe hørligt, „hvorledes kommer De her?"

„Ja, der var ingen Anden tilstede, — saa kom jeg. Om lidt faae vi et Tov herned, og hjælpe Dem op paa Klippen igjen."

Hun stirrede tavs omkring sig, som om hun søgte at samle et Billede af hvad der var foregaaet, derpaa brast hun i Graad og sank med Hovedet

tilbage paa hans Bryst. I korte Mellemrum rystedes hun af en heftig Skjælven, og naar hun aabnede sine Øine, grebes hun af Svimmelhed ved Synet af det mørkegraa Vandfald, som larmede nede i Dybet, og de nøgne Klipper, som syntes at ville falde over hende. Derefter var Taknemmelighed hendes eneste Tanke. Hun saae op paa Lionel; aldrig før havde han mødt et Blik med et saa rørende Udtryk, han bøiede uvilkaarlig sit Hoved under Indflydelse af den magnetiske Strøm, der udgik fra hendes store og straalende Øine. Hun holdt hans Haand fast, og prøvede paa at trykke den til sine Læber.

„Nu ville vore Folk sikkert strax være her," ytrede hun lidt efter i en fuldkommen Overbevisnings Tone, „Fyrsten maaske ogsaa, han er vist bleven bange for mig og længes efter at se mig igjen."

Lionel rystede paa sit Hoved. „Nei, vore Folk komme ikke, Veien vilde vist falde dem for trang, men det behøves jo ikke heller, siden jeg er her."

„Hvor er da den Vei, De kom fra?"

„Ja, der er just ikke saadan nogen egenlig Vei herned," svarede han smilende, „man maa krybe hen over Klipperne; hvor det bliver alt for vanskeligt, lader man sig glide eller giver sig Gud ivold og gjør et lille Hop, saa gaaer det. — Seer De,

deroppe, den mørke Fure langs med Klipperyggen, derfra er jeg kommen."

Denne Forklaring blev given aldeles fordringsløs og spøgende. Hun fulgte Retningen, han pegede i, og saae Klippen og Spalterne, som gjennemskar den, saae Afgrunden gabe ved dens bratte Sider. Da var det først, at hun begreb baade Faren, hans forvovne Dristighed og hengivne Opofrelse i deres hele Omfang. I det Heroiske laa der for hende en mægtig Tillokkelse, en bestemt Fristelse og det eneste Vaaben maaske, hvoraf hun lod sig overvinde.

„O, min Gud!" udbrød hun gysende, „hvorledes vilde det være gaaet mig uden Dem?"

„Er det værd at tale mere herom, nu da Faren er overstaaet. Tænk heller paa Deres Fader, som vil blive glad ved at faae Dem at se igjen. Søg at vinde Deres Ro tilbage, Deres Legeme ryster jo, Deres Tænder klapre, som i Feber. De skal lyde mine Raad, gjøre, hvad jeg siger, idag er det mig, som befaler."

Hun saae forbavset paa ham. „Ja!" sagde hun hurtig og bestemt, „jeg vil lade mig lede af Dem, befal kun, jeg adlyder."

„Støt Dem da til mig! Hvis De føler Dem svimmel, saa læn Deres Hoved til mit Bryst."

„Men det gjør jeg jo allerede," svarede hun smilende og saae op til ham.

„Dernæst skal De nu tie stille, lægge Deres Hænder sammen og takke den Gud, De troer paa, fordi han frelste Dem; en Bøn fra det Dybeste af Sjælen betyder meget, den vil give Dem Deres Mod, Deres Fred tilbage. Det Værste er overstaaet."

Der forløb nogen Tid i Tavshed. Wanka laa ved hans Side, hun havde grebet hans Arm, medens hun frygtsom bøiede sig forover og stirrede ned i Dybet, men drog sig hurtig tilbage igjen. Hvad hun saae dernede, var Rædsel og Tilintetgjørelse.

„Hold paa mig," hviskede hun, „jeg er saa bange!"

Han slog sin Arm om hendes Liv og drog hende nærmere til sig, han lagde den sønderrevne Ridekjole omhyggelig sammen over hende, gjennem dens Folder kom en hvid Silkestrømpe og en nydelig, lille Fod tilsyne. Hendes ene Handske var falden ned foran hende i Græsset, fra Rifterne i den anden stak en hvid og blød Haand frem, Hatten med Sløret hang endnu oppe i Grenene, en Solstraale faldt ned over hendes blankbrune og prægtige Haar. Der var noget paafaldende i at se denne Luxus af Skjønhed og Forfinelse, denne

Yppighed og Ynde henslængt paa en faldefærdig Klippe, faa Skridt fra den aabne Grav. Den fornemme Dame havde i dette Øieblik mistet hele sin Overlegenhed; hun var ikke længer den bydende Herskerinde, bevogtet af en tilbagevisende Kreds, utilgængelig, som disse høie, hvide Bjergtoppe, der viste sig langt borte i Horisonten. Medens hun laa der, skjælvende, frygtsom, og betragtede ham med undseelige, spørgende Øine, lignede hun et fromt, villieløst Barn, der bøiede sig under den Stærkeres Magt. Alt, hvad Lionel saae, bragte ham nærmere til hende; ikke blot disse forunderlige Øine, der paa en Gang syntes at bede, kjærtegne og friste, eller alt det berusende, der udstrømmer fra en ung Kvinde, men der laa i hendes Tillidsfuldhed, i den kyske Undseelse, hvormed hun ledsagede enhver Handling, i det Skjælvende og Frygtsomme i den Haand, der vedblev at holde fast paa hans Arm, i den verlende Rødme og Bleghed over en fremmed Mands uvante Nærhed, — i alt dette laa der Noget, som forøgede hendes Skjønheds Magt, som lod ham ane en fiin og uberørt Sjæl, og gjorde Øieblikkets tilfældige Gunst endnu farligere.

„Jeg kan ikke bede," hviskede hun efter lang Tavshed; „mit Bryst er som sammenknuget, Alt er

barskt og truende hernede, det er, som jeg befandt mig i en anden Verden, hvori enhver Gjenstand træder mig forfærdelig og gigantisk imøde. Halvmørket omkring os, Larmen i Dybet, disse mægtige og vilde Klippemasser, det Ubekjendtes Storhed og Majestæt griber mig. Tal, fortæl Noget! lad mig blot høre Deres Røst, naar De tier, lytter jeg kun efter det brusende Fald, og kommer til at skjælve og ryste paany."

„Hvad skal jeg fortælle? Hvis jeg begyndte at tale om mig selv, vilde jeg røbe en slet Smag, skjøndt jeg maaske kunde have meget at sige. Lad os da tale om Dem."

„Ja!" sagde hun og drog den fine Linie, som dannede hendes Øienbryn, spottende iveiret. „Tal kun om mig, De, som ikke kjender mig, som neppe har hørt min Stemme før idag, som ikke veed det allermindste om mig."

Han saae ned paa hende og smilede. „Der gives et fælles Stikord for vor Tid, som De sikkert kjender. Det er Samfundets Brøst og Mangler. Alverden fører det i Munden, men de Færreste have nogen Mening om, hvorledes disse Mangler skulle afhjælpes. Jeg for min Deel troer, at Samfundets største Feil bestaaer deri, at det ligesom forstener

vore Følelser, ved bestandig at lære os at skjule og fornægte. Det Ualmindelige maa drage os ind i sin Kreds, Sorgen, Lidenskaben eller Ulykken maa nærme sig, for at vi kunne blive os selv igjen. De befinder Dem idag som i en ny og ukjendt Verden, har De sagt, Alt er forvandlet, mærker De ikke, at De selv er forvandlet? — Hernede er De frisk, blid og tillidsfuld, deroppe viste De Dem bestandig streng og kold, Selskabet fandt De ikke godt nok, Musiken lod til at kjede Dem; som en Dame i sit Foerværk, indhyllede De Dem i en fornem Ligegyldighed for Alt og Alle."

„De mener, fordi jeg vægrede mig ved at modtage de Opmærksomheder, man gjorde mig til Gjenstand for. — Hvad indeholdt de? Komplimenter til min Figur, min Holdning og mine mørke Øine. Derom har man fortalt mig, siden jeg var en lille Pige. — For at høre det igjen, behøvede jeg da ikke at reise til Luchon," tilføiede hun med et fortryllende Smil. — „Hvilken ydmygende Mening maa ikke disse Mennesker have om mig, for at tro, jeg skulde sætte Pris paa en Beundring, der vækkes over mine smaa Fødder eller hvide Hænder? — Og hvad er det for Personer, De omtaler? — Læs Badelisten igjennem, De vil finde alle dens Spalter

fulde af Kjøbmandsfamilier, Børsspekulanter, Skibsredere, Skuespillere og Sangere, Folk, kort sagt, som ikke have anden Ret til mit Selskab end den, Tilfældet giver dem. Hvilken Forbindelse kan der tænkes mellem deres Stand og den, jeg tilhører? Vore Sympathier have Intet tilfælles, vi tænke og tro ikke det Samme, vi elske og afsky ikke det Samme."

„Og disse skrinlagte Anskuelser vover De at mane frem i et Aarhundrede, hvis Løsen har været Frihed og Lighed og Broderskab," ytrede Lionel.

„Maaske har jeg Uret, men jeg tilhører nu engang et Selskab, der er ligesaa redebon til at undskylde hverandre indbyrdes, som skaanselsløst mod enhver Fremmed, der søger at trænge ind i det. Mine Forfædre vogte paa mig, deres Navne og Minder forpligte. De Fleste af dem bære uden Tvivl deres Tidsalders Feil: Vældens Forfængelighed, Rigdommens Overmod, men de have gjort deres Feil god igjen ved bestemte Fortrin. — Hvad have vi at bestille med alle disse Fremmede og Ubekjendte, der søge at efterligne os? De have deres Begreber, deres Sæder, deres Originalitet; hvorfor fornægter de denne ved at efterligne Andres? De klynge sig til os, trænge sig ind, hvor Yd-

mygelsen venter dem, gjøre sig latterlige for vore Tjenere og naae dog Intet. — Jeg forstaaer nok, det maa være meget sørgeligt for disse stakkels Mennesker: et Liv uden Poesi, uden Fortid og Fremtid, men hvad er derved at gjøre? Hvilke fortvivlede Forsøg har man ikke gjort paa at bringe de forskjellige Racer til at smelte sammen, er det nogensinde lykkedes? Kasten vedbliver, trods Fordom, Misbrug og Uretfærdighed, at være Kaste, lige fra Fyrsten til Bonden. Jeg bilder mig ind, det kan ikke være anderledes. Nogle sige, at disse Borgerlige skulle afløse os, overvinde og fortrænge os; vil det ske ved Talent og Bedrifter, faae vi at finde os deri, det er en Kamp, vi ikke bør undslaa os for; seire de, vil jeg bøie mig for dem, gaa af Veien for dem, men aldrig forene mig med dem."

„Aldrig?" gjentog han spørgende.

„Aldrig!" svarede hun bestemt og hævede sit Hoved, „i dette Punkt regner jeg min Alder fra det trettende Aarhundrede. Jeg forstaaer ikke den, der kan opgive de Fordringer, hans Stilling foreskriver; at leve i Samfundet maa vel være at bøie sig under dets Love. Naar De derfor seer mig kold og ligegyldig, indesluttet i min Is, som De sagde, saa veed De nu Grunden dertil. Jeg var

bedrøvet over alt dette Intet, som omgav mig; jeg vil ikke hylde dette Selskab og anseer det for uendeligt langt under mit Ønske, at blive hyldet af det. Desuden," — tilføiede hun med et Smil, „til Dem tør jeg jo nok betro det. Man kan gjøre tilstrækkelig slette Bekjendtskaber i sin egen Kreds, til at man skulde søge dem i en fremmed. — Men nu maa De skrifte, jeg har gjort Begyndelsen. Hvorfra kjender De mig saa nøie, at De har kunnet finde mig forskjellig fra igaar til idag? De nærmede Dem jo aldrig til os. De er maaske den Eneste, som ikke har søgt os; undertiden lod det endogsaa, som om De undgik enhver Leilighed til at komme i vort Selskab. — Jeg undtager dog igaar Aftes. — Forklar mig dette."

„Men saa tvinger De mig til at tale om mig selv, hvilket jeg nødig vilde. Nu vel! lad det da ske, siden det behager Dem. Hvor mangen Kvinde har ikke, uden at hun nogensinde anede det, været Gjenstand for en Mands Opmærksomhed, hans Tilbedelse, hans lønligste Drømme, og hvilket Paradis af Lykke har ikke disse Drømme indesluttet, hvor mange dristige Ønsker, blomstrende Tanker og Løfter har han ikke ofret paa hendes Altar? Det er blot ikke Enhver, der, saaledes som jeg, iler med at

faae det fortalt, som om der var det allermindste Fortjenstligt derved. — Jeg har søgt Dem siden den første Dag, De kom hertil, mere higende og ivrig, end alle de Andre tilsammen. Jeg var Dem nær, naar De mindst anede det; ikke en af Deres Handlinger, ikke et Ord, en Bevægelse undgik mig, der var i Deres Ydre, i Deres hele Maade at være paa noget forskjelligt fra de Andre, som fængslede mig næsten mod min Villie. Lagde man Mærke til Dem ved Deres Vindue, drog De Dem tilbage bag Blomsterne, sænkede Deres blide og frygtsomme Øine, blev fornem, kold og tilbagevisende; troede De derimod at være upaaagtet, var dette Hovmod forsvundet. da blev Alt hos Dem til Liv, Tanke og Friskhed, en barnlig Nysgjerrighed, — kort sagt, De var for mig noget Nyt, et Billede udenfor den sædvanlige Forestillingskreds, fremfor alt en levendegjort Drøm. — Jeg lod mig ikke tilsyne, sagde De; hvorfor skulde jeg ogsaa det! jeg ønskede jo kun at se Dem, ikke, at De skulde lægge Mærke til mig. De var Fyrstinde Rumanoff, jeg Lionel Artist."

„De holder af bestandig at være i Deres Rolle," sagde hun. „Det er det samme, bliv kun ved."

„Da jeg idag banede mig Vei herned, var min Lyst til at hjælpe, min Utaalmodighed efter at finde Dem, blandet med en styg, egoistisk Følelse, og jeg sagde til mig selv: Af hele denne Skare, som længes efter at faae en Plads ved hendes Fødder, er der ikke en Eneste, der vil vove, hvad jeg vover. Igaar havde hun hele Verden til sin Tjener, idag har hun kun mig. — Kan De begribe, hvor glad jeg blev, da jeg fandt Dem?"

„Blot de nu snart vilde komme os til Hjælp," sagde hun og saae op mod Klippen.

„Hvorfor siger De nu dette?" spurgte han bedrøvet. „De fattes jo Intet, Vidunderet er skeet, De er sund og uskadt sluppen ud af en Fare, hvori alle Andre vilde være gaaede tilgrunde. Se dog ned! sex Alen til en af Siderne kunde ingen menneskelig Magt have frelst Dem. Afgrunden gaber, Graven staaer rede. Hvor ofte har De ikke ønsket Dem en indre sjælelig Bevægelse, en frisk Strømning, en Interesse udenfor det dagligdags Liv? Jeg har læst Bekræftelse herpaa bag Deres blege og rolige Maske, i Deres trætte Mine, nu kommer dette Øieblik, det forener Frygt og usigelig Rædsel med Lykke, Jubel og Frelse, det vækker alle Deres slumrende Evner, som De ellers ingen Brug

havde for, De trækker Veiret, De nyder, og De beklager Dem derover. — Eller er De maaske bange for mig? De kjender mig ikke, veed ikke, hvem jeg er, jeg har jo aldrig været Dem præsenteret. — O, min naadige Fyrstinde! Slaa ikke Deres Øine ned, lad dem kun vedblive at lyse over mig; hvad jeg fortæller Dem, vil De dog aldrig faae at høre af nogen Anden, men De kan høre derpaa med hævet Pande. De maatte være forladt af Alle, De maatte kalde paa mig i Dødens Angest, før jeg kom tilsyne. Jeg er lykkelig, sjæleglad, fordi jeg fandt Dem, De kan Intet tage fra mig af dette Øieblikks Lykke, men heller ikke lægge den ringeste Skjærv dertil. — Jo, Noget kan De dog give. — Lad mig beholde en Erindring i Deres Bryst, som den, man skjænker en hengiven Ven, det er Alt, hvad jeg ønsker; her tilhører De mig, De er mit Værk; naar vi forlade denne Klippe, ere vi atter fremmede for hinanden. De er Fyrstinde Rumanoff, jeg Lionel Artist. Hvis jeg bar mit Ønske ud over Øieblikket, vilde det være en Taabelighed. — Vi skilles, som vi mødtes, jeg lidt gladere, jeg har et lykkeligt Minde mere. Jeg reiste bort fra det Selskab, jeg tilhører, for at finde noget Smukt, noget, der kunde fylde mit Hjerte og bringe det ud af Hverdagslivets

Slag; det har jeg fundet, langt, langt rigere, end jeg ventede; jeg har levet i dets Nærhed, berust mig i dets Duft, det hviler i mine Arme. Hvad kan jeg ønske mere? For mig er det Skjønne ingen Aabenbaring, der lader sig betegne efter en bestemt Theori eller i en bestemt Form; jeg skatter det, enten det kommer tilsyne i den fornemme Dames Silkekjole eller i en Landsbypiges frygtsomme Øine, det kalder Inspirationen frem hos mig, jeg bliver glad over min Tilværelse, jeg folder mine Hænder. Jeg seer, men jeg gaaer igjen, fordi hele mit Liv og alle mine Ønskers Maal fører mig tilbage til een eneste Trang, Frihed."

„Har De Mod?" spurgte hun.

Han saae op paa Klippen, han nylig var kommen ned over, og smilede. „Nei!" svarede han.

„Siig mig, hvem De før har fortalt alt det, som De her siger mig?"

Han saae lidt paa hende og rystede med Hovedet. „Stakkels Barn! — Hvor De dog gjør Uret i at komme med dette Spørgsmaal. Veed De virkelig ikke, at der gives Øieblikke for os alle, hvori Følelsen af, at vi befinde os ligeoverfor noget Stort eller Ophøiet, fremkalder Trang til at naae op i Høide dermed; det lutrer, gjør den Lille større,

skjænker Tonen Klang og Fylde, løser den bundne Tunge og giver Ordene Vinger. De maa have gjort slette Erfaringer i den Kreds, De nylig roste, for at kunne tvivle herpaa. Jeg for min Deel troede, at enhver saadan Røst, der trængte sig frem som et Hjertes friske Lovsang, umulig kunde blive misforstaaet af en ung og uskyldig Kvinde. Jeg sang for Dem iaftes, og jeg sang smukt, fortræffeligt, jeg veed det, det var, fordi De holdt Deres straalende Øine heftede paa mig, de indhyllede mig ligesom i et Slør. Jeg saae kun Dem, jeg tænkte kun paa Dem. Der stod De, hævet over hele Flokken, indhyllet i Deres Atlask, fiin og afvisende, kold og fornem, men jeg følte alligevel, at der slog et Hjerte bag dette Flitter, Deres Bryst bankede, Deres Aande skjælvede, der kom Taarer i Deres Øine, De lyttede, De bøiede Dem nærmere og nærmere. Da blev det stille som i en Kirke; saa sang jeg den Jubel ud, jeg gjemte paa, og De vidste godt, at den gjaldt kun Dem, nægt det, hvis De kan. — Igaar troede De paa Inspirationen, hvorfor vil De tvivle om den idag?"

Hun tav længe. Der var Noget i dette Sprogs fyrige Energi, i hans overdrevne Billeder og Skildringer, som exalterede hende; hun fandt Behag i

denne djerve Ligefremhed, fordi den var ny og ubekjendt. Hun havde i hele sit tidligere Liv aldrig befundet sig saa værgeløs, saa ubeskyttet mod disse indtrængende Blik, mod Inderligheden af denne bløde Stemmes Musik, mod en Mands varme og brændende Aande. Hun mærkede ikke, at hendes Kinder glødede, at hendes Hjerte slog hurtigere, medens hun lænede sig op mod ham, næsten indesluttet af hans Arme. Af Stilheden omkring dem, af den overstaaede Fare, af Planternes Duft, drog denne nye Følelse Styrke. Mindst af Alt begreb hun, hvor stort et Herredømme han maatte gjøre gjældende over sig selv, for at synes rolig og ubevæget. Det var efterhaanden lykkedes ham, hvad han fra først af havde ønsket, at drage hendes Tanker bort fra Øieblikket, og atter give hende en fast Jordbund under hendes Fødder.

„Hvis De nu havde fundet mig død hernede?" sagde hun tankefuldt. — Han svarede ikke.

„Hvad saa?" spurgte hun.

„Saa vilde jeg have taget Dem op i mine Arme, trykket et Kys paa Deres blege Pande, og hvisket til Dem: Du var den yndigste Aabenbaring, Gud lod tilsyne paa min Vei. Fra den første Dag, jeg mødte dine stolte og fornemme Øine, har jeg

baaret Dig i mine Tanker. Du skal blive ved at bo i dem, saalænge jeg aander."

„Kys mig!" sagde hun.

Han bøiede sig ned over hendes Haand og trykkede sine Læber paa den, med en Heftighed, som efterlod et rødt Mærke i den fine Hud. Der var Noget i hans Adfærd, som greb hende med dyb Overraskelse.

„De er den ædleste og mest trofaste Ven, jeg har kjendt."

„Jeg troer ikke stort paa Venskab mellem en Mand og en Kvinde," sagde han. „Det er enten et Skalkeskjul for en dybere Følelse, eller et høfligt Udtryk for Ligegyldighed."

„Hvad troer De da paa?"

„Jeg troer paa en Kvindes friske Følelse, der i det ene Minut lader hende attraa, hvad hun frygter for i det næste. Jeg troer paa en Mands lidenskabelige Beundring, men ogsaa lidt paa en Mands Ære, og jeg vil bede Dem, min naadige Fyrstinde! fra idag af at gjøre det Samme."

„Hvem er De? Jeg vil vide det."

„Og hvis det kun beredte Dem en Skuffelse?"

„Siig det!" sagde hun bønligt og strakte ham begge Hænder imøde.

„Hvis jeg hørte til den Stamme, De nylig saa grusomt fordømte?"

„Det gjør De ikke, det veed jeg vist, De hører til vor Kreds, ikke sandt?"

„Vilde det være Dem en Behagelighed?"

„Navnet! Navnet!" hviskede hun utaalmodig.

„Jeg er Lionel Campbell, Operasanger."

„Det er ikke sandt," svarede hun heftig; „dette der vidner imod Dem." Hun pegede med sin Lillefinger ned paa en stor Signetring, Lionel bar paa den høire Haand. Ringen omfattede en Karneol, hvori der var stukket et hertugeligt Vaaben.

„Det er en Gave fra en fremmed Fyrste, som i Mailand paa La Scala lod sig fortrylle af min Stemme."

Hun tav og kæmpede med sig selv, bed sig i sine Læber, medens hun slog Øinene ned, for at undgaa det forskende Blik, der vedblev at hvile paa hende. Lionel følte hendes Taarer dryppe ned paa sin Haand. Lidt efter raslede det oppe fra Klippen, en Stol blev firet ned i et Tov.

„Der kommer Frelsen," sagde han, „se opad. Hvad jeg har betroet Dem, var kun en Drøm, ikke Andet, nu er den endt, Fyrst Rumanoffs Slægt kalder paa sin Datter. Jeg har ikke mere at sige.

Jo, Noget endnu," tilføiede han lidt efter. „Et synligt Minde vilde jeg gjerne have om denne Dag. Giv mig den lille Hestehaars Ring, De bærer paa Deres Finger."

Hun tog Ringen af og rakte ham den. Derefter brast hun i Graad og skjulte sit Hoved ved hans Bryst.

Oppe paa Klippen havde der samlet sig en talrig Mængde, Flere kom til, medens Føreren maatte ride tilbage til Luchon efter Rebet. Da Fyrstinden blev draget op, modtog Rumanoff hende med et jublende Skrig; hun hørte det ikke, hun var sunken tilbage i Stolen, bleg og bevidstløs. Spændingen, Rædslen, alle de forskjellige Sindsbevægelser, havde endelig udtømt hendes Kræfter, en dødelig Slappelse fulgte efter.

Otte lange Dage laa hun hjemme, i en fortsat Dvale, uden at tale eller røre sig. Efter den Tid kom der lyse Mellemrum, hvori hun et Øieblik lod til at være sig bevidst, da reiste hun sig overende i Sengen, saae bønligt og bange hen i Stuen, som om hun søgte Noget, men sagde Intet. Arfa havde ladet en Seng flytte ind i Wankas Værelse og veg ikke fra hendes Side. En Aften vaagnede Fyrstinden, greb Arfas Haand og hviskede:

„Hvor er han, hvorfor tøver han saalænge?"

„Hvem mener Du?"

„Lionel!"

„Tal aldrig mere om ham, min Bedste! han er forlænge siden reist tilbage til Toulouse, hvor hans Selskab ventede paa ham."

„Hvad mener Du?"

„Jeg mener den Operabande, han hørte til. Fyrsten har hans fuldstændige Kort: Lionel Campbell, Tenorsanger. Af Huset Campbell og Compagni, Strømpevævere i Bristol."

Wanka svarede ikke, hun lagde sig tilbage, og skjulte sit Hoved i Puderne, som om hun vilde sove.

Det blev Efteraar, Vinter og Foraar igjen. I Luchon var der tomt og øde. Kildenymphen sukkede i forladt Ensomhed nede ved Vandet; Lirekasserne og Gadesangerne droge med Stæren sydpaa. Hotelværterne lukkede deres Døre, satte Skaader for Vinduerne, og tyede hen til den beskedne, lille Afkrog i Omegnen, hvor de havde deres Hjem. Her levede de Vinteren over af det Sommeren bragte, og Udbyttet havde ikke været ringe; de Gjæster, som besøgte dem, maatte altid betale for dem, der bleve borte. Byen lignede en forladt Festsal, Dagen efter Ballet.

I en af de smaa Poppelalleer mod Nord, som føre ned fra Bjergene, laa et lille, elegant Landsted, hvori Alt endnu røbede Liv og Virksomhed. Her havde Fyrst Rumanoff boet hele den døde Saison, som det hedder i Forretningssproget. Wanka var syg, den gamle Læge nede fra Kuranstalten og endnu en yngre fra Toulouse, indfandt sig regelmæssigt hver Dag i Villaen, raadsloge og forlode Stedet igjen med høist alvorlige Ansigter.

Hvorfor var Fyrsten ikke taget bort med de andre Fremmede, til Neapel, som Bestemmelsen var, og hvor hans Landsmænd ventede ham, eller til Pau, hvor de evigreisende, elskværdige Englændere flokkes i Vintermaanederne, og øve sig i at trompete, medens de samle Kræfter til den kommende Sommer. Hvad fattedes den unge Pige egenlig, hun lod dog til at være sluppen heldig fra sit Fald paa Klippen, var det Sjælen eller Legemet, som led, medens hun laa der, bag de nedrullede Gardiner, bleg og ubevægelig, uden at svare paa de Andres Spørgsmaal, og uden ringeste Deeltagelse og Interesse for hvad der foregik omkring hende? — Det var en uudgrundelig Gaade. Wanka vilde blive i Luchon, hun paastod det, derfor blev de, hun angav ingen Grund, men det behøvedes ikke

heller. Hun holdt sig inde i sine Værelser ved et af Vinduerne, og saae ud paa Veien op mod Bjergene, hvor Løvet af Bøge- og Birketræerne nu stod rødbrunt og falmet mellem de mørkegrønne Graner. Efterhaanden som det led mod Vinteren og Ensomheden omkring Villaen tiltog, blev hun svagere, mere afkræftet, og sygnede hen, som en afbrukken Blomst. Fyrsten kom og gik, spurgte, uden at faae Svar, lod lægge Tæpper paa alle Gange og strø Halm ude paa Veien, han red selv efter Lægen fra Toulouse og foreslog at hente endnu en tredie fra Paris, han var et Billede af en trøsteløs Fader.

I denne lange Sorgens Tid førte dog to Personer i Fyrst Rumanoffs Omgivelser et særdeles tilfreds og lykkeligt Liv, det var Amon og Ojita. Nogle Dage efter Hændelsen ved Steenskredet, havde Drengen været nede paa Klippen, og derfra bragt Fyrstindens glemte Hat, hendes Handsker og Ridepisk tilbage. Han lod sig melde i Hotellet, og forlangte Fyrstinden i Tale, men blev afviist; dermed lod nu Amon sig ikke nøie; da han hørte, at Wanka var syg, tøvede han og posterede sig ligeoverfor Vinduerne, til hun blev bedre, saa meldte han sig paany, hilste fripostig fra Lionel, og fik Lov til at komme ind. Amon var et godt Hoved, han deelte

sin fundne Skat i saamange smaa Portioner, som det var muligt; den første Dag bragte han kun Sløret, den næste Hatten, saa den ene Handske, derefter den anden, tilsidst kom der et smudsigt Svovlstikkeetui med en forgyldt Dandserinde paa, som han, tiltrods for Damens yderst mistænkelige Udseende, paastod, havde tilhørt hans gode Ven Lionel. Hver Gang varede Audiensen lidt længere; da endelig Alt var afleveret, bragte han en Buket Blomster dernede fra, siden kom der et langt Græsstraa med Jordbær, og saaledes gik det til, at man en Dag saae Amon vandre ud af Fyrst Rumanoffs Port med straalende Øine, tilbagekastet Hoved, klædt i en lang Kaftan med høirødt Silkeskjærf. Fyrsten havde efter Wankas Ønske taget ham i sin Tjeneste.

Nu gik han en Tour op og ned af Byens lange Hovedgade og løftede lidt i Siderne paa den lange Kaftan, for at unde de Jagttagende den Glæde at se hans nye, blanke Støvler. Han skulde egenlig hen og hente Ojita, som Fyrsten havde givet Plads i sit Kjøkken. Da Amon først var kommen saavidt, lykkedes det ham næsten daglig at skaffe sig Adgang til Wanka, han bragte Vandkarafferne, hjalp med at dække Bordet, bar Blomstervaserne ind, han passede paa, han ventede, han var paatrængende

som en Trækvind, og den unge Fyrstinde lod mærkværdigt nok til at finde større Behag i Drengens utrættelige Opmærksomhed, end i alle Andres; hvad han fortalte om, og hvorhen hans mange hemmelige Smaaærinder gik, vidste Ingen, men Amon havde altid noget at fortælle, og meget at tage vare paa. Ojita iagttog en mere beskeden Stilling, hendes Ærgjerrighed naaede ikke ud over Kjøkkenet, hvor man kun beundrede hendes ubegribelige Appetit.

Det var altsaa i de første Dage af Foraaret, da Sneen smeltede oppe paa Bjergene, og dannede tusinde smaa, sølvklare Floder nede i Dalen. Over Fyrst Rumanoffs Bolig hvilede der en dyb og trykkende Stilhed, Lægerne havde i den sidste Maaned aflagt hyppigere Besøg end sædvanligt, og droge hver Dag bort igjen med større Dybsindighed og mørkere Miner. Wanka var bleven slettere, hun forlod ikke mere sit Leie, Alt var prøvet, alle Raad udtømte, Intet vilde hjælpe. Den ulykkelige Fader gik omkring fra Værelse til Værelse, lyttede og spurgte, søgte Trøst hos Alle, og fandt den ikke, det lod sig ikke dølge længere, Døden nærmede sig med sin Stævning.

En Eftermiddag, da Amon gik og dækkede Bordet, kom Fyrsten ud fra Sygeværelset med bøiet

Hoved og røde Øine; han standsede foran et af Vinduerne, tavs og grublende. Drengen satte Dækkekurven og nærmede sig under dybe Buk.

„Om jeg turde sige min Hjertens Mening, saa veed jeg nok et Raad, som kunde hjælpe den naadige Fyrstinde. Oppe ved St. Gaudenz boer der en hellig Mand, Pater Pacomo, han kan kurere alle Syge; Folk strømme til ham saa langt, saa langt fra, og henad Veien, op til hans Hytte, hænger der fuldt af Krykker og Stokke paa alle Træer, fra dem han har hjulpen, — men han er stædig, den gamle Gris, og gaaer kun ud, naar det behager ham, — og naar han faaer Noget for det, naturligviis! — Maa jeg gaa derop? Naadige Herre skal se, hvor han kan det med Mirakler!"

Fyrsten lyttede og rystede paa Hovedet, han raadførte sig med Arfa, og lod Amon fortælle Historien om igjen. Dagen efter blev han sendt med en Vogn op til Pacomo, men den hellige Mand var for Øieblikket i daarligt Humør, og nægtede at forlade sin Hytte. Veien var saa lang, der var saamange Syge i Nærheden, som ventede paa ham. Det blev vist Regn idag. — Amon tiggede og bad, lokkede med de mest glimrende Løfter, og det lykkedes ham endelig, at overtale Pacomo til at komme ned

til Luchon mod Solnedgang; før kunde det da slet ikke lade sig gjøre.

Hen paa Eftermiddagen kom en Fremmed op til Pacomos Hytte, og traf der en lang og sorthaaret Mand med et nedhængende Skæg, og iført en lysegraa Vadmelskofte, hvis Hætte han havde draget frem over Hovedet. Det mest paafaldende i hans Ansigt var et Par store, straalende Øine, i en uafladelig sky og speidende Bevægelse. Han laa mageligt udstrakt paa et Straaleie, med en Rosenkrands af Glasperler i Haanden. Lidt tilbage i Stuen faldt Lyset paa en Træstang under Loftet, paa hvilken der sad en levende Steenugle. Væggene vare skjulte af smaa Votivtavler og Helgenbilleder, imellem disse paraderede Kong Viktor Emanuel paa en steilende Hest, ridende op ad en lyserød og umulig Klippe. Uglen slog med Vingerne, idet den Fremmede kom ind, han saae sig om, smilede og traadte hen til den hellige Eremit.

„Ærværdige Fader!" sagde han, „I veed jo Alt, og forstaaer Alt, I kan altsaa ogsaa hjælpe mig?"

„Det kan nok være," svarede Pacomo, som ikke syntes om den Fremmedes ligefremme Tone.

„I skal ned til den russiske Fyrste iaften, og lægge Haanden paa hans syge Datter; hvormeget

kan I tjene ved den Tour, jeg giver Jer det Dobbelte, hvis jeg maa gaa i Eders Sted."

Pacomos Øine bleve mere frittende og gjennemtrængende. „Kan I ogsaa kurere Syge?" spurgte han spottende, „det er ikke saa lige en Sag."

„Jeg sagde det Dobbelte, forstod I mig?"

„Ja, jeg hørte det nok, det vil blive en kjøn Sum, men jeg kan ikke slaa Noget af. Jeg samler Penge ind til vort hellige Kloster i Sanct Sebastian. — Jeg maa desuden først raadføre mig med ham deroppe," tilføiede han, efterat have betænkt sig lidt, og pegede paa Uglen, „sidder han stille, betyder det Ja, ellers bliver der Ingenting af." Han saae iveiret, Fuglen slog med Vingerne, som om den søgte at holde Balance. „I kan selv se, han siger Nei, det lader sig ikke gjøre. Nu maa jeg gaa, jeg skal op og ringe med Klokken."

Under disse Ord reiste Pacomo sig, drog Hætten endnu længere frem over Panden, og ventede ved Døren, medens den Fremmede forlod Hytten. Derefter lukkede han Haspen paa og forsvandt inde mellem Buskene.

Det varede omtrent en halv Time, inden han vendte tilbage igjen; da han traadte ud paa Stien, standsede han overrasket ved at se sit eget Speil-

billede siddende paa Steenbænken foran Hytten. Det var en Mand af samme Høide, iført samme Dragt, med samme Skæg og samme skelende og lurende Blik. Munken udstødte et Skrig og holdt Hænderne afværgende frem for sig, idet han veg et Skridt tilbage.

„I kjendte mig nok ikke igjen," sagde den Fremmede, „saa jeg godt kan passere for Eder, hvad det Ydre angaaer."

„Men Gud fri og bevare os! hvad skal dog dette betyde? I saae selv, at Uglen derinde rystede paa Hovedet."

„Ja, det Kunststykke er opdaget, I har jo bunden en Snor fra Fuglens Pind, langs med Loftet, ned til et Brædt i Gulvet, naar I træder paa dette, ryster Pinden, saa slaaer Fuglen med Vingerne. Ikkesandt, det Hele gaaer meget naturligt til? Lad os nu se at blive enige, det lider mod Aften, I er dog i Grunden en topmaalt Æsel, min gode Hr. Eremit, eller Jerez Bodillo, hvad jeg skal kalde Jer. Om Sommeren snyder Du de Fremmede ved at sælge dem forlorne Knive, om Vinteren gaaer Du og spiller Helgen for de Indfødte. Troer Du nu ogsaa virkelig paa den Kunst, Du her befatter Dig med?"

„Ak Excellence! Excellence! lad os bare ikke blive grove, — om jeg troer paa min Kunst, — jeg lever jo af den. — I sagde før: det Dobbelte, — Fyrsten kan da ikke være bekjendt, at byde mindre, end fem Napoleons. Jeg er en fattig Mand."

„Det bliver altsaa ti, at jeg skal betale, der, tag dem." Jerez Bodillo strakte Haanden ud og modtog Pengene. „Saa ere vi enige."

„Fuldstændigt enige, og Excellence vil ikke volde mig Fortræd, eller tale om, hvem jeg er, for saa bliver jeg strax nødt til at gaa lige hen til Fyrsten og fortælle, hvad De her har tvungen mig til."

„Du kan være rolig, Du tier og jeg tier, for mig maa Du spille Helgen saalænge Du lyster."

Den Fremmede vilde gaa, men Jerez standsede ham. „Jeg veed ikke, om Excellence maaske ønsker at afgjøre det andet lille Mellemværende strax, eller om det skal vente, til De kommer tilbage?"

„Hvilket Mellemværende?"

„Der er nu først den Bønnebog, De der har under Armen, den regner jeg kun til fem Franks, men Kutten er saa god som ny, det maa da blive ti, og Sandalerne andre fem, det gjør tyve, billigere kan det ikke være, men jeg kan saa godt vente, det haster slet ikke."

Den Fremmede aabnede atter sin Pung og betalte, derefter forsvandt han nede paa Veien til Poppelalleen. Jerez stod og saae veltilmode efter ham, det var ikke hver Aften, han gjorde saa god en Handel.

Amon ventede ham ude ved Pilealleens Stakitlaage, han knælede ned for den falske Pacomo, som lagde sin Haand paa hans Hoved, og fulgte efter ham ind i Huset. Fyrst Rumanoff kom dem imøde, og gjorde nogle Spørgsmaal, men Munken indlod sig ikke paa Underhandlinger.

„Min Tid er knap," sagde han, „viis mig hen til den Syge."

Dermed stak han igjen den ene Haand ind i den andens Ærme, og gik med bøiet Hoved og ligegyldig Mine gjennem de aabne Døre. Aftensolen kastede et svagt og gyldent Lys ind imellem de nedtrukne Gardiner, udenfor sang Stæren i Toppen af Poppeltræerne, og ovre fra Luchon ringede Klokkerne i den katholske Kirke. En varm og krydret Luft strømmede ud fra Sygeværelset, der laa Wanka, bleg som et Voxbillede og med lukkede Øine; hendes ene Haand hvilede ovenpaa Tæppet, gjennemsigtig og hvid som Lagnet. Pacomo standsede foran Sengen, hviskede nogle Ord til Fyrsten,

hvorefter denne drog sig tilbage, og tog Plads ved Vinduet, i det modsatte Hjørne af Stuen. Den fremmede Mand blev staaende et Øieblik, tavs og grublende; imidlertid forandredes Udtrykket i hans Ansigt, der hvilede en dyb Alvor, en ubeskrivelig Deeltagelse i det forskende og gjennemtrængende Blik, hvormed han ligesom sænkede sin Sjæl i hendes. Han knælede ned foran Sengen, bøiede sig over mod den Syge, og lagde sin Haand ovenpaa hendes.

„Bliv ikke bange," hviskede han, „kjender De min Røst? jeg kommer igjen ligesom sidst, for at bede Dem om at leve." Da hans Haand berørte Wankas, skjød en Blodstrøm frem i hendes Kinder, hun saae paa ham med et Udtryk af Skræk, og hævede sit Hoved for at betragte ham nærmere; denne Røst havde fra første Gang hun hørte den funden Indgang i hendes Hjerte. Hvert Øieblik vexlede Udtrykket i hendes Ansigt, hendes Øine bleve mere straalende, mere dybe; da de lidt efter igjen lukkedes af Træthed, smilede hun, som i en lykkelig Drøm, og omfattede hans Haand med begge sine, for at han ikke maatte gaa. Han gik heller ikke, men vedblev at hviske, mildere, blødere Ord, som bragte Pulsen i hendes Haand til at banke.

„Hvil kun, sov kun, men for at vaagne og leve igjen; det er Deres Hoved og ikke Deres Hjerte, som kæmper her. — Wanka! De elsker mig, og jeg, o, min Gud! De veed det vist, jeg har ikke levet en Dag, ikke en vaagen Time siden vi skiltes sidst, uden at længes efter Dem. Nu gaaer jeg, Deres Fader sidder henne ved Vinduet og lægger Mærke til mig, men jeg lader et Tegn blive tilbage, det skal minde Dem om, at Livet er friskt og smukt, naar man er elsket og tilbedt og velsignet som De."

Med disse Ord hævede han hendes Hoved op fra Puden og bandt en lille Hestehaarsring fast i en Snor om hendes Hals.

Fyrst Rumanoff stod og saae derpaa, han fattede ikke ret det forklarede Udtryk, der hvilede over hans blege Datter, heller ikke den bevægede og vibrerende Røst, hvormed Pater Pacomo udbrød: „Lad os nu bede til Gud, saa vil Deres Datter blive ved at leve, saasandt hun agter paa denne Amulet, jeg her har knyttet om hendes Hals."

Han reiste sig op fra den knælende Stilling, hvori han hidtil havde ligget, svøbte Kappen om sig og gik, hurtigt og bestemt, som om det kostede Overvindelse at forlade Værelset. Henne ved Døren

standsede han og kastede et Blik tilbage, et Blik der omfattede Alt, hvad dette hans Paradis gjemte.

Den Syge lyttede, bøiede Hovedet fremad og lyttede og lyttede atter, for at opfange det sidste Ord og det sidste Skridt af den hellige Pater, da han lod hende alene tilbage. Fyrst Rumanoff havde en velfyldt Pung rede, for at lægge den i Pacomos Haand, men forunderligt nok, denne Gang afslog Pacomo at modtage Penge.

„Lad det vente," sagde han. „Jeg kommer maaske igjen, saa kan De betale mig, — ifald De synes om det."

Efter den Aften tvivlede Ingen i Fyrstens Huus om, at Eremiten jo kunde gjøre Mirakler. Det viste sig snart, at han havde givet en Døende tilbage til Livet. Wanka bedredes tydeligt Dag for Dag. En Maaned senere havde hun forladt sit Leie, hun sad udenfor den aabne Altandør og lyttede til Fuglesangen, og drog Liv og Sundhed af den friske, vaagnende Natur. Hvor duftede ikke alle disse Engens og Havens Blomster, og hvilken ubegribelig Rigdom og Skjønhed fandt hun ikke i de seilende Skyer og i de vexlende Farver, hvormed Foraaret klædte Pyrenæerne ligeoverfor Villaen; Alt forekom hende nyt og fremmed, skjønnere og

herligere end nogensinde før. — Naturen var dog den samme, som den saae ud iaar, havde den seet ud hvert Foraar, det var kun hendes egen Stemning, der gav Lys og Skjønhed til enhver Gjenstand, men det forstaa vi ikke altid. Saa svandt Foraaret, og Sommeren og Badetiden kom, den falmede, veirslagne Nymphe blev sminket op paany, Luchon havde atter aabnet Skaader og Døre, var atter et pyntet og nymalet Hotel, der forberedte sig paa at bringe det mest Mulige ud af sine Gjæster. Rumanoff og hans Familie flyttede tilbage i deres forrige Bolig. Da de forlode Villaen, blev der sendt Bud op til Pacomos Hytte, Fyrsten følte stor Længsel efter at takke den almægtige Munk og afgjøre sin Gjæld til ham. Amon traf ham ikke, anden Gang var han ligesaa uheldig, Hytten stod tom, det tarvelige Bohave var flyttet bort, Uglen var ogsaa forsvunden tilligemed dens Herre, den hellige Eremit gjorde kun Mirakler om Vinteren.

Nede i Toulouse var der denne Sommer et Operaselskab, som gjorde stor Lykke. Omegnens Adel kom ind fra deres Godser, og telegraferede iforveien efter Pladser; de fornemste Damer trodsede modigt Støvet og Heden, for at faae en Billet til det lille Theater, det var noget Nyt, og man

trænger til Afvexling mellem disse grønne Marker, brune Bjerge og solsvedne Træer; hvad skal man tage sig for, hvad skal man tale om? — Det blev en Modesag at besøge Toulouses Operatheater.

Der var især en Tenor, ung, frisk og bedaarende, som Alle beundrede, og som var Gjenstand for de jublende Tilskueres Hyldest. Hvilket Raab, hvilket Bifald, hvilke Masser af Blomster blev der ikke ødslet, hvergang han viste sig foran Lamperækken, det var ham, en nydelig Hertuginde tilkastede sin Buket, sammenholdt af et Armbaand, der udgjorde en heel Formue; det var ogsaa ham, som Dagen efter, ubegribeligt nok, havde udfundet den Skjønnes Navn, beholdt Blomsterne og sendt Armbaandet tilbage i Hertugindens Hotel. Hvor kom han fra, hvem skjulte sig under det beskedne Navn, Lionel, hvormed han lod sig betegne paa Programmet? Alle frittede og spurgte, Ingen svarede. Folk ere nu engang saaledes beskafne, at deres Interesse for Kunsten ikke nøies med Produktionen alene, den maa tillige nødvendig have fat paa Personen, og dog har undertiden den ene ikke synderligt med den anden at bestille. Hvem var altsaa denne vidunderlige Tenor, som indtog Alle med Storm, som syntes at berøse sig selv i sine egne Toner, som

kastede sine Skatte hen til de aandeløs Lyttende, ligesom en Taskenspiller lader regne Blomster ned over dem, og som endelig syndede mod god Skik og Sædvane i den Grad, at han aldrig viste sig og bukkede for Bifaldet, naar han var bleven stukken ihjel som Romeo, eller skudt i Maskeraden, eller brændt i Troubadouren, ja, som ikke engang adlød de stadige Fremkaldelser, der dundrede ham imøde hver Spilleaften, naar Forestillingen var tilende.

En Dag kom Fyrst Rumanoffs Vært op i Hotellet, lod sig melde, og traadte ind til Fyrsten med dybe Buk, og en vigtig, halv fortrolig Mine.

„Jeg kommer med et behageligt Budskab. Deres Excellence har vist bemærket, at jeg ikke skyer noget Offer, for at yde de ærede Herskaber, som besøge mit Hotel, al den Opmærksomhed, der er mig mulig."

„Hvad vil De, hvad ønsker De?" spurgte Fyrsten tørt. „Jeg forstaaer Dem ikke ret, De maa forklare Dem tydeligere."

„De komme, De komme!" vedblev Værten, „jeg fik Telegrammet inat. — Det koster mig utrolige Penge, men hvad siger det? — En saadan Nydelse, noget saa Udsøgt! — Jeg kjender jo Deres Excellences store Kunstsands. — Jeg har engageret

det berømte Operaselskab fra Toulouse til at give sex Forestillinger her i Hotellet."

„Det er godt," sagde Fyrsten, uden i mindste Maade at dele Schweizerværtens Henrykkelse. „Hvis Fyrstinden befinder sig tilstrækkelig vel, skal vi besøge disse Forestillinger." Dermed bukkede han for Manden og lod ham gaa.

Nogle Uger efter kom da det meget omtalte Selskab til Luchon; den uegennyttige Hotelvært havde imidlertid truffen store Forberedelser. Byen besad dengang ikke noget Theater, men man bødede derpaa ved i Hotellets store, elegante Dansesal at drapere en Forhøining med røde Gardiner og et Fortæppe. Der var noget Smaat og Sammentrængt i alle Forhold, som gav denne Indretning et privat Præg, men det kunde nu ikke være anderledes. Det var heller ikke Kunsten saameget som Virtuositeten, man her skulde beundre; derfor lød Programmet paa en Duet af Lucia, en Terzet af Fidelio, en Kvartet af Profeten og et Solonumer af Rigoletto, Kvintessencen af det Gode, Brudstykker uden Sammenhæng, kun valgte i den Hensigt, at give en enkelt Dygtighed Leilighed til at glimre. Sangerne præsenterede sig i hvide Halsbind og sorte Kjoler, deres Damer i knitrende Silke, Atlask, Flor, pudrede

Arme og Handsker med tolv Knapper; det Hele var i høieste Grad fiint og i fuldkommen Overensstemmelse med Tilskuernes Smag.

Saisonens Løve denne Sommer var en Englænder, Lord Argyle, som kom til Luchon i Begyndelsen af Juni, efter iforveien at have leiet hele Beletagen i et af Hotellerne nede ved Kursalen. Han udfoldede en Luxus i Heste, Vogne og Tjenerskab, der langt overgik Fyrst Rumanoffs; forresten var Mylord en meget tavs og folkesky Person, som helst undgik de øvrige Badegjæster, spiste paa sine egne Værelser, og afslog enhver Opfordring til at deeltage i de Andres Udflugter. Han søgte de ensomste Spadseregange, gik med bøiet Hoved og Hænderne paa Ryggen, uden at give mere Agt paa dem, der befandt sig i Nærheden, end om de havde været en Række Træer. Men Lord Argyle var meget smuk, meget rig og ovenikjøbet Enkemand, efter hvad Rygtet paastod, tre positive Egenskaber, som skaffede ham Damernes levende og uegennyttige Deeltagelse.

Til Operaselskabets første Forestilling vare alle Billetter tegnede Dagen efterat Listen blev fremlagt i Hotellet, og det skjøndt Værten havde fastsat tredobbelte Priser, naturligviis ikke for Fordelens

Skyld, men blot for at Kredsen skulde blive mindre blandet. Større Opmærksomhed vakte det at finde den folkesky Lord tegnet som Abonnent paa enhver af de sex Forestillinger.

Salen var smykket med levende Blomsterguirlander mellem de brunrøde Marmorpiller, som bare Galleriet. Vinduerne deroppe stode aabne og frembragte en behagelig Kølighed. Lord Argyle havde for sin Person lagt Beslag paa tre af de Fløiels Lænestole, som betegnede første Række; selv sad han i den mellemste med en ledig Plads paa hver Side, for at undgaa altfor nært Naboskab. De livlige, overgivne Franskmænd smilede af denne Besynderlighed, de fattede ikke, at den var fuldstændig engelsk. Ved den ene Væg, nedenfor Tribunen, stod en Række Stole, hvor Kunstnerne toge Plads, naar deres Sang var endt, eller til de skulde træde frem igjen i et nyt Numer. Efterat de Nærmestsiddende havde skjænket Lord Argyle fornøden Opmærksomhed, og iagttaget, at han denne Aften saae ligesaa tavs, blodløs og indadvendt ud, som sædvanlig, rettedes den fælles Opmærksomhed paa Sangerne og deres Damer. Maaske dog Lionel var den, som fængslede de Flestes Blik. Rygtet, Lovtalerne og Triumferne vare gaaede forud for ham; man vidste i Luchon,

hvad han havde været i Toulouse. Han stod med korslagte Arme, lænet til en af Pillerne, medens hans rolige og alvorlige Øine saae henover Mængden, uden at lægge Mærke til Nogen; hans Udtryk var som dens, hvis Tanker ere beskæftigede udenfor Stedet og Rummet, hvor han befinder sig. Først da hans Blik faldt hen over en vis bestemt Række, foregik der en pludselig Forandring med ham. Det var ikke let at opdage, hvem han søgte, eller rettere sagt, hvem han havde funden i denne straalende Kreds, hvor smaa Hænder og hvide Elfenbeensvifter vare i en bestandig bølgende Bevægelse. En forbigaaende Rødme farvede hans Kinder; der udgik en Ild, et funklende Lys fra hans Øine, som han ikke var Herre over, en Hilsen maaske, i ethvert Fald et rigere og mere veltalende Sprog, end Alt hvad Læben kunde have sagt. Fra nu af saae han kun uafbrudt derhen.

Iøvrigt skulde denne Forestillingsaften indeholde flere og større Overraskelser end dem, Værten havde forberedt. Mellem første og anden Afdeling var der en Pause, som Tjenerne benyttede til at bringe Is og Limonade om blandt Tilskuerne. Under den livlige Afverling af Kritik og superlativ Beundring, som imidlertid fandt Sted, saae man Wanka, lang-

somt og dvælende, reise sig op fra sin Plads og tage Fyrst Rumanoffs Arm. Hun var meget bleg, og lod til endnu ikke at have vunden sine Kræfter tilbage, men denne Bleghed klædte hende fortryllende, og de lette og zarte Farver i hendes kostbare Dragt stode desuden i fuldkommen Harmoni hermed. Der hvilede et Udtryk af Villie og ligesom Lykke over en vunden Seir over hendes Aasyn, medens hun hviskede nogle Ord til den synligt overraskede Fyrste, og næsten førte ham hen over Gulvet til Rækken, hvor Kunstnerne havde deres Plads. Begge standsede foran Lionel, som stod op, da de kom. Samtalen endte blandt Tilskuerne, Alle tav, Alle stirrede, Alle lyttede i dyb Forbavselse, paa den unge, fornemme Dame, som havde sluppet sin Faders Arm og gik endnu et Skridt frem, medens han lod til at vægre sig ved at føre hende videre. Hun smilede sorgløs, som om hun slet ikke anede, i hvilken Grad hun var Gjenstand for Alles Jagttagelse, strakte Sangeren begge sine smaa Hænder imøde og udbrød:

„Fordi De ikke vil komme til os, maa vi komme til Dem. — Min Fader! tak denne Herre, det er ham, som to Gange har frelst mig fra Døden."

Fyrst Rumanoff gjorde et tvungent Buk og fremstammede nogle Ord, rømmede sig og begyndte

paaay. Det var vist første Gang, han havde ladet sig beherske af Situationen, men hvad der skete her, Wankas ligefremme og hensynsløse Adfærd i et Øieblik, som det nærværende, foran disse fremmede Tilskuere, var heller aldrig hændet før, og fuldstændig udenfor Formen. Heldigviis lagde ingen af de to Unge Mærke til hans paafaldende Kulde.

„De har altsaa ikke glemt mig?" spurgte Lionel med den bløde og dæmpede Røst, som hun hørte langt oftere end den havde talet, og som lød for hende paany, hvergang hun lukkede sine Øine eller tænkte eller drømte vaagen. „De husker mig endnu?"

„Jeg husker Alt," svarede hun. „Man maa tilbyde, for at De kan modtage, ikke sandt, saaledes meente De. Her er jeg da, fuldend Deres Værk, De har givet mig Livet, iaften kommer jeg for at bede Dem om Lykken. — — Besøg os imorgen!"

Under denne Samtale havde hun ikke givet noget Tegn til at drage sine Hænder tilbage, og Lionel beholdt dem ogsaa begge to, trofast indesluttede mellem sine. Idet de skiltes, bøiede hun sit lille Hoved nærmere imod ham, hun rødmede og lod Stemmen synke ned til en dæmpet Hvisken. Ingen hørte hvad hun sagde, men Enhver troede at kunne ane det, efter den Bevægelse han gjorde,

bøiet og tilbagevigende, som om han vilde knæle ned foran hendes Fødder.

„Imorgen!“ tilføiede hun halvhøit og tog atter Fyrstens Arm, for at han skulde føre hende tilbage til deres Plads.

Om det nu blot var Exemplets Magt, eller en anden Bevæggrund, der i dette Øieblik ledede Lord Arygle, er ikke let at afgjøre, men just som Wanka og Fyrsten atter havde indtaget deres Pladser, reiste Englænderen sig op, betænkte sig lidt, medens han lagde Hænderne paa Ryggen, og gik med lange og tøvende Skridt henad Gulvet til Kunstnernes Række. Her gav han Lionel et lille Nik og satte sig derefter ved hans Side, med begge Been strittende frem for sig. Lionel smilede, talede, gestikulerede, Mylord sad med hængende Underlæbe og saae ned paa sin Skjortekrave, hans Svar var af og til et protegerende Nik eller et fornemt Enstavelsesord, men han holdt tappert ud, ligetil Orkestret gav Tegn til, at næste Afdeling skulde begynde.

Arfa havde ikke været værværende ved denne Aftens Begivenheder Hun sad som den vrede Achilles hjemme i sit Telt og anklagede Guderne, der Dagen iforveien saa grusomt havde tilintetgjort Udførelsen af det smukke Program, hun opstillede paa Veien op til Kaskaderne.

Ved Saisonens Begyndelse, var der til Badestedet kommen en polsk Greve, som i høi Grad lagde Beslag paa Alles Opmærksomhed. Det er unødvendigt at nævne Skjønhed og Rigdom blandt de Egenskaber, hvormed han gjorde sig bemærkelig, thi for at kunne leve i Luchon, maa man være rig, og uden at være smuk, forsvinder man i Mængden. Den Fremmede stod indført i Badelisterne, som Grev Nataczek, han var meget høi, stærkbygget, havde et svært, kulsort Haar, der glindsede, som om det altid var vaadt. Man kunde umuligt andet end blive opmærksom paa ham, naar han kom slentrende ned ad Gaden, vuggende sig i Hofterne, klædt i kort, sort Fløiels Frakke, store, lakerede Ridestøvler, hvide Hjorteskinds Beenklæder og med en vældig Ridepisk under Armen. Han sad som støbt til Hesten, var en udmærket Rytter, og blæste vidunderligt paa Trompet. Der var rigtignok et Præg over hans Ydre, som mindede lidt om Kunstberideren, ganske lidt, desuden tog han tiltakke med ethvert Selskab, og viste en næsten paatrængende Tilbøielighed til at slutte nye Bekjendtskaber; men det syntes nu Arfa ikke, hun smilede, da han ligesom betagen kastede sin Cigar og standsede, den første Aften de mødtes, hun saae ham gaa længselsfuldt og stirre

op mod Hotellets Vinduer, sex, syv Gange daglig, hun lod sig om Aftenen under Musiken indhylle af hans glødende Øines Straaler, modtog Vandglasset, han bød hende nede ved Kilden, og gav endelig Tilladelse til at han rakte hende sit Kort og lod sig præsentere paa en fælles Ridetour op til Maladetto. Efter den Dag saaes Grev Nataczek uafbrudt i hendes Selskab, han kunde tilsyneladende instinctmæssig forudsige, hvor de skulde mødes, maaske hjalp hun af og til i Smug dette hans Instinkt paa den rette Vei. Han fordoblede nu sine Opmærksomheder, lod Tjeneren hente en Pude til hendes Stol, en Skammel til hendes smaa Fødder, bragte den alvorlige Fyrste til at smile, Arfa til at le, og havde altid tusinde smaa, morsomme Historier at fortælle, han opnaaede omsider den Gunst, at faae en Plads om Aftenen yderst oppe paa Trappen, udenfor Altandøren, medens han talte til hende i det fortrolige og dæmpede Sprog, der undertiden kan være ligesaa god som en halv Erklæring; kortsagt, han var for Bojardatteren den Drømte, den Anede, til hvem hun overgav sig i Tanke og Villie, og forskrev sig, længe før hun selv anede det. Fyrstinde Wanka havde ikke personlig været Vidne til denne Idyl, hun var endnu for

svag til at tage ud, og lod sig nøie med Skildringer og Beskrivelser af en Lykke, som hun hovedrystende advarede Veninden imod at fæste Lid til.

Saa to Aftener inden Operasangernes første Forestilling fandt Sted, sad den lille Bojarinde som sædvanligt udenfor Kursalen og hørte paa Musiken, Fyrst Rumanoff ved hendes ene Side, Grev Nataczek ved den anden og lidt nærmere. Arfa havde sænket sit Hoved som en Beseiret, hun vovede ikke mere at hæve Øinene, fordi hun frygtede for at møde de Lynstraaler, hendes hviskende Tilbeder slyngede hende imøde. Hvor var han smuk og mandig i dette Øieblik, med Hatten liggende foran sig paa Bordet, og medens Maanelyset faldt ned over hans blaasorte Haar, hans hvide Pande og solbrændte Kinder. Hans ene Haand laa foran hende, blottet, muskelfast, ligesom længselsfuld efter at omfavne de hvide, smaa Fingre, der plukkede Blad for Blad af en bengalsk Rose. Fyrst Rumanoff sad og gyngede paa en Stol, og blæste melankolsk lange Tobaksskyer op i den blaa Luft. Drengen Amon gik med begge Arme stukne ned til Albuerne i den nye Kaftan, frem og tilbage mellem Bordene, og saae med uendelig Ringeagt over paa sine tidligere Kammerater, de smaa Svovlstikdrenge,

der ventede, paa en Sou eller Tilladelse til at slikke Glassene, naar Selskabet havde reist sig. Musiken spillede Dødssangen af Troubadouren. Grantræernes Kogler udbredte en krydret, harpixagtig Duft, som den lune Vind førte ned fra Bjergene, Echoet af Hornene svarede oppe fra Kløfterne, og Maanestraalerne glimrede ude paa Dammen, idet de efterlode en lang, flimrende Sølvstribe, naar Svanerne skøde hen mod Bredden. Greven hviskede, Arfa lyttede, der var megen Friskhed, Skjønhed og Poesi i det hele Billede. Pludselig hævede Arfa sit Hoved, der kom noget Uforklarligt i hendes Nærhed, som virkede fjendtligt ind paa Øieblikkets Trylleri, hun saae to mørke, kolde, stikkende Øine hvile paa sig, en tynd Mand i tilknappet, sort Frakke snoede sig nærmere og nærmere, ligesom en Slange, mellem de tætbesatte Borde. Han blev ved at stirre, og lagde derefter sin bomuldsbehandskede Haand paa Grevens Skulder. Nataczek dreiede Hovedet og sprang op fra Stolen.

„Et Ord, Monsieur!“ sagde den Fremmede, „hvis det behager Dem.“

Greven kastede et hurtigt og tvivlraadigt Blik omkring til Siderne, idet han tog sin Hat og gik nogle Skridt bort, standsede, demonstrerede ivrigt

med Haanden og gik igjen videre med Manden, som nu havde taget ham under Armen. Tilsidst forsvandt de mellem Træerne.

Arfa sad som lynslagen, hun begreb ikke det Ringeste af hvad der foregik foran hendes Øine. Fyrst Rumanoff lod til at dele hendes Forbavselse, han glemte sin Cigar og sad og betragtede hende uden at sige et Ord. De ventede en Stund og ventede forgæves. Fyrsten vilde gaa, det begyndte at blive køligt under Træerne, Arfa holdt ham tilbage, hendes friske Farve var forsvunden, hendes Læber bleve blege og Tænderne klaprede, hvergang hun prøvede paa at tale. Pludseligt stod den Fremmede atter for dem, dennegang var der et spottende Smil udbredt over hans magre Ansigt.

„Kjendte Herskabet noget til den Herre, de nylig talte med?" spurgte han bukkende.

„Grev Nataczek! ja, vist kjendte vi ham," svarede Arfa.

Ikke synderligt, ikke synderligt!" tilføiede Fyrsten forsigtig, „han er bleven os forestillet som enhver af de andre Badegjæster. — Hvor blev han af?"

„Han reiser bort en lille Tour endnu iaften. Ifald De vil se ham, gjør De bedst i at skynde Dem; han skal strax afsted. — Du der!" vedblev

han og vinkede ad Amon, — Du er jo kjendt her i Byen, før Herskabet op til Konduktøren ved Pakhuset, hvor Postvognen til Toulouse holder."

Efter disse Ord bukkede Manden og forsvandt blandt Mængden, som nu begyndte at gaa hjem fra Musikpladsen.

Oppe paa Hovedgaden var der et stort Opløb af Mennesker. Den gule Postvogn holdt foran Konduktørens Port, hvid af Støv fra om Eftermiddagen, da den kom fra Sanct Gaudenz, Klokken elleve skulde den nu gaa tilbage til Toulouse. Karlene bandt Pakker og Kufferter fast paa Vogndækket. I Porten hang en tændt Lygte, som kastede sit sørgelige Lys ind i Rummet nedenfor. Der sad, længst tilbage, mellem Tønder og Kister og Reisekufferter, en høi Mand, hyllet i et Hestedækken, som han havde draget op over Skuldrene. Lidt foran ham sad en Anden paa Bunden af en Foustage og dinglede frem og tilbage med Benene, medens han spidsede Munden, som om han fløitede. Han havde lagt sin lange Sidekaarde op foran sig, og bar samme Dragt som Manden nede paa Musikpladsen: sort, tilknappet Frakke og blank Vordugshat. Det lod til, at han bevogtede den Første, som ved nærmere Øiesyn holdt Armene frem for sig, en

Stilling han var tvungen til, idet begge hans Tommelfingre vare skruede sammen mod hinanden. Lygtens Skær faldt ned over hans blanke Haar og mørke, solbrændte, Ansigt og viste et Udtryk af spottende Trods. Folk trængte sammen ude ved Porten, for at se ham.

„Hvem er denne Person?"

„En Falskmøntner fra Bordeaux," svarede Manden med Kaarden. „Han har været lidt ude at lufte sig paa egen Haand, og gaaet og spillet Greve her i Byen, nu skal vi have ham med os til Toulouse, hvor Familien er samlet, saa er den Lystighed forbi."

Da Arfa hørte dette, udstødte hun et dæmpet og klagende Suk, og faldt bevidstløs tilbage i Armene paa Fyrst Rumanoff. Det var Slutningen paa hendes yndige Drøm; efter en saa ublid Opvaagnen kunde hun umuligt tage med de Andre hen og høre paa Operasangerne.

Fyrst Rumanoff var noget tavs da de kom tilbage fra Koncerten, han havde seet og saa at sige deeltaget i Alt, hvad der foregik denne Aften, og dog ikke begrebet synderligt deraf: meest uforklarlig fandt han Wankas Adfærd, han havde aldrig før været Vidne til denne Dristighed hos hende,

denne fuldstændige Forglemmelse af Person og Stilling, eller Mangel paa Hensyn til det Selskab, hun befandt sig i. Det lod til, at han ventede en Forklaring, en Slags Retfærdiggjørelse, da de kom tilbage til deres Værelser, derfor tøvede han usædvanligt længe inde i Salen, men Wanka blev siddende i Lænestolen, indhyllet i sit hvide Slag, og stirrede frem for sig uden at tale. Kun laa der større Inderlighed og megen Blødhed i det Godnat, hun bød sin Fader, da de skiltes.

Næste Morgen havde Fyrsten havt en lang Samtale med Arfa, før de samledes ved Frokostbordet, derefter drog den lille Bojarinde sig igjen tilbage til sit Værelse, og lod Fader og Datter være alene. Wanka var blegere end sædvanligt denne Morgen, men der straalede et forunderligt lykkeligt Udtryk ud over denne Bleghed, det troede idetmindste Rumanoff at iagttage, medens han, med Hænderne begravede i sin graa Morgenfrakke, skred op og ned af Gulvet, bestandig uden endnu at have funden Ord for det, han havde at sige. Wanka stod ved den aabne Altandør og saae ud.

„Der kommer Lionel," udbrød hun, og traadt et Skridt tilbage i Værelset.

„Hvem er Lionel? jeg kjender ham ikke."

„Hvorfor vil Du bedrøve mig?" spurgte hun frygtsom, „hvem skulde vel kjende ham bedre end Du?"

„En Operasanger, en Komediant!"

„Ja, som frelste mit Liv, da ingen Anden kunde."

„Den, der frelste dit Liv, da ingen Anden kunde, var Eremiten nede i Sanct Gaudenz."

„Men Lionel var ogsaa Eremiten; det var andengang han gav Dig dit Barn tilbage. Frelse, Sundhed og Lykke kommer fra ham. Det ringer! der er han."

„Lad ham blive borte."

„Nei, lad ham komme. Jeg holder af ham, jeg tilhører ham, jeg vil dele hans Kaar, jeg har givet ham mit Ja." — Enhver af disse Ytringer syntes at komme frem igjennem en heftig Kamp, der udbredte en dyb Rødme over hendes Kinder, men tillige et Præg af Ro og Lykke, efterat Tilstaaelsen var gjort. Fyrsten saae op og traadte et Skridt tilbage, han gjenkjendte ikke mere sit Barn i denne Forvandling. „Drag ikke din Haand tilbage," vedblev hun bønligt og halvknælende, „jeg har kæmpet, dulgt og fornægtet, saalænge jeg kunde,

mine Følelser bleve aldrig synlige for Nogen, jeg vidste, hvad jeg skyldte Navnet og Standen, det tog jo Livet med, den Kamp, nu kan jeg ikke mere; hør mildt paa det, han har at sige, og vær os en naadig Dommer."

I dette Øieblik viste Lionel sig i den aabne Dør, frimodig og sorgløs, som om han ikke havde ringeste Anelse om, at Nogen kunde være ham uvillig stemt. Han gjorde en dyb Hilsen og udbrød:

„Jeg kommer med den naadige Fyrstindes Tilladelse for at —"

„Ja, jeg veed hvorfor De kommer," afbrød Rumanoff ham barsk og heftig.

„Nei, tilgiv mig, det veed De netop ikke. Jeg opfylder ved min Nærværelse her den Bøn, De saa gjentagende gjorde mig, hiistnede paa Klippen, De husker det vist, og jeg har vovet at bringe en Bekjendt med, som ønsker at blive forestillet for Deres Høihed." Efter disse Ord traadte han et Skridt tilside, og gav Plads for Lord Argyle, som langsomt og i dyb Alvor traadte frem i Salen. „Denne Herre er Lord Arygle," tilføiede Lionel, „han har en Bøn til Deres Høihed."

Fyrsten bukkede, saae fra den Ene hen til den Anden, han var igjen bragt ud af sin rolige Fatning, — denne Operasanger tog bestandig Alt med Storm. Lykkeligviis var Mylord mere besindig, han saae sig om, hilste gjentagende og dvælende, og talte derefter langsomt og med hele den vellydende Betoning, der er Englænderne saa egen, naar de betjene sig af et fremmed Sprog.

„Jeg har lovet, at tale denne Herres Sag," ytrede han, efterat have afslaaet den Stol, Rumanoff pegede paa. „Han elsker Deres Høiheds Datter, og mener, at ogsaa hun nærer nogen Godhed for ham; det skulde være mig kjært, meget kjært, hvis jeg kunde virke noget til at fremme min gode Vens Ønske."

„Mylords gode Ven synes at glemme, at Fyrstinde Rumanoff tilhører en Slægt, der for trehundrede Aar siden bar Ruslands Scepter og Krone."

„Jeg veed det," svarede Lorden, „men trehundrede Aar, det er ikke længe, ikke meget længe siden, jeg troer vist, Herrens Slægt der er noget ældre, fra 945 mene Nogle, men fra Aar 1000 er den da ganske vis og bevislig."

„Hvad er vel det for en Slægt?" spurgte Fyrst Rumanoff heftig. „Paa hans Kort har jeg

læst, Lionel Artist, og Familien blev nævnet som Huset Campbell og Compagni, Strømpevævere i Bristol."

„Just ikke egenlig slet og ret Strømpevævere," forklarede Mylord med sit rolige og tirrende Smil, — „det vil blot sige, at to yngre Sønner af den grevelige Slægt Campbell have ofret deres Tid og Kapitaler i Industriens Tjeneste, som saamange andre adelige Fmailier hjemme hos os, og at de eie de største Fabriker og Godser nærmest Bristol, for at dyrke denne Industri, medens den Ældste af Familien maa lade sig nøie med Stamgodset, en Titel og et Sæde i Parlamentet. Den Ældste af Slægten det er nu mig, den næstældste er Herren der, min Broder, han havde ikke Lyst til Strømpevæveriet som de Andre, men foretrak at flyve Verden rundt, for at lade Folk beundre hans smukke Stemme. Hjælp mig, Fyrst Rumanoff, at stække hans Vinger, giv ham Deres Datter, det er vist den yndige Dame der, til Gjengjeld skal han faae min Titel, mit Navn og alle mine Herligheder efter mig; han er ung, jeg er meget ældre, i ham skal vor Slægt leve, jeg vil dø som en barnløs Mand. Læg deres Haand velsignende over de To, som her knæle for Deres Fødder. Vil han saa

herefter benytte sin Stemme, skal det ikke være for de Folk derude, men for hende alene, han synger alle sit Hjertes friske Sange."

Det var et overordentlig vellykket Foredrag. Mylord ytrede næste Aften, at han ingensinde i Parlamentet havde holdt en Tale med større Virkning.

Samme Eftermiddag saae man Fyrst Rumanoff og Lord Arygle, Lionel og Wanka benytte det smukke Veir til i Forening at kjøre op til Kalksteensklippen ved Kaskaderne.

Imm. Petersen
BOGBINDER
Kjöbmagergade 44